

Eundo fuerit. s; nec legato suo peculib; vt. s. ti. iij. l. ante penul. nec vedito. vt. s. de contrah. emp. l. quotiens. Itē facit. s. de act. emp. l. iulian. s. fi. r. l. seq. et. l. fundi. r. s. de lega. iij. l. iur. s. collegio. r. s. de fun. instru. l. cū fundus. sed extra. s. de usufruc. l. sed et si qd. s. p. p. r. t. a. t. i. s. Solu. aliud si usufructus legat qz tūc instrumētū fundi vel domo continetur vt ibi. aliud si fundus vt hic. et est ratio vt ibi no.

De alimēt; r. c.

S alimēta. si ea. vt africa vt egypto. vt. j. co. l. mda. s. quidam. s. qz libert; s. qz suis.

S qz libert; d. l. i. q. suis.

S qz iustus testatoris. Accur.

S ad fideicommissum alimētōz.

S admittunt. isti liberti quasi p mediuz ist; testatoris fuerit liberti cū defunct; rogauerit eos manu mitti. vt dicit litte ra. als. sec. forte. vt s. de leg. iij. l. p. s. duob; r. j. s. p. sig. l. modelin; r. j. e. l. alimenta. s. i. et no. s. de leg. ij. l. cū pater. s. fidei here dum. Accur.

S ex quib; r. c. bona dico qd; r. c. i. p. r. e. s. t. a. d. a. s. u. t. h; ipse p. u. i. l. e. g. i. a. s. t. u. s. s. i. u. e. s. u. c. c. e. s. s. o. r. v. i. t. u. m. s. u. n. t. v. t. c. de cadu. tol. l. v. n. i. c. a. s. i. t. a. m. e. i. h. a. c. p. a. r. t. e. v. n. i. i. u. r. e. p. u. u. a. r. i. v. t. r. a. l. s. c. s. i. n. d. u. e. r. s. i. l. i. e. t. i. j. I. t. e. m. n. o. n. o. b. s. d. e. c. o. n. t. r. a. h. e. m. p. l. s. s. f. i. q. u. a. h. i. c. l. o. q. u. i. t. u. r. d. e. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. s. u. c. c. e. s. s. o. r. e. i. b. i. s. s. u. g. u. l. a. r. i. l. y. e. t. a. l. i. t. e. r. d. i. c. i. p. o. s. s. e. t. v. t. n. o. s. d. e. v. s. u. f. r. u. c. l. h. a. c. t. e. n. u. s. e. t. j. e. o. l. l. u. c. i. u. s. A. c. c. u. r.

S transissent. bona ex quibus alimēta debebantur. Itē facit ad. l. istam. s. de condi. et demon. l. illis. et. j. e. o. l. alimenta. in prin. Accur.

S olent. diuidere. nō tamē libertozū iura separando sed tñ alimentozum p. r. e. s. t. a. t. i. o. n. e. s. d. i. u. i. d. e. n. d. o. i. p. s. i. s.

Eundo legato instrumētū ei non aliter legato cedit: nisi specialiter id expref sit. nā etiaz domo legata neq; instrumētū eius neq; suppellex aliter legato cedit: qz si id ipsum nominatim exprefsum a testatore fuerit.

Explicit liber. xxxij. dige storum et nonus huius.

Incipit. xxxij. r. r. huius.

De alimentis et cibariis legatis.

Legato alimētōz cedit aq que est venalis. Bar. l. l. p. i. a.

S alimēta fuerit legata: dici pōt etiā aquaz legato iesse: si in ea regione fuerit legata: vbi venditari aqua solet.

Appellatiōe libertoz suoz continētur semi legati vt manumittant. Itē bona transeūt ad quēlibet cū onere alimētōz. h. d. Bar. Marcianus.

S mēta reliqrit: etsi legati fuerint serui et rogati legatarij manumittere: ad fideicommissum admittuntur: vt diuus quoq; seuerus r antoninus rescripserunt. et licet ad fiscū bona fuerint deuoluta ex quibus alimēta debeantur: prestanda sunt: sicuti si ad quēlibet successorem transissent.

Si pluri a plurib; alimē

comunibus remanentibus. vt. j. de iure patro. l. fina. et. s. famul. herciscun. l. quedam. m. i. d. i. s. t. i. n. g. u. a. n. t. u. r. a. d. q. d. s. f. a. m. i. l. h. e. r. c. i. s. c. u. n. l. p. l. a. n. e. e. t. d. e. t. r. a. n. s. a. c. l. u. m. h. i. s. i. n. c. a. u. s. a. r. s. d. e. e. x. t. r. a. l. i. j. e. t. i. u. d. i. c. i. s. o. l. u. i. l. i. a. m. t. a. m. e. n. s. p. e. n. u. l. a. c. c. u. r.

ta debent fier diuisio pstatio nis: vel vn? qui pstat eligitur. Itē executor datin? cogit satisficare. Bar. l. p. l. p. i. a. n. u. s.

S mētōz libertos diuide re: quotiens plures sunt heredes: ne a singulis heredib; minutatim alimenta petētes distinguantur: quā diuisionem perinde haberi oportet / atq; si p. f. a. m. i. l. i. a. s. i. p. o. s. l. i. b. e. r. t. o. s. d. i. u. i. s. i. s. s. e. t. s. o. l. e. t. v. n. u. i. e. l. i. g. e. r. e. p. q. u. e. a. l. i. m. e. t. a. p. s. t. e. n. t. u. r. a. u. t. e. r. v. o. l. u. n. t. a. t. e. d. e. f. u. n. c. t. i. a. u. t. e. r. a. r. b. i. t. r. i. o. s. u. o. v. t. r. e. s. c. r. i. p. t. a. s. u. b. i. e. c. t. a. o. s. t. e. n. d. u. t. e. x. e. p. l. u. m. l. i. b. e. l. l. i. d. a. t. i. m. i. c. h. i. a. l. i. b. e. r. t. i. f. a. u. i. l. l. e. m. i. s. i. v. o. b. i. s. f. i. c. i. e. n. s. a. d. e. x. e. p. l. u. i. s. t. a. r. p. r. i. n. e. r. e. q. m. u. l. t. i. t. e. s. t. a. m. e. n. t. i. s. s. u. i. s. l. i. b. e. r. t. i. s. p. s. t. a. r. e. i. u. b. e. n. t. n. e. c. e. s. s. a. r. i. a. q. u. i. a. m. i. n. i. m. i. e. r. i. s. s. u. n. t. a. d. n. i. c. h. i. l. u. p. e. r. d. u. c. u. n. t. c. u. p. l. u. r. e. h. i. d. e. s. c. e. p. e. r. u. t. p. s. u. c. c. e. s. s. i. o. n. e. z. e. x. i. s. t. e. r. e. q. u. a. d. e. c. a. p. u. t. o. v. o. s. r. e. c. t. e. f. a. c. t. u. r. o. s. s. i. p. u. o. c. a. t. f. a. u. i. l. l. e. h. e. r. e. d. i. b. p. e. c. u. r. a. t. o. r. i. b. u. s. v. e. e. o. r. u. c. o. n. s. t. i. t. u. e. r. i. t. i. s. c. u. i. c. a. c. e. t. e. r. i. s. d. a. r. i. d. e. b. e. a. t. p. e. c. u. n. i. a. e. x. c. u. i. u. s. v. s. u. r. i. s. a. l. i. m. e. t. a. p. s. t. e. n. t. u. r. d. e. b. e. b. i. t. a. u. t. i. s. q. u. i. a. c. c. i. p. i. e. t. c. a. u. e. r. e. e. i. s. q. d. a. d. u. n. t. s. e. r. e. d. d. i. t. u. r. u. v. t. q. u. i. s. q. u. i. s. e. x. l. i. b. e. r. t. i. d. e. c. e. s. s. e. r. i. t. a. l. i. o. v. e. q. u. o. q. u. m. o. i. n. c. i. u. i. t. a. t. e. e. e. d. e. f. i. e. r. i. t. t. a. r. u. e. x. s. o. r. t. e. q. u. i. t. u. e. f. f. i. c. i. e. t. p. p. o. r. t. i. o. n. e. c. o. p. u. t. a. t. i. o. D. i. u. u. s. p. i. u. s. r. u. b. u. o. c. u. i. d. a. t. e. l. e. s. s. o. r. e. s. c. r. i. p. s. i. t. p. l. u. l. e. v. o. c. a. t. i. s. h. i. s. a. q. u. i. b. v. o. b. i. s. a. l. i. m. e. t. a. d. e. b. e. r. i. e. x. c. a. f. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. i. p. s. t. i. t. e. r. i. t. v. e. l. o. e. s. a. b. v. n. o. v. e. l. f. a. c. t. a. c. u. i. a. r. e. m. a. n. e. a. n. t. a. l. i. m. e. t. a. p. p. t. a. b. s. e. n. t. i. a. a. l. i. m. e. t. a. r. i. j. q. a. q. u. a. v. i. n. u. v. e. l. s. i. m. i. l. i. a. s. e. c. u. p. o. n. a. r. e. m. u. l. t. i. s. e. x. c. a. u. s. i. s. p. o. t. i. p. e. d. i. r. i. r. i. o. c. o. h. e. r. e. s. c. a. u. e. t. c. o. h. e. r. e. d. i. v. e. l. d. i. c. q. f. u. e. r. i. t. r. e. l. i. c. t. a. v. t. h. a. b. e. a. t. i. n. t. e. r. i. m. d. u. e. r. i. t. i. n. c. i. u. i. t. a. t. e. e. t. i. n. a. p. i. e. r. i. t. p. d. e. p. o. z. a. t. i. o. n. e. I. t. e. m. n. o. q. h. i. c. h. e. r. e. s. q. m. i. n. i. s. t. r. a. t. v. t. m. i. n. i. s. t. e. r. e. l. i. g. i. t. i. d. e. o. c. a. u. e. t. r. n. i. l. l. u. c. r. a. t. u. r. v. t. r. s. d. e. l. e. g. a. i. j. l. i. q. s. f. i. c. i. o. a. d. D. i. u. u. s. a. l. i. u. d. r. e. s. c. r. i. p. t. u. m. A. c. c. u. r.

D i. u. i. s. i. s. s. e. t. e. q. p. a. r. i. t. u. r. i. u. d. e. x. r. t. e. s. t. a. t. o. r. s. i. c. h. a. b. e. t. u. r. C. d. e. d. i. t. u. l. i. j. o. S. o. l. e. t. s. i. i. u. d. i. c. e. s. A. c. c. u. r.

E x. e. p. l. i. p. e. t. i. e. r. u. n. t. l. i. b. e. r. t. i. q. u. i. b. u. s. a. l. i. m. e. t. a. e. r. a. t. r. e. l. i. c. t. a. v. t. a. b. v. n. o. e. x. h. e. r. e. d. i. b. a. l. e. r. e. n. t. u. r. d. a. t. a. p. e. c. u. n. i. a. e. i. a. c. o. h. e. r. e. d. i. b. u. s. v. t. e. x. v. s. u. r. i. s. e. i. u. s. a. l. a. t. e. o. s. q. d. i. m. p. e. r. a. t. o. r. c. e. s. s. i. t. e. t. s. u. p. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. r. e. s. p. o. n. s. i. o. n. e. m. i. t. t. i. t. q. u. i. b. u. s. d. a. m. i. u. d. i. c. i. b. v. t. h. e. c. f. i. e. r. i. f. a. c. i. a. t. v. t. t. a. m. e. h. e. r. e. s. c. u. i. p. e. c. u. n. i. a. d. a. t. u. r. c. a. u. e. a. t. c. o. h. e. r. e. d. i. b. u. s. d. e. r. e. d. d. e. n. d. o. c. u. m. e. r. i. t. r. e. d. d. e. n. d. a. A. c. c. u. r.

C u. i. h. e. r. e. d. i. t. A. c. c. e. r. i. s. c. o. h. e. r. e. d. i. b. u. s. A. c. c. u. r.

P r. e. s. t. e. n. t. u. r. l. i. b. e. r. t. i. s. A. c. c. i. p. i. e. t. a. c. o. h. e. r. e. d. i. b. u. s.

E i. s. c. o. h. e. r. e. s. d. i. b. u. s.

Q u. i. d. a. b. u. n. t. h. a. n. c. p. e. c. u. n. i. a. m.

D e. c. e. s. s. e. r. i. t. n. a. t. u. r. a. l. i. t. e. r. v. e. l. c. i. u. i. l. i. t. e. r. v. e. l. s. e. r. u. i. u. s. p. e. n. e. f. a. c. t. u. s.

D e. f. i. e. r. i. t. v. t. p. d. e. p. o. r. t. a. t. i. o. n. e. q. c. a. u. s. e. c. i. u. i. t. a. t. i. s. a. m. i. s. s. i. o. n. i. s. n. o. n. e. r. u. n. t. g. u. s. t. l. e. g. a. t. u. m. a. l. i. m. e. t. o. r. u. m. v. t. j. e. o. l. i. s. c. u. i. e. t. s. d. e. c. a. p. i. d. i. m. i. n. u. l. e. a. u. s. e. t. l. p. e. n. u. l. s. e. d. s. u. t. o. c. c. a. s. i. o. n. e. s. q. u. a. r. e. a. p. u. d. h. e. r. e. d. e. q. a. b. a. l. i. j. s. a. c. c. e. p. i. t. p. e. c. u. n. i. a. r. e. m. a. n. e. a. n. t. a. l. i. m. e. t. a. p. p. t. a. b. s. e. n. t. i. a. a. l. i. m. e. t. a. r. i. j. q. a. q. u. a. v. i. n. u. v. e. l. s. i. m. i. l. i. a. s. e. c. u. p. o. n. a. r. e. m. u. l. t. i. s. e. x. c. a. u. s. i. s. p. o. t. i. p. e. d. i. r. i. r. i. o. c. o. h. e. r. e. s. c. a. u. e. t. c. o. h. e. r. e. d. i. v. e. l. d. i. c. q. f. u. e. r. i. t. r. e. l. i. c. t. a. v. t. h. a. b. e. a. t. i. n. t. e. r. i. m. d. u. e. r. i. t. i. n. c. i. u. i. t. a. t. e. e. t. i. n. a. p. i. e. r. i. t. p. d. e. p. o. z. a. t. i. o. n. e. I. t. e. m. n. o. q. h. i. c. h. e. r. e. s. q. m. i. n. i. s. t. r. a. t. v. t. m. i. n. i. s. t. e. r. e. l. i. g. i. t. i. d. e. o. c. a. u. e. t. r. n. i. l. l. u. c. r. a. t. u. r. v. t. r. s. d. e. l. e. g. a. i. j. l. i. q. s. f. i. c. i. o. a. d. D. i. u. u. s. a. l. i. u. d. r. e. s. c. r. i. p. t. u. m. A. c. c. u. r.

a **D**ecernent. dicti consules. Accursius.
 b **E**xemplum. predictorum rescriptorum. Accursius.
 c **I**am nunc. q. d. ante propter nimium alimentorum
 fauorem dubitatur.
 d **N**on pertinere. siue assignatio hec fuerit facta siue
 no. z facit ad lege

istā. s. de leg. l. no
 amplius. s. fi. et. l.
 seq. z. s. fam. her.
 l. filius. et. s. de an.
 le. l. in singulos. et
 s. de transac. l. euz
 hi. s. stat. aut. z. s.
 de usufruc. l. domi
 nus. s. fina. z. l. eo.
 l. pecunie. z. l. cum
 vnus. in prin. et. l.
 iudi. sol. iam. tr. s.
 penul. Ac.

Liberi. liber
 tabusqz meis. pas
 trona testatrix lo
 quitur. Accur.
 f **N**omine. his
 verbis grecis ex
 pressis que signifi
 cāt illis libertis il
 la p̄dia dari volo:
 vt inde se alant. vt
 l. eo. l. penul. s. fi.
 als non est hic ali
 quod grecum. Ac.
 g **I**psi. liberti.
 et per se. hoc cent
 verum.

h **E**t vtrū pro
 pietas. qd verum
 erit. Accur.

i **A**d heredem
 patrone. hoc non
 erit. sed ad ipas li
 bertas. Accur.

k **E**x libertis
 sint. ante diem fi
 deicommissi cedē
 tem. Accur.

l **F**ideicomis
 sarios. l. alios col
 libertos.

m **P**ertineat.
 qd verum erit.

n **C**edete. hoc
 est adita heredita
 te. s. quando lega
 tur seruo manu
 misso vt heredi. vt

C. de cadu. tollen. s. in nouissimo. Accursius.
 o **A**d heredes. qd verum est.

p **T**estatoris. id est testatrix.

q **A**d libertos. per hoc apparet qd non fuerunt alimē
 ta relicta sed. pprietas. als colliberti nō haberēt hoc reli
 quum. vt. s. de usufruc. l. dominus. s. fi.

r **F**ideicommissarius. s. vnus de libertis.
 s **F**ideicommissarios. s. coniunctos. vt. C. de cadu. tol. l.

pro rata distributioe quis et a
 qd p̄cipiatis decernēt. fiscus
 enim si eo noie qd ab eo vobis
 debere exēplum. se q̄tur. iam
 nūc sciatas partes eorū q̄ sol
 uēdo eē desierint nō ptinere
 ad onus reliquoz heredum.

Lā que respicit fauorem le
 gatarū nō arcat legatus. Bar

Libertis li
 bertabusqz meis quos
 viuens in testō et in codicillis
 manumisi vel manumittā da
 ri volo mea p̄dia: ad hoc vt q̄
 cūqz viuēte me acceperit p̄sti
 tuant eis cibarij z vestitarij no
 mine. q̄ro quā hēat significa
 tionē: vtrū vt ex p̄dijs alimēta
 ipsi capiat: an vovt p̄p̄ p̄dia
 et cibaria z vestitaria ab h̄de
 p̄cipiat: z vtrum p̄prietas an
 usufruct. relic. sit. z si p̄prietas
 relicta sit aliqd tñ supfluū
 iueniatur in redditibz q̄ est in
 q̄titate cibarioz z vestitatioz:

an ad h̄de patrone p̄tinet. et
 si mortui aliq̄ ex libertis sint:
 an pars eoz ad fideicommissa
 rios supsultes p̄tineat: et an
 die cedētē fideicommissi mortē
 tiū libertoz portiones ad he
 redes eoz aut testatoris de
 currāt: modestin. r̄fidit videf
 michi ipa p̄dia eē libertis reli
 cta: vt pleno dñio hec habeāt:
 z non solū p̄ usufructū. z iō
 si qd supfluū tā in redditibz q̄
 i cibarijs erit hoc ad libertos
 p̄tinet. s. z si decesserit fideicō
 missarius ante diē fideicōmis

vnica. s. i. z. s. ij. z. s. in nouissimo. et no. q. etiam per
 hoc apparet non forte alimenta relicta. vt. d. l. dñs. s. fi.

t **A**d suos heredes. ideo nō fuerūt alimēta relicta. nā
 illa morte finunt. vt. s. de transac. l. cū hi. s. cōstat etiā zc.
 Itē nec usufruc. vt insti. de usufruc. s. finit. et facit ad hoc
 d. l. cū hi. s. si pluri

si cedētē pars ei. ad ceteros si
 deicommissarios p̄tinet. post
 diem autē cedentē si qui mor
 tui sint: ad suos heredes hec
 transmittent.

Legatū alimētoz relictu a
 q̄busdā h̄rdibz nōiatim debet
 a substitutis z a p̄iunctis. Bar.

Lucius tici. festō suo liber
 tis libertabusqz suis cibaria z
 vestitaria a liber. suis eisdēqz
 h̄rdibz p̄stari iussit nulla cōdi
 tione addita: q̄ro an si sine pa
 troni libertis idē liberti agant
 cibaria z vestitaria accipe pos
 sunt: modestin. r̄fidit nichil p̄
 poni. p̄pter qd petitio eozum
 q̄ testamēto pure legata sunt
 non cōpetat.

Enumeratio quorūdā indi
 uiduozū legatū ḡnale non vi
 ciat. h. d. Bar. Idem.

Libertis nostris cibaria
 p̄stabit p̄ arbitrio vestro: nō
 ignorantos quos ex his cha
 ros habuerim. Itēz alio loco
 p̄himū polichromum hipu
 ciū cōmēdo: z vt vobiscū sint
 et cibaria p̄stetis peto: q̄ro an
 oibus cibaria debeāt dari: an
 his tñ quos cōmēdauit: z cuz
 heredibz esse iussit: modestin.
 respōdet oibus libertis ciba
 ria relicta p̄ponit: quozum mo
 dum viri boni arbitrio statuē
 dum esse.

Nomine alimētoz cōtinē
 tur ea sine quibus nutriti coz
 pus non potest. I abolenus.

mini. vt. s. de libe. z posthu. l. in suis. z facit. l. de ver. sig. l.
 licet. s. i. Accursius.

a **C**ommodo. i. precipue pro eis rogo. sic. s. manda.
 l. si vero non remunerandi. s. cum quidam. Accursius.

b **Q**uozum. s. alimentozum.

c **U**iri boni. cui viro bono p̄ueniet dari plus a testato: p̄ sp̄em
 re dilectis sibi cōmēdatis. vt. l. penul. in prin. Itē no. nō dero
 derogari generi p̄ specie nominatā. sic. s. de suppl. lega. gatur.
 £

bus. et habet. C.
 de fideicom. l. in
 p̄sona. et. s. de leg.
 ij. l. miles. s. p̄ par
 te. z. l. q̄ di. leg. ce.
 l. v. in prin.

Liberis. per
 hoc videbat per
 sonale.
 r **A**gāt. i. petāt
 alimenta: et dic si
 ne libertis. i. nō cō
 tra liberos patro
 ni: quia liberi isti
 tuti noluerūt esse
 heredes. z sic con
 iunctis coheredi
 bus eñcis acce
 scit: si sūt ex tacita
 volūtate defuncti
 vt ad substitutos
 quos pater dede
 rat: et contra hos
 agunt liberti cum
 hereditas transie
 rit cuz onere. vt. s.
 de lega. ij. l. si ticio.
 s. i. et. C. de cadu.
 tol. l. vnica. s. his

ita. Itē no. hic ap
 pellatione heredu
 et extraneos p̄ti latio eē
 neri. ar. s. ad tre
 neos cō
 bel. l. ex facto. s. si tinct.
 quis ita. Accur.
 y **P**roponi. s. z
 validū. p̄ponitur
 enim q̄ filij fuerit
 rogati et non sunt
 heredes. s. hoc nō
 est validū cōiunctis
 vel substitutis.

Libertis. subau
 di talia sunt q̄ pa
 ter filijs futur. he
 redibz loquitur. et
 ideo dicit nostris:
 quia etiā viuo pa
 tre filij sunt q̄si do
 i. de ver. sig. l.

Libertis. subau
 di talia sunt q̄ pa
 ter filijs futur. he
 redibz loquitur. et
 ideo dicit nostris:
 quia etiā viuo pa
 tre filij sunt q̄si do
 i. de ver. sig. l.

Libertis. subau
 di talia sunt q̄ pa
 ter filijs futur. he
 redibz loquitur. et
 ideo dicit nostris:
 quia etiā viuo pa
 tre filij sunt q̄si do
 i. de ver. sig. l.

l.l. gata. in prin. sed cōtra. s. de fun. instr. l. cum de lanio- nis. s. cui fundus. r. s. quidā. sed plene dicit no. s. l. que- situm. s. penul. Accursius.

Legatis cibaria. ergo r pot. vt. l. i. l. a. si nō sunt. s. si cui escariū. r. l. fi. r. j. de p. sig. l. verbo vict. r. l. seq. et. l. q. nos. s. ver- bū viuere. s. aliud in sbo diarijs. vt. j. eo. l. diarijs. Itē facit. s. famul. her. lex parte. s. j. sed ptra. s. de trāfac. l. cū hi. s. q. trāsgit. Sol. vt ibi.

Pecunie. vniū ex heredib. nō hui. p. tationis ministrū solūmo- do electus. sed quo magis etiam ipsi consuleret testator ab eo inuitatū ad hoc prelegatum.

Precipientē. vt legatariū nō vt ministrum.

Nec vitilis da- bitur. onere em̄ si- nito quasi pceptio- nis cā cessante in posterū r ipm ple- gatū ad cōionē re- uocā dā allegaba- tur. sed pperā. R. e. **M**andatum. a coheredib. vel tes- tatorē: tunc vt minister cōstitur nullūq. lucrū ha- bitur. cauebit pro parte decedētū li- bertorū coheredi- bus restituere. vt. s. eo. l. solent. s. fi. r. deleg. ij. l. si ticio.

Nam ea res. i. mandatum. Accursius.

Inniuit. electo a dāno lucroq. vacuā. sicut r als in mādati regulariter est traditū. vt. s. man. lex mādato.

Prebendorum. non distribuendorū dūtarat. Accur.

Necessitas. vt legatario non vt ministro i. p. o. s. i. t. Ac. **P**ulsantib. die duob. modis. pmo pulsantib. s. alimētarijs. q. d. necessitas i. p. o. s. i. t. electo vt soluat alimen- ta astringit nō tm̄ patrimoniū electi. s. vt soluat. sed etiaz verecūdiā: nā r dānū. s. vt soluat r verecūdiā habebit si nō soluat. merito ergo apud eū remaneat lucrū. Secūdo die pulsantib. s. coheredib. q. post mortē alimētarior. vo- lunt repeterē plegatū. q. d. necessitas quā patitur electus astringit quasi frenū. i. obicit etiam verecūdiā nō solum exceptōez circa act. iudicis. plam. s. fm̄ hoc dixisset vere- cūdiā astringit pulsantes coheredes. i. repellit: et sic ca- sus p. casu ponit. sic ergo de fideicommissarijs potes nota- re q. nullū lucrū debēt hēre. r. facit ad p. dicta. s. de lega. i. l. quidā. s. si script. r. l. seruū filij. s. si idē. r. s. famul. her. l. ex parte. s. ij. r. s. de vsufru. l. dñs. s. fi. r. s. de lega. ij. l. pat. s.

tusculanus. r. s. de lega. ij. l. si q. quos. r. j. de condi. et des. monstra. l. si quis eum. sed cōtra. s. famul. her. l. cum. l. si fi- lia. s. papinianus. Solu. ibi. Item cōtra. j. de alimē. lega. l. filio. s. p. f. sed plene dic vt no. s. de lega. ij. l. si ticio.

Lio herede. testatrix. duz viuere. sticho liberto alii- nosq. suo annuos xxiiij. aureos r fru- mētū r vinū men- struū p̄stabat. que cū decederet liber- tis suis q̄vina p̄e- stabat legauit: q̄b legatū valere cer- tū est: deide a gaio cui nichil relique- rat perijt sticho et p̄aphilo. r. aureos singulis annis da- riqnos ap̄b eū dē esse r eodē fenore nutrir legatarios a gaio voluit ac nu- merito restitū reli- quū. vnde cum ex verbis testatricis gaio nichil relicti videatur: q̄b ab eo dari p̄ceperat te- statrix inuile fore dicebatur: q̄b non fore verū hac. l. di- citur fm̄. R. alij di- cunt etiā gatiū in- stitutum hoc mo- do alio scripto he- rede: r isto gaio si- milit̄ subaudiūt. r fm̄ vt r̄q. positio- nē accipitur hec verba testatricis q̄ sequitur perinde ac si dixisset testa- trix: volo gai sci/ vt s̄ h̄rditate mea denos aureos ac-

Caudus minister nō potest bona defuncti distrabere sed actiōem habet pro relictis in causa alimētorum vsqz ad falcidiam. Bar. **I**dem.

Lio h̄rde instituto ita scripsit: a te peto gai sei quicqd̄ ex hereditate mea redegeris: illis meis alumnis des singulis denos aureos an- nuos: eādēq. summā penes te esse volo: reliquū restitues numero colliberto n̄fo: respo- di^m q̄uis distrabere bōa gai⁹ sei us alio scripto herede non possit: tñ eū alūnis relicta pe- cuniā vt seruet ac restituat in- tra falcidiā: recte petiturum⁹ qñ de supfluo⁹ p̄bari⁹ non pōt eū q̄qz libertū inter eos quib⁹ cibaria/ item vestiaria patro- na q̄ viua p̄stabat reliq̄t: recte fideicommissum petiturū existi- mauit q̄ annuos. xxiiij. aureos r menstruū frumētum atqz vi- num accepauit.

Prelegatum cum onere ali- mentorum transit ad heredes heredis: s̄ sint plures. hoc di- cit Bar. **I**dem.

cipias: de quoz vsuris illis alūnis meis alimēta des. vt. s. de lega. i. l. si seruus. s. qui margaritam.

Respondi. quia gaus et alius heres: id est coheres fuerunt liberti.

Non possit. quid si hoc ipsum esset permittum. Rñ. tunc posset. argu. C. de ep̄sco. r. cleri. l. si quis ad declinā- dam. r. q̄ dicit nō posset in aliquo qñ nō est heres gaus: vel non potest in totū qñ cū alio est heres gaus. Accur.

Pecuniam. s. denos aureos.

Intra falcidiam. i. citra.

Petiturum. quia ad fauorabilem causam. vt. C. de ep̄sco. r. cleri. l. nulli. s. i. als secus. vt. j. ad trebel. l. luci. s. memia. r. no. s. de lega. ij. l. si ticio. et. no. vni. p. fideicommissarijs: quia petunt. et aliud contra eos quia non possunt distrabere de bonis defuncti.

De superfluo. i. vltra dodrantem.

Probari. i. probabiliter dici.

Accipiant. i. plurib. annis accepit. r. facit. s. de leg. ij. l. post emancipationem. s. fi.

Quam vnus. de cuius sorte. l. de ipsa sorte. vel dic de vsuris sortis. Accursius.

b Ad pceptionē. z psequēs ad onus: vt subijcit. Ric. c. Refragari. s. videt eo q p vnū heredē alimēta p̄stari voluit testator: nūc nō apparet p quē potius sint p̄stāda: cū ille sit mortuus p quem testa tor voluit fieri.

d Non oportet: re. q̄ vt heredes heredis p̄sent: quā q̄ sint plures. ad qd. f. eo. l. alimēta. in p̄m. cr. s. eo. l. ij. in fi.

e Euitauit. vt infideles.

f Domum. i. fa miliā. z sic nō p̄sonā tm̄ certā. R. qd̄ in dubio hic p̄sumit. nā quidā p̄sumitur boni: quia de bono ḡne sunt. ecōtra quidā mali quia de genere repro bato. vt. s. de edil. edic. l. q̄ si no lit. s. q̄ m̄cepta.

g heredis. scz electi in p̄statione alimentorum. Accur.

h Verbis fidei commissi. testator rogauit pure here dez manumittere stichus z ei sticho sinua vel mēstrua alimēta reliquit: he res nō fuit in mo ra cōt: qz non fuit interpellat. vt. s. de vsur. l. moza. sed in rē fit moza. vt. f. de fidei commiss. l. uer. l. cū vero. s. ap paret. si heres post triennū manum sit habeat stichus alimēta p̄stata q̄uis tūcerat ser uis. sic. f. eo. l. seruos. et. f. l. p̄. cr. s. famil. hercū. l. ex par te. s. ij. Accursius.

i Cum de vsuris. ad hoc. s. de leg. ij. l. si q̄ seruo. z. C. de vsur. l. i. z. s. de lega. ij. l. is qui. z. C. ad fil. l. fi.

l Relictis. ex cētū puta q̄ dari voluit cū nuberet. Ro. vel fm̄ hug. dic simpliciter relicta alimēta arbitrio boni vi ri: s̄ tūc quare dicit p̄ modo legate dotis. Rñ. ex p̄iectura voluntatis: qz taliter videt dilexisse in alimētis sicut in do te. ar. C. de ipu. z alijs sub. l. i. Itē qd̄ subijcit quā solā zc. suband p̄ter alimēta. z facit. s. de here. insti. l. q̄ volebat.

l Etatis. nota q̄tū plus crescit puella tāto plus in eā impendendum est. Accur.

I Scui. p̄cedētū. immo videt indulta pena nō resti tui bona. vt habet. C. de sen. pas. l. in insulam. que est con

Quam vnus ex heredib⁹ certā pecuniā p̄cipere iussus est: de cuius sorte liber tis alimenta p̄staret: heredem quoqz heredis ad p̄ceptionē admitti placuit. si tamen plures heredes heres haberet: in tētionē quidē defuncti prima facie refragari: sed aliud p̄ba ri nō oportere. Quid em̄ si ce teros heredes suos euitauit z q̄etā ac verecundā atqz etiā idoneā libertis consulens do mum sequi maluit: et ideo ab oibus heredibus heredis ali menta prestabuntur.

Alimēta debentur etiā p̄ ec tempore q̄ fuit retardata liber tas absqz moza heredis. Bar.

Uerbis fidei commissi pure manumisso p̄teriti quoqz tē p̄ois alimēti reddenda sunt: q̄uis tardius libertatem recu perauerit: nec heres mozam li bertatis fecerit: tūc em̄ explo rari moza oportet: cum de vsu ris fidei commissi q̄ritur non de ipsi fidei commissis.

Uir bonus debet arbitrari alimenta pro qualitate relicte dotis que alimēta crescut cre scente etate. Bar.

Alimētis viri boni arbitra tu filie relictis: ab herede suo

tra. Solu. hic fuit restituit. vt. f. eo. ti. l. i. ibi vero sola indul gētia p̄nc. vel dic hoc speciale in alimētis. nā z manenti in pena relinq̄ possunt. vt. f. de his q̄ p̄ non scrip. habent. l. si in metallū. z est rō: qz parū p̄dest indulgētia sine alimē tis cū sine his viuere non possit: ergo sequitur. vt arg. s. de pe. le. l. nam. qz. in pn. sic nec trāsi ḡit de eis sic facile vt in ceteris. vt. s. de trāfac. l. cū hi. z eo modo soluitur C. de leg. l. seruo. z C. de neces. ser. l. q̄ dā. s. i. q̄ dicit non valere relicta ser uo: et hic est seruo p̄nc. vt isti. q̄ mo. ius pa. po. sol. s. serui aut. Item eo mō soluit. f. de iur. fis. l. in metallū. itē eo mō soluitur. C. de bo. p̄scrip. l. ij. vbi dicit cōfiscari: vel ibi in deporta to: vt ibi no. et iazē sic in libertorū pa trono vbi cūqz res tituto vt iura pa tronarū sequatur. vt. f. de iure pa. l. si ue. z. s. de ius vo. l. sed z si p̄ penam. et. f. de sen. pa. l. fi. idē in iure cognat ionis. vt. f. de sen. pas. l. fi. Itē d. s. e. l. solēt. s. s̄bebit. s̄ dic vt ibi. z facit. f. eo. l. seruos ad cu stodia. Itē contra C. de rem. l. cū al legatis. vbi indul ta pena desertori militie non viden tur restituta stipē dia p̄teritis: sed speciale hic in ali mentis.

pro modo legate dotis quā so lā p̄f ex hereditate filie nuben ti dari voluit: atqz p̄ incremen tis etatis eā exhibēdam esse r̄fidi: nō p̄ virib⁹ hereditatis.

Dānar in metallū post restitucionē p̄teriti tēp̄ois z fu tui alimēta petere p̄t. Bar.

I Scui annua p̄ au alimēta relicta fuerant in metallū dānatus indulgen tia p̄ncipis restitutus est: r̄fidi eū z p̄cedentium annorū recte cepisse alimēta: z sequē tium debere ei.

Si p̄dia p̄ alimētis relictis obligent ex hoc legati alimē toz nō augeat vel minuit. Bar.

Uci tici liber: Idē. tis suis cibaria z vestia ria z annua certorū nūmoz re liq̄t: z posteriore p̄te testamēti ita cauit: eis obligatos eē ob hāc cām fidei commissi fundos meos illū z illū: vt ex redditu eorū alimēta sup̄ascripta p̄ci piat: q̄ritū est an si q̄to mino res reddit⁹ puenerit q̄ est q̄ti tas cibarioz z vestiariorū here des ad supplēdum ea onerari nō debeat: vel si alio āno excep ferit an supplēdū sit qd̄ sup̄io ri anno minus p̄ceperit. Pau lus r̄fidi: cibaria et vestiaria

Ucius obligatos. hoc enim facere potest. vt et. s. de pigno. act. l. non est. Accursius. o Ex redditu. hic modus pro conditione videbat: vt habetur. C. de his que sub modo. l. i. sed contra vt hic subijcit. magis enim pro securitate alimentarij vide tur hec verba posuisse testator: q̄ vt conditionem faciat: sic et als prospiciendo commodo rei familiaris. vt. s. de lega. i. l. quidam. sed quid si testator non dixit de hypo theca aliquid sed solūmodo ex his fundis p̄stari. Rñ. esse obligata. argu. s. eo. l. ij. in fi. et. s. de vsu fruc. l. hactenus. Alij contra vt non sint obligata: et tunc expectari se quentem annum. vt. f. de verbo. obliga. l. inter stipulan tem. s. sacram. ibi pro quo et illud zc. et. f. quando dies les ga. ce. l. firmio. cr. s. de annuis legatis. l. legatum. s. vi ni. Item pro vtraqz opinione. s. de transactio. l. cum hi.

§. frivini. et §. si pluribus. et §. idem et si ager. Sed prima opinio verior est fm Bzo. vt et not. §. de an. le. gatus. dicta. l. cum hi. et facit. §. de contrahen. emp. l. si. in si. erant ergo obligata et in tegra debentur: ac si expmisset alimētorum fauore. Accursius.

a **Integrā debentur.** §. de tri. vi. et oleo leg. l. cert. vbi nō plus q̄ natū: sed hic fauore alimentorū. Item aliud est dicere vt inde p̄cipiant. aliud qd̄ ibi natum erit.

O Aio seio. trās ferebat. sic ergo fit trāslatio cū suo onere: vt et habetur. C. de cadu. tol. l. vnica. §. p̄ se. cūdo. et §. his itaqz et. §. de lega. l. i. et §. de vsufru. leg. l. si ab eo. et argu. §. de cōdi. insti. l. que sub cōditiōe. et fa. cit. j. de adimen. le. ga. l. sicut. et. l. seq. et. l. nichil. phiber. sed arg. cōtra. j. de adimē. leg. l. si tibi certum.

c **Scriptur. ea q̄ sequitur.**

d **Perpetuo. ni si gratia erit cū quo morari dbeat hoc fuerit scriptū. vt. j. de cōdi. et demon. l. illis libertis. i. si. et dic cōtra. vt no. C. de leg. l. i.**

e **Cōsult. mutat questionē sup idem thema.**

f **Gravioz. qz nimis grauabat heres eos in seruitijs. Accursius.**

g **Negauit. he res.**

h **Seruitut. i. nisi seruiant.**

i **Deberi. nec ei isto vel superiori casu videt share p̄ libertos. ad quod est. §. de cōdi. insti. l. que sub cōditiōe §. pe. et de leg. iij.**

libertis defuncti integra debentur: neqz ex eo q̄ postea p̄dā his pignozis iure testato: obligare voluit: vt ex redditu eozū alimēta p̄ciperēt: minuis se eū vt aurisse ea que reliquerat videri.

Legati in dubijs videtur translatum in aliū cum onere suo. Bar. S. ceuola.

O Aio seio. ccc. aureos legauit vt ex vsuris ei summe libertis cibaria et vestitaria prestaret q̄ statuerat. codicillis autē eadē sumā retuit dari gatio seio sed dari publico meo voluit: q̄ro an liberti fidei commissum debeat meuius: respōdi meui: nisi aliud de quo non dubitaretur doceat sibi a testatore iniunctum) videri fm quis exemplū testatoris recepisse ea onera q̄ a scripta erāt ei sume q̄ in eū codicillis transferebatur.

Legatum alimentorum factum alicui quoad euz aliquo morare: durat etiā mortuo eo cū quo dz morari. Item conuuo ex iusta causa potest ab eo discedere. hoc dicit Bar.

Impator antonin^o pi^o libertis fertilis basilie scripsit: q̄uis verba testamenti ita se habeant: vt quoad cum claudio iusto morati essetis vobis alimēta et vestitaria legata sint: n̄ h̄c fuisse defuncte voluntatē et cogitationē interpretor: vt post mortem iusti eadē vobis prestari voluerit: Bñ. eiusmodi scripturā ita accipi: vt necessitas alimentis prestandis perpetuo maneat. Itē consultus de tali scriptura: vt et tecū sint semper volo: quero cum manuissi ab h̄de cum quo morati diu sint: sed ob grauioz rem fuitur ab eo discesserint an alimēta his debeantur que

qui cōcubina §. vroz. et de reg. iur. l. iure ciuili. et §. de an. lega. seic. in prin. et. l. meua. in prin. et. l. annua. in pn. et. j. de cōdi. et demon. l. viij. et. §. de leg. iij. ticia §. si ea. et. j. eo. l. i. berris §. si.

negauit se p̄stare nisi vice seruitutis his vteretur. Bñdi fm ea que pponerentur / debentur.

Adiectiuū significatiuum etatis adiectū persone legata rij nō restringit legatū. Item alimēta relicta simpliciter debentur invita. Item alimento rū fauore pubertas in masculis intelligitur vsqz ad. xvij. an. in feminis vsqz ad. xiiij. Bartolus. Modestinus.

Melle alimenta relinquatur: vsqz ad pubertatem debentur: sed hoc verū non est: tandiu enī debentur donec testator voluerit: aut si nō appareat quid sentiat: per totū tps vite sue debebunt. Certe si vsqz ad pubertatē alimēta relinquatur: si quis exemplū alimentoz que dudū p̄ pueris et puellis dabantur velit seq̄: sciat adriani constituisse vt pueri vsqz ad. x. et octauū: puell vsqz ad. xiiij. annū alantur: et hanc formam ab adriano datā obseruādā esse impator noster rescripsit. sed et si generaliter pubertas non sic diffinitur: tamē pietatis intuitu in sola specie alimētozū hoc tps etatis esse obseruandum nō est incuile. Sed et si alimenta que uiuus prestabat reliquerit: ea demū prestabuntur q̄ mortū tpe prestare solit^o erat. quare si forte varie prestiterit: eius tamē tps prestatio spectabitur qd̄ proximū eius mortis fuit. quid ergo si cū testaretur minus prestabat mortis tpe vel cōtra: adhuc erit dicendū eam prestationē sequendam que nouissima fuit.

Qui reliquit aquā videt relinquere p̄ctū aque: et tale legatū nō cōtinet seruitutē: sed debitum personale. Bar.

Quidā libertis suis vt al-

Mella ait. ad pubertatem si sensu de duodecim et quattuordecim annis pessime dixit. si sensu. xvij an. male dixit: qz vsqz ad mortē: vt statim corrigi.

Uite sue. nam cū vita finit. vt. §. de trāsac. l. cū hi. §. cōstat. et. j. ad. l. sal. hereditarij. et sic large fit interpretatio. vt. j. de regu. iur. l. in testamētis. m. Dudū. i. ante hanc. l. n̄ p̄ h̄c l. vsqz ad mortem. n. Constituisse. p̄dicto casu quans do vsqz ad pubertatē fuit relictum.

Non sic. ad xvij. annos. §. ad xvij. vel. xiiij. vt isti. q. mo. tute. fi. §. ij. et. ij. h̄ ergo ē speciale fauore alimētozū. sic et alio. §. de adop. arrogato. §. nō tm. q̄nc. p. xvij. vt. §. de postulan. l. i. §. pueritiā. Ac. p. In sola. et alio casu vt modo no. et facit. j. de verb. sig. pueri.

Nouissima. sic habet. C. ne de sta. defunc. si m̄. et no. tps mortis inspicit. sic. §. de fun. instru. l. instru. leg. l. si mācipia. i. pn. sed vt tps testamēt. ti. vt. j. de libe. le. aureli. §. testō. et. l. fi. §. si. et. j. si. i. si. ita. et. l. medico. et. §. de lega. iij. vroz. i. pn. et. §. i. et. l. vroz. §. testō. Sol. fm Ro. in alimēt. put mi. nunt vel auget pre stationē: sic et volūtatē alterare vt. §. cū debitor libera tionē legat et de no.

uo aliud debere incipiat separati est qd addit. z sic est in similibus. Uel dic q in qualibet eaz apparet ratio quia te pus testamti inspicit. Itē ptra. s. de lega. iij. l. nomē s. filio. Sol. vt ibi. Itē facit ptra. s. de an. leg. l. scio. s. i. z. s. fi. z. s. de lega. l. l. si michi z tibi. s. in legatis. z. de re iudi. l. in iudicati. et de alimen. lega. l. transf. latio. z. l. seq. z. de secun. tab. l. i. s. nō tamen.

a Per fideicommissum. l. aque.

b Res. i. hec q. s. no. Accur.

c Agi. tracta. ri. Accur.

d Cithernam. possēt saltem psonalis seruit' esse fm Ro.

e Pcedij. i. pcedij. Accur.

f Non possesso. ri. l. domino. vt. s. cōmuna p dō. l. i.

g Relicta. hic accipit qd est in fi. hoc enim. z. si autē dices z pcedij seruitutē nō vale. rit: cū nō habenti vicinū p dū nō possēt legari z me. rito nam zc.

h Perone tñ. s. aliqñ vt cū relinq. tur habenti p dū sed hoc acto vt ad herede nō trāseat quo casu est seruitus psonalis fm Ro. vt h. qd Jo. nō placet: immo re. alis: sed heres lega. tarij exceptioe re. pellit: qd patet: q. v. dicit. s. p. p. s. f. i. a. vt. s. de ser. ru. s. i. p. l. pecous. z. l. seq. z. h. ex pone ser. uitate p sone. i. p. d. i. a. l. e. q. h. i. n. e. c. ū. p. s. o. n. a. qñ hoc actū est vt dixi: et sic nō est ptra. l. illā pecous. Item qd dicit ius hauriēdi esse psonale: immo reale. vt s. de ser. ruti. p. d. i. l. si michi. s. fi. sed dic vt modo nō qñ

scz ita fuit dictū. ar cū nō habētī p dū relinquit nō est rea. lis: vt subijcit. s. psonalis si hoc velit relinquēs vel consti. tuēs fm Ro. vt. s. de ser. ruti. p. d. i. l. lucius. z. fm hoc p cōs.

feriorā peteretur. s. Jo. dicit nec psonalē esse. vt. s. de ser. l. vt pomū. sed quoddā ius qd actioni psonali ex testamē. to vel pacto debetur. sicut si. x. michi stipuler. vt no. d. l. pe. couis. z. facit. s. de vsu z habi. l. vsus aque. z. s. eo. l. i.

i Inutiliter. vt sit seruit' realis s. psonalis. fm. R. tu dic vt sit seruitus realis vel persona. lis: nam neutrum est vt. s. dixi.

k Erūt. s. serui. tutes vel iura. s. vt sint psonales ser. uitates fm. R. vel vt non sint reales vel personales: s. quoddam ius. vt d. l. vt pomum.

l Filio. cōpel. lendam. ad hoc est. s. de leg. ij. l. v. et no. non lice. re in partem velle in partē nolle de. functi parere iudi. cio. sic. s. de oper. l. i. s. i. re. de. l. si ita stipula. tio. in. fi. z. de bo. l. ber. l. nā absurdū. z. s. de acq. rē. here. l. i. z. ij. z. s. de lega. l. i. quidam.

m Debere. sic s. eo. l. cum vnus. in prin.

n Delegata. qz testator accommo. dabat aliquib' q. ierim eos alebāt vel ibāt in area vt vadunt rustici hu. ius ciuitatis ad medicinam et sic non alebantur ex burfa dñi. Accur.

o Claudius. s. dixit idē adijciē. do z distinguēdo: vt subijcit.

p Ab his. i. ab hac pcurina: z ita de singulari trāsit ad pluralē nume. rū. Uel dic ab his ministris: scz rusti. cis z ab ipso testa. tore. nā tūc hec var. riatio non nocet q. minus debeātur: verū vt vrbana fa. milia aletur inspe. cto tempore mot.

is. vt. s. eo. l. mela. s. sed z si alimenta. Accur. s. ius.

q Ab oibus. s. heres poterit pueniri qñ oibus qstū. quibusdam dabat legare videt: sic foute variatur et alibi

£ ij

feie in ānos. xx. alimēta p̄stare debeat. r̄ndi debere^m.

C Relatiuū q̄svel qui limitat suū antecedēs nō solū in q̄titate s; etiā in tēpore. **Bar.**

Testator p̄cubine mācipia rustica numero octo legauit: z his cibaria p̄stari iussit in hęc p̄ba: eisq; mācipijs q̄ supra le gaui cibarij noie ab heredis⁹ meis p̄stari volo q̄ me viuo ac cipiebant: q̄sitū est cū viuo te. statore semp mācipia rustica tpe messij z arearū delegataⁿ fuerint: et ex eo tpe cibaria ex rōne dñi sui nūq; accepit/ ex cepto custode p̄diorz an heres q̄z ei⁹ t̄pis. i. messis z areaz z cibaria p̄cubie p mācipijs ru sticis p̄stare deberet. r̄ndi euz cui⁹ notio est estimatur. **L**lau dius⁹. merito: nā si eodem mō q̄ apud testatorē fuerit apud p̄cubinā futura legauit: nō de. bebunt ei⁹ t̄pis de quo q̄situm est cibaria. verū si velut in mi. nisteriū vrbani ab his⁹ trāsfe. rantur/ debebuntur.

C Relatiuū quisvel q̄ limitat suū antecedens ad qd refer tur non alia. **Bar.**

Licia decedēs testō ita ca. uit: oibus libertz libertabusq; meis cibaria z vestitaria q̄ viua p̄staba dari p̄stariq; volo: q̄si. tū est cū trib⁹ solū eo tpe q̄ ea vixit (sicut rōnib⁹ cōtinebat) ci. baria z vestitaria prestiterit: an heres ei⁹ a ceteris q̄z libertis cōueniri possit: an vero tñ tri bus sit obnoxius qui rationi. bus ipsius cibaria et vestitaria accepisse reperiuntur? respon. di ab omnibus⁹.

tis. vt. s. eo. l. mela. s. sed z si alimenta. Accur. s. ius.

q Ab oibus. s. heres poterit pueniri qñ oibus qstū. quibusdam dabat legare videt: sic foute variatur et alibi

£ ij

Defun. cti iudi. cio non in parte parere iudi. cio. sic. s. de oper. l. i. s. i. re. de. l. si ita stipula. tio. in. fi. z. de bo. l. ber. l. nā absurdū. z. s. de acq. rē. here. l. i. z. ij. z. s. de lega. l. i. quidam.

m Debere. sic s. eo. l. cum vnus. in prin.

n Delegata. qz testator accommo. dabat aliquib' q. ierim eos alebāt vel ibāt in area vt vadunt rustici hu. ius ciuitatis ad medicinam et sic non alebantur ex burfa dñi. Accur.

o Claudius. s. dixit idē adijciē. do z distinguēdo: vt subijcit.

p Ab his. i. ab hac pcurina: z ita de singulari trāsit ad pluralē nume. rū. Uel dic ab his ministris: scz rusti. cis z ab ipso testa. tore. nā tūc hec var. riatio non nocet q. minus debeātur: verū vt vrbana fa. milia aletur inspe. cto tempore mot.

is. vt. s. eo. l. mela. s. sed z si alimenta. Accur. s. ius.

£ ij

collectiuū nomen ponit sicut hoc nomen libertis. vt. s. de tri. leg. l. cū vinū. r. l. si. in pun. sic ergo hic ista verba q̄ v̄ia p̄staba nō restringūt p̄cedentia. sic. s. eo. l. verba. r. s. n. i. l. legata. in pun. r. s. de fun. instru. l. que sitū. s. penul. r. s. de lega. iij. l. ea tñ. r. l. cū quis dcedens. in fi. sed arg. cōtra. s. de pe. lega. l. nā q̄. in fi. et. s. de lega. iij. l. q̄ sitū. s. i. r. l. heres. s. v̄ro. r. s. n. i. l. cū q̄dā. et s. de lega. i. l. nō so lum. s. h. et facit. i. eo. n. l. testamēto.

Alimēta. a moderato. p̄prium nomen. **T**eneri. quoniam nō p̄sone est onus indicēdum. cuz per altū possit impleri. vt habet C. de cadu. tollē. l. vnica. s. ne autē. r. s. l. p̄ori. in prin. r. l. cū vnus. in prin. **C**ommoda. p̄prium nomen testatrici. **F**undos. cerros: alii non valeret. vt. s. de iur. do. l. cū post. s. gener. Accur. **I**ta. h̄ est grecum cuius sensus est rufino liberto meo salutem. **M**edicus. q̄. i. quia. **V**na. s. testatrix. **E**a. scilz alimēta. **A**lter s̄o nō. vt et. s. de leg. iij. l. pater. s. i. r. l. de h̄. sig. l. modestinus. r. facit. s. eo. l. ij. **R**estituerentur. dicta decem. **A**mpliane. rit. l. prout cresceret maiora p̄stetur alimentis vsqz ad dictum tēpus. ad q̄d est. s. eo. l. cū vnus. s. fi. **C**apite. s. testamenti. **D**eberentur. scz cibaria et cellaria: habitatio. **C**laudius. scilicet dixit idem addēdo rationem que sequitur. Accursius.

Legata relicta ab h̄de de bent ab herede h̄dis. **I**te ap pellatōe libertoz h̄dis: libertus liberti p̄tinet que testator tractabat vt suū. **Bar. I**dem.

Alimēta r vestitaria libertis suis dedit: q̄ sitū est an q̄ uolatim a moderato vno ex h̄dibz dari iussit testator: solus moderato debeat: nō etiā post mortē moderati heres ei. r̄ndi etiā h̄dē teneri. **L**iberty libertabusqz itē q̄s q̄s testō codicillisve manumiserat alimēta cōmoda q̄ v̄ia p̄stabat dari iusserat. itē oibz libertz libertabusqz fūdōs. q̄ sitū ē an ad ea legata admittetē liberti p̄m̄ liberti: cui scribere solebat ita

alio ruffino meo liberto salutē: eplā etiā emissa ad ordinē ciuitatis v̄n̄ ouūda erat petierat vti publice q̄ me dicus erat salaria et p̄stare manifestādo lris suis eū eē libertū: r̄ndi eū cuius notio est estimaturū: vt si q̄dez vna ea ei p̄stabat nichilominz ad fi dei commissū admittetē: aliter vero noni.

In legato nō reiterabili b̄i sp̄sio ḡn̄alis nō referē ad ea de q̄b̄ sp̄alit est p̄uisuz. **Bar.**

Basilice liberte decē dedit quā apud ep̄thēū r calixtū libertos esse voluit: vt cū fuerit basilica an. xxv. cū vsuris q̄n̄cūcibz restituerentur: ita vt ex vsurz aleret put etatē amplauerit: q̄ situm est an ex alio capite q̄ ḡn̄aliter libertz libertabusqz cibaria r vestitaria r habitationez reliq̄retia basilice deberētur: r̄ndi s̄m̄ ea q̄ p̄po

Quia destinauerat. testator. r facit. s. de lega. iij. l. heres. s. i. r. s. de fun. instru. r l̄str. leg. l. q̄ sitū. s. fi. r. l. cūz de lamionis. s. cui fundum. r. s. quidam. et. l. p̄dia. s. idem que sit. r. s. r̄tu. i. l. legata. in pun. r. de verbo. obliga. l. do li clausula. Accursius.

nerent nō deberi: nisi hoc q̄qz ei datum p̄baref. claudius: qz destinauerat alimētis ei vsuras pecunie quas specialiter ei p̄legauerat.

Appellatōe libertoz suoz p̄tinet cōes liberti p̄ ea parte quā q̄s hēbit in eis. **h. d. Bar.**

Qui societate oim bonozū cū vroz sua p̄ ānos āpli. xl. habuit: testō eadē vrozē r nepotez ex filio eq̄s p̄tibz h̄des reliquit r ita cauit: itē libertis meis quos vii manumisi ea q̄ p̄staba dari volo: q̄ situz est an r q̄ eo tpe q̄ societas inter eos p̄m̄sit manumisi ab vtrisqz r cōes liberti facti sunt: ea q̄ a viuētē p̄cipiebāt solida ex fidei cōmissio petere possint: r̄ndi nō amplius q̄s q̄b̄ vir p̄ sua parte p̄stabat deberi.

Seruis p̄p̄is p̄t̄ reliqui legatū in causa alimētorum. hoc dicit Bar. **I**dem.

Seruos ad custodiā tēpli reliquerat: r his ab h̄de legauerat his v̄bis: peto fideiqz tue cōmitto vt des p̄stes in memoriā meā pedisse quis meis q̄s ad curā tēpli reliq̄ singulis mēstrua cibaria et ānua vestitaria certa: q̄ sitū est cū tēplū nōdū esset extractū: ex die mortis: an vero ex eo tēpore quo tēplū explicitū fuerit p̄cipe serui debeāt legatū: respondi officio iudicis heredem cōpellendum seruis relicta p̄stare donec extruere tur templum.

Per clausulā generalē appositā in vltima voluntate circa idē videtur recessum a speciali. **h. d. Bar. I**dem.

post. et. s. de lega. iij. l. si quis ticio. et. s. de lega. iij. l. si quis. Accursius flo.

Cum vroz. nota virū socium vir vroz. sic. s. de do ris soci na. inter vir. r vroz. us de. l. cūz hic status. s. antepēnū.

Pro sua pte. facti. s. de lega. i. l. v. s. fi. r. s. de leg. iij. l. qui p̄cubinā. s. qui fundum.

Seruos. oēs vt quos habet in tali loco et sic continetur etiā acille pedisseq. vt s. i. subijct. et. s. de lega. iij. l. seruis vt banis. Accur. **R**eliquat. aliquis pedisseqz cōrentis sub seruoꝝ vocabulo.

Certa. puta centum. Accur. **E**xtractum. et sic serui nō sunt templi interim: s̄ nec sunt heredis: vt. i. de libe. cau. l. seruos.

Officio iudicis. non iure actio nis. scz quia desit persona que agere possit. vt et. s. de lega. i. l. seruis alie no. s. si quis post. r. s. famul. hercis. l. ex parte. s. seruo. nec ob. id q̄d habetur. C. de neces. ser. l. quidam. s. illo. r. facit. s. eo. l. is cui. et de his que pro non scrip. habē. l. iij. et. s. de annu. lega. l. si quis.

Cum vroz. nota virū socium vir vroz. sic. s. de do ris soci na. inter vir. r vroz. us de. l. cūz hic status. s. antepēnū.

Pro sua pte. facti. s. de lega. i. l. v. s. fi. r. s. de leg. iij. l. qui p̄cubinā. s. qui fundum.

Seruos. oēs vt quos habet in tali loco et sic continetur etiā acille pedisseq. vt s. i. subijct. et. s. de lega. iij. l. seruis vt banis. Accur. **R**eliquat. aliquis pedisseqz cōrentis sub seruoꝝ vocabulo.

Certa. puta centum. Accur. **E**xtractum. et sic serui nō sunt templi interim: s̄ nec sunt heredis: vt. i. de libe. cau. l. seruos.

Libertis. testamento manumissis. **R**ecessum est. presumptione iuris. nisi legata: rñ probet cõtra. vr. s. de lega. i. l. plane. sed si nõ corpus. c. Relicta sunt. ab eodẽ herede: secº si a diuersis: quia tũc ab vtroq; daret. vr. s. de lega. i. l. si a pluribus. s. i. vel dic vt ibi no. et. s.

Libertis q̄s testõ manu- miserat alimẽtoz noie mẽstruos decẽ legauerat: deinde codicillis gñalit oibº liber- tisº mẽstruos septẽ z annuos vestiarij nomie denos legauit: quesitũ est an ex testõ z ex codicillis libertis fideicomis- sũ hřdes p̄stare debeãt. rñdi nichil pponi. cur nõ ea q̄ codi- cillis data p̄ponerentur p̄stari deberet: nã z ab his que testa- mẽto cibarioz nõ legata es- sent recessuzº est propter ea q̄ codicillis relictã sunt.

Alimẽta debita non soluta possunt peti tam p̄terita q̄ futura. h. d. Bar.

Manumissis testõ cibaria annua si cũ mřeº morarent p̄ fideicommiss. dedit: mater filio triennio supuxit: neq; cibaria neq; vestiaria ei p̄staret: cũ i pe- titiõne fideicommissi cessaret li- berti. Sed z eiº filia postea q̄ mři heres exiitit q̄ad vixit an- nis. xiiij. iterpellata de hisde; soluendis nõ est: quesituz est an post mortem filie a nouissi- mo hřde petere possint: z tã p̄teriti t̄pis q̄ futuri id qd̄ ci- barioz noie z vestiarij relictuz est: rñdi si p̄ditioº exiitit: ser: ni- chil pponi cur nõ possent.

Repº etatis grauati adie- ctũ grauato in dubio cõditio- nem facit. h. d. Bar.

Ab heredibº stichũ manu- mitti voluit eiq; si cũ seioº mo- raret cibaria z vestiaria p̄stari

Cõparãdaz. imoyidet q̄ nõ sit p̄parãda. vr. s. de manumiss. testa. l. si ita scrip. So. vt no. C. qñ di. lega. ce. ex his. et. s. de leg. i. l. si cui. et. fa. j. qñ di. le. ce. l. firmio. s. ij. z. C. de usufruc. l. in ambigua. Accur.

Iposthumus. ticius instituit patrẽ z matrẽ posthu- mosq; suos heredes. Jit seruos quosdã ipuberes a ma- tre patre; manumitti p̄cepit: eisde; cibaria et vestiaria annua aliq; pecuniaria legata singulis puta decem au- reos legauit. Jit alijs libertis. Jit extraneis quoq; que-

dã reliq̄t. deide i scõis tabulis pupillarĩ posthumis sub- stituit: z ab hřdibº substitutis libris ipuberibº relictã ex- ceptis annuis duplicauit. s. pro. x. p̄ceptis. xx. dari. p̄f- ctoz sic testõ nata est ei filia cuius gratia factis codicil- lis testamẽto relictõz partẽ tertiã filie reddi iussit alijs z

a seio: deinde hec vba adiecit: a te aut sei peto vt cũ ad annuz xxv. pueneris militiã ei cõpa- res: si tñ te ante nõ reliq̄rit: q̄ si tũ est sticho statim libertatem p̄secuto: p̄iº aut defuncto seio q̄ ad annũ. xxv. puenerit an ab his ad q̄s bona sei puenerũt militia sticho cõparari debe- ret: z si placet deberi vtrũ sta- tim militia p̄parãda sit: an eo tpe quo seius annũ. xxv. exple- turº fuisse si supuxisset: rñdi cũ placeat cõparãdã: nõ ate deberi q̄ id tẽpus cessisset.

Diminutio legatoz relicto ru in testõ nõ p̄tinet ad legata nec ad alimẽta relictã in codi- cillis vel in tabulis pupillari- bus. h. d. Bar.

Posthumis heredibº insti- tutis z a patre z matre substi- tutioneº facta actoresº manu- missi: et peculia eis legauit z annuaº certis libertis suis le- gata z alijs exteris plura: de- inde post testm factuz nata filia codicillis ita cauit: si qd̄ in te- stamẽto qd̄ ante hoc tẽpº feci legauit: cuiº dare voluiº peto ab his vti tertiã partem petineº si lie mee reddãt: scõis autẽ ta- bulis facta pupillari substitui- tiõne ipuberibusº libertis qui- bus a parẽtib; libertates de- dit eo ampliusº alterũ tñº quã- tum in singulis in numero pre- ter cibaria z vestiaria dari vo- luit: quesitum est cuz superui- xisset filia testamento apertoº

nam idem si puberes: sed sic de facto erat.

Eo apliº p̄ qd̄ vř repeterẽ z p̄mũ. vr. s. de le. iij. l. si tibi.

Tñ accipe dari volo q̄rũ i singul leg. p̄mo dederat inumerate: als em̄ ei nũerato als i nũero sic s. p. x. i p̄mis tabul relictõ. vr. i scõis. z hoc p̄ter cibaria q̄ nõ duplicauit.

Aperto. als em̄ adire nõ poterat: cũ non erat in sol- dũ iustitia. hodie secº. vr. C. de cadu. tol. l. vnica. s. i. et ca- ue quia hec filia cũ ceteris posthumis inuenit instituta.

codicillis hřdẽ le- gavit patrĩq; esse cta filia heres ad- huc impubes de- cedẽs substitutos habuit heredes. q̄ rebatur ergo an i hoc fideicommiss- so relicto filie ali- mẽtoz z relictõũ et alijs in codicil- lis relictõrum for- sitan qui testamẽ- to fuerant p̄firma- ti. item in tabulis pupillaribus reli- ctõuz pars tertia continetur. qd̄ re- mouet: de ceteris autẽ relictis par- tẽ tertiã filie debi- taz fuisse: ac p̄ hoc ad heredes ei sub- stitutos pertinere certum erat.

Substitutio- ne. pupillari q̄ po- test fieri posthu- mis. vr. s. de vulg. substi. l. ij. s. i.

Actores. i. ca- staldiones suos.

Manumissit. id est manumitti iussit a p̄e et ma- tre. vr. p̄. l. l. si cui.

Legauit. scz directo.

Annua. et sic alimenta. vr. s. de annu. lega. l. si cui.

Cui. i. alicui.

Dare volui. sciz fideicommiss. q. d. quibus aliqđ reliqui peto zc.

Petine. pro- pitum nomen si- lie est.

Impuberibº. in hoc non est vis:

nam idem si puberes: sed sic de facto erat.

Eo apliº p̄ qd̄ vř repeterẽ z p̄mũ. vr. s. de le. iij. l. si tibi.

Tñ accipe dari volo q̄rũ i singul leg. p̄mo dederat inumerate: als em̄ ei nũerato als i nũero sic s. p. x. i p̄mis tabul relictõ. vr. i scõis. z hoc p̄ter cibaria q̄ nõ duplicauit.

Aperto. als em̄ adire nõ poterat: cũ non erat in sol- dũ iustitia. hodie secº. vr. C. de cadu. tol. l. vnica. s. i. et ca- ue quia hec filia cũ ceteris posthumis inuenit instituta.

E iij

a **C** Et codicillis scilicet apertis.
 b **C** Restituenda. ipsi filie.
 c **C** Trāsmiserat. qđ fiebat olim ab aptura tabularū. hodie a die mortis. vt. d. l. C. de cadu. tollē. l. vnica. §. cū igitur.
 d **C** Nō videri. fa uore alimētorum. qđ hō hīs diminūdis non sēserit te stator.
 e **C** Non debent. hoc iō quia dixit si qđ i testō. r. c. vt. §. prior. dixi.
 f **C** Alteruz tm. i. scđa. r. addita i secundis tabulis.
 g **C** A substitutio ne. i. a substitutis.
 h **C** Deducta. hāc ei pstat deducti et filie dari: et sic de primis decem.
 i **C** Due pres. scz istū alteri quātita tis. i. scđorū decē.
 l **C** Debeat. i. filie tertie filie re seruata. et sub. qđ videtur ppter codicillos r. c.
 m **C** Deberi. i. lētis. et sic nichil vī filie de scđis decē dari: sūt g tres qōnes. pūa circa relicta i p̄mis tabulis. Scđa circa relicta in codicillis. Tertia circa relicta in scđis tablis Accursius.
 n **C** Dederat. i. reliquerat liberti vt subiicit.
 o **C** Filiaz. qđ forte nupserat alibi.
 p **C** Celebrēt. ali quas scz exēqas. r. die sarcophagū .i. sepulchrum. et facit. §. de condi. et demon. ticio. §. ij. et. C. §. leg. l. i. r. de cōdi. i. ser. l. i. r. ij. r. §. §. ann. leg. l. eū. r. §. eo. gatio. §. impetator. et. §. §. leg. iij. qđ cubinā. §. v̄xori

z codicillis: postea aut decesserit: z fideicomis. datum eidē de restituenda: tertia parte ad heredes suos trāsmiserat: an etiā cibarioz z vestiarioz tertia pars ei per fideicomis. data esse videat: r̄ndi nō videri. Itēz qđ sit an eoz qđ codicillis per fideicomis. relicta sunt tertia pars ad filiā ptinere deberet: r̄ndi nō debent. Itēz qđ sit an alterū tm̄a substitutiōe le gatū deducta tertia pte qđ tatis legatorū testō datoz cōputari debeat: vt due partes qđ tatis debeatur ppter codicillos: quibz tertia parte codicillis legatorū ad filiā ptinere voluit: r̄ndi integrū ex tabulis substitutionis debent.
C Non impleto onere de modo in certo loco libertus relicto priuatur. Bar.
C Cibaria z vestiaria p fideicomis. dederat m̄z ita adiecerat: qđ libertos meos vbi corpus meū positū fuerit ibi eos morari iubeo: vt p absentia filiarum meaz ad sarcophagū meū memoriā meā quotānis celebrēt: qđ sitū est vni ex libertis qđ a die mortis neqz ad heredes accesserit: neqz ad sepulchrum morari voluerit an alimēta prestanda sint: respon di non prestāda.
C Absens ppter negocia testatoris vt p̄sens debet alimēta percipere. Bar. I dem.
T Estamento ita cautum fuit: libertis meis cibaria queqz alia p̄staba ab heredibz meis p̄stari volo: viuis ex libertis ex voluntate patroni negocij sui ḡra qđ trienio ante diē mortis absuit: ex hac cā cibaria qđ āte accepit mortis tēpore nō accepit: cui tñ liberto eodem testamēto patronus si cut z alijs quos viu? manumi serat legaturz quinqz dederat: quesitū est an isti quoqz cibaria z reliqua que ceteris libertis legata sūt debeant: respō

di cur non?
C Dispositio generalis nō refertur ad ea de quibus circa eandē cām spāliter est p̄sumum: z legatorū prestatione grauari pot legatari? singularis. Bar.
S Tichus nutritus I dē. mee nepos liber esto: cui decē aureos ānuos dari volo: qui deinde interpositis no mibus eidē sticho cōtubernalez ei? et liberos legauit: is quoqz q̄ viuis p̄stabat deinde alio capite libertis oibus que viuis p̄stabat dari iussit. qro an stich? pter suū legatū z alimēta percipere possit: r̄ndi fm ea que pponerēt nō posse: itē cū alimēta liberti vtriusqz sexus reliquerat a repu. et ex p̄dictis que ei legauit dari voluisset: quero stichi cōtubernali z libertis vtrū ab herede instituto: an a republica cibaria et vestiaria que viuis dabat prestari deberent: r̄ndi posse benigna voluntatis interpretatiōe dici his qđ a republica prestanda.
C Cum finitur legatum tunc finitur onus legato adiectum nisi aliud de voluntate testatoris appareat. Bar.
C Ticia? vsum fructū fūdi legauit meo eiufqz fidei cōmissit vt ex redditu fundi p̄staret p̄phile et sticho annuos centenos nūmos quoad viueret: quero an mortuo meo h̄rs? alimēta debeat: r̄ndi nichil pponi cur debeant p̄stari ab herede ticie: sed neqz ab herede legatari: nisi id testatrix manifeste probetur voluisse: etiam finit vsum fructū prestari: si modo id quod vsum fructū receprū eēt ei rei p̄stare sufficeret.
C Legatum alimentorū non perit conditione facta per casum contingentem in personā ei? in quem specialiter est collata. Bartolus.
C Mater filio herede instituto per fideicō. libertatē p̄m

p **C** Accesserit. ad episcopus dū se forte
T Estamento. sui ḡra. vel patroni liberti.
 r **C** Cur non. q. d. debent. sic. i. de ver bo. obli. l. i. §. si qđ ita. et facit. §. e. a filio. §. fi. r. de fun. in struc. p̄dicta. §. i.
S Tichus. dariuolo. p alimentis. Rog.
 t **C** Nominibus. designauit enī circa nōia ex quibus fieri debebat solutio. Accur.
 v **C** Prestabat. scz eidē sticho.
 r **C** Nō posse. qm illi decē aurei annui stichi vident alimentis destinari: vt et. §. e. liberti. in pn. et sic nō est §. h. de an. leg. l. q marco. et facit. §. de lega. iij. heres me? §. i. et de fun. instrui. l. qđ sitū. §. fi. r. l. eū de lantionis §. cui. et. l. p̄dicta. §. ij. Accur.
 p **C** Benigna. cū als a legatario legatario legari nō poterit ius isto. vt isti. §. singu. reb. p fideicom. relic. §. i. Accursius.
 z **C** Ticia. testatrix.
 a **C** Heres. ticie.
 b **C** Ab herede ticie. immo videtur teneri. vt. §. de vfu fruc. leg. l. si ab eo. que est contra. Solu. hic adiungitur quod est. §. in fi. si modo r. c. vel dicit no. §. de an. leg. ticia. in prin. et facit. §. de an. leg. l. seio. in p̄ui. r. l. annua. in prin. et de leg. iij. qui cōcubina. §. v̄xori. r. C. de condi. i. ser. l. ij. Accursius.
 c **C** Sufficeret. facit. §. de leg. ij. i. p̄rogat.

Post mortem, nisi gratia filij fuisset aliud dicta. vt. J. de condi. et demō. l. illis. in prin. et facit. s. de leg. iij. l. qui concubinā. s. vxori. et. J. de condi. et demō. si quis ita. et. s. eo. gaio. s. i. et. C. de leg. l. i. et de pdi. inser. l. iij. r. de an. leg. l. meuis. in prin. et. l. annua. in prin. et. l. seio. in prin.

Darijs. als dearijs: r est bona littera. r dicitur diarijs quod alicui singulis die bus pro cibo relin quitur: vt puta nū mus. ad quod est s. de transac. l. cuz hi. s. si cui. als est vestiarijs. sed ma leqz infra dicitur stiarijs nō deberi. als est viarijs: sed nec hoc placet: qz J. dicit calciarium non deberi: als ē viuarijs. i. que sūt necessaria ad vitā. sed non placet: qz tunc cōtinerentur ea que sequuntur. vt. J. eo. l. fi. Itē illa dictio aliud signi ficat. vt. s. de vsu fru. l. usufructuari um. s. i. facit. s. de transac. l. cum hi. s. qui transigit. r s. famul. heres. l. ex pre. s. i. et. s. e. l. legatis.

Qum alimen ta. quantitate vel saltem re ex q sunt prestanda. vt s. eo. cum vnus. in prin. et. s. fi. et facit. s. de anu. lega. si cui. et de lega. ij. l. antepenul. i. pn. et de leg. i. l. si fu plurium. s. fi. et de leg. iij. nūmis. r. J. ti. ij. laurelius. s. si ticius. et. s. de te sta. heredes. s. i. et C. de leg. cum alie nam. sed ar. cōtra s. s. tri. vino r oleo lega. cum certum. d. **Q**uēinde. si nō apparet primū. e. **Q**ui fris. vt puta ticij. **Q**uebat. ex testamēto ticij qui fratrem habuit heredem.

Quētestamēti. potis. s. ticij quo fuerāt alimēta relicta

philo suo suo dedit: eidē ciba riorū noie legauit quinos au reos et vestiarij noie in singu los annos quinquagenos si cū filio eius moraretur. quero fi lio eius defuncto an alimēta deberentur: respondit: si condi tiōi paruisset: deberi etiā post mortem*.

Alpianus. **D**arijs vel cibarijs re lictis neqz habitationē neqz vestiariū neqz calciariuz deberi palam est: quoniam de cibo tm testator sensit.

Si alimēta principaliter relinquitur debetur arbitrio boni viri inspectis cōditioni bus hic insertis. Bar. **U**alē.

Qum alimēta p fideicō. relicta sunt: nō adiecta cōtitate: ante oīa inspiciendū est q defuncti solutus fuerat ei prestare: deinde qd ceteris eiusdem ordinis reliquerit: si neutrū apparuerit tunc ex fa cultatibz defuncti: r charitate ei cui fideicōmissū datū erit/ modus statui debebit.

Qui relictū est aio cōpēfā di nō pōt petere legatū nisi he redem liberet quo omisso doli exceptione repellitur. Bar.

Qui fris sui libertis alimē ta debebat: is testō vineas cū hac adiectione reliqrar: vt ha beant vnde se pascant: si p alimēntis vineas reliquisset non aliter eis ex fideicōmissi cau sa eas prestari debere: qz si te stamenti obligatiōe heredes liberaffet. aut li id omisū fuis set: et postea ex testamēto age rent: doli mali exceptione tu tum heredē futurū. l. si nō mi nus valerent vinee qz alimen

Non minus. facit. s. eo. Stichus. s. i. in fi. **C**ausam puelegandi. facit. s. de transac. l. cum hi. s. stvni. et que ibi no. et. C. de iure do. l. ij. et. J. i. l. l. species. r s. de vsu fru. earū rerū qvfu pū. l. fi. et. C. de his q sub mō l. ij. et. s. de an. lega. l. in annos. et. s. de vsu et habi. l. si habi tatio. s. sed si sic.

Rogatus. ad vi etum. scz tātū als nil paul' corri geret.

Cur. si ita stri cte accipis verbū educes.

Cōtineri. vt s. eo. l. legatis. s. cōtra. s. de trasac. cū hi. s. q transigit Solu. ibi.

Ambos. lega tū alimētorū et le gatū vt eū educes idē si victū vt J. de s. b. signi. l. s. bo vi et. r. l. seq. r. l. qz nos. s. i. vt nō solū cibus sed etiā ves tiariū r habitatio debet: alib est ecētra verbo cibi vel diarij. vt. s. e. l. r diarijs.

De auro et argento mūdo ornamētis vnguentis vestibz vel vestimentis r status lega tis. Titulus. ij.

Legato generis generalisimi derogatur per legatū ge neris subalterni vel speciei: r genus restringit vt nō p̄tineat speciem de qua sunt aliqua in diuidua nominata. B. **P**ōp.

S alij vestimē ta alij vestis mu liebus separa tiz legata sit de tractz muliebz b⁹ et ei assigna tis cui specialiter legata sunt: reliquū alteri debet. idē est cū alteri mūdus muliebus alteri argētū omne legatū est de ar gento quod in mūdo esset. idē si due statue marmoree tibi: et deinde omne marmo⁹ legatū esset preter duas: nulla statua marmorea legata est tibi. idēz de vbanis seruis tibi legatis si michi dispēfator legat⁹ sit.

Qui debet pondus argen ti in genere liberat dādo est i mationem: secus si debeatur certa species. Bar.

Legat⁹ sit. vt sp species gni deroget. vt. s. de lega. iij. finis vbanis. s. fi. et. s. de pecu. leg. l. suo manumisso.

Rogatus. ad vi etum. scz tātū als nil paul' corri geret.

Cur. si ita stri cte accipis verbū educes.

Cōtineri. vt s. eo. l. legatis. s. cōtra. s. de trasac. cū hi. s. q transigit Solu. ibi.

De auro r ar gento legato.

S alij vestimē ta alij vestis mu liebus separa tiz legata sit de tractz muliebz b⁹ et ei assigna tis cui specialiter legata sunt: reliquū alteri debet. idē est cū alteri mūdus muliebus alteri argētū omne legatū est de ar gento quod in mūdo esset. idē si due statue marmoree tibi: et deinde omne marmo⁹ legatū esset preter duas: nulla statua marmorea legata est tibi. idēz de vbanis seruis tibi legatis si michi dispēfator legat⁹ sit.

Qui debet pondus argen ti in genere liberat dādo est i mationem: secus si debeatur certa species. Bar.

Legat⁹ sit. vt sp species gni deroget. vt. s. de lega. iij. finis vbanis. s. fi. et. s. de pecu. leg. l. suo manumisso.

Reliquū. scz solū: qz gni p spe cie derogatur.

Idē ē. s. de ar gēto qd in mundo esset. qd est. J. e. l. iij. s. cū alteri r hoc ēvt debeat strahi argenti mundi et dari cū mūdo r to tum aliud argētū alteri.

Muliebris. in quo qdā argētea spēs cōtinebatur.

Ommē mar mor. scz legatū sit tibi. s. h. l. iij. vt. s. de lega. iij. l. heres meus. s. fi.

et. l. vi. §. si feru⁹. et. j. de regu. iur. l. in toto. et. §. fini. regu. l. de modo. et. §. de manu. te. l. si peculii. in. pn. et. de leg. iij. yxorē. §. felicissimo. et. l. questu. §. i. et. §. de tri. vino. et. oleo lega. l. iij. in. pan. et. j. de appell. l. precipimus. in. fi. et. §. de leg. iij. l. ea. tamē. et. j. eo. pediculus. §. itē. cū. i. aures. Accur.

Pondus. ergo quantitate in q̄ locus est vicissitudini solutionis: vt §. si cer. pe. l. ij. §. i. b. Numerata. sic. §. e. cū. certū. et. l. cū. aurū. §. p̄. inde. et. C. de dona. l. q̄s ar. sed. §. j. de solu. l. paul⁹. r̄n. credito rē. et. C. de solu. cū. a. quo. So. dic. non cōtamīnata: als. se. cus. vt. in. p̄. rarijs: vel. hic. fauorē. vlti. me. voluntatis. vt. non. p̄. ceat: si. als. argētū. habere. nō. p̄. vt. no. d. l. si. q̄s ar. et. facit. §. si. cer. peta. l. ij. §. mutui. ibi. aliud. p̄. o. alio. et. q̄s. ibi. no. et. §. §. lega. l. l. nō. ampli. §. §. i. et. de solu. l. qui. res. §. i. rōne. in. fi. et. de. p̄. b. obli. q̄. extrinsecus. et. §. §. vlti. §. i. ge. nerali. §. pe. et. fi. et. l. fundi.

fructū in speciebus loci non est.

Genus. i. species. vt. cyph⁹. certus. in. specieb⁹. eni. nō. est. loc⁹. functio. ni. i. vt. alia. res. vice. alteri⁹. fungat. vt. §. si. certū. pe. l. ij. §. mutui. Accur. **Q**ui. tibi. in. e. ficax. est. eni. i. cā. caduca. vt. C. de. cadu. tol. l. vnica. §. p̄. p̄. sedo. Ac. e. **E**adē. dicen. da. f. legatum. eua. nusse. l. et. alia. ra. tione. videatur. re. uocatum. f. p̄. p̄. ter. diuortium. per. q̄. videtur. mariti. vo. luntas. mutata. vt. j. l. p̄. i. et. §. de. do. na. inter. vi. et. yxo. l. sed. interim. §. fi. et. §. de. lega. iij. l. itē. le. gato. §. pe. et. facit. §. de. leg. ij. cum. yxori. et. j. de. solu. cum. quis. in. pan.

Axi. nō. debet. q̄. si. mutata. voluntate. per. diuortii. vt. §. l. p̄. i. et. cum. suis. con. cor.

Cui certū pondus⁹ argenti dare heres iussus sit ei pecuniā dādo numeratā⁹ iure liberat⁹ / sūn ea pecunia eadem estimatio fuerit: qd̄ ita verū est si non certum genus⁹ argēti legatum sit.

Verba futuri tps restriguntur ad tempus mortis vt vltra nō extendant⁹ et oratio respectiua deficit deficiente perso. navel qualitate eius cuius respectu p̄. fert. **B.** African⁹.

Qui tibi mandauerat vt ornamenta in vsum yxoris sue emeris eidē yxori vt asolet legauit q̄ ei⁹ cā pata erat tu deinde post mortē mādatorie igno. rās eū decessisse emisit: nō debent mulieri: quoniam cā p̄. ba ad mortis tps referunt. at si viuēte testatore muliere autē mortua emeris: non inelegāter dicit inefficax hoc legatū esse: qm̄ nō posset vere dici eius cā paratū videri que p̄. decesserit. eadem dicēda⁹ erūt et si viuat qdē mulier / s; diuerterit: et q̄. rā an post empta ei debeant: quasi nō videantur yxoris causā parata. **Q**uis.

Axi legauit q̄ ei⁹ causā parata sūt: et aū mortem diuerterit: nō debet⁹ quia adempta videantur: p̄. cui⁹ ait nimirū facti q̄. stio est. nā p̄. nec repudiante adimere voluisse. **P**aulus.

Quā qdā libertū suū in alia mīlisset ad purpurā emēdas: et testamēto yxori sue lanā purpureā⁹ legasset: p̄. tinere ad eā si quā purpurā

Proculus. contradicens predictis. Nam potest hic benedico questio facti. nam quantu dociq̄ repudiante videtur adumi si non bona gra fiat diuortium. vt. §. l. p̄. i. et. hie. et. fm̄ hoc habeas litteram nam potest nec repudiante et. sin autem bona gratia: tūc non videatur adimere. ad quod. §. de do. inter. vi. et. yxo. l. et. ideo. et. tūc habeas hie nec repudi. et. et. ita. cuz nec et sine nec potest legi.

viuo eo libertus emerit serui⁹ respondit. **A**ffricanus.

A pud p̄. philū lib. ij. q̄. stionū ita scriptū est: si mulier mādauerit tibi vt sibi vniones vltus sui cā emeris: si tu post mortē ei⁹ cum putares eā viuere emeris: attilicini⁹ negat esse legatos ei cui mulier ita legauerat: ornāmēta q̄ mei causa parata sunt erūrve: non eni eius causā videri parata esse que iā mortua⁹ ea empta sūt.

Solutio legati et trāslatio in alia specie facta a testatore legatū extinguit. **b.** Marcia.

Sitia ab h̄. de publico me uio ita legauit Antome tertulle do lego auri p̄. do to: et vnionē⁹ cū hyacintis: postea vnionē soluit⁹ neq̄ vllū mortē tpe inter ornāmēta sua vnionē reliq̄: quero an heres ex causa fidei cōmissi estimationē rei q̄ in hereditate nō est⁹ p̄. stare debeat. marcellus r̄. dicit nō debere. Itēz q̄. ro si p̄. bari possit se iam vniones et hyacintos quosdā in alia specie ornāmēti qd̄ postea p̄. ciosius fecit additis alijs gemis et margaritis cōuertisse: an hos vniones et hyacintos petere possit: et heres cōpellatur ornamento posteriori⁹ p̄. erimere et prestare marcellus r̄. dicit petere nō posse: neq̄ eni⁹ fieri potest vt legatum vel fidei cōmissum dura: re ex: stime⁹: cū id qd̄ testō daret in sua specie nō p̄. māserrit: nā quodā nō extinguitur sit: vt in terim⁹ omittat: q̄. etiaz dissolutione ac permutatione tali vo

non videatur adimere. ad quod. §. de do. inter. vi. et. yxo. l. et. ideo. et. tūc habeas hie nec repudi. et. et. ita. cuz nec et sine nec potest legi.

Quā quidā. purpuream quam eius causa parasit. vt de leg. iij. cum yxori. in. fi. fm̄ Ro. et. §. de lega. iij. item legato Accursius.

A pud. mor. tua. als. mortue. als. mortua ca et facit. §. e. qui. ti. bi. cum. suis. con. cor. Accursius.

Sitia. vnionē a. lapidem preciosum. sic. §. §. doli. excep. l. ap̄. d. iulianum. §. item queritur.

Soluit. legat. arie vt. et. C. §. leg. l. filia.

Non est. scz nunc sed fuit. tempore testamenti.

Petere possit. legataria.

Posteriori. ornamento. vlt die posteriori legataria si ponas alij legatum ornamentum preciosius.

Quā neq̄ enim. als neq̄ enim: als nunq̄ enim. et. et. sub. tūc. distinguitur. q. d. nō durat. Accursius.

Interim omittat. siue habeas omittat. f. aliquis siue omittam ego marcellus: est sen sus q̄ ratio predicta sufficit: quia. f. extinctum vt aliam omittamus: que etiam bona est. f. q. i. quia etiam dissolutione. et. et. facit ad. l. istam. §. de leg. iij. litem legato. §. pe. et. l. lana. et. l. le gatio. §. i. et. in. fi. de re. diui. §. si tamē. et. §. de lega. i. cetera. in. fi. et. de pig. act. l. si conuenit. §. si quis ea. argu. cō.

cta sufficit: quia. f. extinctum vt aliam omittamus: que etiam bona est. f. q. i. quia etiam dissolutione. et. et. facit ad. l. istam. §. de leg. iij. litem legato. §. pe. et. l. lana. et. l. le gatio. §. i. et. in. fi. de re. diui. §. si tamē. et. §. de lega. i. cetera. in. fi. et. de pig. act. l. si conuenit. §. si quis ea. argu. cō.

tra. s. de leg. i. seruum filij. s. ij. Item facit. s. ad ethi. iulianus. s. si quis. et de contrahen. emp. l. in venditionibus. s. in de queritur. et de leg. i. si ex toto fun. in pri. et. l. qd in rerum. s. si quis. et. s. de instito. l. tabernam. et. j. de adim. leg. l. legatum. s. i. Item ar. contra. s. de leg. ij. fidei comissa. s. si rem.

Accur. s. i.

Ucius. vale. re. quod dic. vt. j. de acq. re. do. stat. ass. et de pri. cre. ausidius. r. s. de v. s. cum qui dam. s. si.

Pertinere. li. cet nondum erat in rerum natura quod legabatur. vt. s. de leg. i. quod in rerum. in pun. r. l. ciuitatibus. in pun. r. l. seruo alie no. s. si. et. s. de v. s. fru. leg. l. quidam. Accur. s. i.

Sita. meuz. suuz. meuz. large. vt. s. de le. ij. l. cuz. sue. cum seq. vsq. ad. l. nummis. no. quo ad tempus vt hic. Accur. s. i.

Non futurum. vt enim futurum non continet presens. vt. s. de leg. ij. l. vi. et de arbi. l. de rebus. r. de lega. ij. iulianus. s. pe. ita. nec presens futurum. vt hic. et. j. de verb. oblig. l. si si pulatus fuero. s. i. sed contra huic. l. C. que res pig. ob. l. si. Solu. ibi. Item contra. j. co. l. filiam. ibi appar. ret. sol. Item contra. s. argu. s. de leg. ij. vxore. s. testamento. Solu. ibi. et. l. his verbis. Item arg. contra. j. de libe. lega. aurelius. s. testamento. et argu. contra. s. pro so. l. i. in fi. et. l. si quis so cie. Item argu. contra. s. de v. s. quoniam. s. si. Itē con tra. s. de lega. ij. cum pat. s. fidei tue. Solu. ibi. Item arg. contra. s. de ali. iud. mu. causa. fa. l. ec. hoc. s. i. sed illud quo ad illud edictum. Item contra. s. de libe. et posthu. placet. sed illud ne per. at testamentum. et eodem modo soluitur aliud contrarium. s. de penu. lega. l. et quoq. scz ne legatum sit nullum. Item contra. s. itu. i. mela. s. sed et si alim. nra. Solu. ibi. Item arg. contra. s. de testa. tut. l. tutoribus. Item contra. s. de lega. ij. si ita quis. in pin.

Solu. ibi. Accur. s. i.

Lautius. l. testator. et sic ista mutat sexum. cum di

litas quoq. videatur mutata. **Legati per qd ciuitati qritur aliquod ornamentum vale. h. d. Bar.** Idem.

Lpsit. herede meuz volo fideiq. eius comitto vt in patriā meā faciat porticū nouaz publicā. in qua poni volo imagines argēreas. item marmo reas. quero an legatus valeat. marcell. r. idit valere. r. oper. cetero. iūq. q. ibi testator. poni voluerit legatū ad patriā per tinere. itelligi enī potuit ali quod ciuitati accedere orna mentum.

Legati simpliciter et idefinite plati ad tps testamēti referunt. h. d. vel sic. Nomia pos sessiua meū tuū suū. p. s. n. tē. pus significant. Bar. Pau.

Sita legatū esset. veste meā argētū meum dā nas esto darend legatū videf qd testamēti tpe fuisset. q. pre sens tēpus semp itelligitur si aliud coprehesum nō esset. nā cum dicit vestē meā argētum meū. hac demonstratiōe meū presens non futurum. tēpus ostēdit. idē est r. si qd ita lega uerit seruos meos.

Verba testatoris in dubio debent intelligi ita q non sit

cit testatricem. vel dic plaucius. s. dixit ea que sequitur. r. dic legauit. s. testatrix.

Uestem. hec tria diuersa sunt. vt. j. co. argumento. s. muliebri. et. s. ornamenta. r. s. mundus.

Secundum verba. rigide accepta fm Rog.

Jabolenus. videt ascribi p pn ci. l. pauli. vel dic paulus dixit idez quod cassius.

Tantum. id est tantummodo quibus r. sed cer te imo dictio muliebris videtur re stringere vestem r mundum. vt pro muliebribus tan tum intelligatur. sed fm Rog. hic de rigore. vel fm verba testamenti. sed aliud fm sen tentiam vel equi tatem. et sic nō obe stat. s. de penu. lega. nam quod. in fi. et de lega. ij. he res. s. ij. et. l. questum. s. ij. r. j. de ver bo. signi. si cum su dus. vel dic q nō nocet hec derogatio primis lega tis. quia expressa sunt. Item nota muliebra referri ad proximum tan tum. s. ornamenta sic. s. de iur. om. iudi. l. si idem. in fi. sed ar. contra. s. de leg. i. talis in fi ne. Accur. s. i.

Am certū aut vel ar genti pōdus legatū est si nō species designata sit. nō materia. sed precium presen tis. tēpus prestari debet.

Non intelligitur causa vxoris paratum quod ipsi et al terius causa paratur. Itē fal sa demonstratio legatum gene ris restringit. secus in legato certe speciei. Item quādo dis iunctiua cadit iter gen. et spe cie accipit pro conuicta. Bar.

Quintus mu ti. s. i. ait. si paterfamilias vxori vasa aut vestimētū aut sum. verboruz. sed fm sententiam sec. vt predicti. vel aliter vt modo no.

Un certum. puta duas marchas. **N**on materia. vt massa. et subau. ex necessitate. sed precium debet. s. ex voluntate. materia enim est in obligatione. sed precium etiam ere contaminatum est in solutione. sicq. soluitur aliud pro alio credito inuito. vt Credi. j. de acq. et oblig. l. obligationum. in fine. et. s. manda. l. si tote in quis pro eo. vel dic ab ere non contaminatam. vt nor. s. iuro ali eo. l. in fi. r. dicit ibi.

Presens. scilicet. vt. s. de triti. vi. et oleo lega. l. fina. alio sol vel more. vt. j. e. n. l. penul.

Quintus. vestimētum. si certū demonstrat male sen sit quintus mutius. als bene. vt. j. statim.

h. Jabolenus. videt ascribi p pn ci. l. pauli. vel dic paulus dixit idez quod cassius.

i. Tantum. id est tantummodo quibus r. sed cer te imo dictio muliebris videtur re stringere vestem r mundum. vt pro muliebribus tan tum intelligatur.

sed fm Rog. hic de rigore. vel fm verba testamenti. sed aliud fm sen tentiam vel equi tatem. et sic nō obe stat. s. de penu. lega. nam quod. in fi. et de lega. ij. he res. s. ij. et. l. questum. s. ij. r. j. de ver bo. signi. si cum su dus. vel dic q nō nocet hec derogatio primis lega tis. quia expressa sunt. Item nota muliebra referri ad proximum tan tum. s. ornamenta sic. s. de iur. om. iudi. l. si idem. in fi. sed ar. contra. s. de leg. i. talis in fi ne. Accur. s. i.

Am certū aut vel ar genti pōdus legatū est si nō species designata sit. nō materia. sed precium presen tis. tēpus prestari debet.

Non intelligitur causa vxoris paratum quod ipsi et al terius causa paratur. Itē fal sa demonstratio legatum gene ris restringit. secus in legato certe speciei. Item quādo dis iunctiua cadit iter gen. et spe cie accipit pro conuicta. Bar.

Quintus mu ti. s. i. ait. si paterfamilias vxori vasa aut vestimētū aut sum. verboruz. sed fm sententiam sec. vt predicti. vel aliter vt modo no.

Un certum. puta duas marchas. Non materia. vt massa. et subau. ex necessitate. sed precium debet. s. ex voluntate. materia enim est in obligatione. sed precium etiam ere contaminatum est in solutione. sicq. soluitur aliud pro alio credito inuito. vt Credi. j. de acq. et oblig. l. obligationum. in fine. et. s. manda. l. si tote in quis pro eo. vel dic ab ere non contaminatam. vt nor. s. iuro ali eo. l. in fi. r. dicit ibi.

Presens. scilicet. vt. s. de triti. vi. et oleo lega. l. fina. alio sol vel more. vt. j. e. n. l. penul.

Quintus. vestimētum. si certū demonstrat male sen sit quintus mutius. als bene. vt. j. statim.

Liber Decimus

a Magis illius electiue. vt. §. de leg. iij. l. legatum. §. i.
b Sed hoc. f. vt non debeat qd nō solius vxoris causa est paratum: et dic qd sit in vsu. vt. §. de ver. signi. l. in lege. r. §. eo. l. cū in testamēto. r. §. de lega. iij. l. hoc legatum. r. in l. cum sue. r. facit. §. de lega. iij. l. item legato.

c Aliud certuz demonstrando.

d Que subiecti mus. p. mutū r. p. pomponiuz. scz vt vsui solius vxoris parata cedant legato.

e An specialiter. pualet specialiter dictuz. vt. r. §. de iniur. l. itez apd labeonē. §. huius edicto. Accur.

f Diffinitio. i. sentētia. f. vt nō debeat nisi que solius vxoris causa sunt parata.

g Purpureaz. sed qd si dixit vestē omnem eius causa paratā non demonstrādo certam. Rñ. idem qd in genere: r. sic potest intelligi dixisse quintus muti: nec em̄ est certuz corpus demonstratū. Accur.

h Neqz empta. differunt empta r. parata. vt. §. de lega. iij. l. si quid. §. i. Accur.

i Veluti. i. sciz. ti. vel exemplificatiue.

k Nichilominus. sed non veditio. vt. §. de cōtrahen. emp. l. si quis fundum. r. facit. §. de condi. et demō. l. demonstratio. sed argu. contra. §. de dote prele. l. i. §. §. et si.

l Que vxoris. aut hic ponitur p. et. vt. §. eo. l. si qd ita legauit. Accur.

m Sentētia. in pūm. huius legis posita. r. hoc cū generaliter legauit vasa aut vestimenta non certa demonstrando. Vel dic certa demonstrando: sed aut pro et ponitur: vt dixi. hugo.

n Suas esse. r. vñbus vxoris concesserat. Accur.

quipptiaz aliud ita legauit: qd eius causa emptuz paratūve esset: id videtur legasse qd magis illius qd communis vsus causa paratuz esset pōponiuz ait. sed hoc verum est non solum si ipsi viri r. vxoris cōis vsus fuerit: sed etiā si liberorū eius aut alteri alicuius cōmunis vsus fuerit: id em̄ videt demonstrasse qd propuo vsui vxoris paratuz sit. §. q. quinti muti demonstrat vas aut vestimentum aut qd aliud: efficit vt falsa sint q. subiectimus. multū em̄ interest gñaliter an specialiter legetur hec: nā si gñaliter veluti ita q. vxoris cā parata sūt: nā est illi diffinitio: si vero ita scriptū fuerit: vestē meā illā purpuream: vt certā demonstraret: h. adiectum sit q. ei cā empta paratave essent lz neqz ēpta: neqz parata: neqz in vsum et data sunt: legatum oino valet: q. certo corpore legato demonstratio falsa posita nō pimit legatum. veluti si ita sit scriptū: stichū que ex veditioe ticij emi: nam si neqz emit aut ex alia veditioe emit: legatum nichilominus valet. Pla ne si ita legatū fuerit: vasa aut vestimēta: aut q. vxoris cā parata sunt: tunc queqz erit vera quinti mutij sentētia: quo casu sciēdum est etiam si aliene res he fuerit quas putauit testator: suas esse: heredē tene ri vt eas det.

o Quis. i. eo sauro. f. legato. Accur.

p Etia id. nūc respondet. Accur.

r Legasse. illud ergo verbum que in eo non restringit legatū auri sed margaritarum. vt. §. l. priori. ibi si vero ita scriptū r. c. r. de lega. l. l. si sic. §. i. r. §. de lega. iij. l. ea tñ adiectio. Rgo. r. facit. §. titu. i. l. a filio. §. fi. r. §. de triti. vino. r. oleo lega. l. vi. et. l. fina. in pn. et. §. de lega. l. l. si cui. et. l. si ancilla cum liberis. sed argu. contra. §. de penu. le.

s Imagines. differt statua ab imagine. vt no. C. de statu. et imagi. in rubi. et ad hoc §. de vsufruc. l. statue. Accur.

t Durare. facit §. de lega. l. cum res. §. pe. et. §. qui. mo. vsufruc. amie. repeti. §. fi.

v Non tabule. rudis. ad qd insi. de re. diu. §. si qd m. aliena.

x Qui legat rez videt legare p. p. uetatem: r. adiectio vt habeat vsufructū nō facit alio legatū videri. Bar. Sciuola.

y Species auri r. argenti seie legauit: r. ab ea petijt i hec p. ba: a te seia peto vt quicquid tibi specialiter in auro r. argēto legauit: id qd cum

z Qui legat rez videt legare p. p. uetatem: r. adiectio vt habeat vsufructū nō facit alio legatū videri. Bar. Sciuola.

a Species auri r. argenti seie legauit: r. ab ea petijt i hec p. ba: a te seia peto vt quicquid tibi specialiter in auro r. argēto legauit: id qd cum

b Velatum quis vel qui restringit antecedens ad qd refertur. Bar. Proculus.

c Eas det. quia coniuncta erat persona vxoris cui testidem legasset si sciret. vt. C. de lega. l. cum alienam. et. §. de lega. l. l. si res. r. l. non quocūqz. §. i. r. facit. §. de lega. l. l. cū filius. §. here. sed argu. contra. §. de lega. l. l. legatum. r. l. stichum. et. §. titu. i. legauit. Accursius.

d Quis. i. eo sauro. f. legato. Accur.

e Etia id. nūc respondet. Accur.

f Legasse. illud ergo verbum que in eo non restringit legatū auri sed margaritarum. vt. §. l. priori. ibi si vero ita scriptū r. c. r. de lega. l. l. si sic. §. i. r. §. de lega. iij. l. ea tñ adiectio. Rgo. r. facit. §. titu. i. l. a filio. §. fi. r. §. de triti. vino. r. oleo lega. l. vi. et. l. fina. in pn. et. §. de lega. l. l. si cui. et. l. si ancilla cum liberis. sed argu. contra. §. de penu. le.

g Imagines. differt statua ab imagine. vt no. C. de statu. et imagi. in rubi. et ad hoc §. de vsufruc. l. statue. Accur.

h Durare. facit §. de lega. l. cum res. §. pe. et. §. qui. mo. vsufruc. amie. repeti. §. fi.

i Non tabule. rudis. ad qd insi. de re. diu. §. si qd m. aliena.

k Qui legat rez videt legare p. p. uetatem: r. adiectio vt habeat vsufructū nō facit alio legatū videri. Bar. Sciuola.

l Species auri r. argenti seie legauit: r. ab ea petijt i hec p. ba: a te seia peto vt quicquid tibi specialiter in auro r. argēto legauit: id qd cum

m Velatum quis vel qui restringit antecedens ad qd refertur. Bar. Proculus.

n Velatum quis vel qui restringit antecedens ad qd refertur. Bar. Proculus.

o Velatum quis vel qui restringit antecedens ad qd refertur. Bar. Proculus.

p Velatum quis vel qui restringit antecedens ad qd refertur. Bar. Proculus.

q Velatum quis vel qui restringit antecedens ad qd refertur. Bar. Proculus.

r Velatum quis vel qui restringit antecedens ad qd refertur. Bar. Proculus.

s Velatum quis vel qui restringit antecedens ad qd refertur. Bar. Proculus.

Uernis meis. i. natis ex ancillis meis. vt insti. de leg. §. hinc. Accursus.

Proprietate. facit. §. de usufru. p. culus. sed. §. de ser. u. ruti. p. duo. q. duo. sed dicit no. §. de usufr. ea. re. que vsu cōsu. l. si. et fa. §. de usufru. l. nūmismatum. 7. de transact. l. cū hi. §. si vni. hic ergo accipit fructus id est utilitas. vt 7. §. de vsu. l. si. 7. de vsu et habi. l. si ha bitatio. §. sed si sic. et. §. de dona. l. do nationes. §. l.

Habes pater filia recusat et pater substituitur fuit huius: et bene. als. pater et tunc filia fuit heres ex substitutione. i. ex substitutione 7. pater recusat et impoprie ut recusat qz non fuit et data ad eum filia. vt. §. de acqui. here. §. diu. et qz qd peti non pot nec repudiari p. vt. §. de acquiren. heredi. is qui. sed in hoc quo valet legatus a seipso sibi. vt. §. de leg. l. legatus. §. i. rñ. in iura vetera queritur patri hereditas. 7. ita rogari videtur vt filie restituat: vt. §. de leg. l. cū filio. 7. §. ad trebel. l. vbi. in pñ. et. l. epistolam. §. si. 7. §. de le. iij. l. si legatus. §. si. et. l. xi. §. si filio. et. C. de fideicō. l. §. uio.

Habes pater filia recusat et pater substituitur fuit huius: et bene. als. pater et tunc filia fuit heres ex substitutione. i. ex substitutione 7. pater recusat et impoprie ut recusat qz non fuit et data ad eum filia. vt. §. de acqui. here. §. diu. et qz qd peti non pot nec repudiari p. vt. §. de acquiren. heredi. is qui. sed in hoc quo valet legatus a seipso sibi. vt. §. de leg. l. legatus. §. i. rñ. in iura vetera queritur patri hereditas. 7. ita rogari videtur vt filie restituat: vt. §. de leg. l. cū filio. 7. §. ad trebel. l. vbi. in pñ. et. l. epistolam. §. si. 7. §. de le. iij. l. si legatus. §. si. et. l. xi. §. si filio. et. C. de fideicō. l. §. uio.

Gemma ex anulo lege vel alie materie iuncte: vel emblemata: recte legatur 7. separatur 7. pñtada sunt.

Alicui legat pñtium si pñtium nō est quo ad omnia iura re legati caput: et ex fideicomisso vnuerfali restituitur. Bar.

Ui vxori sue pecuola legauerat bonorū suorū decimā 7. mancipia 7. spēs ar-

in datiuo casu. vel alie materie quia alie res sunt iuncte per applūaturā: fecit si per ferruminationem. vt. §. de rei ven. in rem. §. item si quecūq. sed fallit in tigno domui iūcto. vt. §. ad exbi. gemma.

Emblemata. ornamenta sunt vasorum. vt. §. de tri. vi. et oleole. l. iij. §. fina.

Separatur. actione ad exhibendum pposita. vt. d. l. gemma.

Ui vxori. reddi. hoc significat et dare vt hic subiicit. et. §. de verb. sig. l. verbuz reddendi.

Videri. videtur eni emisse. vt. §. de usufruc. lega. sticho. §. §. de le. ij. ticia. §. §. §. So. hic pceptua: tibi enūciatua fuerit hōba. vel so. vt ibi. et. §. de le. ij. l. uicius. §. §. §. et. §. de cōdi. et demō. l. qd. §. §. pe. 7. l. cū ta le. §. falsam.

Uli vxori sue pecuola legauerat bonorū suorū decimā 7. mancipia 7. spēs ar-

genti quas expñserat eidē anulos 7. vestē reddi ab hñdib⁹ peti qñ propria vxoris fuissent: qñ sitū est si vxoris nō fuerit an pñtari ex cā legati deberēt: rñ di legadi aio dedisse ea videri nisi pñtariū ab hñde pñct.

Idem testō: fidei comisit vxoris: vt qd ad eā ex testō eius puenisset alūno cōi restitueret: qñ sitū est an etiā eas qñ pñtias vxoris sue fuisset testator: sciat ei⁹ reddi pcepti: alūno prestare debeat: Rñdi si pñtate fuisset nō debere: si legatō acqñrēt: dōbere.

Mulier testamento 7. postea cōdicillis multas species vestis argenti quas vel ipsa se confecisse: vel habere significauit specialiter per fideicō. reliqñt: que sitū ē an nō alie legatarijs cederent qñ que in hereditate essent inuēte: respōdi eas cedere qñ in hñditate inuente eēt.

Auri appellatio factū cōtinet 7. infectū qñuis signatā pecuniā nō cōprehendat: nec de aurata tñ vel suppellex. argēti pōdus quāntatē cōtinet nō specie nisi argenti facti mentio habita fuerit in legando. 7. si pondus auri legatur plumbea materia separatur: 7. ornamentum sequit rem ornatam. Bartolus.

Aurū vt argentū legatū est: qd auri argenti relictū sit legatō cōtinet siue factū siue infectū sit: pecuniam aut signatā placet eo legatō non contineri. pñuide

si domus. in pñci. Accursus.

Aurū relictum sit in hereditate.

Continetur. si auri argētiqñ mentio habeatur a testatore. R. et no. pro generalitate. vt. C. de fideicō. l. cū virum. 7. §. et. l. in argento. in pñ. et. §. si.

Non contineri. vt. §. eo. quintus mutus. §. l.

Futurus. no. in presenti intelligitur futurū. als. cōtra. §. eo. si ita esset. Item cōtra in futuro vel in presenti intelligitur pñteritum. vt. §. de verbo. sig. l. verbū opoz pñteritū. et. l. hōbum erit. et. §. eo. l. si vxori. §. cum ita. in fi.

Gemma. materie iuncte. s. gemme. et sic alie materie sunt datiu casus: quia antiqui dicebant alio et alie

a Si certum pondus. vt decē marcas.
b Magis quantitas. i. precium q̄ massa: tunc expone vt. s. eo. cum certū. vel magis quantitas q̄ in specie: vt subijcit nec ex vasis &c.
c Tangit. ex necessitate sed sponte sic. vt. C. de do. si q̄s ar. in prin.
d Quæsitum. ex eo qd dictū est i. s. p̄inde. Accur.
e Vascula. vel aliquod argentū.
f Possit. s. legatarius.
g Separare. i. diuidere ab argēto et repudiare: vt illud petere z aliud repudiare.
h Separatur. quia materia superat hōmateria sum. ad qd. s. de. iij. q̄situm. s. illud.
i Si. s. legatario. Accur.
l Optio. s. quo argento vellet. nā lz tali legato vtrūq̄ cōtineat. s. spēs et quantitas siue materia et materiaturum: tamē speciei p̄ueniet quantitas. z est ratio: vt d. l. quæsitū. z non est hic optioni locus: q̄si parum expedit eligere tali casu.
l Replūbari. i. remoueri plūbuz de ciphis.
m Appendi. sic ergo quantitas nō species facta legatario debetur. licz vtrūq̄ sit legatum. s. quantitas et species.
n Emptorib⁹. argenti ad pond⁹.
o Replūbare. i. remoto plūbo vel in pondere non computato. Accursus.
p In rationes. ar. vt cum scribis in libro rationū tot pondo argenti habeo vel debeo: intelligitur sine plūbo.
q Quadrate. s. certe et designate.
r Eum. scilicet legatarium.
s Sequatur. scz plumbum. et sic not. quod sequit lanceam argenteā legatū legatū videt. sic. s. de edil. edic. ediles. in prin. z. s. vendendi. et. s. seq. et. s. de preca. quis. et inli. per quas perso. no. acqui. in fi. et. s. de suppel. lega. l. iij. s. sed sunt. et. j. de fiduciis. si vt propont. et. j. p̄xi. r̄n.

et. s. de fundo instrum. cum fundus. Sed arg. contra in eotitu. l. ij. s. dotes. et. s. de positi. l. i. s. que depositis. et de furtis. cum qui. s. non solum. Accursus.
t Argentum. s. factum. vt statim patet.
v Clau. expone. vt. j. l. proxi. que hūc cōtinuatur.
x Uelūmētōrū. facit. s. p̄xi. r̄n. z. s. de ac. emp. iulianus. in fi. z de acq. ren. re. do. sed et si. per totū. z. l. q̄cqd per totū. z de leg. ij. heres meus. s. pe. et. j. l. p̄xi. i. p̄n. et. s. p̄ueniam⁹. et l. veltis. in prin. argu. contra. j. p̄ empto. qui fundum. s. l. Accur.
z Si nō sunt clau. id est si bule q̄ fixa sup tunicalia puellaruz anteri⁹ tenet clausa. Accur.
z Consi. sed alias applicari. vt dic remoti vt rep̄nerent. vt. s. de act. emp. fundi. s. fi. et hoc nisi sit factū ornamentū alterius rei. vt. s. de fundo instrum. l. quæsitū. s. si q̄s eo instrumētō. et facit. j. ea. l. s. fina.
a In papsidibus. vt testantur euangelia.
b Habita non est. alias contra. vt. s. de suppel. lega. l. iij. in fi.
c In iunctura. quia cum argento iniungebatur aurum auro vel alijs materie. Accursus.
d Id est qz
e Nec speculū. argenti inclusum Accursus.
f Trullas. alio trillas. z est genus vasis.
g Suppellectilis sunt. vt et. s. ea. l. in p̄inci. et. s. de suppel. legata. l. i. et. j. eo. quintus. s. fina. hoc tamen videtur contra. Sed ibi dices.
h Aliquid. liquidum.
i Sustineant. non liquidum.
l Scutellas. ad vtrūq̄ est exemplum.
l Promissidaria. in quibus continetur multum.
m Repositoria. ad quod est. s. de lega. ij. heres. s. p̄ multimo. Accursus.

si certū pondus^a auri sit legatum vel argenti: magis quantitas^b legata videt nec ex vasis tangit^c. sed si argenti facti pondus certū sunt legata: ex facto argento debebitur legatū. vnde est quæsitum^d apud celsum an et vascula^e possit^f separare^g: et scripsit vascula nō separatuz^h licet etⁱ optio^j fuerit relicta. idē celsus lib. xxj. questionū q̄rit: si centū pōdo argēti fuerint relicta: an replūbari^k debeant vt sic appendant^l: z p̄culus z celsus aiunt exempto plūbo appendi^m debere. nam z emptoribusⁿ replūbare^o assignantur et in rationes^p argēti pond⁹ sic deferri: que sententia habet rationē. **l** Plane si cui vascula argentea vtrūque lances q̄drate^q sunt legate: plumbū quo cōtinent eum^r sequetur. Simili modo q̄rit si cui argētū lege^s an emblemata aurea q̄ in eo sunt eum sequant^t. z pompo. lib. ij. z sabin⁹ distinguit multū interesse certuz pōd⁹ ei argēti facti lege^u: an vero argētū^v factū. si certū pōdus: argēto nō p̄tineri. si argētū factū p̄tineri. qm̄ argento cedit qd ad spēm argēti iunctū est: que admodū clau^w aurei z purpure ps sunt vestimento: um^x. **p** pompo. **z** si nō sunt clau^y vestimētis consuti^z: in veste legata p̄tineri. Itē celsus lib. xvij. digestoz scribit: auro le-

gato ea q̄ inaurata sunt nō debent: nec aurea emblemata q̄ in papsidibus^a argēteis essent. an autē auri appellatione anulū aurei p̄tineant q̄rit: et q̄nt⁹ saturnin⁹ lib. x. ad edictū scribit p̄tineri. **l** Lectū plane argētū vel si q̄ alia suppellex argētea fuerit: argēti appellatione nō p̄tinetur: li numero argenti habita nō est^b: vt in iunctura^c argētea scio me dixisse: q̄ nō in argētario paterfamilias reponebat. s. nec cadelabria nec lucerne argēteæ vel sigilla argentea que in domo repōsita sunt: vel imagines argēteæ argēti appellatione p̄tinebuntur: nec speculū^d parieti affixuz: vel etiā que mundi causa mulier habuit: si modo non argenti numero habita sunt. **z** Argētum factū omnē speciem comprehendit: lz non que suppellectilis loco sunt. z vasorum appellatio generalis est. **h. d. cum. s. seq. Bar.**
z Argēto facto legato: quintus muti^a ait vasa argētea cōtineri: veluti parapsides tabulas trullas^b pelues z his similia: non tamē que suppellectilis sunt^c. **z** Sz si cui vasa sunt legata nō solum ea cōtinentur que aliquid^d in se recipiūt eadē di bibēdiqz causa paratuz: sed etiā que aliqd in se sustineāt. et ideo scutellas^e vel promissidaria^f cōtineri: repōsitoria^g

Ceptu
quis p
i pleto
habet.

a Et naualia. que in nauibus feruntur. et ibi panis vel aliquid reponitur.

b Magis facti. nimis generaliter dicitur fm quosdam et ideo statim corrigitur. certe et. vel restringitur fm. R. et pro eis. quia id videtur factum quo comode uti possumus. vt. Leo. quitus mu

tius. S. cui. et. j. de verbo. signi. l. v. s. opere. et. l. edificia. s. perfecisse. et. C. quando di. lega. ce. l. ex his. et. j. de op. no. nu. stipulatio. s. apud. vel dic vt littera sonat. et sic ceptum pro i pleto habetur. sic. j. de vsucap. l. in vsucap. p. i. m. b. et de test. l. a. qua. etate. et. j. de verbo. signi. l. ammiculus. et. j. de pollici. l. i. s. cepisse. et. j. s. priori. si cui. et. s. de lega. iij. legatis. s. onatri. bus. et de minor. l. iij. s. minorem. vbi de hoc not. sed argu. contra sunt leges pro. R. indu. ce. et. s. de act. ep. l. fundi. s. item.

c Celabaf. i. oz nabaf auro cu esset argentu. Sc.

d Facti appellatione. nisi est colusum postea. vt. j. eo. quintus. s. cui. e.

e Et celati. i. nomine. et facit. s. priori. s. quid. ergo et. Accur.

f De aquimnario. hoc expone vt. j. eo. l. in argen. to. in fi.

g Miliariu. vbi panicu de milio coquitur.

h Coquinato. rj. id est qbus vitur in coquina. inde dicit coquinatum. fm vulgare. et facit. j. eo. pediculis. s. argeto. et. s. quidam. et. s. de fun. instru. cum de lanionis. s. asinam. et. s. de vsu. fruc. arboribus. s. nauis. et. q. ex cau. ma. l. miles. s. qui. et. l. reipublice.

i Argento. puta anulo vel capho auro vel argenteo. l. Species. non precio vel quantitate. sed ornandi vel specificandi causa posita. vt. j. hac. e. l. s. si. et sic fictio iuris dicitur gema extingui et non possidetur. si autem neutru alterius causa apponatur. neutrum alteri cedit et vtrius possidetur. vt. s. de vsucap. l. rerum mixtura. que est contra: vt not. s. de rei vendi. l. in rerum. s. ij. et. s. iij.

quoq; cotinebunt. na vasorum appellatio generalis est: dicitur mus vasa vinaria et naualia.

Infecti appellatio rudem materiam comprehendit cepta non fieri paratam. Bar.

Infecti aut argenti appellatio rudem materiam cotinet. i. non facta. Quid ergo si ceptus sit argentu fabuicari nodu tñ pfectu: vtru facti an infecti appellatione cotineat dubitari pot: sed puto magis facti. certe si iam erat factu: sed celabaf: facti appellatione cotinebitur. An et celati appellatioe continebit qd celari cepit: et puro contineri: si cui forte celatu sit argentu legatu. Si cui forte escariu argenteu legatu sit: id solu debet qd ad epulandu in ministerio habuit id est ad esu et potu. vnde et de aquimnario dubitatu est: et puro contineri. na et hoc ppter esca paratur. certe si cacabos argenteos habebat vel miliariu argenteu vel sartaginib vel aliud vas ad coquedu: dubitari poterit an escario cotineat: et hec magis coquinato: vbi instrumti sunt.

Cum quid est ppter aliud considerat id ppter qd est. B.

Perueniam ad gemas inclusas argeto auroq; et ait. fabu auro argetoue: cedere. Et

fialis. genera vasorum et erant de auro vel argento ad quod. s. ad exhiben. l. tign. in pun.

Auro. s. legato.

Sed et in coronis. quedam erant corone gemis inclusis plene que mensis superponebantur gratia ad ornandi mensas. ge

me ergo coronis et coronis mensis cedunt. et habentur ut teram: sed et in coronis mensarum gema coronis et.

Si. i. si aurum gra ornandi margaritam ponitur. o. Id est in gemis. est ergo aliud margarita aliud gema: vt. j. statim. et facit. j. de acquire. re. domi. sed si ex meis. et. l. quicqd extrabulis.

Uclur. ex m. plum.

Satis consili. medicos et huiusmodi sunt.

Sabinus ait. scilicet id est margarita differat a gemis et lapillis. Quia cocha. id est quedam species margaritaru crescit et. quod in lapillis cum gemis non est: sed semper sic facti inueniuntur in litore maris. vt insti. de rerum diui. s. itez lapilli.

Murina. preciosa materia ex qua sunt vasa. vt. s. de suppel. leg. l. iij. s. v. murrinis. et legatis gemis vasa hec non continentur: vt hic et. j. statim.

Aurea. i. de auro et p auro facta fm. R.

Continentur. velut accessio queuis alia. vt. s. eo. cu aurum. in fi. et. l. seq. i. prin. et. s. perueniamus.

Gemma. non q de gemis sed gemarum causa facta vt non oblit. precedentibus: et non ob. s. de lega. iij. que situm. s. illud. que est contra.

Auro argetoue. s. vbi hec vasa sunt ornata gemis. Preciosior. vt insti. de rerum di. s. si tamen alienam. et. s. d. cotrahen. emp. l. in modicis. et. j. eo. l. si qh. in fi. sed arg. cotra. insti. de rerum di. s. si quis in aliena. et. s. de statu ho. queritur. et facit. s. ad exhib. gema. et de reiven. l. in re. s. ij. et de vsuca. l. rerum mixtura. et. j. l. priori.

enim cedit cuius maior est species quod recte expressit. semper enim cum querimus quid cui cedat: illud spectamus quod cui rei omnade ca adhibet: vt accessio cedat principali. cedat igitur gema fialis vel lancibus incluse auro argetoue: sed et i coronis mensarum gema coronis cedent: et he mensis. In margaritis quoq; et auro id est. naz et si margarite auro ornandi gra adhibite sunt: auro cedunt. si pra aurum margarite cedet: id est in gemis anulis inclusis. gema aut sunt plucide materie: q; vt refert fabius lib. ad vitelliu) seruius a lapillis eo distinguebat q gemme essent perlucide materie: velut s. ma perlugid: crisoliti et ametisti: lapilli aut cotrarie supioru natu re vt abasiani verinatani: margaritas aut nec gemis nec lapillis cotineri satis costitisse: ibidem fabius ait. quia conchas apud rubrum mare et crescit: et coalescit. Murina aut vasa in gemis non ee casti scribit. Auro legato vasa aurea continent et gemis legatis gema vasa fm hoc siue gema sunt i aureis vasis siue in argenteis: auro argetoue cedunt: quonia hec spectamus que res cui rei omnade causa fuerit adhibita: non que sit preciosior. Paulus.

Aurea. i. de auro et p auro facta fm. R.

Continentur. velut accessio queuis alia. vt. s. eo. cu aurum. in fi. et. l. seq. i. prin. et. s. perueniamus.

Gemma. non q de gemis sed gemarum causa facta vt non oblit. precedentibus: et non ob. s. de lega. iij. que situm. s. illud. que est contra.

Auro argetoue. s. vbi hec vasa sunt ornata gemis. Preciosior. vt insti. de rerum di. s. si tamen alienam. et. s. d. cotrahen. emp. l. in modicis. et. j. eo. l. si qh. in fi. sed arg. cotra. insti. de rerum di. s. si quis in aliena. et. s. de statu ho. queritur. et facit. s. ad exhib. gema. et de reiven. l. in re. s. ij. et de vsuca. l. rerum mixtura. et. j. l. priori.

S vt habiliter cedere. **S** l. p. i. in fine. Accursius. **I** n argento. colunarium. i. angustria que ad modum coline habent collum.

C In sint. p. hoc enim venitur ad bibedū. sic. **S**. de procura. l. ad rē. r. l. ad legatū. Itē no. fm. hugo. inspicit qd fieri potest. sic. **S**. de leg. i. l. cum res. in fi. et. **S**. de ver. sig. l. edificia. **S**. p. fecisse.

D Unguentis. ad illam partē rīdet vnguentis.

E Qualitudinis. id est necessitatis.

F hoc. i. vnguento. quo etiā pedes dñi sunt vnti.

G Sed de aquiminario. qñ aqua manuariū: vel qñ aqua ministrans. ad quod. **S**. eo. et si nō sunt. **S**. cui. et. **S**. eo. l. pediculis. **S**. quidam.

H Cedere. sic. **S**. de lega. i. l. seruis vrbani. **S**. fi.

A Estimentū. p. textū. i. a

textura remotum fm. **S**. p. est sensus qd appellatiōe vestimentoz. contine-

tur pannus remotus a terendo siue a globo incisum siue nō. sic. **S**. de lega. i. l. librorū. **S**. vnde non male. et hic dicit. simile. **S**. eo. l. **S**. suis.

K Desertum. i. ab illo globo siue instrumento incisum. Accur.

L P. textum. hec duo sonāt qñ eēt a globo incisus. Accur.

M Cōtextum. i. pro eo habetur ac si esset a tela incisum. Accur.

N Cōtinebitur. vt. **S**. de leg. i. l. si cui lana. r. l. librorum. **S**. si cui. in fi. r. facit. **S**. de h. sig. l. stratu. r. l. vestis.

A Estis. facit stem. Accursius.

P Bombicina. que sunt de bombasio.

S vt habiliter gēme geri possint incluse auro fuerint: tunc aurū gēmis dicimus cedere.

A ppellatiōe pparati pparatorū cōtinet. **Bar.** **P** o. p. o.

I n argēto potoz lovtruz id dūtaxat sit in quo bi bi possit: an etiā id qd ad pparatiōe bibēdi cōparatum est veluti colunariū: r. viceoli dubitari potest. sed pparatus est vt hec quoqz insint.

A nguētū appellatiō p. tinet necessariā vncionē. **Bar.**

A nguētū legatis non tñ ea legata vidētur qbus vngitur voluptatis cā: sed r. valitudinis: qualia sunt cōmagina: glaucina: crina: rosa: mura: colū: nardū purū: hoc quidez etiā vt elegatiores sint r. mundiores vnguntur femine: sed de aquiminario: cassius ait p. sultū se rīdisse: cū alteri argentū potozū alteri escariū legatus esset: escario cedere. **Alpia.**

A Estimentū id est qd p. textū est: r. si desertus nō est: id est si sit p. summatum qd in tela est nondū p. textum: p. textus appellatur. quisquis igitur vestē legauerit: neqz stamē neqz substamē legato continebitur.

I dem.

A Estis an vestimēta legētur nichil refert. Vestimentoz sunt omnia lanea li neaqz vel serica vel bōbicina: q induēdi: p. cingēdi: amicicendi: isternēdi: inyciēdi accubādi: cā parata sunt: r. que his accessiois vice cedūt: q sunt insite picture: clauiqz q vestibz insuūt. Vestimēta omnia aut virilia sūt: aut puerilia: aut

Q Induendi. vt camisie. Accursius.

R Ducingendi. vt cinguli.

F Amicicendi. vt clamis a tegendo: vnde amictus.

I nsternendi. vt tapeta r. coopertoria.

V Accubandi. vt culcitra.

muliebria: aut cōmunia: aut familiaria. Virilia sunt q ipi paritfamilias causa parata sunt veluti toge et tunice palliola vestimēta stragula ansitaria r. saga r. reliqz silia. puerilia sūt q ad nullū aliū vsūm p. tinet nisi ad puerilez: veluti toge p. terte alicule chlamides pallia que filijs nostris cōparamus.

M uliebria sunt q mīssimilias cā parata sunt qd vir nō facile vti pōt sine vitupatione veluti stole: pallia: tunice: capicia: zone: mitre: q magis capitatis tegēdi qz ornandi: cā sunt cōparata plagule penule. Cōmunia sunt qbus p. misse vti mulier cū viro veluti si eiusmodi penula palliūve est et reliqz hmoi qd sine rephēione vel vir vt vxor vtatur. Familiaria sunt q ad familiā vestiedā parata sunt: sicut saga tunice penule: linthea vestimēta: stragule r. cetera silia: vestis etiāz ex pellibz cōstabit. Itē pelles capine r. agnaline vestes erūt.

U m et tunicā pau. r. stragulam r. pelliceā nōnulli habeant. **Alpia.**

A rgumēto sunt etiā natiōes quedā: veluti familiaritatum q pellibz tegūt. Aristotē etiā coactilia vestē cedere ait: r. tegmēta subsellioz huic legato cedere vice margaritarū. Itē fibule ornamentozum magis qz vestis sunt.

T apeta vesti cedunt q aut sterni aut inyci solēt: s. stragulas r. bubolonicas q eqs isterni solēt non puto vestis esse: et fascie crinales: pedulesqz r. ipilia vestis loco sunt: q partē corporis vestiūt. alia causa est

Que sunt. i. quales sunt r. et facit. **S**. eo. l. cū aurū. **S**. fi. r. l. seq. et. **S**. eo. l. si qñ. r. **S**. de h. sig. l. in stratu. r. l. vestis.

Saga. vilioz rafa vestis fm. **S**. p.

Quibus vir. id autem fieri nō potest quod turpi fieri h

ter fit. vt. **S**. de cons. di. istitu. l. siluffa: milias. r. **S**. de ver. sig. l. nepos.

Ornādi. als ornamentozū magis appellatiōe cōtinebuntur.

Penule. quasi pene nulla. i. vilis vestis. alij dicūt patens vestis siue ampla.

Capine. r. f. cit. **S**. eo. l. argumēto. **S**. i. r. l. in vestē. Accur.

Argumēto. coactilia. vestes q cogunt propter stricuras: vt in hispania.

Vest. legate. **T**egmēta. i. cooperture sellarū equozum.

Fibule. mantelloz. sed p. tra. **S**. eo. l. cū aurū. in fi. r. l. fi. vñ dic qz erūt monilia p. se ad ornādū collū vel p. ctus. r. ad hoc. **S**. de h. sig. l. statue. et. **S**. de suppel. leg. l. de tapetis. et. **S**. ea. l. **S**. ornāmēta. et. **S**. de fun. instru. l. que sitū. **S**. si domus.

Crinales. p. nus ad caput cuz lanatur. vel crinales vt calige lancee vel linee.

Pedulesqz. i. culcitra. Accur.

Impilia. ad tegendum caput: vnde pileati.

fieri h
dicit qd
turpiter
fit.

a Odonum. i. camelorum. Accur.
b Ceruicalia. quibus cooperimus ceruicē vel caput
fm̄ hug. vel dic qd sub capite in lecto tenemus.

c **S**uā. i. tñ vt
apparet. i. eo. l. cū
in testō. r. l. pedi-
culis. s. item cum
quereretur.

d **H**abuerit. tē
pote testamēti. vt
s. e. l. s. ita legatū.
et de lega. ij. l. im-
perator.

e **U**elutis erūt.
vt r. s. e. vel. l. fi.
r. l. seg. r. l. fi.

f **F**emini. in
larga significatio-
ne. qñq; secus. vt
no. s. de lega. iij. l.
seruus.

g **O**namēta.
omnā pter vestē
vt. i. e. l. s. omamē-
ta. Accur.

h **I**n aures. q̄
in auro p̄tullis
suspēdi solēt. vt. s.
de testa. ad testū.

i **U**riole. vt bu-
cōcella r canoleta.
k **S**ignatorius
in q̄ sunt caracte-
res. vt. s. de testa.
ad testū. s. signū.

l **U**nguēta. cō-
tra. i. e. l. s. fi. Sol.
multiplex est yn-
guētū. vt. s. e. l. in
argēto. s. i. et facit
i. eo. pedicul. s. fi.

m **C**lafa. s. s. tri-
leg. l. ij. r. d. pe. le.
l. nā qd. in pin.

n **L**apides. in
niuit q̄ margarita
sit lapis qd falsus
est. vt. s. e. l. r. si nō
sunt. s. fi. s. dic qd
s̄bū alij nō impli-
cat. vt r. no. s. d. p-
cura. l. non solum
s. queritur.

o **E**xēptiles. i.
spū remoueri ab
eo cui sunt adiuu-
cti. Accur.

p **U**t cōponat-
tur. sic. s. de actio.
emp. l. fundi. s. fi.
r. i. d. ver. ob. inter
stipulatē. s. sacra.

odonum^a qz vsu calclamēto-
rum prestāt: ceruicalia^b quoq;
noie vestis p̄tinetur. **S**i q̄s
addiderit vestē suā: appet de
ea eum sensisse quā ip̄e i vsus
suos habuerit. culcitre etiam
p̄tinetur. Item pelles cap-
pine et agnine vestis erunt.

Mulieribus vestē legata: r ifā
talem cōtineri r puellarū r vir-
ginū p̄poni libro. xxi. ad fa-
briū recte scribit. mulieres em̄
oēs dici quecūq; ferus femini-
nis sunt. **O**namēta mulie-
bria sunt quibus mulier orna-
tur: veluti iures^c armille/ vi-
riole/ anuli p̄ter signatorios^d:
r oia que ad alia rem nullā pa-
rātur nisi corporis ornādī cau-
sa: quo ex nūero etiā hec sunt
aurū/ gemme/ lapilli qui aliam
nullam in se vtilitatem habēt.

Mūdus muliebriū est quo
mulier mūdior sit: cōtinent au-
tē eo specula: matule: vnguen-
ta: vasa^e vnguētaria: r si qua
silia dicit possunt: veluti laba-
ctorius ornamentoz hec vitte
mitre r semimitre calantica a-
cusue cū margarita quā mulie-
res habere solēt: reticula cro-
cusufcra: sicut r mulier p̄t es-
se mūda nō tñ ornata: vt solet
cōtingere in his que se mūda-
uerint lote i balneo neq; se or-
nauerit. et ecōtra est aliqua ex
summo stari ornata nō tñ emū-
data. margarita si nō soluta sit
vel q̄ alij lapides^f siqdē exēpti-
les^g sunt: dicendū est ornamen-
toz loco haberi. sed r si in hoc
sunt soluti vt componātur^h or-
namētoz loco sūt. q̄ si adhuc
rudes sūt lapilli vel margari-
te vel gēme: ornamentoz loco
nō erunt: nisi alia mēs fuerit te-
statis: qui hec q̄s que ad orna-
mēta parauerat ornamentoz
loco r appellatione cōprehen-
di voluerit. **U**nguēta quib⁹

in fi. s. i. e. facit. s. de lega. iij. l. libro. s. i. r. s. fi. r. l. ligni.
s. fi. sed p̄tra in. d. l. libro. s. chartis. Sol. l. i.

q **V**alitudinis. sec⁹ in eo q̄ sunt mūdiores femine. vt
s. e. in argēto. s. i.
r. s. e. l. s. mūdus.
Namuis. ex
Queste. id est
ex numero vestis.
Wagis orna-
tus. qz et vilius ita
gereret.
Eo noie. s. vt
corp⁹ legat. h. vel
numero vestis sit.
Uti. p̄ncipalr
Eorum. orna-
mentorum.
Tegāt. p. cō
sequentiā.
Uint⁹. vide-
ri cē. facit. s.
de lega. iij. l. libro-
rū. s. qd̄ tñ casti⁹. r
s. eo. r si non. s. ar-
gēto factō. r. i. e. l. s.
cut. r. s. si factum.
Nō cōtineri.
vt r. s. eo. l. cū au-
rum. in pin.
Nā argēto.
pbat p̄ qd̄ vt p̄tie-
ri r nō p̄tinetur: s̄
nec hic.
Nō cōtineri:
als deest nō. s. cū
non melior est lit-
tera: vt. i. s. fi.
Argēto. i. cre-
dito. i. id qd̄ testa-
tor hēbat penes
se ex cā crediti: pu-
ta sibi cōmodatū
vel depositum: vt
pignori obligatū.
ad qd̄ est. s. d. leg.
iij. q̄ hēbat. **U**t dic-
e⁹ q̄ est debitū tes-
tator: qd̄ non est
sui l. sibi debitū.
ad qd̄. i. e. l. scribit
in pin.
Non potest.
audi martine: er-
go mulier non est
dñā fundi dotal.
vt. C. d. rei. v. l. do-
ce. r. fa. s. d. rei. v. l.
l. soli. s. i. r. i. ea. l.
s. cui legatum.
Fractū. cino
collisum: et sic vs
ciatū vt eo vt cōs-
mode nō possim⁹.
Cōmode. fa
f

Illud debet attendi ad qd̄
res principaliter paratur non
ad qd̄ secundario. **Bar. Paul.**

Quāuis quedā ex veste
magis⁹ ornatus gratia
q̄ vt corpus tegatur equipa-
retur: tamē qd̄ eo nomine⁹ sint
repta pon⁹ habēda esse vestis
numero q̄ ornamentoz. **S**ist
ornamētoz esse cōstat quibus
vt⁹ mulieres venustatis r or-
natus causa ceperunt: neq; re-
ferre si quedā eoz⁹ alij quoq;
vsu prebeant: sicuti mitre et
anademata: q̄puls enim corp⁹
tegant⁹: tamen ornamētoz nō
vestis esse. **A**pianus.

Quāntus mutius libro se
cūdo turis ciuilis ita dif-
finit: argētum factū vas argē-
teum videri esse.

Illi cui legat⁹ omne argentū
nō debet pecunia signata. **Bar.**

An cui argentū omne lega-
tū est: et nūmi quoq; legati eē
videātur queritur. r ego puto
non p̄tineri⁹. nō facile em̄ q̄s
argēti numero nūmos compu-
tat. nā argēto⁹ facto legato:
puto (nisi euidenter cōtra sen-
sisse testatorem appareat) nū-
mos non contineri.

Illud dicitur suum esse qd̄
potest vendicari. **Bar.**

Argēto omni legato quod
suum esset sine dubio non de-
betur id qd̄ in credito est: hoc
ideo quia nō videtur suum es-
se quod vendicari non potest.

Aurum vel argentum
factum legatur si fractum⁹ vel
collisum sit: nō continetur. ser-
uitus enim ita existimat aurum
vel argentum factū id videri:
quo cōmode⁹ vt⁹ possumus.
argentū aurē fractū vel colli-
sum non incidere in eam diffi-
nitionem: sed infecto contineri

Queste. id est
ex numero vestis.

Wagis orna-
tus. qz et vilius ita
gereret.

Eo noie. s. vt
corp⁹ legat. h. vel
numero vestis sit.

Uti. p̄ncipalr
Eorum. orna-
mentorum.

Tegāt. p. cō
sequentiā.

Uint⁹. vide-
ri cē. facit. s.
de lega. iij. l. libro-
rū. s. qd̄ tñ casti⁹. r
s. eo. r si non. s. ar-
gēto factō. r. i. e. l. s.
cut. r. s. si factum.

Nō cōtineri.
vt r. s. eo. l. cū au-
rum. in pin.

Nā argēto.
pbat p̄ qd̄ vt p̄tie-
ri r nō p̄tinetur: s̄
nec hic.

Nō cōtineri:
als deest nō. s. cū
non melior est lit-
tera: vt. i. s. fi.

Argēto. i. cre-
dito. i. id qd̄ testa-
tor hēbat penes
se ex cā crediti: pu-
ta sibi cōmodatū
vel depositum: vt
pignori obligatū.
ad qd̄ est. s. d. leg.
iij. q̄ hēbat. **U**t dic-
e⁹ q̄ est debitū tes-
tator: qd̄ non est
sui l. sibi debitū.
ad qd̄. i. e. l. scribit
in pin.

Non potest.
audi martine: er-
go mulier non est
dñā fundi dotal.
vt. C. d. rei. v. l. do-
ce. r. fa. s. d. rei. v. l.
l. soli. s. i. r. i. ea. l.
s. cui legatum.

Fractū. cino
collisum: et sic vs
ciatū vt eo vt cōs-
mode nō possim⁹.

Cōmode. fa
f

Mulier
fūdi do-
tal. do-
mina
non est.

cit. J. de verbo. signi. l. nepos proculo. Accursius floren.

a **C** Eius. f. legatarij.

b **C** fiet. recta via. vt. J. de fur. a ticio. et sic petet.

c **C** Euum esse. facit. s. s. argento. Accur.

d **C** Distributio. duob' mois exponit. pmo distributio

et' rei. i. auri facta est. f. in alios legatarios de eode au

ro. na refert fecerit hoc vltio loco alio adimendi vel

no. ad qb. s. de lega. i. l. si ita scripte ro. scdo distribu

tio. l. alienatio int viuos de eode au ro. na tuc refert di

gent qd mesi erit an qb meū est. pu mo casu debet fo

lū qd fusi est tēpo re mouj. vt. s. d le ga. i. l. vt. r. de leg.

ij. l. nup. In scdo subdistinguit fece rit spōre an neces

sitate. vt pmo cū nō debeat. scdo sic vt arg. s. de lega.

ij. l. fideicomissa. s. si rem.

e **C** Effectū. alij effectum. alij infe ctum. i. validū fa

ctū nō puuatur. f **C** Quidis. id est vltio. sic. s. de leg.

ij. l. cū quereret. s. lana.

g **C** Infecti nūe ro. i. p'familias. p ifecto hēbat. Bzo. ad hoc. s. e. r. si nō

sunt. s. argēto. r. s. ea. l. in pn. r. s. cuz aurū. r. j. eo. s. fi.

h **C** Qd ei. f. te ltatoris existēs. et qd dicit exp'ltuz. i. l. p'essum. r. qd dicit philippi de no

men. impatoris: r sic in seqnti num mismate erat ima go cesarj. vt l. cūa gelio.

i **C** Ueris cā. qā corrigia est. p ven tre sustentando. Accursius florentinus.

k **C** Scaphia. hoc scaphiū hu' scaphij gen' cinguli qd nō p'inet appellandē argēti cū non argēti numero tene

bat: vt hic. r. argu. s. co. r. si nō sunt. s. lectum. circa pun. l. l **C** Argentū. in massa aurea que dicitur placida. Ac. m **C** Lamina. f. longa quasi fultus. Accur.

n **C** In suppellectili. i. que non sunt vasa aurea ppter seculi seueritate: s. sint aurei lecti r silia. vt. s. d sup. lega. l. iij. in pn. r. s. fi. hodie autē fec: vt. s. de sup. leg. l. labeo. in pun. et sic non ob. s. eo. l. r. si non sunt. s. argento.

o **C** In mundo. quid mūdus sit: quid ornāmētū dicitur. s. e. l. argumē to. s. ornāmēta. et s. mūdus. r. l. s. us. Itē quid sup pellex ē. s. d sup. lega. l. labeo. et fa

ctū ad hoc. s. eo. cū aurū. in pn. r. s. in hui'. l. pn. r. s. r. s. r. s. factum.

C Am in testamēto alicui argentū quod vsus sui causa paratum esset legaretur itēq vestis aut suppellex. qsi tum est quid cuiusq vsus cau

sa videretur paratū esse: vtrū ne id argētum quod victus sui causa paratum paterfamilias ad quotidianū vltum parasset: an et si eas menfas argenteas et eius generis argentum ha

beret: quod ipse nō temere vte retur: sed cōmodare ad ludos et ad ceteras apparitiones so

leret. magis placet qd victus sui causa comparatum est im contineri.

C Accessorium cedit principali. Barto. Florentinus.

S I quando alterius generis materia' auro argētove infecta sit: si factum aurum vel argentum legetur: et id quod iniectum est debet.

vtra autem vtrius materie sit accessio visu atq vsu rei consuetudinis patrifamil. estimā dum est.

C Dictio seu est ampliatio. Bartolus. Paulus.

S I qd ita legauerit: vroz: r mee mundū ornāmē ta / seu que ei' causa paratū do lego: placet omnia deberi: si

cut cum ita legatur: ticio vina que in vbe habeo / seu i portu do lego: omnia deberi. hoc est

verbum scilicet seu: ampliandi legati gratia positum est.

C Mox intelligitur media. Bartolus. Iubeo.

bus dicitur alterum deberi ad electionem debitoris. So lu. hic in verbo seu: ubi in verbo autē m. vel fm Rog. cum

precedit signum vniuersale disincta pro coniuncta po nitur vt hic. vt r ibi: omnis homo seu asinus cum ite. opet

te r enim omnē asinum currere vt vtra sit. et facit. s. d noe ua. l. a. re. r. s. de lega. ij. l. ea tamen.

Quia lancee medie sic de lega. i. l. legato ghalit sed...

Quia lancee maximam minoram relinquitur...

Quia lancee maximam minoram relinquitur...

Quia lancee maximam minoram relinquitur...

Quia lancee maximam minoram relinquitur...

Quia lancee maximam minoram relinquitur...

Quia lancee maximam minoram relinquitur...

Quia lancee maximam minoram relinquitur...

Quia lancee maximam minoram relinquitur...

Quia lancee maximam minoram relinquitur...

Quia lancee maximam minoram relinquitur...

Quia lancee maximam minoram relinquitur...

Quia lancee maximam minoram relinquitur...

Argento potio qd sit dic vt de l. in argento in fn...

Quidam primitivialis vxor sue argenti escarium legauerat...

Qui legat ornamenta sua non videtur legare ea que habet causa vendendi...

Ita cum quereret de tali legato: hoc amplius...

Auro facto annuerantur gemme et oia que testator auri numero habuit...

Auro facto annuerantur gemme anulis incluse...

Auro facto annuerantur gemme anulis incluse...

Auro facto annuerantur gemme anulis incluse...

Auro facto annuerantur gemme anulis incluse...

Auro facto annuerantur gemme anulis incluse...

Auro facto annuerantur gemme anulis incluse...

Auro facto annuerantur gemme anulis incluse...

Auro facto annuerantur gemme anulis incluse...

Confectudine nota in dubijs loci est cōiecturis...

Confectudine nota in dubijs loci est cōiecturis...

Confectudine nota in dubijs loci est cōiecturis...

Confectudine nota in dubijs loci est cōiecturis...

Confectudine nota in dubijs loci est cōiecturis...

Confectudine nota in dubijs loci est cōiecturis...

Confectudine nota in dubijs loci est cōiecturis...

Confectudine nota in dubijs loci est cōiecturis...

Confectudine nota in dubijs loci est cōiecturis...

Confectudine nota in dubijs loci est cōiecturis...

Confectudine nota in dubijs loci est cōiecturis...

Confectudine nota in dubijs loci est cōiecturis...

a **E**x aspectu. i. qd sit preciosus fm. R. s. arg. s. s. eo. z si nō sint. s. s. i. s. i. b. i. erat certū quo numero habuit.

b **I**n vtroq; numero. s. argenti z electri. z fact. s. es. l. s. i. in fi. z. l. i. quādo. z. i. in fi. huius. l.

c **L**abeo. nomē testatoris.

d **V**ersicoloria id est ea qd color est mutatus. vt. s. de lega. iij. l. si cui lana. s. p. inde que ritur. Accur.

e **S**ed nō mutat. videbat restri gi lana ad tinctaz tantū. p quo erat s. de fun. instr. z instr. le. l. cū de la mionis. s. cui funduz. z. s. quidam. que sunt ptra. sed tñ secus est: vt hic z plene nō. s. de sū do instr. l. questi tum. s. i. z concor. huc. s. de suppel. lega. l. legata. in pun. Item nota hic q abundans cautela nō operat aliqd vt addat vt minuatur vel viciet. sic. C. de testa. l. te stamū. z. i. s. de reg. iur. q dubitatiois. z. s. inā. l. qui mutua. z. C. de fidei. cō. l. nō recte. z. s. p socio. l. s. i. adie cit. sed arg. s. s. de viur. l. si stipular.

f **D**ebebunt. lane ergo nomen etiā tinctā p̄tinet: vt hic. sed s. de lega. iij. l. si cui. s. sane. circa p̄nci. Solu. hoc hic voluit testator z est certū: z hoc p̄pter signū vniuersale qd p̄posuerat: cui simile nō. s. eo. si q̄s ita leget. Tertij vt Roge. dicūt hoc verū naturalī inspecta significa tione videlz nulla adhibita voluntatis interpretatione. cui ob. l. p̄traria al. l. iud. p̄tat tinctā cōnneri appellatione lane. vt. d. l. si cui. s. i. z. i. in auf. de referenda.

g **C**oloriā. q̄ est naturalis coloris: vel alba vel nigra: s. versicoloria q̄ est tincta. vt. s. de leg. iij. l. si cui. s. p. inde.

h **B**alneare. quo indiget cum lauatur vel balneatur vt. s. eo. argumēto. s. mundus. Accur.

argento cedat: id ex aspectu vasoz facilius intelligi posse q; si in obscuro sit: inspiciedū est in vtroq; numero ea vasa is qui testm fecerit habuerit.

Enumeratio speciez nō restringit genus pcedēs. Bar.

Labeo testamento suo ne ratie vxori sue noiatim ita legauit: vestē mundū mullebrēz omne oznamētaq; mullebrīa oīa/lanā/linum/purpurā: versicoloriā facta infectaq; oīa z cetera: sed nō mutat substantiā rerū nō necessaria verboz multiplicatio: quia labeo testa mēto lanā ac deinde versicoloria scripsit: quasi desijt lana tincta lana esse: detractoz q; bo versicoloria/nichilominus etiā versicoloria debebitur: si nō appareat aliam defuncti voluntatem fuisse.

Mundo mullebrī legato argentū balneare debet. Bar.

Ticta mundū mullebrēz sp̄tīe legauit: ea putabat sibi legata z oznamēta: z monilia in quibus gēme z margarite insunt: z anulos z vestē tā coloriam q; versicoloriā: questi tū est an hec omnia mūdo p̄tinerent: sceuola r̄ndit ex his q̄ p̄poneret dūtaxat argētū balneare mūdo mullebrī p̄tinerit.

Accessorio extincto nō extinguit principale. Bar.

Item cū innaures in quibus due margarite elenchī z smaragdī duo legasset: z postea elenchos eisdē detraxisset: z

i **I**naures id est anulos quos deserunt mulieres in auribus qui continentur appellatione oznamēti. vt. s. eo. argumēto. s. oznamēto.

l **I**n quibus essent subaudi.

l **M**argarite appellat ergo hic gēmas margaritas in larga significatiōe. nā in stricta z p̄pua aliud est vt. s. e. z si nō sint. s. s. i. sic. s. e. argumēto. s. s. i.

m **S**maragdī. qui gēmaz numero sunt. vt. s. e. z si nō sint. s. gēme.

n **D**e alio. s. ca su qui sequit cum quedam zc.

o **M**ammillariū. noiatue. alia māmilla: z dicit q māmilla. nam circa pectus portabatur.

p **T**ympanis. secus si p̄ncipale extractuz esset. s. z. z. fact. s. de lega. i. si ex toto. in pun. z. l. qd in ream. s. s. i.

q **I**ter nichil. sic. s. eo. ve stis. in pun.

r **A**ur virilis. s. ad imtio: nā cōstitutiōe. s. animi z vsu s̄r b mullebrū virilio: ecōtra vt hic: z arg. s. eo. ve stis. s. i. z. i. de do na. inter vi. z vxo. s. s. i. vir. in pun.

s **D**e ea. imo contra. vt. i. de ver bo. obli. l. si michi. s. i. stipular. sol. non sic in promissis solus p̄mitēns: sicut in his solis z solius legā tis mens inspicitur. Item contra s. de suppel. lega. l. labeo. s. verum si ea. sed certe virilis z mullebrū vestis nō genere vel substantia: sed vsu z destinatione distinguitur sicut fundus: vt. s. de lega. i. plane. in fi. z. l. quod in rerum. s. i. z in domo. vt. s. com. p̄dicto. si quis duas. z fact ad. l. s. de lega. iij. itē legato. z. s. e. quintus. circa pun. Accursius.

t **I**ter vestem virilē z vestimēta virilia nichil in terest: s. difficultatē facit mēs legātis: si z ipse solitus fuerit vti quadā veste que etiā mullebribus p̄ueniēs est. Ita q; aī oīa dicendū est eā legatā esse de q̄ s̄ferit testator: nō q̄ reuera aut mullebrīs aut virilis sit. nā z q̄ntus mutius ait scire se quēdam senatorē mullebribus senatorijs vti solitū: qui si legaret mullebrēm vestem: nō videret de ea s̄fensisse: quia ipse quasi virilē vtebatur.

u **Q**ui legat aurū suūz intelligit de eo qd p̄r̄v̄dicari. B.

s **C**ribit quinq; I dem. muti si aurū suū omne p̄famīl. vxori sue legasset: id aurū qd aurifici faciēdū dederit: aut qd ei deberet si ab aurifice ei repēsūm nō esset mullebrī nō debet. pompo. ait hoc ex pte verū z ex pte falsuz: nā de eo qd debet sine dubio (vtputa si auri libras stipulat fuerit) hoc aurū qd ei deberet ex sti

t **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

u **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

v **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

w **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

x **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

y **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

z **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

aa **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

ab **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

ac **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

ad **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

ae **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

af **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

ag **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

ah **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

ai **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

aj **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

ak **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

al **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

am **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

an **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

ao **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

ap **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

aq **C**ribit. repēsūm. i. restituz ad pondus. vt. s. de p̄trahen. emptio. qd sepe. s. in his.

a **Suum** hoc exponere videtur de legato. cum ancille. Quatenus i. quia. et facit. s. loca. l. in nave. et de legato. l. qui habebat. in pn. r. s. c. l. quintus. s. argenteo. et arg. s. de p. r. h. e. emp. l. si quis rem.

c **Ponendo** parata causa vxoris. Item no. q. hic ponendo libram notat: et sic ponendo et libra idem sunt.

d **Jade** venisset. ex illis quibus libris vendidisset ynam libram.

e **Deprehenderetur** in bonis defuncti.

f **Articul** factus. s. eo. l. sita.

g **Submouetur** imo ipso iure videtur liberatus. vi. s. de lega. l. l. si ita scriptum. So. ibi ponit ipso iure. i. e. et naturali q. si diceret euidensimo: hic pro mero stricto iure ponit. hec autem significatio frequenter. illa autem raro inuenit. vt. s. d. solu. s.icho. s. n. a. l. s. m. R. sed certe in s. naturalis. ponit ius naturale. p. naturali obligatione: dic ergo q. ibi l. l. p. r. a. ademit exp. se hic facit: et de illa expressa dicitur no. s. de his que l. tes. del. l. i. in pn. Accursus flo.

h **Potent** scilicet mulierem. et facit s. de leg. iij. l. fidei commissa. s. si rem. r. l. q. concubinam. s. l. h. c. r. l. vxorem. s. testamento. r. l. iulianus. s. p. e. nul. r. s. fi. r. l. n. u. p. r. l. h. i. s. s. b. i. s. in prin. r. i. e. l. m. e. d. i. c. o. r. s. de leg. l. l. i. r. v. r. vi. r. i. d. e. excep. do. l. apud cellum. s. p. t. e. r. e. a. et i. d. e. ad. lega. l. feruum. r. l. r. e. l. e. g. a. t. a. m. et de con-

pulatu non pertinet ad vxorem: cum illius factum adhuc non sit. id enim quod suum esse non quod in actione haberet legauit. in aurifice factum est si aurum dederit ita vt ex eo auro quid aliud sibi faceret. nam tunc lib. apud aurificem sit aurum: dicitur tamen non mutauit: manet tamen et quod dedit: et tamen videtur mercede prestatum pro opa aurifici: pro quod eo producimur vt nichilominus vxori debeatur. q. si aurum dedit aurifici vt non tamen ex eo auro fieret sibi aliud corpusculum sed ex alio: tunc dicitur h. t. e. n. u. s. r. a. s. i. t. e. i. s. a. u. r. i. a. d. a. u. r. i. f. i. c. e. (quippe quasi pmutatione fecisse videatur) et hoc aurum non transibit ad vxorem.

Legatum factum cum demonstratione presentis reipis alienatione rei non extinguit ipso iure: sed ope exceptionis. si alienatio est voluntaria: secus si necessaria. Item secus si legatum est factum cum demonstratione futuri tempus. B.

Item scriptum quibus mutus si maritus vxoris cum heret. v. pondo auri legasset ita: aurum quodcumque vxoris causa paratum esset vt heres vxoris daret/etiam si libra auri inde venisset et mortis tempore amplius quam quatuor libris non deprehenderentur in totis. v. libris habere esse obligatum: quoniam articulus est p. n. t. i. s. i. s. d. e. m. o. s. t. r. a. t. i. o. n. e. in se p. r. i. m. e. t. q. d. i. p. s. q. s. t. u. a. d. i. p. a. m. t. u. r. s. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. e. p. t. i. n. e. a. t. r. e. c. t. e. d. i. c. e. s. i. v. t. i. p. s. o. i. u. r. e. h. e. r. e. s. s. i. t. o. b. l. i. g. a. t. u. s. v. e. r. u. m. s. c. i. e. n. d. u. m. e. s. t. s. i. i. n. h. o. c. a. l. t. e. n. a. u. e. r. i. t. t. e. s. t. a. t. o. r. i. n. d. e. l. i. b. r. a. q. d. i. m. i. n. u. e. r. e. v. e. l. l. e. t. e. x. l. e. g. a. t. o. v. x. o. r. i. s. s. u. e. t. u. c. m. u. t. a. t. a. v. o. l. u. n. t. a. s. d. e. f. u. n. c. t. i. l. o. c. u. s. f. a. c. i. e. t. d. o. l. i. m. a. l. i. e. x. c. e. p. t. i. o. n. e. v. t. s. i. p. s. e. u. e. r. e. t. m. u. l. l. e. r. i. n. p. e. t. e. d. i. s. q. u. i. n. g. s. l. i. b. r. i. s. e. x. c. e. p. t. i. o. n. e. d. o. l. i. m. a. l. i. s. u. b. m. o. u. e. a. t. u. r. s. i. s. i. e. x. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. a. l. i. q. u. a. c. o. m. p. u. l. s. u. s. r. e. s. t. a. t. o. r. n. o. q. v. e. l. l. e. t. d. i. m. i. n. u. e. r. e. e. x. l. e. g. a. t. o. t. u. c.

di. et demonstra. l. filie. s. sed si ita. Accur. i. Demonstracionem. futuri temporis non presentis que magis dicitur conditio. vt. s. de lega. l. l. vi. et quod subijcit argumen

mulieri ipso iure. v. lib. auri debent: nec doli mali exceptio nocebit aduersus petentem. q. si ita legasset vxori/aurum quod est causa paratum erit: tunc rectissime scribit quintus mutius vt hec scriptura habeat in se demonstrationem legati et argumetum. ideoque ipso iure alienata libra auri amplius quatuor pondus non remanebit in obligacione: nec erit vtendum distinctione qua ex causa alienauerit testator.

Quis legatur certum pondus auri libera debitor estimacione soluendo: tamen ipsum aurum est iudicacione et obligacione. Bar.

Accur amice Paulus mecum cum qua sine meda cio vxori auri pondus quingis dari volo. quoniam an heredes ad prestantione integra materie auri/an ad precium: et quantum ad prestandum compellendi sint: paulus r. dicit aut aurum et de quo querit prestanti oportere: aut precium auri quantum computari potest. Item quoniam si lite contestata pretor ita pronunciauerit vt materia prester: an tutores aut dicit sint ab hac sententia pupillum aduersus quem pronunctatum est apud successores eius in integra restituere volentes: paulus r. p. r. o. r. e. qui auro legato certi ponderis materiam prestanti iussit: recte pronunciaisse videtur.

Legato poculo aureo licet nullum aureum poculum inueniat in bonis legatorum: debet tamen aliud poculum alteri materie. Secuo.

Sic dulcissime poculum aureum quod elegerit fidei heredum committo vt dent. quoniam cum in hereditate non sint nisi truelle/sciphi/modioli/phyale: an scia de his speciebus eligere possit: Nam cum omnia potui parata pocula dicunt: posse eam ex his eligere. Paulus.

subijcit argumen et i. coditionem q arguit et restringit legatum. Alij dicunt id est probatione pro eo petendo.

In obligacione. qz deficit conditio in ea libra.

Ex causa. id est ex necessitate vt voluntate que fit supra. et facit. s. de do. excep. l. apud. s. p. t. e. r. e. a. r. d. e. c. o. d. i. e. t. d. e. m. o. l. i. s. i. l. i. e. s. f. i. r. l. s. i. i. a. m. e. t. s. d. e. a. d. i. m. e. l. e. g. a. l. c. u. f. e. r. u. u. s. s. i. a. u. t. e. n. o. n. d. i. x. i. t. e. s. t. v. l. e. r. i. t. s. e. d. s. i. m. p. l. i. c. i. t. d. i. x. i. t. f. u. o. s. m. e. o. s. t. u. n. c. f. e. r. u. a. q. d. d. i. c. i. t. u. r. s. i. i. t. a.

Accur potest ad hoc. s. eo. l. i. s. f. i. r. l. c. u. c. e. r. t. u. r. l. c. u. a. u. r. u. i. n. p. n. r. C. de dona. l. si q. s. argenti. in pn. sed arg. p. r. a. j. d. e. s. o. l. p. a. u. l. u. s. r. n. s. z. h. i. c. n. o. h. z. c. r. e. d. i. t. o. r. d. a. m. n. u. m.

Pupilli heres redempti.

Si ius. s. p. r. e. t. o. r. i. s.

Recte et tamen adhuc iusta estimacio posset solui. vt. s. de lega. l. l. non amplius. s. cu bonorum. r. d. v. s. u. fruc. lega. l. generali. s. f. i. r. l. f. u. n. d. i. e. t. d. e. l. e. g. i. l. i. c. i. a. s. e. i. o. i. n. p. n. r. d. e. l. e. g. a. l. l. s. i. d. o. m. s. q. c. o. s. i. t. e. s. e. d. a. r. g. c. o. t. r. a. i. n. e. a. l. s. a. m. a. l. i. c. u. i.

Sic eligere licet non sint aurea: non ergo verbum aureum a testatore expressum restringit generalitatem poculi. sic s. de vino leg. l. h. in prin. r. s. de l. e. s. i. j.

ga. i. l. si cui serui. r. s. eo. pediculis. S. quidam.

Omnamentoz. heredis. q. soluit vel fuit pfectus extra ius muliebriem vestem. vt r. C. de iur. r. fac. igno. l. cum testamentu. secus si iure. vt. f. de cofel. l. non fatef. Item nec testatoris error facit ius. vt. s. de sup. lega. l. l. a beo. sed vniuersi-

tatis sic vel pti-
pis. vt. s. de offi.
pfi. l. h. r. s. d. sup.
lega. l. iij. s. fi. Itē
facit. s. d. vsufruc.
lega. l. l. iij. r. s.
eo. l. argumēto. s.
ornamēta. r. de les-
ga. ij. l. vnum. s. fi
rem. r. de lega. i. l.
si domus. s. i.

Ticia. specia-
liter. pprijs
nobus expfiss vlt
ad oculū vel ad i-
tellectū demonstrā
do. ad qd. s. si cer.
peta. l. certum. et
aut creditur fias:
er tūc expōes hoc
Januēre. i. rehabi-
te. als em non va-
let. vt. s. de lega. i.
l. si domus. in pn.
nec ob. j. p. s. vt
ibi dices. si autem
sciebat quāsdā a-
lias. tunc dic inuē-
te. f. venales. nā
vel ipse vel estimā-
tio debet. vt. s. de
leg. ij. l. nō dubitū
r. facit. s. e. scie. r. d.
lega. ij. l. vnum. s.
fi rem.

Cibiana. a
loco sic dicta. Ac.
Elegent. scz
sempronia.
Dari. f. gñā-
liter. qz ex his ēr q
testatoris nō erāt
cōpetere sibi ele-
ctionem putabat

legataria. Accursius florentinus legum doctor,
f. Sinterhesi. a loco sic dicti.
g. Singulas. scilicet res.
h. Si essent. in testatoris bonis.
i. Ex his. no. restringi larga verba testatoris ppter eius mentem que talis psumitur. argu. s. de lega. ij. l. vnum. s. si rem. r. s. eo. l. scie.
k. Non essent. in testatoris bonis.
l. Prefiaturū. non ergo est nullum. r. sic est contra. s. in pn. huius. l. r. de lega. i. l. si domus. sed in illis de certis rebus sensit. hic non.
m. Estimatiōe. no. aliud. f. estimatiōem. p. alio solui. sic. s. eo. l. i. i. c. cū suis cōcor. s. q. erit hec estimatio cū in gñe sit relictū. Rñ. q. ipsa eliget illud qd estimabitur.

n. Contigerit. i. si vixero.
o. Sinatit. l. si nō vixero. siue habeas nō. siue desit.
p. Dei. vt crucef fm tyug. sed certe hoc tpe xps nō vnerat in virginē. vnde dic quādam imaginem.
q. Patria. scilicet sua.

beoq; signum dei ex libris. c. in illa sacra ede r in patria sta tur' subscriptione nois mel q- situm est cū in eo tēplo nō nisi aut aurea aut argētea' tm sint dona': heredes scie vtrū ex au ro/an ex argēto signū ponere cōpellēdi sūtan erem? Rñdi fm ea que proponerētur argē teum ponendum.

Mundo muliebu legato ce dunt solum ea que vtendi cau sa vxori sunt tradita. Barto.

Sus muliebus legat' es set/ea tantūmodo deberi offi- litus r labeo rñdēt: que ex his tradita' vtendi cā vxori a viro fuissent. aliter em interpretāti bus summā fore captionem: si vascularius: aut faber argēta rius vxori ita legata sset.

Argenti qd est depositum vel comodatu vt habeatur de prio: in domo ee videt. Bar.

Lum ita legatu esset: argē- tum qd in mea domo erit cum moriar: offilius nec qd deposi- tum est a se: nec qd cōmoda- tū reliquisset argētum legatū videri rñdit. idē cassell' de cō modato: labeo qd depositū ef set ita deberi: si pñris in custo die' cā nō ppetue: veluti si de- posit' thesaurus' est: qz illa ver ba qd domi mee erit: sic accipi

r. Statui. i. eri-
gi ex subscripōe
qua continebat qz
ipse fecerat fieri.
f. Argētea. im-
movidet qd mltū
est vt enēd. vt. s. d.
lega. i. l. si ita. in fi.
et de lega. ij. l. nū
mis. So. fm. R. fa
uoz est religionis.
arg. s. de religio.
sunt pñone. Itē le-
gatarij dignitas q
est de' vel tēpli.
arg. s. de lega. i. l.
si feruus pluriū.
s. f. i. a.
t. q. Dōn. i. huius
mō. signa dei: de
quib' dicit in li. d.
re. diu. s. nullus.
s. i. vxori. qd
fit mundus:
dē vt. s. eo. l. argu-
mēto. s. mundus.
r. Ex his. mun-
do contentus.
r. Tradita. idē
si destinata. vt. s.
de lega. ij. l. i. i. l. le-
gatan'. s. itē iter-
est. si autē nil da-
tū vel destinatum
est teneat quātū
ad e' vsum suffi-
cit. vt. s. de leg. ij.
l. cum quereatur
s. iana. in fi.
s. i. Captionē. q
evitari d3. vt. f. de
vsucap. l. si rē. r. s.
qd me. cau. l. si cū
ex. s. aliquādo. et
de transfactio. l. cū

Capitio
vitan-
da est.

aquilliana. et de contrahen. emp. l. in lege.
a. Vascularius. qui facit vasa in quibus continentur pertinētia ad mundū r vendit. Item dicitur faber cum sit largum verbum. vt. f. de verbo. signi. l. ferri. s. i.
b. Depositum. quidā dicunt ab alio depositū vel cō- modatū apud testatorē: pro quibus est. j. l. pn. in pn. r. s. i. r. qd dicit a se. f. legatum. sed melius dicas a se depo- situm apud alium vel cōmodatum aliū.
c. Idem cassellius. f. non deberi.
d. Custodie. quasi possit habere testator quādo vult: sed in cōmodato secus nisi vsum pñciat cōmodatarius. vt. s. cōmo. l. in commodato. s. sicut.
e. Thesaurus. improprie dicitur thesaurus hic: vt et als. s. de rei vē. l. a tutore. et no. qz que ppetuitatis cā vel

quasi inde amonentur non videntur esse: aks sic. vt. s. d. le ga. i. l. hndi. s. legatum. 7 de lega. iij. l. si ita. cu suis pcor. a Solebat. sic ergo futurum ponitur pro pterito. sic J. de verbo. sig. l. verbum erit.

b C habuisset. testator. c C Urbe. scilicet roma.

d C Sine iussu. i. non iussu. ad qd. s. de lega. ij. l. cu ita legatur. in pn.

e C Translatu. vt ibi ppetuo sit.

M Edico. contubernali. qd feci in castris cohibabar. vt. s. com. modar. l. rem. s. in exercitu.

g C Testamentu. no. inspicit pscns seu testameti tps. vt. s. de lega. iij. l. nom. s. i. l. vros re. s. testis. 7. l. nuper. s. his. s. bis. in pn. 7. l. i. l. aurelius. s. ij. 7. l. si. s. fi. 7. s. de psti. pecu. l. ite illa. s. ad iudic. 7. s. de testa. l. ad testiu. s. i. 7. s. e. l. si ita. arg. ptra. s. n. i. l. mela. s. i. 7. C. q. res pigno. ob. l. si. 7. s. d. vno. lega. l. qda. in pn. 7. C. ne de sta. defun. l. si m. 7. d. l. u. l. gita. qd.

h C De legati. e nepe humani. s. bo generali omne argentu signifi cari. vt. s. de ser. vt. pcedio. l. si feruit. ro. et dic. offic. scilz balneare. 7. fact. s. de triu. lega. l. qui da. in pn. 7. l. i. l. aureli. s. ij. 7. s. de lega. iij. l. si tibi pu re. Accur.

i C Inferri michi. i. sepeliri mecum. Accur.

k C Ornamentis. subau. s. sic restri git pcedes quecunq.

l C Viriolas. ge nio ornamentu vt bocuncelli vel canolette 7 smaragdi sut int' in bocuncellis. vt. s. eo. l. argumeto. s. ornamenta. in q vi. smaragdi. i. gēne insunt. vt. s. e. l. si no sint. s. gēne.

m C Adijci. adijcere. Accur.

n C Pertinere. vel qz inepta fuit volūtas. vt. s. de leg. i.

debere esse solebat. et hoc p bo. attetus serutu rri disse scribit cui argentu qd i tusculano fundo cu moreret habuisset/ legatum esset: 7 qd anteqz moreretur ex vrbē in tusculanuz iussu testatoris translatu esset debet. cōtra fore si sine iussu translatum esset.

Oratio indefinita restringitur ad presens tempus. Bar.

M Edico suo s ceuola. contubernali. 7 cōmuni expeditionu comiti iter ce tera ita legauerat: argētū via toriu meū dari volo. quesitum est cū paterfa. in diuersis tēporibus reipubli. cā abfuerat: qd viatoriu argentū in hoc legato cōprehēsum esse videatur? Rñ. qd habuisset argentū viatoriu eo tēpore cum testamētum faciebat debet.

Quidam hoc amplius legati dationem inducit. Bar.

Uxor sue testō ita legatum est: sēmpontie domie mee hoc amplu argentū balneare. qsi tum est an etiā id argentū quo diebus festis in balneo cōsue uit vt legato cedat: Rñ. omne legatum videt.

Legato generis non derogatur per legatum speciei inualidum. hoc dicit Barto.

Mulier decedēs ornamenta legauerat ita: sete amice mee ornamenta vniuersa dari volo. Eodē testō ita scripserat: fune rari me arbitrio mei: vni volo et inferri michi: quecuq sepul ture mee causa feram ex orna mētis lineas duas ex marga

l. C Viriolas. ge nio ornamentu vt bocuncelli vel canolette 7 smaragdi sut int' in bocuncellis. vt. s. eo. l. argumeto. s. ornamenta. in q vi. smaragdi. i. gēne insunt. vt. s. e. l. si no sint. s. gēne. m C Adijci. adijcere. Accur. n C Pertinere. vel qz inepta fuit volūtas. vt. s. de leg. i.

l. seruo alieno. s. fi. vel qz sub conditōe videf ademisse ab vniuersali legato. s. si feci sepeliatur. vt. s. de lega. ij. l. an tepe. s. a. re. 7 de excep. do. pure. in pn. 7. s. de pdi. ob cau. l. si heres. 7. l. de cōdi. 7 demō. l. si cū. 7. l. quibus. s. fi.

De liberatione legata.

ritio: 7 viriolas ex smaragdis: sed neqz heres neqz maritus cum humi corpus daret ea or namenta q corport iussus erat adijci dederunt. quesitum est vtrum ad eam cui ornamenta vniuersa reliquerat pertinēat/ an ad heredes: Rñ. non ad he redes: sed ad legatariam per tinerē.

De liberatione legata. Titulus. iij.

Potest legari alicui res sua qua d alteri actioe psonali: vñ si e alteri obligata. h. d. T. Ipl.

Mnb debitorib ca que debent etiam recte legatur: licet dñi eoru sint. Ju lian' scripsit si res pignori da ta legetur debitor a creditore valere legatu: et habere eum actionē vt pign' recipiat pñus qd pecuniā soluat. sic aut loq tur iulianus quasi debitum de beat lucrar'. s. si alia testātis voluntas fuit: et ad hoc perue niatur exemplo luitionis.

Dānatus heres non petere a fideiussore petere pot a reo pñcipali: sec' ecōtra. P o. p. H Eredem dānatū a fide iussore non petere: a reo posse petere: s. a reo petere ve tituz si a fideiussore petat: reo ex testamēto teneri celsus pu tar. idē cel. ait nullā dubitatio nem habere quin herede pete re a debitore vetito: nec heres heredis petere possit.

Quidam hoc amplius legati dationem inducit. Bar.

Mulier decedēs ornamenta legauerat ita: sete amice mee ornamenta vniuersa dari volo. Eodē testō ita scripserat: fune rari me arbitrio mei: vni volo et inferri michi: quecuq sepul ture mee causa feram ex orna mētis lineas duas ex marga

l. C Viriolas. ge nio ornamentu vt bocuncelli vel canolette 7 smaragdi sut int' in bocuncellis. vt. s. eo. l. argumeto. s. ornamenta. in q vi. smaragdi. i. gēne insunt. vt. s. e. l. si no sint. s. gēne. m C Adijci. adijcere. Accur. n C Pertinere. vel qz inepta fuit volūtas. vt. s. de leg. i.

co. l. non solum nostrum. s. i. 7. ij. et. s. de lega. i. l. seruo a lienō. s. testamento. et facit ad hanc. l. de fideiussori. l. testamento. in pn. et. s. de pactis. l. 7 heredi. s. fi. et. s. sequentibus vsq ad. l. si vnus. et de proba. l. si pactum. et C. de heredi. institui. l. si. et de usufru. l. antiquitas. 7. s. de f. iij.

bus le gan tur.

vt insli. de leg. s. si quis debitor. Ac.

p C Dñi. vñ cō muni ratiōe vide bat nō valere. vt insli. de lega. s. si re legata. 7. s. de le ga. ij. l. meuius. s. pe. in fi. Accur.

q C Valere. va let ergo in ppu re legatarij. et sic est. s. C. de le. l. p. pñas. 7. alie pñes. So. valet rōne tu ris qd hz testator. vt. s. de lega. i. l. si domus. s. fi. 7. l. se natus. s. fi.

r C pñus. qd aks nō esset. vt. s. de pig. ac. l. si rem. s. omnis.

s C Lucrar'. f. le gatar' eo q sit le gatum ci pignus. Accur. s. flo.

t C fuit. s. q om nis obligatio re mittat. qd pñus mitur s. R. qd nō placet: et aliud est in cautioe: 7 est ra tio differentie: vt no. s. de pac. l. la beo. 7. l. postq.

v C Luitionis. i. sicut liberatur pi gnus solutiōe des bitu: ita legatu si hoc expñe voluit testator. 7 facit. s. de leg. ij. l. iij. s. fi. Accur. s. flo.

H Eredem. he redis. pñone. nec enim coheret pñone hec probi bitio nisi expmat contra. vt argu. J.

l. C Viriolas. ge nio ornamentu vt bocuncelli vel canolette 7 smaragdi sut int' in bocuncellis. vt. s. eo. l. argumeto. s. ornamenta. in q vi. smaragdi. i. gēne insunt. vt. s. e. l. si no sint. s. gēne.

m C Adijci. adijcere. Accur.

n C Pertinere. vel qz inepta fuit volūtas. vt. s. de leg. i.

l. C Viriolas. ge nio ornamentu vt bocuncelli vel canolette 7 smaragdi sut int' in bocuncellis. vt. s. eo. l. argumeto. s. ornamenta. in q vi. smaragdi. i. gēne insunt. vt. s. e. l. si no sint. s. gēne.

m C Adijci. adijcere. Accur.

n C Pertinere. vel qz inepta fuit volūtas. vt. s. de leg. i.

verbo. sig. heredis. r. s. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Uberationem. certum est. vt. s. eo. l. i. si quis ita. §. i. r. de testa. nte. l. si quis ita. §. i. r. de lega. iij. si plures. in fi. r. de verb. sig. l. sciendū. in prin.

Si socij. omniū bonor. vel in illo debito: qz acceperamus mutuū in cām alicuius societatis puenōalis. qd cū facit totū quo ad totū: hoc facit pars quo ad partem. vt no. s. de vsur. l. qui scit. Sed pone nō sumus socij: nun qd coreus remanebit in solidū obligatus me liberato p pactū: videt qz sic vt. s. de fideiussio. l. vāmus. §. cū altera. qd si est quō cōsulet ei. nam p cessionē actionis nō: vtpote me libera to pacto. Itē actio ne. p socio non: qz nō est societas. ne gocior gestor nō: qz cum iam sim liberatus nō gessit meū negociū. rur sus si tenerer non pliceret michi pacto. ad hoc dic qz de rigore iuris tenet in solidū. vt. d. l. vāmus. de equitate nō ppter rōnes predictas: r. p l. s. de neg. gest. si ex duobz. Itē hodie cōstat nō teneri in solidū nisi fm formā aut. de duobus re. in pn. r. facit ad hanc distinctionē sint socij vlt non. s. de arbi. l. si duobus. r. si quis cau. l. si duo. r. de duo. reis. l. si duo. h. Si socij. si id est qua. l. Scriptus. scz heres. m. Cōtemplatione. secus si cōtemplatione vnius tantū: qz licz cōmōdū ad vtrūqz veniat. ppter societateū solus dicitur legatari⁹ et solus agit. ex testamēto nominatus. vterqz tamen si cōueniat habet exceptionem nisi repudiauerit legatū notatus. r. pbant hec p. l. istam. r. s. de condi. r. de mon. ticio. §. si. r. s. de lega. iij. l. si. §. inter duos. r. l. nomen. §. si. r. de lega. i. seruo alieno. §. si testator. sed videt cōtra. s. de lega. i. l. cui. §. si. Sol. lvi. n. C. In hoc casu. l. qui sequitur. nam r. c. o. Creditoris. si eius gratia sit relictum. p. Duos reos. sed hoc nō sufficit nisi r. creditoris cōtemplatione sit relictum. r. p. inua. l. seq. Quid ergo. de defendat. qd si non faciat ad interesse tenet. i. quatenus creditori est pstat⁹. vt. s. co. post

emāpationē. r. s. mā. si mādato. in pñ. r. s. l. ij. r. ij. r. fa-
cit. s. l. ppi. cum suis pcordan. r. s. de iure do. cū pater. et
Jeo. l. nō solum vestrū. in pñ.

S quis. ibidē. s. vbi scripsit de duob' reis. vt. s. l. iij.
S. nūc de effectu. ibi. sed r. si cū ab alio r. Accur.
b Cepent. s. c.

c Cōuenit. qd
esse nō dz. vt. s. eo.
liij. s. nūc de effe-
ctu ibi. alioqñ r.
d Pecunia. scz
mutua qd qñqñ sit
vt. s. ad mace. l. s. iij.
iulianus. in prin.
e Pacto. perso-
nali. r. sic psonē co-
herēs exceptio nō
pñat alijs. vt. s. b
except. l. exceptio-
nis. in pñ. s. ar. cō-
tra. s. ad vell. l. si
mulier. s. l. ab eo.
r. facit ad predicta
s. ad mace. l. si p
s. nō solum. r. de
pac. l. qd dicit. r. l.
sed si fideiussoz. r.
s. b fideius. l. mar-
cellus. r. l. si testa-
mento. in pñ.

f Dicere. s. re-
gulariter. idē in q
libet rei coherēte
qd hic dicit pacti.
vt. s. b except. l. oēs
sic ergo inuile est
huius. l. pñlū est
de pacto.
g Sed cū sit. cō-
strue. sed nequaqñ
hoc dicendū est. s.
liberationē legata

S i relinquit liberatio reo
dz liberari p acceptilationem:
vt sic fideiussozi proficiat: nisi
erat talis qz ptra reū nō hēret
regressum. si relinquit libera-
tio fideiussozi dz liberari pa-
cto: r. reo nō prodest nisi esset
talis reus qui a fideiussoze re-
peteret. Barto. **A**lpianus.

S quis reū habeat r. si
deiussoze: r. reo libera-
tionē legat iusta. ibidē scripsit
r. reū p acceptilationē libera-
dū: alioqñ si fideiussoze cepe-
rit puenire: alia rōne reus cō-
uenit. qd tñ si donationis cā
fideiussozi interuenit: nec ha-
beat aduersus reū regressum:
vel qd si ad fideiussozē pecu-
nia puenit: r. ipse reū dede-
rit vice sua: ipseqz fideiusserit:

pacto est reus liberāndus: alio-
qñ solemus dicere pacti exce-
ptionē fideiussozi dandā / que
reo ppetit. s. cū alta mēs sit le-
gāt: alia paciscēt: neqñ hoc
dicim'. **S** i fideiussozi sit li-
beratio legata: sine dubio (vt
iulian' scribit) pacto erit fide-
iussoz: liberandus. s. r. hic m-

reus qz pñt fideiussozi: vel pactū factū reo qz pñat fide-
iussozi. cū. i. qñ alia est mēs legātus vel paciscētus: qd in
duobus pmissis casibus psumit. sic ergo nō fit diffe-
rentia inter legantē r. paciscētē: sēd inter illos ex vna
parte r. predictā regulam: alioquā r. c.
h Sed r. hic. i. hoc casu legatur liberatio fideiussozi.
i Reus ipse. si fideiussoz vere fuit reus. i. veritate in
specta: licz noie sit fideiussoz vt p suo defensore iudicatū
solui. vt. s. qui satis. da. cog. l. de die. s. q. mulierē. vel ipse
mutuū accepturus fecit aliū accipere: r. ipse fideiussoz. vt
s. ad mace. sed iulia. in pñ. r. s. de pac. sed si fideiussoz.
k Socius reus. vt si duo accipiant mutuū in societa-
te aliqua. nā qlibet videt hoc casu fideiubere p alio etiā
fm Jo. vt no. s. ad vell. l. vi. v. r. i. si. est ergo fideiussoz
vnus p alio. Itē corci. itē socij. et legata liberatione vni
debet acceptilationē liberari. vt. s. l. iij. s. sed qd si socij. r.
vno sic liberato liberat r. alter: vt. s. de duo. reis. l. iij. s. i. s. i.
si creditor succedat vni eoz. p pte tm tollit obligatio: vt
s. de fideiusso. r. iulianus. s. si. qd cit notandum.

l Pacto. vt si fideiussoz. vt s. l. ea. l. s. q. si fideiussozi. cui
similita est. vt. s. de pbo. obli. cū alius. in pñ.

m Liberetur. nā si acceptilatio fieret fideiussozi etiā
reus liberaret. vt. s. de accepti. l. i. r. per iusurandū. s. r. fi-
deiussozi. r. hic innuit. s. quomodo patri pot accepto fer-
ri cū pretorio iure teneat. vt. s. de accep. l. an inuulsi. s. si.
Rñ. deducit in stipulatione aquiliana. vt insū. quib. mo.
tol. obli. s. i.

n Parui refert
quo ad hoc quia
vtrobiz pater cō-
uentus habet ex-
cepti. pacti. refert
tñ si velit repe-
re. vt. s. notari pōt.
r. quantū ad alijs.
vt. s. e. l. videam'.
o Spectet. vt
s. de pecu. l. quess-
tum. in prin. r. s. i.
qui. ex cau. in pos.
ea. l. i. fulcim'. s. si
quis. vnde si nūc
nō egeat pacto: qz
nichil sit in pecu-
lio: tūc potest age-
re. Accur.
p Maritū. s. nā-
dam.
q Uxor. quon-
dam.
r Post diuor-
tium. bona gratia
factum qd pleriqz
faciūt. vt. s. de do-
na. inter virum et
vxo. l. cum hic sta-
tus. s. si diuorū.
s Legataruz.
quia fili' diues est
vt. s. ad. l. fal. que-
rebatur. s. si cum
debito. sed in pa-
tre secus: quia nō
est legatari' si ni-

terdū puto acceptilatiōe libe-
randū: siue reus ipse vere fue-
rit: aut in eā rē socius re' fuit.

Pater cui est liberatio reli-
cta dz liberari pacto etiā si ni-
chil est in peculio. sed si filio li-
beratio relinquit acceptilatio
ne liberabit. Bar.

Idem iul. scribit: si filius. s.
debito: fuerit r. pñ ei' fuerit li-
beratio relicta: patrē pacto li-
berādū esse ne etiā filius libe-
ret'. r. parui inqt refert' si sit
aliqd in peculio die legati ce-
dente necne: securitatē em pa-
ter p hoc legatū psequit: maxi-
me inquit cū rei iudicāde tps
circa peculū spectet'. hui' pa-
tri similit' facit iulianus mar-
tū' cū vxor' post diuortium li-
berationē dotis legauit: nā et
hunc licz die legati cedēte sol-
uēdo nō sit / legatarium' esse: r
vtrūqz ait solutū repetere nō
posse'. s. est verius qd marcel.
notat patrez repetere posse'.
nōdū em erat debitor' cū sol-
ueret. maritū nō posse: qz debi-
tū soluit. patrē em r. si quis de
bitorē existiauerit: atñ loco

chil est in peculio. vt. s. eo. l. videamus. in quo est ergo
hec similitudo: Respon. si sunt vel erant soluēdo. Item
in opponendo pacti beneficio.
t Non posse. sed cū liberatio marito sit legata: r. pa-
ctum factū: sic perpetuā habet exceptionē. ergo postea
solutū repetit. vt. s. de cōdi. inde. si nō forte. s. adeo. que
est ptra. Sol. hic ad tēpus fuit liberatio relicta: qd potuit
vt. s. eo. l. nō solū. s. i. r. sic est in diē debitor. vnde nō repe-
tit. vt. s. de conditio. insi. l. in diem. secus in patre: qui ni-
chil interim dz quādo nichil est in peculio: vel hic fuit le-
gata liberatio ppetuo: sed nō ob cām que locum nō ha-
buit vel cessauit fm Hjo. r. Hug. vel dic qz hic nō erat ad
huc pactū factum nec forte aliquid legatū ei: tunc con-
cor. s. de condi. insi. l. qui noie. r. l. seq.

v Repetere posse. immo videt qz non: vt. s. de condi.
insi. l. si is cū quo. que est cōtra. Sol. ibi noie filij: hic suo
arg. s. de cōsti. pecu. l. i. in fi. r. l. ij.
x Debitor. no. patrem nō debere nisi quatenus est in
peculio. vt. s. eo. videamus. r. s. de pecul. quoties. s. si se-
mel. r. C. ne filius pro patre. l. i.
y Estimauerit. falso tamē vt modo nota,

chil est in peculio. vt. s. eo. l. videamus. in quo est ergo
hec similitudo: Respon. si sunt vel erant soluēdo. Item
in opponendo pacti beneficio.
t Non posse. sed cū liberatio marito sit legata: r. pa-
ctum factū: sic perpetuā habet exceptionē. ergo postea
solutū repetit. vt. s. de cōdi. inde. si nō forte. s. adeo. que
est ptra. Sol. hic ad tēpus fuit liberatio relicta: qd potuit
vt. s. eo. l. nō solū. s. i. r. sic est in diē debitor. vnde nō repe-
tit. vt. s. de conditio. insi. l. in diem. secus in patre: qui ni-
chil interim dz quādo nichil est in peculio: vel hic fuit le-
gata liberatio ppetuo: sed nō ob cām que locum nō ha-
buit vel cessauit fm Hjo. r. Hug. vel dic qz hic nō erat ad
huc pactū factum nec forte aliquid legatū ei: tunc con-
cor. s. de condi. insi. l. qui noie. r. l. seq.

v Repetere posse. immo videt qz non: vt. s. de condi.
insi. l. si is cū quo. que est cōtra. Sol. ibi noie filij: hic suo
arg. s. de cōsti. pecu. l. i. in fi. r. l. ij.
x Debitor. no. patrem nō debere nisi quatenus est in
peculio. vt. s. eo. videamus. r. s. de pecul. quoties. s. si se-
mel. r. C. ne filius pro patre. l. i.
y Estimauerit. falso tamē vt modo nota,

v Repetere posse. immo videt qz non: vt. s. de condi.
insi. l. si is cū quo. que est cōtra. Sol. ibi noie filij: hic suo
arg. s. de cōsti. pecu. l. i. in fi. r. l. ij.
x Debitor. no. patrem nō debere nisi quatenus est in
peculio. vt. s. eo. videamus. r. s. de pecul. quoties. s. si se-
mel. r. C. ne filius pro patre. l. i.
y Estimauerit. falso tamē vt modo nota,

v Repetere posse. immo videt qz non: vt. s. de condi.
insi. l. si is cū quo. que est cōtra. Sol. ibi noie filij: hic suo
arg. s. de cōsti. pecu. l. i. in fi. r. l. ij.
x Debitor. no. patrem nō debere nisi quatenus est in
peculio. vt. s. eo. videamus. r. s. de pecul. quoties. s. si se-
mel. r. C. ne filius pro patre. l. i.
y Estimauerit. falso tamē vt modo nota,

v Repetere posse. immo videt qz non: vt. s. de condi.
insi. l. si is cū quo. que est cōtra. Sol. ibi noie filij: hic suo
arg. s. de cōsti. pecu. l. i. in fi. r. l. ij.
x Debitor. no. patrem nō debere nisi quatenus est in
peculio. vt. s. eo. videamus. r. s. de pecul. quoties. s. si se-
mel. r. C. ne filius pro patre. l. i.
y Estimauerit. falso tamē vt modo nota,

a Non ambigit. vt. s. de cōdi. in si. l. sub conditione.

b Nō pater. i. vt filius nō cōueniatur: pater sic.

c Sed pacto. personali. i. ita si filius fuerit emācipatus p̄ infra annū de peculio vel de in rē verso p̄petuo tenet. vt no. s. q̄i act. de pecu. est anna. l. i. in p̄n. s. interim

cū est filius in potestate de peculio patre etiam teneri puto.

d Fideiussit. qd̄ p̄t. vt. s. quod iussu. l. i. s. i. r. ecōtra filius p̄ patre. vt. s. de fideiussu. si dubitet. s. filius.

e Liberari. s. quid in dubio pre sumit. Rñ. q̄ enaz quasi patre voluerit liberare: qz̄ pro mores. r. vt. s. de act. r. ob. l. arriau. r. qz̄ in testamētis pleni. r. vt. s. de rēg. iur. in testmētis. r. sic est. s. d̄ iure do. de rē. r. facit s. ea. l. in prin.

Post emancipationē filij cuius patri legata est liberatio vt fideiussor: r. vt patri. vt. s. l. pxi. l. fi. r. dic idem r. ante emancipationē.

g Senonez. ex testamēto p̄tra herede vt liberet pacto. vt. s. l. pxi. s. idem iulianus.

h Prestatur. heredi. r. hoc si heres nō liberat.

i Intererit. scz̄ aliquando p̄ iure emancipationis. R. vel dic plane dicitur actione ex testamento.

k Filius. nō solū pater.

l Jus eius. scz̄ patris qd̄ est i suc cedēdo filio vt p̄tronus liberti. vt insitu. quib⁹ mo. ins pa. pote. solu. s. p̄cterea.

m Sentio. ac. d̄pe. i. p̄ntās. r.

Non solū. pars. ad hoc. s. de lega. i. non amplius. s. cū bonoz. r. i. i. l. i. in fi. r. s. de accep. l. si pars.

o Aut decem. alternativae. r. sic electio sit debitoris. vt

esse p̄ditionalis debitoris que solutū repetere posse nō ambigit. s. si dānatus sit heres filium liberare: nō adiecit iulia. vtrū acceptilatione filij: an pacto sit liberandus. s. vide hoc sentire q̄si acceptilatione debeat liberari: q̄ res patri qz̄ p̄derit. qd̄ obrinēdū est nisi eut dēter approbet suum sensisse testatore. i. ne filij inquietef nō pater: tūc em̄ acceptilatione eū nō liberandū sed pacto.

Si liberatio relinquit ei q̄ duob⁹ iuribus tenet ab vtroqz̄ liberandus est in dubio nisi aliter sit actū. h. d. Bar.

Idem iulia. scribit si p̄ filio pater fideiussit etqz̄ liberatio sit legata eū pacto liberandū q̄si fideiussorē nō q̄si patre r. ideo de peculio posse p̄ueniri. hoc ita demū putat si dūtaxat quasi fideiussorē: nō quasi patre eū voluerit testator liberari. ceterū si r. q̄si patrem: de peculio erit liberand⁹.

Post emancipationē p̄o filij eaten⁹ p̄ actioez⁹ hēbit q̄tenus aliqd̄ ex peculio aut in rē p̄so p̄staturus esset. id em̄ legatorz̄ noīe ad patrez̄ p̄tinebit qd̄ eius intererit.

Qui vnus p̄t ad successione alterius venire in estimādo interesse nō debet inspicit. B.

Illud q̄ri p̄t an eo qz̄ noīe pater ex testamēto agere possit vt etiā filius actōe liberet: quibusdā eoufz̄ extendendā actionē placebat: qz̄ p̄ris inter esse videt si peculij filio post emancipationē concessisset: ius eius integrū p̄manere. ego cōtra sentio: nichil quicqz̄ am-

s. de iure do. l. plerunqz̄. s. fi.

P Libetur. a petitione stichi. ideoqz̄ r. a decz̄. hzo subicit: nisi testator exp̄sse voluerit. s. vt. s. d̄ pac. si vnus. s. si cū. r. fa. s. de excep. l. r. p̄ iussurādū. s. si is q̄ bo. iug. q̄ cōparatur. vt insu. qui. modis tolli. obliga. s. item

per acceptilationem. non tamē p̄ omnia est similis remissio traditio: ni: nam quādoqz̄ valet remissio nō traditio. vt. s. de dona. inter virum r. vxo. si sponsus. s. si marit⁹. r. ecōtra quādoqz̄. vt. s. eo. l. si. s. fi.

Dona solū aut qd̄ debet remitti p̄t: verū etiam pars eius vel pars obligatio nis: vt est apud ul. tractatus.

Liberatione legata ab vna ex reb⁹ alternativae debet per acceptilationem: liberatio sequitur ab altera. h. d. Bar.

Si is q̄ est stipulatus stichuz̄ aut decē damnauerit heredē stichū nō petere: legatū valere p̄tat: s. qd̄ p̄near videam⁹ r. Julia. scribit actōez̄ ex testamēto in hoc esse videri vt debitor accepto liberet: que res vtiqz̄ debitorē r. in decē libera bit: qz̄ acceptilatio solutioi cōpaf. r. quēadmoduz̄ si stichū soluisset debitor: liberaret: ita r. acceptilatioe stichi liberari. s. r. si debitorē in. r. dānat⁹ sit heres in. r. liberare: id iulia. scripsit nichilomin⁹ esse liberandū. r. nā si ei. r. accepto ferat in. r. liberabit. sed si duobus hēdit⁹ institutis alterū ex his damnauerit creditori solvere: valet legatū p̄pter coheredē: eūqz̄ ex testamento acturū vt creditori solvatur.

Legatum liberationis hz̄ effectū nisi a testatore p̄o legatū sit exactum: secus si a testatore ficto vel ab herede exigatur. h. d. Barro.

Liberatio aut debitori legata ita demū effectū hz̄: si nō fuerit a debitorē id exactū: dū vivat testator. ceterz̄ si exactū est: euanescit legatū. vnde querit Julia. si ab impuberto sub-

uniam obtulit. vt. s. de lega. i. l. fideicomissa. s. si rem. Item q̄ nō extinguatur si heres erigit. vt. s. eo. qd̄ michē hzo. r. in si. hulus. l. r. facit. s. eo. creditor. l. rñ. r. s. de leg.

per acceptilationem. non tamē p̄ omnia est similis remissio traditio: ni: nam quādoqz̄ valet remissio nō traditio. vt. s. de dona. inter virum r. vxo. si sponsus. s. si marit⁹. r. ecōtra quādoqz̄. vt. s. eo. l. si. s. fi.

Debitorem. id est eum qui debebat decem.

Liberabitur sic. s. de excep. l. si is q̄ sit. et. s. de verbo. obli. l. i. s. si stipulatus. r. l. iter stipulante. s. si stipulante. r. s. si quis plus. et. s. de cōsti. pecu. l. hacten⁹. s. si qz̄. c. sed arg. cōtra. s. i. tit. i. l. qui hominē sed dic vt no. s. de pac. l. si vnus. s. si cum.

Sumas. scz̄ coheredem cui liberationem legat se videtur. respectu autem credito ris nō valet: quia id qd̄ debet legat ut: vt. s. l. si debitor. r. facit. s. fami. heriscun. l. si filia. s. papinianus. r. s. de lega. i. seruo legato. s. si testator. r. s. eo. l. si qz̄. s. fina.

Eractū. id est si alia ratione debitum sit extinc tum. vt. s. l. si qd̄ michi. iug. Item dic exactū eo antimo vt legatario adimeretur: alioquin s̄ est. id est scz̄ q̄ nō extinguitur: si debitor pecuniam obtulit. vt. s. de lega. i. l. fideicomissa. s. si rem. Item q̄ nō extinguatur si heres erigit. vt. s. eo. qd̄ michē hzo. r. in si. hulus. l. r. facit. s. eo. creditor. l. rñ. r. s. de leg.

ga. i. si ticius. r. insi. de lega. s. tam autem.
a Sub pditione. que heredem conditionaliter graua-

b Est. i. substitutum. Jo. vel die pupillu fm Bzo. r hug. qd no placet cu no possit exiger...

c Actionem. i. instantiam petendi que fit pposita actione. actio em nondu remittenda est si pditio no extiterit. v. meli...

d Exacti. als exactim leg pecunia. als exactus. s. debitorem. qd fieri pot. vt. d. l. pure nec ob. s. si certuz...

e Cogitur. per acceptulatione licz forte per pactu. vt B. eo. l. si quis rerum. s. idem. Bzo. Non poterit. quia in rem videtur liberatio relicta...

f Ad certum. vt insitu. de leg. s. potest. r. i. eo. aurelius. s. certum. Accursius. g Alienus. siue leget ereditou debitum. vt. s. si quis...

stituto sit liberatio relicta: dei de ipubes exegerit qd debet: an euanescat legatu: r cu conset pupillu in his que a substituto relinquunt psona sustine...

Debitori cuiusq pot liberatio relinqui r dānar ad rps no petere interim liberari non cogit: nec illius tps pena vel pfura petef. Bar. P o p o n t. On solu nostruz debitorz sed etiā heredis r cumlibet alteri vt libere...

tur. si ho stipulatione debeantur: nichilominus currunt quia r hoc est cum sit pactum de no petendo. vt. s. de pa...

res petere vetitus sit: vel vsuras vel penas petere possit: r pufcus nerati estmabat cōmittere eū aduersus testamētum: si petisset: qd verū est.

Legatu liberationis psona le no trāsit ad heredem: nisi per heredē testatoris petēdo cōtra fiat Bartolus.

Tale legatu: heres meus a solo lucto ticio ne petito: ad heredē lucij ticij nō transit: si nichil viuo lucto ticio aduersus testm: ab herede eo q ab eo exigere debitu tentauit sit cōmissuz: quoties em coheret psona id qd legat: veluti psonalis seruitus: ad heredem eius id qd legatur nō transit. si non coheret/transit.

Si verba liberationis in rē sunt scripta puta qd michi debet a ticio peti nolo: nō est op heredem noiare. h. d.

Si liberationis verba in rē sunt collata: pro eo est quasi heres ab eo debitore hrdes eius petere vetitus sit: vt adiectio heredis perinde nil valeat: atq non esset valitura ipsius debitoris: psona non cōprehensa. Is qui redde re rationes iussus sit: nō videt

Collata. vt quia dixit: quod michi debetur a ticio peti nolo. Bzo. Ut adiectio. facta als: in casu enim proposito facta non fuit. Accursius. Non valitura. nomine debitoris expresso. Bzo. vt in casu huius. s. Accursius. Debitous. vt si dixisset: neq a me neq ab herede meo peti volo quod michi debetur ex venditione talis rei. r sic no. q in pacto exigitur consensus duoz r exprefio nominum. vt. s. de pactis. l. i. s. pactum. r si absit debitor non pacti sed doli queritur exceptio. vt. C. de pactis. postq. sed in vltima voluntate non est opus vt hic. r. s. de lega. l. cum pater. s. furdo. r de actio. r obliga. si a furioso. r facit. s. de pigno. actio. si necessarius. s. pe. r s. de pac. tale. in pncip.

A Non editis. id est non facta computatione: nam hec duo continet. ut si de condi. et demō. l. cū seru. et l. qui sub conditione. et c. de testa. man. l. iij. sed cōtra. i. de cōdi. et demō. l. quis. vbi primum sufficit. Sol. ibi.

B Procurator. l. pcuras. ut et s. de pcura. l. plautius. cū enim dicat de act. nego. ges. ergo non fuit mada tum. ut isti. de ob. ex qua. cōsen. s. i. idē esset in pcuratore. ut s. manda. l. creditor. s. lucius. Ac.

C Incerti. l. cō ditione ut liberetur sine causa: vel etiā ex testamēto que pōt dici conditio. ut in l. s. act. s. appellamus. et dicit incerti: quod ad incertum. l. factus vel interesse daf. d. Excludi. i. re pelli. et no. ex hoc. s. in generali remissione nō p̄tine ri dolose facti: sed tñ scrupulosa in quisitio. ut s. b. le. ga. l. l. si seru. vti tus. et de admini. tu. l. quidam dece dēs. et s. i. aurelius. s. gatus. vbi plene no. et l. lucius. et de condi. et demō. l. cū tale. s. i. et s. de nego. ges. l. pōpōt. et l. l. p̄ xi. in pñ. sed cōtra ibi in si. s. ibi alijs p̄bis fuit vsus testator.

S quis. reliquus. l. ex male facta administratione retinuit. et fa cit. s. l. p̄xi. s. si he res. et qd ibi no.

Ita debet. s. his verbis non fecit. s. l. p̄xi. s. pe. et sic nō est cōtra. s. dānatus. s. pacif. personaliter. et facit. s. eo. l. ij. et l. si quis reum. in pñ. h. Sufferre. id est dare: et sic erit onerat heres. ut s. de lega. ij. l. qui

fatissimacere: si reliquum reddat non editis rationibus.

Quāvis heres dānetur nō petere a gestoribus ppter ea q̄ dolose gesta erant agere pōt. h. d. Barro.

S i heres vetitus sit agere cū eo q̄ negocia defuncti gesserit: nō videt obligatio ei prelegata que dolo vel fraude ei q̄ negocia gesserit cōmissa sit: ut et testator videatur id sensisse. et ideo si heres negotiorū gestorū egisset: agēs procurator ex testamēto incerti doli mali exceptione excludi potest.

Liberatio pōt reliqui obligato ex cāis hic expr̄ta. h. d.

Et si liberatio recte legatur apud quem deposuero: vel cui comodauero/ pignoriue dederō: vel ei que ex furtiva causa michi dare oportet. l. plan.

S i q̄s rōnes exigere videtur: ut est sepissime rescriptū nō impedit reliqs̄ exigere quas q̄s p se reliquit: et si quid dolo fecit q̄ rationes gessit. q̄ si q̄s et hec velit remittere ita debet legare: dānas esto heres meus quicquid ab eo exegerit illa et illa ratione id ei restituere vel actioes ei remittere.

S i dānat heres Julia fuerit a fideiussore qdē non petere: qd autē reus dicitio dare pacisci debet ne a fideiussore petat: et aduersus reum actioes suas prestare legatario: quēadmodū dānat heres ne a reo petat/ et dānat dare qd fideiussor dicit: et reo acceptū facere: et legatario litis estimationē sufferre cogat. Idē.

S i debitor fideiussorem suū ab herede suo liberari iusserit: an fideiussor liberari debeat: hñ. debere. itē q̄ sitū est an q̄ mādati actioe heredes tenerentur inutile legatū esset: quēadmodū inutile legatū est qd debitor: creditori suo legat: hñ. quoties debitor: creditori suo legaret ita inutile esse legatū: si nichil interesset: creditōis ex testamēto potius agere q̄ ex pristina obligatiōe. nā et si ticius mādauerit meum ut pecuniā pmitteret: deinde liberari eum iussit a stipulatore. manifestū est quātum inter sit promissionis liberari potius q̄ p̄stare ex stipulatu: deinde mādati agere.

Liberatio ab onere reddendarū rationum ad reliqua nō porrigit nisi expr̄tatur. hoc dicit Barro.

Idem. Utius ticius cum herote actoris haberet codicillis ita caut. herote liberus esse volo quem rōnes reddere nolo etus tēporis qd erit post nouissimā meā subscriptionē postea vius herote manu munit: et in eodē actu habuit rationes quas subscripsit: vsq; i eū diem qui fuit ante paucissimos dies q̄ moreretur: heredes lucij ticij dicit quāsdā summas et seruū adhuc herote: et postea ea libertū accepisse: neq; i eas rōnes que a lucio ticio subscrite sunt intulisse. quero an heredes ab herote nichil exigere debet et tēporis quo lucius tici subscripsit: hñ. herote ex ea cā que pponeret liberationem petere nō posse: nisi hoc specialiter ei remissum est.

Non valet legatū liberatio nis et relicum qui se pōt liberatione tueri. Bar.

Idem. S i debitor debitor qui se exceptione perpetua tueri poterat legauerit qd sibi deberet: nullius momenti legatus erit. ar si idē debitor

duos. et de lega. l. quod si quis. et l. non quocumq; s. i. sed videtur non valere cum fideiussor non debeat. ut s. de lega. l. l. si sic. s. i. ibi p̄tinde et siticio et. que est cōtra. Sol. hic fideiussor in veritate debebat: ibi non.

S i debitor teneretur postp̄ soluit nisi in casibus. ut s. mada. l. lucius.

Accursus flo. Nichil iterum esset. no. sic. s. b. le. ga. l. l. si creditori. s. i. et l. seq. et l. si cur. s. fina. et de le. ga. ij. l. minus. s. debitor autē et et s. eo. l. si creditor. et l. legauit. s. fina. et in l. i. de lega. s. ex contrario. et de lega. ij. l. ij. s. si rem.

Mādauerit. inter viuos.

Iussit. in testamento.

Quantū. id est quod.

Potius. intererit enim nra non soluere potius q̄ solutum repetere s. de cōpen. l. adeo q̄. s. o.

Agere. et tō valet legatum.

Utius. actor rem. i. caltationem.

Subscriptio nem. quam faciā in rationibus et approbado. nam plures subscribe bat et subscripturus erat.

Subscripsit. scz dominus nre patronus.

Adhuc. i. dñ adhuc esset in seruitute. Ac.

Libertum. id est postea dum esset iam liber factus. et facit ad. l. s. de pact. l. tres fratres. et s. eo. l. si q̄s rationes.

S i debitor. i. si liberationem eius quod et.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

S i debitor. i. si exceptione se tueri poterat.

Voluisse. et sic est uile legatum. ut. §. de lega. l. si credi- tor. in prin. et. l. seq. et de le. ij. debitor. in prin. et. §. eo. si de- bitor. §. i. et. in. l. de leg. §. si quis debitor. et. §. e contrario.

Si quis exigit. secus si dicat quod uiuat debitor. ut. §. de. aurelio. in prin. et. §. i. et. §. eo. l. non solum §. i. et. §. eo. l. ij.

Potest dāna- ri. ut. §. de lega. ij. l. si fuerit §. i.

Si ei cui. alio si ei cui. alio si cui et sunt due ptes. l. si et. cui. e.

Legauit. acci- pte. §. ut faret he- res et.

Ex pducto. §. fore obligatum.

Retineret. he- res §. ut quod in- clina uetia ob pen- sione. et percepti mercede quoquo modo.

Obligatū. §. heredem.

Peteret. scilicet heres.

An retineret scilicet hēs. utrobis em testatoris mu- nificētia est lega- tarius oneratus.

Et si. ut gratis dimittat non illud quominus re de- uasado seu negli- gendo obliget. §. i. et. §. de leg. i. apud iulianū §. si ticius. et. §. e. l. non solum §. si. et. §. loca. l. si in lege §. si. et. §. usufructus §. si colono. et. §. de usufr. legato. l. cui usufructus §. si.

Alia queq. al. quos.

Uenire. si- cut alio uenirent. et. §. loca. l. si tibi. et. cōtinuatur cū sequenti et. pce- denti. l. occur.

Assius. ad- iungit pec- denibus duab.

Cōductio. l. pñone. et. §. i.

eo. h. l. si ei cui. cum cōcordantis.

Am ita. heres. quidā dicunt hoc esse de uerbis de- functique deberet esse in secūda psona. ut. §. rñsio

creditor legauerit: intelligen- duz erit exceptionē eā remitti- creditore uoluisse. **Ulpian.**

Idem est et si in die debi- tor fuerit uel sub pditione

In dubio relicta liberatio- nis intelligit in re: ut sic perso- nam heredis comprehendat. **hoc dicit Bar.**

Idem. **S**i quis in testō damna- tus est ne a ticio debito- re exigar: neq. ipm neq. here- de eius pot. cōuenire. nā neq. heredis heres agere: neq. ab heredis herede peti pot. **hē- redis autēz heres pot. dānan- te exigar debitorem.**

Si legatū liberatio cōducto- ri omne id uidet remissum ad qd prestandū actione psonali tenetur. **Bar.**

Si ei cui fundū in quin- quēntū locauerā lega- uerit quicquid eū michi dare face- re oporteret oportebit: ut si- neret heres sibi habere: nerua et artillianus si hēs. phibuerit eū frui: ex pducto: si ture loca- tionis qd retineret: ex testō fo- re obligatū aiunt: q. nichil in- teresser peteret: an retineret: totam em locationē legatam uideri. **Habeo.**

Reliqua quocq. in iudi- cio locationis uenire.

Si cui legata ē gratia ha- bitatio: pot. agere ptra heredē ut eū liberet a pensione. **h. d.**

Assius etia **P**aulus si habitatio eo mō lega- ta esset: gratiam habitatio- nē heres prestare debet: et pre- terea placuit agere posse colo- nū cū hēde ex testō ut liberef pductio: qd rectissime dicit.

incipiat: nec creditores et. §. hic q. sint uerba iurē cōsulti et respōsio incipit heres dānatus. et dic creditas ab here- de uel defuncto ipsi gestori uel a gestore alio quib. mu- tuauit de pecunia domini. §. hic est arg. cōtra. §. eo. pcur- ator. sed hic plenus legauit q. ibi.

Legati liberationis extin- guit solutio. **Bar. Modest.**

Quam ita testatur: hēs meus dānas esto libe- rare euz qui negotia mea ges- sit: et si qd eū michi dare face- re opz ab eo nō exigere: dam- natus heres nec creditas ab eo qz pecunias exiget. in simi- li aut legato uir ē ut de eo qz legādo paterfa. senserit: quod seruis eius peculij noie debet.

Legati liberationis est p- sonale et ad heredes nō tran- sit. **Bartolus.**

Aurelio semprompto fre- meo neminez molesta- riuolo noie debiti nec exigere aliqd ab eo qd uiuet: neq. de sorte neq. de usura noie de- bitt: et absoluo eū et libero ex- pignorbibus eius domū et pos- sessionē cā plata. **modest.**

Aurelio semprompto si puentat exceptione tutū esse: diuer suz in persona heredis eius esse.

Si testator liberat curato- res non uidet relicta liberatio- noli uel reliquoz. **Bar.**

Satus seius cū adoleuisset accepit curatores et publium meui et lucū sempromptū. idē gatus seius itra legitimā era- tē cōstitutus cū in fatū pcede- ret: testō suo de curatozibus suis ita cauit: questionē cura- tozibus meis nemo faciat. rē enim ipse tractauit: qro an rō- nes cure heredes adulti a cu- ratozibus petere possint: euz defunctus (ut ex uerbis testa- menti apparet) cōfessus sit se oēm rē suā administrasse. mo- destinus respōdit: si qd dolo curatores fecerunt: aut si que

Quānat. mo- do rñdet. ut. §. dicitur est in pima glosa huius. l.

In simili. dic q legauit suo pe- culiū cū libertate: et quicquid michi dare debuit: nō vi- deor remittere qd vicarius eius. i. sui legatarij debz: ad qd est. §. de le- ga. ij. seruos §. si. et hoc uir est id est nō est. sic. §. ad uel leia. tutor. uel dic- casum ut in prin. l. ponit: ut uideat legare que michi dz gestor: que ser- uis meis: et qd dic- uir est. i. est. ut. §. de iudi. l. uir. alij fabulas hic refe- runt. **Accur.**

Aurelio. i. ab aurelio fratre meo ut et alio michi. i. a me. hūc em fra- tre instituebat he- redē et liberationē ticio debitor lega- uit per hec uerba.

Ab eo. puta- bilitate meo ticio. v. **Uir.** §. debi- tor meus. et p hoc pater hoc legatus personale fuisse: ut. §. de pac. l. epi- stola §. si. et sic non est contra. §. de p- ba. l. si pactum.

Nomine de- bitt. i. usura sortis

Causa perla- ra. noie possessio- nis uel loci ubi est.

Heredis ei. scz debitoris. et fa- cit. §. eo. l. si qd in testō. et. l. nō solum §. i. et. ij.

Intra legiti- curatores

Adultus curato- res hēs rē hēs §. de leg. ij. cū pater §. curatozibus. secus in tractu. ut. C. testari pot.

Curatores

Curatores

Curatores

Curatores

Curatores

Curatores

Curatores

Curatores

Curatores

Curatores

Curatores

Curatores

Curatores

Curatores

Curatores

Curatores

a Los posse. immo videt totū remissum. vt. Ieo. au-
relius. §. tuus testamēto. que est cōtra. Sol. speciale ibi
i n patre. Item cōtra. §. de pac. si vnus. §. illud. r. insti. de
lega. §. si quis debitor. nā ibi videt q̄ liberatione legata
nec de dolo possit pueniri. Sed dic refert an aliquis est

Libera
tio tribus
modis
legatur

debitor pecunie tā
tuz: an r doli r cul
pean r doli tantū
vrit deposito. in
p̄mo loquit insti.
in secūdo hic. I ter
tio iste §. illud. Item
no. q̄ liberatio tri-
bus modis legat

Legatū liberationis vel no-
minis extinguit solutio vel
alta liberatione viuo testatore
ptingente: se cōtra si eo hōrario fa-
cto heredis cōingat. Barto.

Sid q̄d m̄. Deratt.
S̄cipi deberes vel tibi vel
alij legauero idq̄ michi solue-
ris: vel qualibet alta rōne libe-
ratus a me fueris: extinguit le-
gatū. vnde iuliano pl̄ si debi-
tori heres extiterit creditor:
postea q̄ ipse creditor deceffe-
rit: legatū extinguit: hoc verū
est: q̄ p̄fusiōe p̄inde extinguit
obligatio: ac si solutiōe. S̄z si
sub p̄ditione dato legato heres
poccupauerit r exegerit
debitum: aliud dicit opz: q̄ in
arbitrio heredis esse nō debe-
ret: vt quā doq̄ p̄ditōe existi-
te neq̄ ipsi legatario debeat
legatū: si tamē viuat r capere
possit neq̄ et ad quē hoc com-
modū puenit / si legatarius
capere nō possit.

hec q̄da peti nolo / partum
exceptionem: r inducit fidei-
commissum. Papinianus.

Quod michi sempronius
dixit peti nolo: nō tā expe-

res testatoris penes eos sunt
eo noie pueniri eos posse.
vt. §. eo. l. si q̄s rōnes. in fi. l. Tertio ita si re^o vel actor dā-
nat heredē ne actionē exerceat q̄ casu loquit. i. e. petitor.

Sid q̄d. alio si q̄d. alio si id quod.
S̄z q̄d. alio si q̄d. alio si id quod.
S̄z q̄d. alio si q̄d. alio si id quod.

Solueris. coactus. f. alioquin p̄tra. vt. §. de le-
ga. iij. fideicommissa. §. in re. r. no. §. eo. l. nō solū. §. fi.
d̄. Soluione. vt. §. de fideiussu. si debitor creditor. r. de
sol. s̄licham. §. aditio.

Legato. predicto.
f̄. Debitum. hoc in debitorē testatoris sine distinc-
tione recipitur: aliud in debitorē heredis quē liberare ipse
damnatur. vt. §. eo. l. cum heres.

Nō deberet. ad q̄d. §. de lega. l. l. seruo legato. §. i.
h̄. Neq̄. i. non.

Li. repete nec debz esse in arbitrio heredis vt neq̄
p̄feste et ad quem cōmodū peruenerit lectum alij sub
hac cōditione si legatarius capere nō possit. vel dic for-
san cōiuncto vel substituto. vt. C. de cadu. tol. §. i. ij. r. iij.

r facit. §. de lega. l. l. sic. §. i. r. §. de fideiussu. vānus. r. §.
ad treb. deducta. in prin. r. l. debitor. r. l. pe. r. C. de pac.
debitor. r. §. eo. nō solū. §. si liberationis.

Quod michi. responsum. facit insti. de leg. §. si quis
debitori. r. C. de fideiussu. si creditor. r. §. vt in posses.
lega. l. §. si debi-

tori. sed arg. cōtra
§. de eo p̄ que fac.
l. §. si reus. Item
no. aliqd fieri ad
exceptionē q̄d va-
let etiam ad actio-
nez. q̄d est contra
pla. vt no. §. de iur.
reuerā. l. §. r. si pos-
sessori. in prin.

Si reliquus liberatio a red-
dendis rōnibus nō videt reli-
ctū creditum nomine domini
contractum. Bar. Idem.

Procurator. a quo rōnē
h̄is exigere p̄hibitus:
eoq̄ noie p̄curatorē liberare
dānatus est / pecuniā ab argē-
tario d̄bitā ex p̄ctu quē vt p̄cu-
rator fecit iure mādati cogē
restituere vel actiōes p̄stare.

Procurator.
P̄alo procura-
tor. alio curatoz.
m̄. P̄stare. hoc
ideo q̄ fraudis
ratione reddere
debet procurator
nō negligētie hoc
casu. vt. §. eo. au-
relius. §. i. r. §. de
admi. tu. qui plus
res. r. de lega. l. si
seruus veni. h̄ic
ast̄ doli facit eo
ipso q̄ ea que ha-
bet nō reddit: vel
actionem non ce-
dit: vt. §. māda. si
procuratorem. §.
dolo.

Si legatū liberatio debitorū
heredis restringit ad veritas
q̄d manet a tēpore a p̄tariis
tabular. Bar. Idem.

Quam heres rogat debi-
torē suum liberare: de
eo tantū cogitatū eē videt q̄d
in obligatione māserit. itaq̄
si q̄d ante tabulas ap̄tas fue-
rit solutū: ad cām fideicommissi
nō p̄tinebit. q̄d aut post tabu-
las ap̄tas ante aditā here-
ditatē ab eo qui voluntatē de-
functi nō ignorauerit fuerit ex-
actum / dolo proximum erit:
ideoq̄ repeti potest.

Defectus debiti demōstra-
ti impedit substantiā legati re-
licti a creditore debitoris: h̄z nō

aditam hereditatem. nam olim ante ap̄tas tabu. adit-
re nō poterat nisi esset in solidum institutus: vel nisi esset
de liberis. vt. C. de cadu. tol. §. i. r. §. in nouissimo. r. §. de
iuris r. fac. igno. l. i. §. fi. r. C. de iure delibe. si fratris.

Ap̄tas. idem si ante ap̄tas fuerit exactum ab
eo qui sciat voluntatem defuncti: nam tunc dolo proxi-
mus est: sed potius ideo dicit: q̄ tunc sepe contingit vt
sciat. h̄z. sub. ergo h̄ic maxime.

Repti potest. vt inde bitum: nam debitum idēz le-
gatarius repeteret ab herede q̄d ei soluit. r. facit. §. de cō-
di. in de. in summa. §. pe. vbi distinguit sciens ab ignotā-
te. sed contra insti. de leg. §. si hō heredis. r. §. de lega. l. l.
cetera. §. fi. r. l. seq. vbi distinguit sciens heres ab ignotā-
te: sed tū post aditā hereditatē vnde videt fare q̄d sciat
defunctus cū sit vna p̄sona. vt in aut. de iurcur. a mouē.
p̄st. §. r. r. q̄ succedit in sciētia. vt. §. de diuer. r. tempo-
p̄st. cū heres. h̄ic ante aditam hereditatem.

Ante ap̄tas. r. ob hoc ante
aditam hereditatem. nam olim ante ap̄tas tabu. adit-
re nō poterat nisi esset in solidum institutus: vel nisi esset
de liberis. vt. C. de cadu. tol. §. i. r. §. in nouissimo. r. §. de
iuris r. fac. igno. l. i. §. fi. r. C. de iure delibe. si fratris.

Ap̄tas. idem si ante ap̄tas fuerit exactum ab
eo qui sciat voluntatem defuncti: nam tunc dolo proxi-
mus est: sed potius ideo dicit: q̄ tunc sepe contingit vt
sciat. h̄z. sub. ergo h̄ic maxime.

Repti potest. vt inde bitum: nam debitum idēz le-
gatarius repeteret ab herede q̄d ei soluit. r. facit. §. de cō-
di. in de. in summa. §. pe. vbi distinguit sciens ab ignotā-
te. sed contra insti. de leg. §. si hō heredis. r. §. de lega. l. l.
cetera. §. fi. r. l. seq. vbi distinguit sciens heres ab ignotā-
te: sed tū post aditā hereditatē vnde videt fare q̄d sciat
defunctus cū sit vna p̄sona. vt in aut. de iurcur. a mouē.
p̄st. §. r. r. q̄ succedit in sciētia. vt. §. de diuer. r. tempo-
p̄st. cū heres. h̄ic ante aditam hereditatem.

Ante ap̄tas. r. ob hoc ante
aditam hereditatem. nam olim ante ap̄tas tabu. adit-
re nō poterat nisi esset in solidum institutus: vel nisi esset
de liberis. vt. C. de cadu. tol. §. i. r. §. in nouissimo. r. §. de
iuris r. fac. igno. l. i. §. fi. r. C. de iure delibe. si fratris.

Ap̄tas. idem si ante ap̄tas fuerit exactum ab
eo qui sciat voluntatem defuncti: nam tunc dolo proxi-
mus est: sed potius ideo dicit: q̄ tunc sepe contingit vt
sciat. h̄z. sub. ergo h̄ic maxime.

Repti potest. vt inde bitum: nam debitum idēz le-
gatarius repeteret ab herede q̄d ei soluit. r. facit. §. de cō-
di. in de. in summa. §. pe. vbi distinguit sciens ab ignotā-
te. sed contra insti. de leg. §. si hō heredis. r. §. de lega. l. l.
cetera. §. fi. r. l. seq. vbi distinguit sciens heres ab ignotā-
te: sed tū post aditā hereditatē vnde videt fare q̄d sciat
defunctus cū sit vna p̄sona. vt in aut. de iurcur. a mouē.
p̄st. §. r. r. q̄ succedit in sciētia. vt. §. de diuer. r. tempo-
p̄st. cū heres. h̄ic ante aditam hereditatem.

Legati debet ab eo vel ab alio. **Bo.**
De Ex contrario. nō. s. creditor legavit. hic debitor
et pūmū p sequit vsq ad s. tra a sit r. c. exinde aliud.
C Cū distū. s. illa. an sit adiecta spēs vel quātitas. **az.**
D Quotidiana. r. ideo tractāda r. fauorabil' admit-
tenda. vt. l. de vsu
cap. l. iusto. in pn.
E S. is. saluet
creditor.
F Wodo. id est
casu.
G Actio. ex tes-
tamento. vt. s. co.
n. l. qd michi.
H Dicit. hoc ve-
rum si dixi lego. r.
que michi dicitur
sic volo illū libera-
re in deces; vel ab
eo nō pen. secus.
vt. l. pri. sed pote-
rit r. c. Uel dic fm
R. q. nō refert hic
illo vel illo modo
legauerit: s. tñ cor-
rigit statim i. ppi.
rñ. s. poterit r. c.
I Hoc dicit. in li-
bro Jo. est hic di-
cti: r. lege interroga-
tue r. nō. **Bo.**
K Neq. placet. s. multo ma-
gis in supiori. ppi.
mo casu nō pōt pe-
ti euz dixit dānas
est nō petere.
L Cōtra autes.
hic debet esse. s. r.
psequitur secun-
dam quēstionem
circa pncipiū. l.
factam.
M Emolumē-
tum. representa-
tionis. r. nō. q. hic
dixit lego qd dēo.
N Certa. in genere r. quātitate: nō in specie certa nu-
meroy vt differat a sequenti de seruo. **Ac. cur.**
O Demonstrat. s. tūcūm quē debeo tibi lego.
P Legata. ad qd. s. de do. pte. cum scriptum. r. de le-
ga. l. cum quidam. r. insi. de leg. s. sed si vxor. r. l. de cō-
ditio. r. demon. quibus diebus. s. qui dotalē. r. C. de sal-
cau. adie. lega. l. ij. in fi. Item facit ad. l. ista. s. n. i. l. quin-
tus. r. l. qui tibi. r. l. de condi. r. demon. falsa. r. C. de fidei-
cōmis. l. si creditor. r. de lega. l. i. l. uā. s. l. r. de leg. l. si ere-
ditoy. r. insi. de lega. s. huc. r. s. de leg. l. lucius. s. qui-
quā. r. l. eo. it. aurelius. s. fi. r. no. plene si lego tibi. r. que
tibi debeo tenet legatū r. si nichil debeat. sed si debetur
pure r. efficaciter nullū est legatū. si sine effectu vel non
pure tenet vt hic. r. s. eo. si creditor. r. de lega. l. in autē. r.
hoc in pūma pers. na. nūc de terna r. secūda que vicē ter-
tie ot riet. vt. l. r. que michi debes lego illi. vel. r. que ille
michi debet tibi lego: si debentur in vtroq. casu actionē

**impedit substantiā legati rel-
cti a debitore creditori si cer-
ta quantitas exprimitur: als
secus. Barto. Paulus.**

Legati ticio qd michi
debet vel adiecta quā-
titate certa siue specie: vel nō
adiecta: aut ex contrario eque
cū distinctioe: veluti ticio qd
ei debeo: vel ita ticio. c. que ei
debeo: qro an per oia requirē
dū putes an debitu sit r. ple-
nus rogo que ad hec spectāt
attingas: quotidiana em sunt
Kūdi si is cui ticius debebat
debituz ei remittere voluerit:
nichil interest herede suū ius-
sit vt eū liberaret: an pphbeat
euz exigere: vtroq. em modō
liberā⁹ est debitor: r. vtroq.
casu cōperit vtro ad liberan-
dū debitor: l. actio. q. si etiā. c.
aureoy vel fundi debiti mēto
nē fecisset (siquidē ditor fuis-
se pph) liberandus est. q. si ni-
chil debeat: pōt dicit qd falsa
demonstratioe adiecta etiā pe-
ti qd cōprehensuz est posse: s.
poterit hoc dicit si ita legauit.
c. aureos qd michi tici⁹ dō
vel stichū quē dō heres meus
dixerit: heres meus. c. aureos

cedere tenetur heres. vt. s. eo. si damnatus. r. s. de leg. l.
non quocunq. s. qui gati. r. l. si sic. in fine. Si fo nō
debentur nichil est in legato. r. est ratio differentie inter
pūmū r. duos vltimos: q. pūmo casu intelligēdus est
testator: ad dandum obligare heredem: apponēdo ver-

qm michi ticius dō dānas esto
ei dare: etiā illud tentari pōt:
vt petere possit quasi falsa de
mōstratioe adiecta: qd michi
nequaq. placet cū dandi ver-
bū ad debitu se referre testa-
tor existimauerit. **C**ōtra an
tem si debitor creditori leget
nullā vtilitatem video si sine
quātitate legauerit. sed r. si id
demonstraret qd debere se cōfi-
tes: nulla vtilitas est: nisi in hīs
speciebus in qbus emolumen-
tū debiti ampliat. **P** si cētū
aureos quos se debere dixit le-
gavit: siquidē dō inutile est le-
gatū. q. si nō fuit debitor: pla-
cuit vtile eē legatū. certa em
nummoy quātitas similis est
sticho legato cū demonstratio-
ne falsa: idq. r. diuus pius re-
scripsit: certa pecūia dotis ac-
cepere nomine legata.

**Al legatario potest relinquit
liberatio heredibus qui agni-
to legato repellitur exceptioe
nisi bñficio etatis iuef. Bar.**

Autor deces. **S**euola.
dens alioq. heredibus
scriptis r. pupillo suo cur⁹ tu-
telam gessit tertiam partē bo-
noy dari voluit si heredibus
suis tutele causa controuerfiā

in hoc casu si debetur: non tenetur heres ad dandum:
sed ad liberandum: sed certe hec liberatio siue remissio
datio est: vt. s. de conditio. ob causam. l. si mulier. Item
inducit compensationem. vt. s. de compensa. per totum
Item facit videri totum remissum etiam inopinata. vt
l. ad. l. falci. l. querebatur. sed cessio actionis non est da-
tio pecunie: nec p solutione habetur: cum euentus iudi-
cij possit esse incertus: nisi in casu. vt. s. de pecu. qd debe-
tur. vbi vero quantitas non exprimitur in omni casu qd
vel que pro p dūtoe seruaf. vt. s. titu. l. quintus manus.
nisi verba pteriti temporis nō presentis ponantur in
legato. vt si dicam qd debuisti vel qd debuit. r. tūc distin-
gues vt. l. eo. creditor. **Roge. Bo. Hug.**

Uter. alio. s. pupillo.
Termin. qd legatum valet. vt. s. de lega. l.
non amplius. s. i.
Si heredibus. i. sub hac conditione.

bum id se3 debeo
qd si verum est he-
redi dandi neces-
sitas incūbit. In
alijs vero duob⁹
non est intelligen-
dus heredi inun-
gere vt det. q. si
veruz sit quod de-
betur. non ad dan-
dum sed ad faciē
dum tenetur he-
res id est ad cedē
dam actionē quā
habet. si ergo ha-
bet actionem eaz
cedit. si non: nullā
cedit quia non po-
test. Est r. alius ca-
sus qui licet a glo-
satoribus sit relin-
ctus: a paulo ta-
men non est omis-
sus qui est diffici-
lior alijs. vt si di-
cam lego tibi de-
cem que michi de-
bes. dicit em pau-
lus q. si debetur li-
berari debitor de-
bet: si non debe-
tur. r. sunt in lega-
to. quod falsuz est
vt. l. ipse paulus
poslea dixit. vt
hac. l. s. q. si etiā
centuz. r. s. qd mi-
chi. r. s. sed pote-
rit. Sed qre aliud
hic dicitur q. in
duobus superior-
ibus casibus. qz

a **Ex** distractio-
ne reru pupilla-
rium.
b **Pareret.** i. tu-
toris heredes li-
berasset ab actioe
tutele. **Bo.**
c **Indulgēdū**
est. vt. **z. s. d. mino.**
ait **Prot. in fi. z. l. z.**
si sine. in **pn. z. l. fi.**
minor. **xxv. an. ser.**
uū. **z. C. s. fideicō.**
liber. l. debitor. et
f. s. do. excep. l. fi. l.
fi. z. s. de acq. hef.
necessariis. **z. f. de**
his qui. vt. **ldig. l.**
p. s. amittere.
U **Ideamus.**
legata sit. a
creditor.
e **Solēt.** mort
testatoris hodie:
vt. **C. s. cadu. tol.**
s. cum. igitur.
f **Quō magis ē.**
et facit. **s. e. l. fi. qd**
reū. **s. adē. iulian.**
A **Uelius.** si
deiusserat.
apud pupillos vel
apud alios.
b **Quodam. rē**
pu. **sal. fo. qd fieri**
dy. vt. **insti. de sanf**
da. tuto. s. i.
i **Eiusdē. salz**
tutoris.
k **Quina. i. de-**
cē. vt. **z. s. de leg. i.**
l. si quis testamen-
to. **z. sub. lego.**
l **Ad qd. i. vsq.**
ad qd tempus.
m **Debet.** trā-
sit de terna psona
ad secundam.
n **Affixerit.** l.
pēderat em aure-
lius multa in res
illozum pupilloz
o **Ab his. f. pu**
pillis ea que im-
pendi.
p **Uelitis. q. d.**
nō erigatis impē-
sas a pupill. nec
legata eis retine-
antur propter di-
ctas impensas.
q **Filioz. ei. f.**
tutoris.
r **Ab aurelijs.**

non fecerit: sed ego noie oēs li-
berauerit: pupillus sibi legatū
ptulit: z postea nichilominus
petijt quicquid ex distractioe
allave causa ad tutorē suū p-
uenit ex tutela. quero an hōbis
testamēti ab his exactionibus
excludat: **Rñ.** si priusq̄ condi-
tōi pareret^b fideicō. pcepisset
et pgeret petere id in q̄ tradi-
ctioe faceret/ doli mali excep-
tione obstaturā: nisi par^o eēt
qd ex cā fideicōmissi pcepisset
reddere: qd ei etatis beneficio
indulgendum^o est.
Aliquid dicit qd legatari^o p-
pter spē: z non ppter rē. Bar.
I **Ideam^o si** **Tripho.**
ei cū q̄ de peculio actio
erat liberatio testō legata sit^o:
an si die q̄ legata cedere solēt^o
nichil i peculio sit/ legatarij lo-
co habere. ar q̄ nōdū debitor
fuit nec pcedit vt emolumētū
aliqd ex legato ad eū pueniat:
nisi propter spē futuri peculij.
nūqd ergo in pendēti sit an le-
gataris fuerit p inde atq̄ si q̄
alia causa spē legati dubiā fa-
ceret: quod magis est.
E **Effectus liberationis reli-**
cte pupillis non extenditur ad
tutorem. h. d. Bar. Secyola.
A **Uel^o symphorin^o fide-**
iusserat^o p tutore quo-
dā: z decedēs eiusdē pupillis
legauit in hec vba: aurelio la-
tino z aurelio felici singulis q-
na^o cū qd eoz. **xliij. annoz** fue-
rit: ad qd^o tēp^o pstart eis volo
singulis alimētōz nomie men-
struos denarios senos: z vesti-
arij noie ānuos denarios. **xxv.**
quo legato p̄tēti eē debetis^m:
qm̄ tutela v̄ra nō minimo dā-
no rōne meā afflixerit^o. a vobis
autē hīdes mei peto ne qd ex
rōne tutele ab his^o exigere: v̄
ob hoc legatū eoz retinere ve-
litis^o. questitū est si heres eius
ex cā fideiussionis aliqd p̄stite-
rit: an ab herede filioz eius^o p
quo fideiussor repetere pos-
sit: **Rñ.** verbis que proponerē

tur id solū videri heredū fidel-
cōmissum ne exigerēt qd ex ra-
tione tutele quā ipse sympho-
rinus administrauerat: ab au-
relijs^o sibi deberetur.
Legatū liberationis ad de-
bitū tēpore testamēti restrngit
tur: nec ad post contractum ex-
tenditur. Barro.
T **estamēto facto debitorib-**
bus liberationem reliquerat:
post icfio linof et recognito tes-
tamēto aliud testm̄ fecit: in q̄
repetijt: legatū his hōbis: qui-
buscūq̄ legata i eo testō qd in-
ciderā dedi oia rata esse/ et q-
cūq̄ scripta sunt volo. questitū
est ex sequēti testō adita here-
ditate an debitorēs qd^o p̄tore
testō liberatio relicta erat/ con-
sequi possint vt etiā ei^o quāti-
tatis noie quā post prius testa-
mentū debere ceperūt libera-
rētur: z si ab his heredes pete-
re ceperint/ an doli mali excep-
tione summonerent: **Rñ.** nō
liberari. **T** **ic^o seio debitorū**
suo ita legauit: do lego seio de
narios. **x.** **Itē do illi qdqd fortz**
z vsurarū noie michi debebat:
p̄trea ḡnalitē dānaui hīdes fi-
deiz eoz cōmissi/ vt darēt re-
stituerētq̄ vnicuiq̄ qdē ei le-
gasset: postea ser^o aliā p̄terez-
ea pecuniā a ticio mutuat^o est.
q̄ro an hec quoq̄ pecunia que
post testamētū factū data eēt
seio legata itelligatur: **Rñ.** cū
in p̄teritū tēpus verba collata
proponerētur nō esse posteri^o
credendum^o legatum.
G **eneralis liberatio patri relicta cōtinet libe-**
rationem reliquoz: secus in extraneo. Bar.
T **ic^o testō facto^o z filijs heredib^o istitutis**
de p̄re tutore suo quōdā factō ita locut^o est. **Seiū**
patrē meū iiberatū eē volo ab actioe tutele: q̄ro
hec vba quaten^o accipi debeāt: id est an pecun-
as quas vel ex v̄ditionib^o rerū factis: aut ex nō
minib^o exactis i suos vsus cōuerit: vel noie suo
fenerauit filijs z hīdib^o testatoris z nepotib^o su-
is debeat reddere: **Rñ.** eū cur^o notio est estimā-
turū: p̄sumptio^o em̄ p̄pter naturalē affectū facit
omnia patri videri cōcessa: nisi aliud sensisse tes-
tatorē ab heredibus approbaretur.

id est a pupillis.
vterq̄ em̄ sic voca-
bat. q. d. nō phibe-
tur agere mādati
tutorē vel et^o he-
redē vt hic. s. nes
gocioz gestoz cōs-
tra pupillos p̄im-
pēns. vt. **s. p̄rio.**
L **ino. i. corz**
dula de lino quo
erat ligatuz p qd
rūpit testm̄. vt. **C.**
de testa. l. nōstrā.
R **epetit. per**
hāc repetitionem
petet liberatio eo-
rū q̄ debebant tē-
pore p̄mi testamē-
ti: nō vt ex illo: sed
vt ex sebo. vt. **l. l.**
qd. mo. test. **l. s.**
posteriori. nō aut
eoz q̄ post ceperūt
deberi: vt. **h. d. et**
facit ad **istuz. s. i.**
s. p̄ri. z. s. de tri.
leg. l. fi. qd. s. itē. et
de auro **z ar. le. s.**
ita. **z. l. medico. in**
pn. z. s. de lega. iij.
l. v̄coi. s. i. z. l. no-
men. s. i. z. l. v̄coiē
s. testō. z. l. eo. l. fi.
s. ar. s. s. de ali-
mē. leg. l. mela. s.
si aliena. Itē. s. e. l.
s. legatum.
C **redendū.**
debitū sub. z facit
s. p̄rio. s. cū. z. cor-
dan. z. de lega. iij.
his verbis.
T **estō facto.**
ex lege. **ij. tab. vt**
insti. de legiti. pa-
ren. tute.
P **resūptio.**

legatarij charitas et necessitudo facti intelligi ptra co-
suetu modum. vt. r. s. de le. ga. l. i. si seruus plurijs. s. fi. r. j.
de condit. et demõ. l. cõ tale. in pn. r. l. cõ auus. r. c. de liti.
er subli. l. gñaliter. s. fi. r. c. de cur. furio. l. fi. in pn. r. s. de
ritu nup. l. non solu. s. de nouo. r. sic nõ est cõtra. s. eo. l. au-

pietati
pne fa
uendũ
est.

**In generali liberatione nõ
videntur remissa ea que pos-
sunt vendicari. Bar.**

**Meuia testameto suo alte-
ri ex tutoribus suis actioe tu-
tele voluit liberare his verbis:**

**Meuia testameto suo alte-
ri ex tutoribus suis actioe tu-
tele voluit liberare his verbis:**

**Meuia testameto suo alte-
ri ex tutoribus suis actioe tu-
tele voluit liberare his verbis:**

**Meuia testameto suo alte-
ri ex tutoribus suis actioe tu-
tele voluit liberare his verbis:**

**Meuia testameto suo alte-
ri ex tutoribus suis actioe tu-
tele voluit liberare his verbis:**

**Meuia testameto suo alte-
ri ex tutoribus suis actioe tu-
tele voluit liberare his verbis:**

**Meuia testameto suo alte-
ri ex tutoribus suis actioe tu-
tele voluit liberare his verbis:**

**Meuia testameto suo alte-
ri ex tutoribus suis actioe tu-
tele voluit liberare his verbis:**

**Meuia testameto suo alte-
ri ex tutoribus suis actioe tu-
tele voluit liberare his verbis:**

**Sticho. ticius sticho peculij assignauerat: et casta-
dũ in rone dhica habuerat: qui de rone dhica quedã ma-
le expedit in quendã fundũ: nunc dñs sticho libertatẽ et
dicitũ fundũ instructũ: et quedã alia legauit: et rone redde-
re venut apposita hac rone: qz ipse stichus est habiturus**

**neantur vt eum omni debito li-
berent: Rñ. fm ea que propo-
nerentur videri minutum le-
gatum qd primo dederat.**

**Legatum liberationis exte-
dit ad debitũ accessozuz post
testamentum contractũ. Bar.**

**Legatũ est in testõ hoc mo-
do: seto cõcedi volo quicqd ab
eo michi debitũ est vel fidem
meã p eo obligauit. qro vtrum
id solum qd testameti facti tẽ-
pore debebat legatum sit: an
etiam si quid ex ea summa vsu
rarũ noie postea accessit lega-
to cedat: Rñ. videri omnẽ obli-
gationem eius debiti per fidei
comissum solut voluisse.**

**Legatũ restringitur p ratio-
nem. ite p respõsionẽ apparet
qualiter quis interrogatõnẽ in-
tulerit. h. d. Barto.**

**Sticho testameto manu-
misso fundũ instructũ et alia le-
gauit: et denuo hec pba adie-
cit: quẽ rone reddere veto: qz
instrũm penes se hz. quesitum
est an stichus reliqua q ex admi-
nistratõe actus debuerat: red-
dere debuerit: Rñ. stichum eo
noie nõ teneri. Laudi: nemo
em ex seruiturũ actu post liber-
tatẽ tenetur: et cõsultatio ad
ius debiti relata fuit: retineri
ergo reliq pnt cũ peculio: aut
ex eo deduci qd sibi legatũ e.**

**Sticho testameto manu-
misso fundũ instructũ et alia le-
gauit: et denuo hec pba adie-
cit: quẽ rone reddere veto: qz
instrũm penes se hz. quesitum
est an stichus reliqua q ex admi-
nistratõe actus debuerat: red-
dere debuerit: Rñ. stichum eo
noie nõ teneri. Laudi: nemo
em ex seruiturũ actu post liber-
tatẽ tenetur: et cõsultatio ad
ius debiti relata fuit: retineri
ergo reliq pnt cũ peculio: aut
ex eo deduci qd sibi legatũ e.**

**Sticho testameto manu-
misso fundũ instructũ et alia le-
gauit: et denuo hec pba adie-
cit: quẽ rone reddere veto: qz
instrũm penes se hz. quesitum
est an stichus reliqua q ex admi-
nistratõe actus debuerat: red-
dere debuerit: Rñ. stichum eo
noie nõ teneri. Laudi: nemo
em ex seruiturũ actu post liber-
tatẽ tenetur: et cõsultatio ad
ius debiti relata fuit: retineri
ergo reliq pnt cũ peculio: aut
ex eo deduci qd sibi legatũ e.**

**Sticho testameto manu-
misso fundũ instructũ et alia le-
gauit: et denuo hec pba adie-
cit: quẽ rone reddere veto: qz
instrũm penes se hz. quesitum
est an stichus reliqua q ex admi-
nistratõe actus debuerat: red-
dere debuerit: Rñ. stichum eo
noie nõ teneri. Laudi: nemo
em ex seruiturũ actu post liber-
tatẽ tenetur: et cõsultatio ad
ius debiti relata fuit: retineri
ergo reliq pnt cũ peculio: aut
ex eo deduci qd sibi legatũ e.**

**Sticho testameto manu-
misso fundũ instructũ et alia le-
gauit: et denuo hec pba adie-
cit: quẽ rone reddere veto: qz
instrũm penes se hz. quesitum
est an stichus reliqua q ex admi-
nistratõe actus debuerat: red-
dere debuerit: Rñ. stichum eo
noie nõ teneri. Laudi: nemo
em ex seruiturũ actu post liber-
tatẽ tenetur: et cõsultatio ad
ius debiti relata fuit: retineri
ergo reliq pnt cũ peculio: aut
ex eo deduci qd sibi legatũ e.**

**Sticho testameto manu-
misso fundũ instructũ et alia le-
gauit: et denuo hec pba adie-
cit: quẽ rone reddere veto: qz
instrũm penes se hz. quesitum
est an stichus reliqua q ex admi-
nistratõe actus debuerat: red-
dere debuerit: Rñ. stichum eo
noie nõ teneri. Laudi: nemo
em ex seruiturũ actu post liber-
tatẽ tenetur: et cõsultatio ad
ius debiti relata fuit: retineri
ergo reliq pnt cũ peculio: aut
ex eo deduci qd sibi legatũ e.**

**Sticho testameto manu-
misso fundũ instructũ et alia le-
gauit: et denuo hec pba adie-
cit: quẽ rone reddere veto: qz
instrũm penes se hz. quesitum
est an stichus reliqua q ex admi-
nistratõe actus debuerat: red-
dere debuerit: Rñ. stichum eo
noie nõ teneri. Laudi: nemo
em ex seruiturũ actu post liber-
tatẽ tenetur: et cõsultatio ad
ius debiti relata fuit: retineri
ergo reliq pnt cũ peculio: aut
ex eo deduci qd sibi legatũ e.**

Volun-
tas viti-
ma an
semp p-
me de-
roget.

a **Filius qui est heres.**

b **Exigi vero per hoc videt velle vti. l. q. apromianus**
vta enā si sigillata erat. et sic valet: vt i. s. d. lega. l. l. si ser-
uus s. si. et facti. s. eo. l. non solū. s. potest. et s. si. sed. R. vi-
det intellexisse de fideicommissio relicto filio a deposti-
tario. qd non vide-
bat valere cū non
esset oneratus. vt
C. d. fideicom. ab
eo. sed s. est q. per
p̄dicta h̄ba testan-
tis potent vti de-
posito et gratis.

c **Consequē post**
se. p̄ exceptionem
vt. i. vt i. pos. le. l. l.
s. si debitor. non
p̄ actionē vt libe-
retur. vt. s. eo. l. nō
solū. s. potest. nisi
forte vt silētiū im-
ponat heredi: vt i
negatoria.

d **Adfam. hec**
mensa testatoris
erat.

e **Disceptatio**
nis. id est fm ea q̄
legatar' cuideret
p̄bauerat testato-
rem sensisse. an du-
bio autē serua qd
dicit. s. eo. l. aure-
lio. s. gal. et de le-
ga. iij. si fu' verit'

f **Ip̄sius. scilz**
testantus.

g **Fratre suū.**
scz pupillū testat'.
h **Scrisperat.**
scz aliquis.

i **Ip̄sius. scilz**
pupillū.

k **Eius. s. pu-**
pillū.

l **Debebat. tu-**
toi actione tutele
contraria.

m **Nō posse. s.**
iure fideicommissi.
vt. s. eo. legauit. in
fi. et de leg. l. l. si cre-
ditou. et l. se. et no.
q. caute rñ. scuo-
la in gñe l. casu tñ
nō: l. nō valeat i
q̄nq. ip̄sō in por-
tionē legat'. valet
tñ in aliq. quinq.
impensis in por-
tionē fratris. vt. s.
e. l. si q̄s decedēs.
s. si. et i. statim. ibi
idem questus rē.

Qui relinquitur liberatio ad
tempus potest petere vt iterim he-
redi silentiū imponat. **Bar.**

Lentū que apud apromianū
deposita habeo: apud ip̄m eē
volo donec filius me' ad an-
nos. xx. peruenit eiusq. pecu-
nie vsuras exigi veto. q̄strum
est an ex cā fideicommissi apromian' cōseq. possit/ ne ante t̄ps
a testatore p̄scriptū ea sum-
ma ab eo exigat'. Rñdi fm ea
que p̄poneret p̄sequi posse.

Legatū ne rōnes exigatur
imponat quantū testatorēvo-
luisse probabitur. **Bar.**

Filius heredes scripserat:
quarū fidei cōmissit in hec ver-
ba: me a gato seto rōnes aci' rei
mee que p̄ mensam siue extra
mensam in die mortis mee ge-
sta est exigatis: eoq. noie cū li-
beretis. questū est cū vniuersas
rōnes in die mortis iste ad-
ministrauerit: et p̄ mēsam suā
que extra mēsam administra-
batur: an ad rōnes reddēdas
heredib' teneat'. Rñ. liberatio
nē quidē fm ea q̄ proponeren-
tur esse legatā: s̄ quatenus p̄-
stāda sit ex qualitate discepta-
tionis iudicē estimaturum.

Non valet legatū factū cre-
ditou ad ei' utilitatē: s̄ ad vti-
litatem tertij debitoris valet.
hoc dicit Barro.

Eum qui tutelā ipsius ad-
ministrauerat et fratres suū et
altos scripserat' heredes: et tu-
toi legauit que impēderat i se
et fratre ipsius' decē. q̄strū est
an vtile eēt in p̄sona eius' fidei
cōmissum: Rñdi si id dedit p̄
fideicommissū qd debebat' pe-
ti non posse. Idē questus si in
tutouis p̄sona inutile esset': an
in p̄sona fratris vtile videatur
qm̄ illi p̄ficeret/ cuius et ip̄ius
tutelā administrasset': Rñdi fra-

n **Inutile esset. qd tamē falsum est in. v. impensis in**
portionem fratris: vt modo no.

o **Administrasset. idē tutor. et facit. s. eo. l. si quis reū.**
s. si. et de lega. l. l. si fideiussoz. et l. seruo legato. s. ij.

p **Fideicommissum. ergo valet: qd accipe in quinq. im-**
pensis in portio-
nem fratris.
q **Verbis testa-**
menti. puta ad dñ-
q. agit ex testō: et
cum. xx. impendit
fer: vult agere ad
residuum actione
tutele. et est arg. cō-
tra. s. de pecu. l. in
cause.

r **Omne reli-**
quum. hoc verum
nisi testator reliq̄t
x. tñ. p̄ sua parte
animo cōpensan-
di. vt. C. de here.
insti. l. si compen-
sandi.

s **Idē questus si tutor ample-**
cteret fideicommissum: ita vt in
quibusdā stari vellet verbis te-
stamēt': in quibusdā autē re-
cedat q. minorē q̄ritatē sum-
ptuū dicat fideicommissio p̄tine-
ri q̄ ipse erogauerat/ an audiri
deberet: Rñdi nō impediri eū
scriptura testamētī quominus
omne' qd sibi deberi probasset
petere' possit.

t **Si debitor legatur credito-**
ri non valet legatū: et in ducer-
tis instantijs admittitur varia-
tio h. b. **Barro.**

u **Quidā ita legauit: semp̄o-**
nie vxori mee reddi iubeo ab
heredibus meis. l. ea que mu-
tuo acceperā ex cyrographo
particulatim in mea negocia.
questum est an si vere vxoris
debitor fuerit fideicommissū cō-
stituerit: Rñdi si debitor fuisset
nullū esse fideicommissum. Idē
questus si hāc pecuniam vt de-
bitam ei apud iudicē petierit':
et victa fuerit/ an fideicommissū
peti possit: Rñdi fm ea que p̄-
poneretur posse ex causa fidei
commissi peti: qd apparuisset
nō fuisse ex alia causa debiti.

v **Nullum eē**
vt. s. s. p̄xi.

w **P̄ciunt. cō-**
dictōe certi ex mu-
tuo. Accur.

x **Debitū. cum**
est alia sit cā non
obstat exceptō rei
iudi. vt. s. d. excep.
rei iudi. l. cū queri
tur. et C. ad exhi.
l. neg. s. jo. et ex
plurib' causis eas-
dē res debent pōt
vt. s. d. excep. rei iu-
di. l. et an eadē. s.
accōis. et facti. C.
de fal. cō adiec. le-
ga. l. i. et iij. et s. de
lega. iij. l. iij. et s. de
lega. iij. l. iij. et s. q̄s
quis. et s. d. excep.
rei iudi. l. si m̄. s.
fi. et s. de cōdi. et de
mō. l. cū tale. s. fal-
sam. et insti. de le-
ga. s. cōtrario. et
s. huic. et s. lōge.
et s. de insti. l. qui
habetat.

y **Inter duos reos quib' est**
relicta liberatio est locus iuri
accrescendi. **Irem socius non**
capax propter socium capace
percipit commodū legatū. **hoc**
dicit Barro. **P. aulus.**

z **Is qui duos reos pro**
mittendi habet damna
uerit heredem vt vtroq. libe-
ret: si alter ex his capax nō pos-
sit' nec socij sint: delegari de-
bebit is qui nichil caput ei cui
hoc comodum lege cōpetit':

penis in portio-
nem fratris.
q **Verbis testa-**
menti. puta ad dñ-
q. agit ex testō: et
cum. xx. impendit
fer: vult agere ad
residuum actione
tutele. et est arg. cō-
tra. s. de pecu. l. in
cause.

r **Omne reli-**
quum. hoc verum
nisi testator reliq̄t
x. tñ. p̄ sua parte
animo cōpensan-
di. vt. C. de here.
insti. l. si compen-
sandi.

s **Petere. actio**
ne tutele. Accur.

t **Nullum eē**
vt. s. s. p̄xi.

v **P̄ciunt. cō-**
dictōe certi ex mu-
tuo. Accur.

x **Debitū. cum**
est alia sit cā non
obstat exceptō rei
iudi. vt. s. d. excep.
rei iudi. l. cū queri
tur. et C. ad exhi.
l. neg. s. jo. et ex
plurib' causis eas-
dē res debent pōt
vt. s. d. excep. rei iu-
di. l. et an eadē. s.
accōis. et facti. C.
de fal. cō adiec. le-
ga. l. i. et iij. et s. de
lega. iij. l. iij. et s. de
lega. iij. l. iij. et s. q̄s
quis. et s. d. excep.
rei iudi. l. si m̄. s.
fi. et s. de cōdi. et de
mō. l. cū tale. s. fal-
sam. et insti. de le-
ga. s. cōtrario. et
s. huic. et s. lōge.
et s. de insti. l. qui
habetat.

z **Is qui duos reos pro**
mittendi habet damna
uerit heredem vt vtroq. libe-
ret: si alter ex his capax nō pos-
sit' nec socij sint: delegari de-
bebit is qui nichil caput ei cui
hoc comodum lege cōpetit':

legari. l. actioz cedi capaci ptra no capace. s. ad qd. Rñ. quida vt cu liberet iter viuos q p vltima voluntate libere rari no pot. sed dic tu vt sibi habeat vt stati subdit. sed vi detur non debere cedi. vt. s. de lega. ij. l. si ticio. et ei q est contra sol. ideo hoc fit hic qz nichil apud herede testator voluit remanere. argu. s. si usufruc. pe. l. si usufruc. a Cuius. capa cis. Accur. b Utroq. i. du plex comodū accedat: pūmū vt hoc comodū. l. de legatio vel cessio: z pecunia a correo: et vt libere ab obligatiōe. s. an l. sol. dū fiet cessio: Rñ. nō. vt no. l. de sol. l. mo. de finis. c Et ille. s. non capax. et sic no. qz h3 p alū qd per se habere nō pot. vt. s. de transac. l. z post rez. s. i. z. s. q res pig. obli. pos. l. aristo. Accur. d Capacē. s. e. si nō capace. tunc em neuter liberat vt. s. v do. iter vi. z vro. l. si sponsus. s. i. s. z. Et facit ad. l. i. de duo. reis. l. eadē. s. si quis. i. pn. z. l. si duo. z. s. e. l. si qd de s. n. sic de lege. z. i. d. re iu di. l. miles. s. si is qui. z. s. sol. ma. l. ij. s. ite si nemo. et s. si qd cau. si duo. l. rñ. z. de iurciu. l. si duo. in pñci. z. l. duob. in pñ. et de sta. ho. l. impator adnan. z. i. si vn? ex plu. ap. l. i. z. s. de inoffi. testa. l. ni chil. s. fi. et. l. quā. die s. lega. ce. l. i. s. fina. z. s. de ed. l. edic. l. cum autem. s. fi.

cutus^o petitioni vtrūq^o accessit: vt et hoc comodū ad eum pertineat: z is qui capit libere tur. qz si socij sint ppter eum q capax est: z ille qui capit p cōsequentiā liberato illo p acceptiatiōe. id enim eueniret etiā si solum capacem^o liberare iustus esset.

Si nō valet principale nec accessoriū. h. d. vel sic. Si legata nō valet ppter rē principalem: non valet propter sumptus. Barto.

Petitor^o vel possessor dā nauit herede suū/ ne cē tuinutrale^o iudicium exerceat: de effectu legati queritur. z dicitū est ita demū vtile videri legatū esse: si malā causā z aduersarius testatoris habuerit vt litigāte herede vinci debuerit. tunc enim non tñm litis emolumentū: sed etiam sumptus^o heredis legatario prestare cogitur. nam in bona causā nichil videtur esse in legato nec propter sumptus: quod quidam existimauerunt.

Legatū liberationis nō extendit ad debitū post testamēto solutū: sed ad debitum pmo solutū extendit si pverbum preteritū ipso legato fuit relictum: et testator hoc ignorauit. Barto.

Quod testator debitor legauit ita: Gaio seio qdqd

gami. s. fi. z facit ad id qd no. C. de euc. l. i. an sumpt^o facti in causa euictionis recuperetur si obtineat emptor.

Reditor. legauit testamēto vel codicillis. Accur. **R**ecipit. post testamēto vel codicillis exigēdo: vñ legatū adēnisse videt. vt. s. eo. l. non solū. s. libatio. s. zo. m. **R**epetit. s. e. uola. s. et die q. s. exegit post testamēto: hic ante: z vtrobiqz dixit legatio qd michi debuit. **E**t ait. subaudi se testatorez recepisse ante factos. z. alij habent testator: et habent recipit. **L**egauit. idē testator gaio quicquid michi debuit. s. zo. z. hic pñcia p. **Q**uesit. s. e. uola. **A**n ei. legatario. **U**erba. sic et dixit lego gaio qd qd michi debuit. **R**ñ. q. d. si euit dixi in pmo casu huius. l. qñ exegit post testamēto: sic z in isto secundo casu qñ ante testamēto vt. l. legatarius non petat seu repetat. **P**osterius. i. posteriori casu. **A**dderent. l. de soluta pecunia atēqz legare gaio quicquid michi debuit. s. zo. **I**d fecisset. z ex hoc cū putaret sibi debere libationē tñm nō quantitatē reliquisse videtur: quia quantitas in legato expressa nō est. s. zo. **Q**uodā. cū em sciret nichil deberi nō vñ reliquisse libationē q nulla esset: s. pecuniā quondā debitā ppter verbum preteritū tempous debuit. **I**d fecisset. s. sunt scripta. **U**el dic. i. teneatur ad ea que apud eum remanserunt. **E**a. i. chartas z reliq^o q apd eū sunt. vt. z. s. b. lega. l. si seru^o vent^o. z. s. eo. l. aurel^o. s. meua. sic ergo nota qz reddere chartas rōnum tñm non est reddere rōnes: cū is reddat chartas qui est vetūis rōnes reddere. nec reddere debita tñm est reddere rōnes: sed d3 dñm illustrare z reddere reliqua. vt. i. de cōdi. z demon. l. cum seruus.

Legatum liberationis non facit quem desinere teneri ad reddendum libros rationū: factus in his que in rem domini versa sunt. h. d. Bar.

Inter cetera liberto ita legauit: et si quid me viuo gessit rationes ab eo extigiveto. queritur an chartas in quibus rationes cōscripte sunt: item reliqua^o sūm accepta z expēsa hereditibus reddere debeat: Respon dū ea^o de quib^o quereretur posse heredē vēdicare. id autē qd

Quodā. cū em sciret nichil deberi nō vñ reliquisse libationē q nulla esset: s. pecuniā quondā debitā ppter verbum preteritū tempous debuit.

Id fecisset. s. sunt scripta. **U**el dic. i. teneatur ad ea que apud eum remanserunt.

Ea. i. chartas z reliq^o q apd eū sunt. vt. z. s. b. lega. l. si seru^o vent^o. z. s. eo. l. aurel^o. s. meua. sic ergo nota qz reddere chartas rōnum tñm non est reddere rōnes: cū is reddat chartas qui est vetūis rōnes reddere. nec reddere debita tñm est reddere rōnes: sed d3 dñm illustrare z reddere reliqua. vt. i. de cōdi. z demon. l. cum seruus.

Cur non. si habeo non abundat. ut et de dam. infec. l. fluminis. in pun. als deesi non. et est plana. et cocor. s. n. l. aurelius. s. meura. et l. aurelio. s. gatus.

Cotutor. quod videbatur ideo quod dixisse videbat non lo repositi ab eo qui gessu cū nicio: quasi cū pro et accipia- tur. ut et de usu fru. lega. l. illi.

Doilea. id est post testamentum factū. Bzo.

Soluti. i. dif- solui. ad quod est. s. eo. aurelius. s. l. et ij. et s. legatū. et de lega. ij. nomen. in pun. sed arg. pra. ij. s. proxi.

Conucniri. s. ab herede. s. ut to tum soluar.

Tunc. s. tpe testamēti. et sic non est extra s. psonat. s. de lega. ij. no- men. s. filia. et hoc sit vel non sit facta nouatio: ut et de lega. ij. cum filius. s. heres meus. s. nonne videt exegit se testator cū acce- pro tulerit et noua- uit. hec em paria sunt. ut et de pac. symus. s. sed si sit pulatus. Bn. sed in ficta solutione ut hic: quod vera vbi videt mutasse voluntate. ut et s. eo. non solū. s. libera- tio. et s. ea. l. in pn. s. certe imo quo- cūq; modo extin- guat videtur fieri nullū. ut et s. e. si id quod sibi nulla re- mānebat petito: h sic noua. q. origine hz ex veteri. ut et de lega. ij. cum filio. s. heres. Item et de ali. leg. l. mea la. s. l. sol. l. i. Itēz extra. s. pri. rñ. qz et ibi tpe mortis: s. ibi accessōiū p- me. Item extra. s. de opti. lega. l. si. solu. ut ibi. et facit s. de alimen. lega. medico. in pun. et de lega. ij. iulia- nus. s. si.

cū cōseruati qui remanēt in he reditare crediderit: et in re dñi solum eēt/delisse in relq; esse.

In generali legato libera- tionis non venit id quod potest vendi cari. Item in dubio relatio sic ad id quod principaliter in ora- tione ponitur. Bar.

Ticia quod duos tutores ha- buerat tra cauit: rationem tutele mee quā egit publus meus cū licio ticio ab eo reposci no lo. querit an si quod pecunia apud eū ex tutela remāsit peti ab eo possit: rñdi nichil proponi cur non pecunia que pupille esset et apud tutorē remaneret lega- ta videret. Itē querit an cōtu- tor liberatus videret. Respō- di cōtutores non liberari.

Legati liberationis porri- git ad debitorum accessione post restamēti: et etiā ad nouū de- bitū quod primi loco succedit. b.

Calo seio opte merito hoc amplius lego: cōcediq; volo: neq; ab eo peti neq; ab heredi- bus eius quicquid michi aut cy- rographis aut ex rationibus de- bitor: et vel quicquid a me mutuum accepit vel fidē meā p eo ob- ligauit: qro vtrū id solū quod eo tpe quo testamēti fiebat debebat/ legatū sit: an et si quod ex ea sum- ma vsuraz noie postea accessit legatō cedat. Bñdi s. ea quod pponerent: videt omnē obli- gationē seio et debiti p fidei- comissū solui voluisse. **I**tē querit si postea nouatione fa- cta et ampliata summa ceperit debere: an id quod ex veteri pra- ctu debebat nichilomin' in cā- le gati duret: an p nouatione facta qsi debitor nou' amplia- te summe possit pueniri. Bñ- di id dūtaxat legatū videri quod tūc decesserit: si tūc māt in ea voluntate testator: quod tūc fuisset

De admendio legatis et fiduciis. Tu actu. inire. i. comoditate. Accur. h. esse pot. s. nōne due sunt seruitutes, et nulla est alia. ut. s. de ser. rusti. p. edio. l. i. s. iter. et s. actus. et si ser. ven. l. loc. s. i. ergo vna adimi pot. ut s. de ser. rva. p. edio. l. si edes. sicut vsufru. et vsus. ut s. de usu et habi. p. seruū. ibi sed si de fructu. rñ. duplex. Item du est iter vñ quod est p se seruit: aliud quod non est seruitus sed comoditas q inest in actu de q hic dicit. Aut ergo de hoc admendo sensit et non pot se parari: sicut nec superficies a solo. ut. s. de act. et obli. l. obligatorū fere. s. plane. aut de eo quod est seruitus et non pot. qz illud non legatur. ut J. eo. l. i. iij. s. si loci.

De admendio vel transferen- dis legatis et fiduciis. Titu. iij.

Ademptio partis substan- tialis non valet. Bar. Paulus

In actu le- gato iter admittit: ni- hil admittit: quia nūquā act' sine itine- re esse potest.

Si precedit oratio negati- ua: dictio preter ponit illud de quo prius erat dispositū. Bar.

Etando lega- Pompo. to adimi ita potest: fundū illi preter vsufructū neq; do neq; lego: ut vsufructū in le- gato relinquat. sed et fructus adimi potest ut p prietas relin- quatur. Item pars fundi lega- ti adimi potest.

In additione que possunt semel tñ existere: pñ quod pot se habere ad plura tñ intelli- git sibi q priuenerit. Bar.

Ita ita lega- l. i. p. la. Suerit ticio fundū do le- go: si ticius decesserit seio he- res meus dare dānas esto: re- cte trāslatū legatum videret. Sed et si iā mortuo eo cui le- gatū erat easdem res trāstule- rit: sempronio dēbetur.

Si vna executio ad lega- tariū sunt relata et simpliciter plura non dicuntur existere nec effectu habere nisi mora here- dis precesserit communis vel specialis: secus si verba ad he- redem sunt directa. Bar.

Si quis ticio legauerit sic- ticio dato: aut si ticius ante de- cesserit quod accipiat sempronio dato: sibi meram subtilitatem vtriq; obligatum videri here- des: id est et sempronio et hñdi

Actu. inire. i. comoditate. Accur. h. esse pot. s. nōne due sunt seruitutes, et nulla est alia. ut. s. de ser. rusti. p. edio. l. i. s. iter. et s. actus. et si ser. ven. l. loc. s. i. ergo vna adimi pot. ut s. de ser. rva. p. edio. l. si edes. sicut vsufru. et vsus. ut s. de usu et habi. p. seruū. ibi sed si de fructu. rñ. duplex. Item du est iter vñ quod est p se seruit: aliud quod non est seruitus sed comoditas q inest in actu de q hic dicit. Aut ergo de hoc admendo sensit et non pot se parari: sicut nec superficies a solo. ut. s. de act. et obli. l. obligatorū fere. s. plane. aut de eo quod est seruitus et non pot. qz illud non legatur. ut J. eo. l. i. iij. s. si loci. E. Ando. et fru- et. quia est pars rei. ut. s. de vsufru. l. iij. et sic bene psonat cū se quēti casu. k. Adimi pot. sicut legari. ut. s. ti. i. nō solū. in pn. et facit. s. de usu et habi. p. seruu. ibi sed si de fructu et. s. quis. de- cesserit. an- teq; accipiat. qd dic. ut. s. pri. s. et s. si quis its. m. Mortuo eo. tpe testamenti. n. Sempronio id est seio qui erat binomus. o. Accipiat. i. qz per eū siet quo min' accipiat. ut s. de condi. insti. l. vter ex fratribus. Bzo. nā si per eū stat. qd est eo ipso qz heres in mora non est) nō trāsmut- tit ad heredes tu- cius hoc est. si aut- tem hec verba tes- tator nō adiecit

Item du- plex est

Item du- plex est

aut si ticius rē. cū sit purū a die mortis trāsmitteret. vt. J. qñ dies lega. ce. l. i. vel dic pleni accipiat. i. accipere possit quod est ante cessionem diei legati. Accur.

C Ticij. cum ticius decesserit post diem legati cedentem. Bjo. als secus: vt. J. ea. l. i. ibi: sed r ante diem rē.

C Sed si qdē. li cet sic sit de rigore tñ siquidem moza rē. et dic q hie eni gatur modici ips an tici? videat p dere legatū si moritur: et an heres sit i moza. Uel dic moza heredis eo ipso q cessit dies legati.

C Repellēdo. sic. s. de in rē ver. l. iij. in fi. r. l. seq.

C Intercessit. scil heredis.

C Et non ticij. nā pinde est fere ac si dixisset si velit vel noluerit. vt J. de pdi. r demō. l. si ita exprellum. apparet giniquis eē. eiusdē rei noie hīdē vtriqz dāna. ri. vt. J. eo. s. i. duo bus. Bjo.

C Debet legatū. J. eo. l. i. legatū. s. q sita. Accur.

C Re ipsa. s. in re singlar. vt. C. in qb. cau. in inte. reht. nō est neces. l. in minor. r. s. de lega. ij. l. ticia. s. i. Bjo.

C Si non dederit. l. si dare nō tenebit: vt ex inferioribus ptz. sic. J. de sbo. ob. l. si ticius s. m Bjo. tenet autē ticio dare cū ticius decedit cedēte die legati. et facit. J. p. ori.

C Onerat. qd fieri poterit. vt r. s. in prin. s.

C Eius. scilicet testatoris.

C Cautiōe. mutiana. vt. J. de cōdi. r demō. l. mutiane.

C Si quis plus q. r. facit. s. n. i. l. nō solum s. sed si de bitorem. et de verbo. obli. l. i. s. penul.

C Adimat. qd iter sequit vsufructus. vt. s. si vsufruc.

C Adimēdo. sed nunquid q fundū legat (pe. l. i. s. i. videt legare iter ad eum fundū p aliū testatoris fundū vel alterius redimendū: quidā dicunt q sic: vt hic. et sic est bona similitudo. Uel dic q nō sicut nec fundo yēditio:

vt. s. de cōtrahen. emp. l. in vēdendo. et no. s. de ser. vrb. predio. l. binas. r qd hic dicit nō minuit: qz aliud adimit q legatū est. vt no. s. e. l. i. r facit. s. de lega. l. i. seruū si. s. fi. r. l. si fundū. s. qui fundū. r de vsu r habi. l. p seruū. s. si vsufructus. Accur.

quis viginti legauerit r quadraginta ademerit. **C** Si loci vsu fructū legat testator r iter adimat non valet adēptio: nec vti ciatur legatū: sicuti qui p prietatē fūdi legat: iter adimēdo legatum non minuit.

C Illud qd facit actorē in pntiōe succūbere: facit succūbere re reum in exceptione. Bar.

C Si duob' ticijs separatim legauerit et vni ademerit: nec appeat: cui adēptū sit vtriusq' legatū debet: quē admodū et i dādo si nō appareat cui datū sit: dicimus neutri legatum.

C Si ademptio referat ad rē videt adimi omnis dispositio facta circa illam rem. Bar.

C Si ticio fundū pure eidēqz sub conditione legatus sit: deinde postea adēptus sit sic: ticio fundū quē sub conditione legatū heres me' ne dato: ex nulla rōne debet: nisi spālī dixerit pure eū velle legatū accipe

C Non solū qd legatur s. etiā qd ad qualificandū legatū exprimitur potest adimi. Bar.

C Conditio legati an adimi possit: vel hereditatis v' l' statu liberi videndū: r iulianus scribit in statulibero de tractā cōditionē nō representare libertatem. papinianus quoqz lib. xvij. digesto. scribit generalit cōditionē adimi nō posse. non em datur conditio (inquit) sed a scribit. quod autē a scribit nō

voluit testator facere duos reos credēdi qd pōt fieri etiā per testamētū. vt. J. de duo. reis. l. eandē. Et adde q sunt in qñtione sabbatuna dñi azonis que incipit duo fuerunt fratres rē. et facit prout habes neutri. s. s. si qd ticio. ibi sin autē nulli rē. et. s. de liber. r posthu. l. ij. r. s. de heres. insti. l. in tempus. s. i. r. J. de manu. testa. l. cū ex pluribus r. s. de testa. tute. l. duo. sed prout habes vtrius. et ad pū mū rñ. est arg. cōtra. s. de in rē ver. l. sed dicendum.

C Debetur. et ita ademptio nulla. sed contra. J. de rebus dub. l. si fuerit. ibi ademptio autem rē. Sol. ibi.

margin notes on the left edge of the page, including fragments of text from the reverse side and other marginalia.

A Magis q̄ verba. no. sensum. r. sic. C. de lib. pte. l. iij. r. de cōdi. r. demō. l. in cōditionib⁹. r. s. de iur. iurā. l. sed et si possessori. §. s. r. si rerū. r. C. de p̄li. pe. l. ij. §. s. r. sub. r. de re iud. l. in summa. r. s. de iur. do. l. promittēdo. in p̄i. r. de verbo. signi. l. in cōventionib⁹. sed argu. p̄tra. s. de usufruc. lega. l. si alij. r. s. e. l. i. itē facit. s. de edē. l. i. §. diem. in fi. §. b. **N**uda. i. ta. cita. et sic nuda a p̄bis. vt. s. de au. r. argen. lega. l. iij. in fi. r. l. iij. nūm. r. u. etiam relictum q̄q̄ p̄sumit. vt. s. de pecul. lega. l. demiq̄. §. interdū. Uel dic nuda. f. a solēnitate. voluntas eīn fuit exp̄fesa: secus tñ videt in heredis institutio. vt. C. de testa. l. hac p̄sultissima. §. si q̄s aut. r. s. b. iniusto testa. l. ij. r. inst. quib. mo. testa. ant̄. §. ex co. r. J. eo. l. ex parte. s. cōtra videt eīn in h̄dis instōne. vt. J. de his qui. vt in dig. l. cum quidā. r. C. de testa. l. no. strā. r. de his q̄. vt idig. l. hereditas. r. s. de acq̄. here. l. clodius. q̄ vix pos sunt ad concordia reuocari. Sed dic legata reuocātur tacita volūtate p̄sumpta p̄uoi voluntati p̄traria. he redit̄ p̄o instō no. vt. J. eo. l. ex parte. Item legata p̄ia volūtate et exp̄fesa etiā nō solēni reuocātur. h̄dis vero institutio q̄

magis q̄ legata solēnis est. non sic reuocatur sola voluntate p̄traria r̄ exp̄fesa: imo factū defuncti iteruenire oportet l̄nū concidēdo vel testamentū dirūpendo: r̄ tunc ipso iure rumpit̄. vel solēnitate plena: r̄ tunc s̄l̄r ipso iure rumpitur. vel semiplena: r̄ tunc nō rumpitur ipso iure: sed here ditas quasi ab indigno aufertur. nec est. J. eo. l. ex parte q̄ licet instituisset aliud facere test̄m: non tñ fecit. si ergo dicas non habebis qm̄ institui here dē meū: sine aliq̄ vel minus plena voluntate: quis ergo habebit: Rñ. ille quē institui in prima voluntate r̄ solēni: nisi heredē indignū nominē. vt. s. de testa. mili. l. milite. §. veterani. r. C. de his qui. vt indig. l. hereditas. R̄zo.

Potest admi sed qd datur. sed meli⁹ est sensum magis q̄ verba amplecti: et cōditionē sicut ascribi ita r̄ admi posse.

Dictio taxatiua in residuo ademptionem inducit. Bar.

Cum ticio centū testamēto legasset et eidē codicillis ita legasset: ticio quinquaginta dūta rat nec amplius heres me⁹ datus: non amplius q̄ quinquaginta legatarium petiturum.

Nuda voluntate vel tacita et grauisimis inimicitijs legata et fideicommissa reuocātur: q̄ his cessantib⁹ restaurant. Bar.

Non solū autē legata: sed r̄ fideicommissa admi possunt: et quidē nuda voluntate. vñ q̄ritur an etiā inimicitijs interpositis fideicommissum nō debeaf et si quidē capitales vel grauis sime inimicitie itercesserit: adēptum videt qd relictū est. sin autē leuis offensa est manet fideicommissum. sed hoc r̄ in legato tractamus: doli mali exceptione opposita. **I**dem.

Quod si iterum⁹ in amici citā redierit: r̄ p̄tulerit testatorē p̄uoi offense: legatū vel fideicommissum reintegrabit. ambulatoria eīn est voluntas defuncti vsq̄ ad vite supremū exitū. **A**ue.

Sicut admi legatū p̄t: ita r̄ ad alium trāsferrī

ptū est. vt. J. e. l. r̄ si transferā. r. s. de lega. l. l. plane. in p̄n. **N**am cum bene dico ademptum: nam r̄. **N**ouissima. sic. C. de pac. l. pacta nouissima. r̄ J. eo. l. nichil p̄o. r. s. de lega. l. l. si nichil. §. in legat. r. s. de alia men. lega. l. melia. §. sed et si. **Q**uod si datum est. scilz p̄uoi. Si autē primo sub cōditione pure tranf̄. ritur intelligitur cōditio repetita nisi cōditio cohercat p̄uoi p̄sone. vt. J. eo. l. legatū sub. et facit. C. de lega. l. datum. **P**on plene. quod eīn sub conditione adimit tale ē ac si sub cōtraria conditione legatū sit. vt. J. q̄n di. le. ce. l. quod pure. r. s. si cer. pct. l. pecuniam. R̄zo. et facit. J. eo.

Ademptū. tacite. vt. J. de his q̄b. vt indig. l. si inimicitie. sed aliud in institutione heredis: vt. J. eo. l. ex parte. q̄ nō sic facile vt fideicommissuz reuocat. vt. s. l. prom. nota. **L**euis. similis est distinctio in teste. vt in aut. de test. §. si vero odiosus. Accursius.

Eri legato. non solum r̄ in fideicommissū q̄ olim differēbāt: hodie nō. vt. s. de lega. l. l. i. distingue ergo in eo sit grauis vel leuis inimicitia. Accursius flo.

Ratio legatū sit quatuor modis. aut enim a p̄sone in p̄sonā trāsfertur. aut ab eo q̄ dare iustus est trāsfert vt alijs det. aut cū res p̄ re dat vt p̄ fundo. r. aurei. aut qd pure datū est tranf̄ertur sub conditione. sed si id qd a ticio dedit a meo dē: q̄uis soleāt esse duo eiusdē rei debitor: es r̄n vritus est hoc casu ademptū esse legatū. nam cū dico qd ticiū dare dānaui scius dānas esto dare: video: dicere ne ticius det. itē si p̄ fundo. r. legent quidā putant non esse legatuz ademptum p̄uoi: sed veri⁹ est ademptum esse. nouissima eīn voluntas seruiatur. **I**plan⁹.

Quod si alij legatū sub cōditione qd alij pure datum est: non plene recessum videtur a primo: sed ita demū si cōditio sequētis extiterit. ce terum si hoc animo fuerit testator vt omnimodo recessum a primo putauerit: dicendum erit a primo ademptum legatum. **I**ulianus.

Ideo si vivo testatore mortuus fuerit is i quē tranf̄atum legatum fuerit: nichilomin⁹ ad eum a quo tranf̄

ptū est. vt. J. e. l. r̄ si transferā. r. s. de lega. l. l. plane. in p̄n. **N**am cum bene dico ademptum: nam r̄. **N**ouissima. sic. C. de pac. l. pacta nouissima. r̄ J. eo. l. nichil p̄o. r. s. de lega. l. l. si nichil. §. in legat. r. s. de alia men. lega. l. melia. §. sed et si. **Q**uod si datum est. scilz p̄uoi. Si autē primo sub cōditione pure tranf̄. ritur intelligitur cōditio repetita nisi cōditio cohercat p̄uoi p̄sone. vt. J. eo. l. legatū sub. et facit. C. de lega. l. datum. **P**on plene. quod eīn sub conditione adimit tale ē ac si sub cōtraria conditione legatū sit. vt. J. q̄n di. le. ce. l. quod pure. r. s. si cer. pct. l. pecuniam. R̄zo. et facit. J. eo.

Sicut admi. trāsferrī. vt insti. eo. in p̄n. **A**demptio. nem. pro parte s̄z quosdā: ne sit contra insti. de leg. §. si eadem res. vel distingue vt dicitur. s. de lega. l. l. si plurib⁹. r. l. plane. in p̄n.

Ratio. a persona. one rata. et no. q̄ hoc casu etiam si seruus nō est capax: tamen p̄uoi adē

ptū est. vt. J. e. l. r̄ si transferā. r. s. de lega. l. l. plane. in p̄n. **N**am cum bene dico ademptum: nam r̄. **N**ouissima. sic. C. de pac. l. pacta nouissima. r̄ J. eo. l. nichil p̄o. r. s. de lega. l. l. si nichil. §. in legat. r. s. de alia men. lega. l. melia. §. sed et si. **Q**uod si datum est. scilz p̄uoi. Si autē primo sub cōditione pure tranf̄. ritur intelligitur cōditio repetita nisi cōditio cohercat p̄uoi p̄sone. vt. J. eo. l. legatū sub. et facit. C. de lega. l. datum. **P**on plene. quod eīn sub conditione adimit tale ē ac si sub cōtraria conditione legatū sit. vt. J. q̄n di. le. ce. l. quod pure. r. s. si cer. pct. l. pecuniam. R̄zo. et facit. J. eo.

Sicut admi. trāsferrī. vt insti. eo. in p̄n. **A**demptio. nem. pro parte s̄z quosdā: ne sit contra insti. de leg. §. si eadem res. vel distingue vt dicitur. s. de lega. l. l. si plurib⁹. r. l. plane. in p̄n.

Ratio. a persona. one rata. et no. q̄ hoc casu etiam si seruus nō est capax: tamen p̄uoi adē

ptū est. vt. J. e. l. r̄ si transferā. r. s. de lega. l. l. plane. in p̄n. **N**am cum bene dico ademptum: nam r̄. **N**ouissima. sic. C. de pac. l. pacta nouissima. r̄ J. eo. l. nichil p̄o. r. s. de lega. l. l. si nichil. §. in legat. r. s. de alia men. lega. l. melia. §. sed et si. **Q**uod si datum est. scilz p̄uoi. Si autē primo sub cōditione pure tranf̄. ritur intelligitur cōditio repetita nisi cōditio cohercat p̄uoi p̄sone. vt. J. eo. l. legatū sub. et facit. C. de lega. l. datum. **P**on plene. quod eīn sub conditione adimit tale ē ac si sub cōtraria conditione legatū sit. vt. J. q̄n di. le. ce. l. quod pure. r. s. si cer. pct. l. pecuniam. R̄zo. et facit. J. eo.

l. si legatum pure. et l. rem legatam.

Qum centum que. potest esse simplex relatio et non simplex. Accursius.

b **U**idebitur. sed quid in dubio: Rñ. fm 330. distiguat eadem scriptura vel alia: vt. j. proxi. §. no.

c **T**ñ debent voluerit. qd presu mitur si in eodē te stamēto vel codicillis est hęc legata relinquit. vt. §. d. suppel. le. l. legata. in pn. r. §. de lega. i. l. plane. §. si non. secus si in alijs. vt. §. de proba. l. quinquaginta. r. de ali. r. ciba. lega. l. libertis. et §. de fun. instru. l. seie. r. §. ti. i. l. aureli. §. testōr. ita. R. vel dicitur in l. illa plane. de le. i.

S legatum. ad heredē ti cū. i. omnino a pu mo legato recessū est ad rēpn. vt. §. de codi. insti. l. iulianus. §. vbi aut. r. §. de cost. pecu. l. illud. ij. rñ. 330. r. faci. §. de leg. ij. si post mortē §. si. e. **U**idit. hęc adēptio p̄tinet i se tacitā donatōē sub sua cōditioe. vt hic. r. §. si cer. pēta. l. pecuniaz. r. §. qñ dies lega. ce. l. qd pure. qd em ta cite agit pro cau to: id est expresse habendum est. vt §. si cer. pēta. l. iuz qdā. r. faci. §. co. l. qd si aliq. r. de i die adiec. l. ij. sed arg. contra. §. pro em pto. l. ij. §. si in die. f. **U**idem. scy ce dentē. et faci. §. l. iij. §. i. r. §. sed r cū quis. r. §. pri. rñ.

Qu hominē. nō perimit.

contra. §. neu. l. l. non solum. §. i. sed ibi alternatiue: hic in genere.

Uidit. ergo a contrario alio legatarius generis habet electionem. vt et no. insti. de lega. §. si generali ter. r. §. de pac. l. si vnus. §. sed si generaliter. r. §. de opti. lega. l. hominē.

latum fuerit pertinebit.

Si quantitas bis relinquitur debetur: nisi animo adimēti secūda voluntas fuit expresse. hoc dicit Bartolus.

Iplanus.

Qum centum que. qd pu re relinquitur cōditioe ad lecta iterū eidem legauit: si quidē quasi aliā hanc summā esse voluit: r. qd pure relicū est statim debetur: r. qd sub cōditioe ascriptū est: si cōditio extiterit. qd si eandē summā mutata voluntate sub cōditioe relinquit: pura datio cōditioalis effecta videbitur. quare si in eo testamēto in quo centum ascripserat postea quinquaginta relinquit: siquidem alia voluit esse hęc quinquaginta: ceterū quinquaginta debebitur. si pro quinquaginta tñ debent voluerit: quinquaginta tñ debebunt. idē est r. si in codicillis id fuerit factum.

Iulianus.

Si legatū pure datum rito adimat sub cōditioe: ne: pendēte cōditioe ticius decesserit: q̄uis cōditio decesserit: ad heredē ticius legatum pertinebit. nā legatū cum sub cōditioe adimitur: pertinēde est ac si sub cōtraria cōditioe datū fuisset. **S**i ita legatum est: ticio decē heres meus dato: si ticio non dederit eadē decē semp̄onio dato: si moriatur ticius ante diē: legatū semp̄onius legatū vtiliter petet. translatum enim legatū intelligi debet.

Idem.

Dui seuerus. qua. id est aliqua.

Uidit. scilicet liberto. vt. §. eo. l. libertus. r. C. de his qui. vt indig. l. hereditas. sed argu. contra. §. ad fill.

Uidit. si seruo. instituitur et ab eo. l. iij. §. i. seruo eius legatum non valet relictum. vt institui. de

Qui hominem legat r. si chū adimit: nō perimit legatum sed extenuat. **U**lp.

Uidit. si chū legatari⁹ eligere nō possit.

In adimendo id qd a testatore conceditur verbis testatoris statuit. **U**lp. Martianus.

Dui seuerus et antoninus rescripserūt cū testator postrema scriptura quā ratione motus pessimū libertum esse adiecisset: ea que p̄iore scriptura et relicta fuerant adempta videri.

Uidit. inducitur ad diminutionem non important augmentum. **B**arto. Florentinus.

Uidit. legata inutiliter data ademptione non confirmantur: veluti si seruo a dño herede instituto pure legatum sub cōditioe adimatur. nam pure legatū si sub cōditioe adimatur: sub cōtraria cōditioe datum itelligitur: ideo cōfirmatur. ademptio autē quominus non quo magis legatū debeat iteruenti. **U**idit. Quibus ex causis datio legati inutilis est: ex hisdem causis etiā adēptio inefficax habetur: veluti si viam pro parte adimas: aut pro parte liberum esse vetes.

Uidit. legatum extitum alienatione nō restauratur: nisi de nouo probetur. **U**lp. Paulus.

Qum seruus legat⁹ a testatore r alienatus rursus redemptus sit a testatore: non debetur legatario opposita exceptione doli mali. sane

Idem.

in p̄ncipi. Accursius florentinus.

Uidit. si leges libertatem et pro parte adimas: nō valet. ad quod. §. de excep. rei iudi. l. iudicate. in p̄ncipi. r. de libe. cau. l. duobus. Accur.

Uidit. seruus et alienatus. ex voluntate. f. donando. vt. §. eo. l. rem legata m.

fo. LXXvi.

legata. si seruo. instituitur et ab eo. l. iij. §. i. seruo eius legatum non valet relictum. vt institui. de

lega. §. an seruo. r. §. e contrario.

Uidit. Nam pure. merito hoc ita dicitur: quia quibusdā videbatur sec⁹ ta li ratione nam r. §. datum. id ē non ademptum. Roge.

Uidit. Confirmat. ratione mera: aut certe ironice loquitur fm Roge.

Uidit. Ademptio. remouet qd confirmetur legatū ratione supradicta fm Roge.

Uidit. Interuenit. nota spectandum fore quare aliqd fiat. sic. §. titu. l. l. aurelius. §. testamēto ita. r. §. fun. instru. l. si mancipia. in p̄ncipi. r. §. de condi. r. demō. l. cum tale. §. fina. et ad le. fal. l. in ratione. §. cum quidam. et §. ope. no. nun. l. i. §. inde q̄ritur. r. §. de ma. tes. l. iucia. §. iucius. et faci. §. l. si legatū. Item faci. §. §. hēredi. insti. l. ex facto etiam. r. l. si so cius.

Uidit. Habetur. et e contra: vbi legatum vtiliter: ademptio vtilis est. vt. §. eo. l. si seruo. r. l. si seruus.

Uidit. Adimas. nō nec legari nec adimi pro parte via potest. vt. §. de serui. l. pro parte. §. pro parte. et de lega. ij. l. cum filius.

Uidit. Habetur. et e contra: vbi legatum vtiliter: ademptio vtilis est. vt. §. eo. l. si seruo. r. l. si seruus.

Uidit. Adimas. nō nec legari nec adimi pro parte via potest. vt. §. de serui. l. pro parte. §. pro parte. et de lega. ij. l. cum filius.

in p̄ncipi. Accursius florentinus.

Uidit. si leges libertatem et pro parte adimas: nō valet. ad quod. §. de excep. rei iudi. l. iudicate. in p̄ncipi. r. de libe. cau. l. duobus. Accur.

Uidit. seruus et alienatus. ex voluntate. f. donando. vt. §. eo. l. rem legata m.

§. iij.

Nō sum mouebit. aliud esset si liber esse iustus sit. vt. l. de manu. testa. l. verū est. que est ptra. Item facit cōtra. l. de pdi. r. demō. filie. §. fi. r. C. de remis. pig. l. fi. r. §. de aur. r. argen. lega. l. scribit. §. item.

Nihil interest. inducat. qd vt dic vt no. C. de testi. l. nostraz. r. §. de lega. l. si ita scriptū. r. de his que in testa. delen. l. i. §. r. ideo. r. l. ij. in pn. Item facit. §. de pen. hered. l. si qd liber. circa pn. r. de iudi. l. r. post. §. i. Accur.

Nihil corrige. corrigit vltima pūmā cum addit vel minuit. cōmutat qñ transfert. vt. §. eo. trāsiano. rescindit cū extollit. vt. §. l. p. r. fa. §. §. ali. le ga. gatio. r. de leg. r. senatuscō. nō est r. de codici. diui. §. l. r. C. de pac. l. pacta. Vel dic e cōtra: q pūa qñqz corrigit vltimā vlt determinat. vt. §. de le. i. si michi r. ti bi. §. fi. r. de leg. iij. l. si qd in pun. fed ptra. l. de reg. iur. l. vbi repugnātia. Sol. ibi nescit qd pūus r. qd posterus sit factū: vel ibi est repugnātia ppter plixitatem verborum. vt §. de cōdi. in sti. l. si ticius.

Nihil phibet priorem corrige. cōmutat rescidere

Alienatione volūtaria extinguat legatū. bar. M odesti.

Hem legatay si testator vltimāly donauit: oimō extinguit legatum: nec distinguit vtrū ppter necessitate rei familiaris an mera volūta te donauerit: vt si necessitate dōauerit legatū debeat. si nuda volūta te nō debeat. hec em distincio in donātis munificētia non cadit: cū nemo in necessitatibus liberalis existat.

Legatū ademptus simplex manet apud heredem cū onere suo. Barro. I dem.

Sed adimēdo legatuz qd meuo relictu sit fideicommissuz ab eo datū defuncto reuocare noluit: hīdes ex causa fideicommissi conuentri potest recte probari pot.

Hem legatam. extinguitur. p exceptionē. non ipso iure. vt. §. eo. l. cum seruus. e Rei familiaris. r. nō facit rescindi venditionē talis necessitas. vt. C. de rescin. ven. l. nō idcirco.

Liberalis. q. d. qui dat aliquid ex necessitate nō dicitur id donare. vt. §. de dona. inter vir. r. vxo. si quis p. r. C. de do. nec ignotās. r. §. de dona. l. donari. qñqz tamen

Dona: tio q fit proprie. vt. C. de here. l. cognouim. r. §. de adm. tu. cuz ex neces plures §. in pūmis. r. §. de tu. r. ra. di. l. i. §. l. r. J. ad. l. aq. l. si seruus seruū §. si oliuam. vel dic nemo r. i. nemo mdi an dōa gens donat. sed tūc est arg. ptra. §. si cer. pe. si ego. Item tertio nemo est liberalis ei qui indiget. vnde versus. C. si fueris felix multos numerabis amicos. Tempora dum fuerint nubila/ solus eris. sed pma vera. r. facit. §. de au. r. argen. lega. scribit. §. itē. r. §. eo. l. legatū §. fi. Sed quid si alienauit titulo nō lucratiuo: ex volūta te pura vt fe neret: rñ dent quidā semp videri fieri ex necessitate. arg. §. de. pcur. seruū quoqz. sed dicas tunc habere locū hanc

distinctionem quā hic dicit cessare in donatione. q. d. alio habet locū. r. sic intellige. §. de leg. iij. fideicommissa. §. si rē r. colligat. §. eo. si seruus. r. facit in sti. de leg. §. si rem.

Sed adimēdo. posse. quasi cū onere redeat. sic. C. de cadau. tol. §. i. r. §. de ali. lega. gatio. in pun. fed arg. cōtra. §. eo. l. si tibi.

Conutilis trāsatio pmit legatum. Bar. P omponius. E t si trāsferā legatū in eū cū quo nobis testamētī factio nō est: siue in seruū proprium cui sine libertate le gauero: lz ei nō dbeat nec alij tñ nō debebit cui fuit adēptū.

Legatū filio vel seruo non pot adimi a pte vel dño. Bar. E gatū nullū i ucin. Alij adimi pot qz cui da tū est: q propter si filio aut seruo alieno legatum fuerit dño aut pti legatū adimi nō pot.

Conmicitte supuenietes et testm impfectū heredis institutionē nō uiciāt §. legatū. B.

Ex pte heres p ompo institutus etiā legatū accepert: eū testator: inimicitij grauitissimis psecutus cuz testm aliud facere instituisse nec pficere potuisset pterijt: hereditarie quidē actiones ei nō denegabunt: sed legatū si petat exceptioe doli mali sum mouebitur.

Si ex pecunia legata p testatorem aliquid ematur legatum non extinguitur sed ex re

de stipu. ser. §. cum factū. fed arg. contra. §. de lega. l. l. legatum. r. §. de suc. e dic. l. i. §. per seruū.

Ex parte legatum. i. pte legatum. An Instituitur in animo. nō tamē fecit. o Preterijt. als preterijt. i. omisit. als pterera. p Denegabunt. cōtra. C. de his qui. vt indig. hereditas. r. §. de his quibus vt indig. l. cum quidam. Sol. hic nō ipso iure: sed ibi sic per sententiā. vel ibi expressa: huc tacita est reuocatio. vel dic vt dixi. in. d. l. cū quidā. Item no. in legato secus. vt. r. §. l. iij. §. fina. Itē in quare secus respon. quia hereditas semel data adimi nō potest. in legato secus. vt. §. de his que in testa. delen. l. i. §. fina. r. de testa. mili. l. milites. §. veteranus. Sed quare secus? Rñ. quia cum instituto heredis sit caput testamētū non pot infirmari nisi certis modis solennibus r. quandoqz non solennibus. vt in sti. qui. mo. testa. in fr. §. ex eo. r. C. de testa. hac cōsultissima §. pe. r. l. sancimus. r. l. nostrā. r. §. si tab. test. nul. ex. l. i. §. si heres. r. de hoc nota. §. l. iij. in fi. et facit. §. eo. l. penult. Accur.

Legatū. nullū ali. sic. §. de vulga. substi. q libens. §. fi. r. §. de accep. an inutilis. §. fi. r. §. de verbo. obliga. l. fi. in pun. r. §. de cōdi. r. demon. l. qui here di. in pun. r. in sti.

Egatū nullū ali. sic. §. de vulga. substi. q libens. §. fi. r. §. de accep. an inutilis. §. fi. r. §. de verbo. obliga. l. fi. in pun. r. §. de cōdi. r. demon. l. qui here di. in pun. r. in sti.

Ex parte legatum. i. pte legatum. An Instituitur in animo. nō tamē fecit. o Preterijt. als preterijt. i. omisit. als pterera. p Denegabunt. cōtra. C. de his qui. vt indig. hereditas. r. §. de his quibus vt indig. l. cum quidam. Sol. hic nō ipso iure: sed ibi sic per sententiā. vel ibi expressa: huc tacita est reuocatio. vel dic vt dixi. in. d. l. cū quidā. Item no. in legato secus. vt. r. §. l. iij. §. fina. Itē in quare secus respon. quia hereditas semel data adimi nō potest. in legato secus. vt. §. de his que in testa. delen. l. i. §. fina. r. de testa. mili. l. milites. §. veteranus. Sed quare secus? Rñ. quia cum instituto heredis sit caput testamētū non pot infirmari nisi certis modis solennibus r. quandoqz non solennibus. vt in sti. qui. mo. testa. in fr. §. ex eo. r. C. de testa. hac cōsultissima §. pe. r. l. sancimus. r. l. nostrā. r. §. si tab. test. nul. ex. l. i. §. si heres. r. de hoc nota. §. l. iij. in fi. et facit. §. eo. l. penult. Accur.

Ex parte legatum. i. pte legatum. An Instituitur in animo. nō tamē fecit. o Preterijt. als preterijt. i. omisit. als pterera. p Denegabunt. cōtra. C. de his qui. vt indig. hereditas. r. §. de his quibus vt indig. l. cum quidam. Sol. hic nō ipso iure: sed ibi sic per sententiā. vel ibi expressa: huc tacita est reuocatio. vel dic vt dixi. in. d. l. cū quidā. Item no. in legato secus. vt. r. §. l. iij. §. fina. Itē in quare secus respon. quia hereditas semel data adimi nō potest. in legato secus. vt. §. de his que in testa. delen. l. i. §. fina. r. de testa. mili. l. milites. §. veteranus. Sed quare secus? Rñ. quia cum instituto heredis sit caput testamētū non pot infirmari nisi certis modis solennibus r. quandoqz non solennibus. vt in sti. qui. mo. testa. in fr. §. ex eo. r. C. de testa. hac cōsultissima §. pe. r. l. sancimus. r. l. nostrā. r. §. si tab. test. nul. ex. l. i. §. si heres. r. de hoc nota. §. l. iij. in fi. et facit. §. eo. l. penult. Accur.

Ex parte legatum. i. pte legatum. An Instituitur in animo. nō tamē fecit. o Preterijt. als preterijt. i. omisit. als pterera. p Denegabunt. cōtra. C. de his qui. vt indig. hereditas. r. §. de his quibus vt indig. l. cum quidam. Sol. hic nō ipso iure: sed ibi sic per sententiā. vel ibi expressa: huc tacita est reuocatio. vel dic vt dixi. in. d. l. cū quidā. Item no. in legato secus. vt. r. §. l. iij. §. fina. Itē in quare secus respon. quia hereditas semel data adimi nō potest. in legato secus. vt. §. de his que in testa. delen. l. i. §. fina. r. de testa. mili. l. milites. §. veteranus. Sed quare secus? Rñ. quia cum instituto heredis sit caput testamētū non pot infirmari nisi certis modis solennibus r. quandoqz non solennibus. vt in sti. qui. mo. testa. in fr. §. ex eo. r. C. de testa. hac cōsultissima §. pe. r. l. sancimus. r. l. nostrā. r. §. si tab. test. nul. ex. l. i. §. si heres. r. de hoc nota. §. l. iij. in fi. et facit. §. eo. l. penult. Accur.

Ex parte legatum. i. pte legatum. An Instituitur in animo. nō tamē fecit. o Preterijt. als preterijt. i. omisit. als pterera. p Denegabunt. cōtra. C. de his qui. vt indig. hereditas. r. §. de his quibus vt indig. l. cum quidam. Sol. hic nō ipso iure: sed ibi sic per sententiā. vel ibi expressa: huc tacita est reuocatio. vel dic vt dixi. in. d. l. cū quidā. Item no. in legato secus. vt. r. §. l. iij. §. fina. Itē in quare secus respon. quia hereditas semel data adimi nō potest. in legato secus. vt. §. de his que in testa. delen. l. i. §. fina. r. de testa. mili. l. milites. §. veteranus. Sed quare secus? Rñ. quia cum instituto heredis sit caput testamētū non pot infirmari nisi certis modis solennibus r. quandoqz non solennibus. vt in sti. qui. mo. testa. in fr. §. ex eo. r. C. de testa. hac cōsultissima §. pe. r. l. sancimus. r. l. nostrā. r. §. si tab. test. nul. ex. l. i. §. si heres. r. de hoc nota. §. l. iij. in fi. et facit. §. eo. l. penult. Accur.

Ex parte legatum. i. pte legatum. An Instituitur in animo. nō tamē fecit. o Preterijt. als preterijt. i. omisit. als pterera. p Denegabunt. cōtra. C. de his qui. vt indig. hereditas. r. §. de his quibus vt indig. l. cum quidam. Sol. hic nō ipso iure: sed ibi sic per sententiā. vel ibi expressa: huc tacita est reuocatio. vel dic vt dixi. in. d. l. cū quidā. Item no. in legato secus. vt. r. §. l. iij. §. fina. Itē in quare secus respon. quia hereditas semel data adimi nō potest. in legato secus. vt. §. de his que in testa. delen. l. i. §. fina. r. de testa. mili. l. milites. §. veteranus. Sed quare secus? Rñ. quia cum instituto heredis sit caput testamētū non pot infirmari nisi certis modis solennibus r. quandoqz non solennibus. vt in sti. qui. mo. testa. in fr. §. ex eo. r. C. de testa. hac cōsultissima §. pe. r. l. sancimus. r. l. nostrā. r. §. si tab. test. nul. ex. l. i. §. si heres. r. de hoc nota. §. l. iij. in fi. et facit. §. eo. l. penult. Accur.

Pater primipili. i. cuiusdā administratiōis in q̄ fuerit multa cōmoda v̄l lucra. q. d. ex tali negociatiōe

Coluit. f. per preceptionem.

Cōparat. pluris q̄. ccc. aureis. vt statim ptz. Ac.

Cidest. sic. s. de leg. ij. impator. s. fi. r. l. se. r. seq. r. de pen. here. sed r. si lege. s. i.

Indiuisas. quedā em̄ indiuisē remāserant.

Coluisse. scz pater. s. 30.

Cu in eā. i. in ea possessione p̄cipiar filia nubens aureos. ccc. r. s. v̄l per suo portionez accipiat hereditariā. ad q̄ est. s. fa. mi. her. l. que pater. sed p̄tra. C. fa. mi. her. l. in cognitiōe. vbi dicit v̄l iūter. s. dicit v̄l i.

Pecunia relicta. vt. ccc. hēat ante partē. in reliquis hereditariā. vt. s. fa. her. heredes. s. fi. r. l. seq. r. fa. s. de leg. ij. l. xi. s. si rem.

Legatū. sublatū. i. si habuerit filios.

Necessaria. ad legatū habendū. r. dic. vt. de cōditio. r. demō. l. legatū sub ditione r. sic nō est p̄tra. s. de heredi. inst. l. sub ditione. r. sic fa. cit. C. de cadu. tol. s. ne aut. r. i. de cōditio. r. demō. l. legatū. r. l. que ditione. r. i. de verb. obli. l. ticia. s. idē r̄dit.

Collatas. collata in vxorem.

Filie. alio filij. i. filie. nā masculinū p̄cipit femininū vt. s. de le. iij. qui duos. r. i. eo. al. in. in. fi. l. r. r. r. facit. s. v̄l legatū. i. s. i. h. r. l. si ex toto. in. pn. r. de leg. ij. l. xi. s. si rē. et s. de auro lega. scribit. s. item. r. de fun. instru. q̄litū. s. fi. r. s. eo. translatio. r. l. nichil. p̄hibet. r. l. r. si transferam.

Literi. dedit. f. testator.

Cōparatū. cōparatū em̄ fuerat forte. p̄ decem r. tantū voluit p̄cipere alij coherede a quodam noie.

Distracto. a defuncto ex voluntate. r. sic reuocato legatō. r. dic. citra offensam. qz nō offendit legatarius testatorē. qz tunc nō p̄deret alter. vel dic. a defuncto legatario consentiente. r. sic nō offendit testator legatarius. sed tūc idem esset et si eo inuito.

Redijset. sic. s. co. pater.

Actiones. admitta cōpensatione tali. qz alter nō h̄z ergo nec iste. arg. contra. C. de appel. l. p̄cipimus. in. fi.

Seruo. testator s̄icho libertatē in testamento reliquit r. eidē fundū in sequēti die alienauit s̄ichum ex voluntate r. sic libertas r. legatū sunt reuocata tacite.

Tertio in codicillis expresse ademit libertatē. querit an legatū fundi acq̄rat emptor serui.

Rh. nō. tum. p̄pter tacitā reuocatiōnē libertatis. tū p̄pter expresse. cū legatū fundi sine libertate esse non potest. Nec dicit quis inualem ex p̄p̄ssaz ademptiōnē libertatē. quasi alieno seruo. quia imo ē redimī. r. sic reuocatiōnē libertatis nisi expresse esset adempta.

Dato. id est relicto.

Legato. sed licet fundi.

Alienato. seruo. Accur.

Adumatur. f. expresse in codicillis.

Peruenitur. aliud in hereditate. vt. inst. de heredi. instu. s. q. si alienatus.

Constitut. i. valet.

Sicut datio. scz libertatis cōstitutē cū in eum r. tūc em̄ valet libertas. qz p̄t redimī ergo r. s. valet ademptio. qz p̄t redimī. sicut ecōtra vbi nō valet datio nec ademptio. vt. s. eo. legatō. s. fi. r. dic. fm̄ Ro. r. s. 30. q̄ in pun. huius. l. al. legabat. qz solā libertatē ademit testator q̄ aliud legatū tā serui alienatione euacuatū silentio roboret. Idēqz de libertate diceremus. f. vt esset adēpta etiā si expresse post alienationē serui nō esset facta ademptio. vt. inst. de here. inst. q. si alienatus. Videt ergo q̄ illa adēptio expresse sit sup̄vacua. s. nō est. qz si facta nō esset seruo ante aditā hereditatē hereditariā q̄lito. vel a testatore redēpto qualesceret libertas. vt. i. de testa. ma. l. verū est. sed hec exp̄ssa adēptio opat̄ ne animō libertas redēpto seruo suo data p̄sumat. in legatō. nō oparet̄ exp̄ssa q̄ nō oparet̄ tacita. nec em̄ legatū p̄sumit datū etiā redēpto seruo. vt. s. eo. cū seruus. s. nec. fi. huius. l. corrigat. pun. nā in p̄mo casu viciat legatū alienatione. nec qualescere

Actiones. admitta cōpensatione tali. qz alter nō h̄z ergo nec iste. arg. contra. C. de appel. l. p̄cipimus. in. fi.

Seruo. testator s̄icho libertatē in testamento reliquit r. eidē fundū in sequēti die alienauit s̄ichum ex voluntate r. sic libertas r. legatū sunt reuocata tacite.

Tertio in codicillis expresse ademit libertatē. querit an legatū fundi acq̄rat emptor serui.

Rh. nō. tum. p̄pter tacitā reuocatiōnē libertatis. tū p̄pter expresse. cū legatū fundi sine libertate esse non potest. Nec dicit quis inualem ex p̄p̄ssaz ademptiōnē libertatē. quasi alieno seruo. quia imo ē redimī. r. sic reuocatiōnē libertatis nisi expresse esset adempta.

Dato. id est relicto.

Legato. sed licet fundi.

Alienato. seruo. Accur.

Adumatur. f. expresse in codicillis.

Peruenitur. aliud in hereditate. vt. inst. de heredi. instu. s. q. si alienatus.

Constitut. i. valet.

Sicut datio. scz libertatis cōstitutē cū in eum r. tūc em̄ valet libertas. qz p̄t redimī ergo r. s. valet ademptio. qz p̄t redimī. sicut ecōtra vbi nō valet datio nec ademptio. vt. s. eo. legatō. s. fi. r. dic. fm̄ Ro. r. s. 30. q̄ in pun. huius. l. al. legabat. qz solā libertatē ademit testator q̄ aliud legatū tā serui alienatione euacuatū silentio roboret. Idēqz de libertate diceremus. f. vt esset adēpta etiā si expresse post alienationē serui nō esset facta ademptio. vt. inst. de here. inst. q. si alienatus. Videt ergo q̄ illa adēptio expresse sit sup̄vacua. s. nō est. qz si facta nō esset seruo ante aditā hereditatē hereditariā q̄lito. vel a testatore redēpto qualesceret libertas. vt. i. de testa. ma. l. verū est. sed hec exp̄ssa adēptio opat̄ ne animō libertas redēpto seruo suo data p̄sumat. in legatō. nō oparet̄ exp̄ssa q̄ nō oparet̄ tacita. nec em̄ legatū p̄sumit datū etiā redēpto seruo. vt. s. eo. cū seruus. s. nec. fi. huius. l. corrigat. pun. nā in p̄mo casu viciat legatū alienatione. nec qualescere

Alienato seruo expresse libertate adēptio legatū sibi inuncti tacitā reuocatiōnē inducit. secus si adimatur ipso manumisso. Barto. Paulus.

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

Seruo cum libertate dato legatō r. alieatō adimat libertas. q̄uis alieno iutiliter adimat. tū legatū ad emptorē nō p̄uentur. r. merito. constitut. em̄ ademptio. qz possit redimī. sicut datio cum in eū cōfertur qui faciēdi testamenti t̄p̄e fuit testatoris. dein de alienato codicillis libertas

pōt redēpto seruo. qz sine libertate est. nā nō videt̃ data cū sit adēpta. vt. s. de his que in testa. s. l. i. r. s. e. l. r. si trāfferā. in alio s̃o casu cū libertatem habeat nil phibe- ret ip̃m legatū capere. nec valet adēptio libertatis in vlti- mo casu: qz inuile est casum liberi hoīs expectare non aūt serui redēptio nē. vt. i. de s̃b. ob. l. inter stipulante. s. hō liber. s. cur nō presumit̃ reuo carū legatū p̃ dationē libertatis si cut p̃ alienationē. Rñ. qz datio liber- tatis nō videt̃ alie natio: qz h̃z eum libertum.

A iusserat. i. te- stamento. **B** Manumise- rit. idē forte si alio modo sit liber fa- ctus. vt. s. de here- di. insti. l. antepe. **C** Putant. sed male. r. sic statim corrigi. s. sup. r. cui cōsonat. C. de testa. l. testm. r. fas- cit. i. eo. l. si. r. insti. de heredi. insti. s. seruus. r. i. l. pri.

Seruus lega- tus. nicio puta.

Aliquid. f. le- gatū est puta fun- dus. accur.

Adimat. scz expresse fund⁹ qd tñ tacite p̃ aliena- tionē serui erat re uocatum. vt. no. s. l. p̃ori.

Ipsi. f. seruo qd legatū non ce- dit nisi ab adita h̃rditate. vt. i. quā do di. lega. ce. he- redit. s. si.

Ademptio. fundi expresse.

Legatum. f. fundi.

Procedere. i. s̃onri effectum.

Si redimat. al̃s est si reddiderit: r. tunc dic. i. dede- rit d̃is serui legatum legatario. f. nicio. licet eñ pecunia cū effectu obstante exceptione nō possit solui: si tñ soluat nō repetit nisi adēptio sit legatū expresse. tñ eñ soluē ti p̃ errore dat̃ repentio: qz nulla inerat obligatio. vel dic reddiderit. ppue. f. seruo d̃no: r. tūc p̃cedit legatū si lega- tarius testatoris nouā p̃ferat voluntatē. vt. s. eo. cū seruo. al̃s redimat. f. seruo. r. tūc dic vt. s. qz r. dat̃ sit nicio spon- te nā seruus s̃ fundus vel si p̃ferat sc̃ba noua voluntas.

Seruo legato. puta nicio. r. sūt isti ablatiui absoluti.

Manumisso. scz postea. **O** Legatū. i. ipse seruus expresse im adimat̃ legatario. **P** Ademptio. i. superuacua: quoniā adēptio p̃ma- numissionem iam facta erat. **Q** Legatum. scz fundi seruo.

posteriorē scripturam testa- menti placuit seruari.

Si testator appellauerit le- bertū in testamēto ingratū in quo ei legauerat: videt̃ eidem adēmissē legatū. h. d. Paul⁹.

Libertus qui in priore l̃pte testamētū legatum acceperat: r. ingrat⁹ postea eadē scriptura a testatore appella- tus est: commutata voluntate actionē ex testō h̃re nō pōt.

Fideicommissus ab vno in al- ium transferri cū onere spāl̃i: r. onus primo in iuctus in p̃sona ad quā trāfferit in onere spāl̃i nō videt̃ repetitū. B. Secuo.

Alumne sue sempronie plura legauerat: qdaz ex h̃is abstulit: quedā vt p̃sta- rent ab herede suo petiit: in q- bus r. xx. dare voluit h̃is ver- bis/hoc ampli⁹ do lego dario volo. xx. auri libras. r. adiecit fideiqz tue attici⁹ cōmittit vt i- p̃mis sempronīa sorore tuaz p̃ tua pietate r. regere r. tueri velis. r. si putaueris eā ad bo- nā vite cōsuetudinē reuerfam xx. auri libras ei reddes cum mortis: interim tñ redditus ei⁹. i. vsuras semisses ei p̃stes: postea codicillis ad meuiū le- gatariuz eas dē. xx. libras auri transtulit r. fidei eius cōmisit in hec verba. xx. libras auri q̃s testō sempronie alūne mee re-

Tibi. cōmi- sero. i. tibi p̃ fideicommiss. relin- quero. Bzo.

Nō prestes. al̃s deest nō r. al̃s adest r. bede. r. cō- cor. i. si cui plusq̃ p. l. fal. l. nisi. s. ut̃ ipse. r. C. de vsur. l. per retentionem: sed p̃tra. s. de pro- batio. l. iij. Sol. ibi Item argu. con- tra. s. de condi. in- sti. cum seruus. r. J. de conditio. r. de mon. l. auita. r. s. s.

alimen. lega. gaio in princi. r. facti. i. eo. alumne in fi. i. rñ. i. rñ. r. s. ab hereditibus. r. s. qui filias. r. de pecul. lega. l. si peculium. r. s. eo. ti. laurelius. s. testamento.

Libertus. fact. s. co. diui. r. C. de his quib. vt in- dig. hereditas.

Alumne. xx. auri. nō pure: s̃ post mortē: vt subijc̃t.

Attici. pp̃tū nomē est h̃rdit. i. fratris alūne. Bzo. vt apparet. i. vel nō erat frater: sed fraterna charita- te eam diligebat. vt. s. de here. insti. nemo. s. qui frater.

Ad meuiū. al̃s est ad meuiā legatariā: sed falsa est littera. Nam in multis locis oportet dici meui⁹. id est meua. al̃s est meuium. r. hec vera.

a Denarios quinq. s. p. victu.
b Centenos. dic. centenos. r. v. cenos.

c Quinos. i. qn. quies. xx. poni. p. eodem. r. die. mens. stuos.

d Certa sum. per hoc videt. relinqueret. fideicom. mis. vt. s. titu. i. l. ynum. s. si. r. de le. ga. i. filiusfam. s. vt. q. s. r. de leg. iij. pamp. philo.

e Anticus. qd. videbat. per verba. superiora. certa. sum. r. c.

f Sed alia. scz. mensura. r. sic. p. s. rior. scriptura. ini. nime. grauat. sic. s. l. si. tibi. certam.

g Et ab herede. qua. si. heres. le. gatar. sit. rogat. qd. valeret. vt. s. d. le. iij. si. fuerit. s. si.

h Libertas. qz. eaz. manumiserat. pater. nate.

i Sinty. sim. grece. sinty. sim. la. tina. dicit. oem. pos. sessionem.

k In quibus. id. est. iter. que. ver. ba. epistole.

l Salutes. hec. est. ep. ta. in. greco. qua. quidam. libri. habent. translatam. in. latinu. p. hec. ver. ba. volo. r. c. alij. no. habent. r. ponunt. grecoz. qd. signifi. cet. predia. que. reli. qui. pamp. philo. seie. dono. r. fm. istos. peret. seia. quasi. ex. donatio. inter. viuos. fm. p. mos. p. fideicom. missum.

m Liberta. ha. bet. quada. in. seia. liberta. r. i. cap. s. ab. hereditib. alij. no. habet. r. subau. dior. in. seiam. lib. erta. r. i. cap. s. seia. liberta. r. c.

litque eas dari volo mento cau-
tionibus interpositis vt ex ea
summa eidē sempionte qd̄ diu
vixerit prestet mēstruos dena-
rios q̄nq; r vestiarij noie de-
narios cērenos^b vtenos qui-
nos^c idq; fidel vestre cōmitto:
certa sum^a sūt te meui pro tua
pletate petiturū ab h̄rde tuo
vt volūtas mea in psonā alū-
ne mee duret: q̄sūtū est an me-
ulus legatari^o cogēd^o sit post
mortē suā. xx. libras auri sem-
pionte restituere sicut rogar^o
fuerat attictus^o h̄rs. R̄ndi fm
ea q̄ pponerent. xx. qd̄ auri li-
bras nō cogēdū prestare: sed
alia^o q̄ ab eo alūne relicta fue-
rāt debet r a meulo r ab he-
rede^o ei^o donec viueret alūna.

C Si de rebus sp̄aliter lega-
tis r sub noie generali p̄firma-
tis vna alteri leges in totū vt-
detur esse legata r a legatario
p̄mo adempta. Bar.

Ticia testamēto seia libera-
tam^o eandēq; collactanea ex
pte. xij. heredē instituerat: p̄-
philo liberto suo p̄dia p̄ fidel-
comis. dedit i qd̄^o sinty. sim. i.
omnē possessionē p̄dior q̄ ap-
pellabat circa colonē: eidēq;
liberto postea p̄ epistolā alias
etiā res donauit in q̄bus etiā
de seia r pamp. phila ita locuta
est. Ticia hereditib^o meis salu-
tē: volo firma esse que inferi^o
ordinata sunt quecūq; p̄uent i
noie p̄phile fecisse: si seia col-
lactanea mea heres nō fiet: ex
ea pte ex qua eā scripsi volo ei
dari sinty. sim. que est circa co-
lonem.

quesitum est cum seia liberta
omissa pte hereditatis ei testa-
mento a scripta ex codicillis si
deicommissum.

id est sinty. sim. circa co-
lonē eligat: an si p̄phile^o ex cā-
fideicommissi eadē p̄dia v̄di-
cet doli mali exceptione sum-
moueri debeat. R̄ndi transla-
tū videri fideicommissi. p̄dior sin-
ty. sim. que est circa colonem.

C Heredemptionem oneris
adiecti in vim modi etiam le-
gatum videt ademptū. Bar.

Seia liberta^o ab hereditib^o
petierat vt si in puincia decef-
lisset: sexaginta lucto ticio da-
retur vt is corpus ei^o curaret:
r in patriā reportaret: r adie-
cerat hec verba: cui p̄cedi vo-
lo si qd̄ ex ea pecunia superit:
eadem die codicillos ad here-
des suos ita scripserat. p̄eto
a vobis vt siue in puincia siue
in via aliqd̄ michi humanit^o
acciderit. corpus meū curetis
r in cāpaniā r in monumentū
filioz meoz reportare: questi-
tuz est an id qd̄ superfuerit ex
sexaginta lucto ticio tacite ade-
merit. R̄ndi. ademptū videri^o.

Quam ad res reforma-
tas videt testator volūtatē
mutare nō quātū ad alias. b.

Qui filias ex disparib^o por-
tionibus testō heredes insti-
tuerat^o pene omnium bonoz
suoz eodē testamēto diuisio-
nē fecit: deinde hec verba ad-
iecit: reliqua autē existentia oīa
michi s̄i r hereditaria onera
erunt solū duap^o filiaz meaz.
scz p̄ime r secūde: vel que ex
his subsistent.

postea codi-
cillis longe aliā diuisione^o fe-
cit bonoz suozum inter ea scdē
r testamento diuiserat: quedā
tamen nulli nominatim dedit:
quesitū est an prima r secun-
da filla ex verbis testamētū cō-
sequi possint vt sole^o habeant
ea que nominatim nulli relicta
fuerūt in diuisione que nouis-
sime a patre facta est. R̄ndi. non
a tota^o voluntate recessisse vi-
deri: sed ab his tantum rebus
quas reformasset.

Translatio legatario facta
occasione mortis sperate ex in-
stanti infirmitate ita demū h̄z
effectū si ex eadē infirmitate le-
gatar^o mortis: nō si ex alia. b.
Cū post aptas tabulas tes-
tamētū p̄stulanus vixerit de

Humanitus
expone vt insti. s.
donatio. s. i.

Repotare.
scz curetis.

Ademptum
videt. cōtra. i. de
condi. r demon. si
quis seruuz. Sol.
ibi fauor liberta-
tis. vel ibi on^o ser-
uio inunctuz fuit
ademptū. hic au-
tem onus impos-
tū lucto fuit impo-
sitū hereditibus: r
ademptū lucto. r
facit. s. eo. l. si tibi
certam. r de fun.
instru. l. quesitum
in fl. arg. p̄tra. i. de
cōdi. r demon. l. si
quis est. uem. arg.
cōtra. s. de testa. l.
heredes. s. r si qd̄
Sol. ibi. Itz no.
q̄ onus cōcomi-
tatur emolumen-
tuz r cōtra. sic. s.
de ali. lega. l. gaio.
q̄ instituerat.
r quosdam alios.
vt. i. pater.

Solū duarū.
q. d. nō coheredi
r sic duo dixit in dī
uisis p̄tinere ad fi-
lias r ipas subire.
onera eris alieni.

Ut sole. r nō
aliq̄ coheredes.

Non a tota.
sic. r. C. de testa.
tu. r si a p̄re. r de
re. vxo. actio. l. i. s.
sciēdi. sed p̄tra. s.
eo. l. si tibi certam
Sol. hic p̄re. testm̄
nō rūp̄t p̄ codicil-
los: sed ibi vtrūq;
erat testm̄. Ro. vel
vtrūq; relicti in
eodē testō. item cō-
tra. s. de testa. here-
des. s. si qd̄. Sol.
fm. Arg. s. de solē
nitare testamētū.
hic de mutatione
diuisionis.

Testamētū.
qd̄ fecerat m̄ p̄ti-
liam in q̄ ei portio
nē h̄ditat. r qd̄
p̄dia legauit. azo.

a **Eius** .i. p^ustuliani .id est quam habet in hereditate.
b **Legaueram** .sub. duxi legare .et adde adiectis his verbis: vt si quid .i. c.

c **Humanit⁹** .p hoc videbat q^uoq^u decederet .i. ex q^uoq^u infirmitate p^ustulianus: q^uo ei relictu fuerat etiã ad sanuaru et maria nu translatu fuisse: q^uo remouet.
d **Infirmirate** secus q^u si ex alia .Ro. .i. fact. .s. qui .ex cau. maio. l. ab hostib⁹ .s. q^u quod simplicit. .i. d vul. sub. l. in substituti one. .i. l. filio. s. argu. contra. .s. de li be. .i. posthu. l. pla cet.

H **Illo** .legauit id est p^ulegauit predicto filio.
f **Sec** .i. vtore. .i. spicitur em tepus quo cedit dies legau. vt .i. s. d fun. in l. i. l. pe. .i. arg. .s. de lega. i. l. q^u i reru. .s. si q^u post. et de lega. .i. l. pe. cultu. in pun. et .i. eo. l. f.

g **Legauit** .id est p^ulegauit.
h **Codicillis** .sic ergo q^uo testameto relinquatur in codicillis adimitur. vt in l. i. eo. l. pun. .i. no. .s. de test. l. l. heredes. .s. i. i.

i **Cur** ad matre. imo videt ap^o matre remanere. vt .s. de ali. le. l. pe. cumie. que est contra. Sol. ibi fideicomis. fuit inutile morte fideicomis. sarij: hic p^uta testatoris: que patz in adimedo legator: h^u grauado matre videt penitus se deo q^u quatuor ei legauerat. arg. .s. eo. l. q^u si. .i. l. et ideo. vt hic ab initio nil pl⁹ nisi duo matri erat relictu riu. Tu dicas q^u hic quo ad illa duo m^u vt ministra fuit electa. vt .i. s. de lega. .i. l. si q^uo ticio. .i. l. si q^uo quos. .i. s. de dona. cau. moz. l. si filio. sed in duo vt legatari⁹ .i. eodem modo solue. C. de cadu. tol. s. pro scdo. .i. s. de lega. .i. l. si

fundum p^u fideicomissum .s. iulianus. .i. de lega. .i. l. pat. .s. iulianus. .i. de codi. .i. de mo. l. si quis cu. que sunt .i. et dic vt. d. l. si q^uo ticio. apparet ex p^udictis q^u id q^uo dicitur ademptu non videt datum. vt .s. de his que in testa. de. l. i. s. pe. q^uo veru est quantu ad illum locum cui est adem

M **atri** sue ex parte hereditate quatuor p^uda legauit: et fidel⁹ commisit vt ex his duo focero restitueret: deinde codicillis focero ademit fideicomis. quesitum est an nichilo minus ex p^ulegatione ad matre p^uneret: R^undi nichil p^uponi cur ad matre p^uneret.

Q **uot** accusat testatorem de crimie capitali videtur sibi capitaliter inimic⁹: vnde ei legatum videtur ademptum. Bar.

S **etia** testamento suo legauit ticio auri p^udo. v. ticio accusabat eã q^u patre suu mandasset iterficiendu: setia post instituta accusatione codicillis cofecit: nec ademit ticio p^uuigno legatu: .i. ante sine accusationis decessit: acta causa^m p^ununclatu est patre ticio scelere seie non interemptu. quero cu codicillis legatu q^uo testamento ticio dederat no ademerit: an ab heredibus seie ticio debeat: R^undi fm ea que proponerentur non debet.

P **er** exactionem debitoris legatu de eo factu videt extinctum nisi aliud appareat. hoc dicit Barro.

F **ilie** qua in p^uate habebat iter cetera legauit peculiu. idē post testamentu factum pecunia a debitorie filie exegit: .i. in sua ratione couertit. quero an filia eo noie cu heredibus patris agere possit: R^undi si p^ubetur no adimendi animo factu agere posse.

T **enu** .i. strahere legatu v^u adijcere si nichil p^u nuerata pecunia⁹ legatu sit p^uptu ē

minime quantitatis q^uo maxime: veluti vnus nummi. re v^uro copotati legatu vnus nummi adēpno fieri no p^uo: puta in fundo obscuro .i. difficile est describere q^uo bene parte fundatō q^uo ad p^upa nota sicut in pecunia in p^uoptu

locum cui est adem p^uno quantu ad locu de quo ē adē p^uti. alioquin adē p^uo legatu illi ad que translatu est p^umus statim viam agēdi cofequeret quod hic negat s^u Ro. .i. s. 30.

k **Ticio** .p^uuigno. vt .i. patet.

l **Accusabat** .i. diceret cu heres seie dotem repete ret vt cã p^uuigno lucraret. vt .C. de repu. l. p^uensu. .i. s. solu. ma. l. si ab ho sib⁹ .vel dic q^uo directo criminaliter accusabat. l. cor. b sic. vt .C. de sic. l. is qui.

m **Acta** causa. post mortē seie. et hoc ciuilitate excipiendi. vel dic ēt rialiter q^uo ad bona m^u. quod dicit no. C. si re⁹ vel ac cu. moz. fu. l. f.

n **Non** ademerit. q^uo tacite videt adēptu. vt .s. eo. l. ex pte. .i. l. iij. s. fi. .i. l. seq. .i. fact. .i. de his q^uo vt indig. l. l. .i. l. indignu.

o **Probet** .p^usumit em adēptu vt .s. ea. l. in p^u. et de lega. .i. l. cu pater .s. filia. .i. l. antepe. in p^u. s. 30. et de leg. .i. l. fideicomissa .s. si re. .i. l. q^u filium.

p **Strahere** .p^u pecuniam .cu sola pecunia legatur expedite fieri potest vel totius vel partis adēpno vel quote: vel non quote: et tam

no habemus. Ro. na pecunia p solidos vel p libras: per...

De rebus dubiis

Unde scia nuz. alf. na iur. q casu hec...

cu vero res corporales interuentent: r scriptura difficultoz...

De rebus dubiis. Titu. v.

Si in aliqua parte altera tue est aliqua res dubia decla...

Unde me uianu aut seianu r: cio lega uerat: cuz vniuersa...

plurium predioꝝ sub appella...

hic fieri habebat quoddam aliud predictu qd dicebat seianu...

Plurium inter que non erat seianus...

Si i. q. uis r. i. in fi. heas no. r. distingue circa hoc:...

demonstrare: rudi no videri cetera predia legato voluisse...

relinquit administrat...

videtur relictum. ipse vniuers...

Quibus ciuitatis lega tu vel fideicomis. daru...

Ambiguo r. mone no vtruz dicim: sz id du taxat...

Quod dandi potest confer...

demon. l. suo. in prin. r. idem r. C. de iure delibe. l. cu...

Ambiguo. in pma pte pone: legauit sicly cu ha beret...

Itaq. vere in ambiguo ita est. na aliud in eo qd du...

rane. r. de sup. le. l. legata. in pun. r. de ma. ref. si pecu...

Ad magna. als deest no: sz tu habebas. accnr.

Quibus. for. e. admi. stratoribus ciuita...

Ciuitati. no singulis nisi aliis ostendat testatores...

Cidef. unde capiet administra tores noie ciuita...

Sacerdoti reli ctum ec clesia capir.

intelligatur. et facit. de reg. iur. l. in ambiguis orationibus. et de reb. sig. nepos paulo. et de suppel. leg. l. legata. et l. labeo. circa fine. et ar. de appel. l. i. si quis.

Paulus respondit. alius incipit idem. et quidam dicitur quod hec lex non est in pandectis.

C Et incertis. ut lego tibi fundum si dederis decem ducen in vore filia utiq; vel ei qui primo capituluz ascenderit. ad quod. eo. si fuerit. an legatum valeat incerte persone relictuz. dic. ut in l. de leg. s. incertis. et s. h. nec. et l. eo. quida.

Paulus respondit. non sit. expref. so. noie vel quasi. ut. s. si cer. pet. l. certum. et de here. insti. quotiens. s. si quis.

Q Nulli. facit. s. de usufru. leg. l. qui plures. et s. de here. insti. l. quotiens. s. heredes. et insti. de leg. s. legari. et de verbo. ob. l. si ita. s. gnuo. gonus. s. in casu. tra. ut. i. de sta. li. be. l. pecunia. ubi simpliciter dare infusus feruus et liber esse. heredi videt. iustus.

Q Uida. testa. meto. quod potuit. ut. s. de testa. l. ei. s. h. relegari. f. Amicis. hoc valet etiam hodie. ut in l. de leg. s. sub certa. s. ad id quod subicit siue quis. et videt. con. tra. insti. de leg. s. incertis. s. l. hic. iplicat. dicto. alio.

scz. et amicis. s. in testameto no. notatis. an. asit. ille. s. incertis. hodie. corrigat. qda. q. sic. p. s. s. nec. et ubi loquit. r. in nouo. ius. alij. q. no. et id. referunt. ad. posthumum. et ad. soluta. l. de. oia. p. locis. relicta. que. p. stat. valere. s. incerte. p. lone. relicta. ut. C. de. epif. et. de. id. qd. et. l. nulli.

C Et ante. ad. hoc. est. de. codi. et. demo. l. hec. p. ditio. s. si. et. l. itam. et. C. de. epif. et. de. aut. si. captiu.

h Et pie. tan. debere. dicend. est. Accur.

C Bueno. hic. et. in. duabus. legibus. sequentibus. habes. fideicomis. hereditate. Item. hereditate. directo. Item. le. garuz. vel. fideicomis. singulare. posse. relinqui. posthumo.

Paulus respondit id quod potestatis implere causa danda est. sine dubio certis et incertis personis dari debere. ut fideicommissi petitio possit competere.

C Si persona legataria non apparet non valet legatum. Bar.

Paulus respondit cum I de nomen fideicommissarii testis ascriptus non sit nullus persona ne nec certe nec incerte patrum fideicommissum videri idubitatam est.

C Valet legatum factum incerte persone de certis vel de incertis si incertum venit declaranda ex aliquo futuro eventu. Barto.

Q Uida relegatus alius. tus factus testis post heredis institutionem et post legata quibusdā data ita subiecit. Si quis ex heredibus ceterisque amicis quibus hoc testis mentioes habuit siue quis alius restitutum michi impetrauerit ab iperatorez an decessero quibus ei gratias agere volo dari et quod id egerit a ceteris heredibus aureos totos vnus ex his quis heredes scripserat impetrauit ei restitutionem et antequam id sciret decessit cum de fideicommissio quereret an deberet restituere siue vnus vel legataria s. alij ex amicis curauit eum restituere et ei fideicommissum prestare.

C Posthumus qui non nascitur non facit partem si pro plures nascuntur quibus cum sibi iuncto ad

alieno. et sic est contra insti. de leg. s. posthumus. et de bono. possess. in pn. Sol. illud de lege. xij. tab. at hic considerantur tus p. totum vel impator. ut eo. ii. de leg. s. posthumus. et s. sed nec. et de bo. pos. circa pun. alij hoc iungit si quis tibi vel alieno. i. alij alij et posthumus suo. et. ut nichil. hic. de alieno. dicit.

C Si tibi et posthumus suo vel alieno hereditatem restituere quis rogauerit. Metianus.

C Et ex parte te vel ex parte posthumus heredes instituisse legatumve similiter vel fideicommissum dedisset. Bar.

C Trum. ita posthumus parte faciat si natus sit an et si natus non sit. querit. ego. com. modus dicit puto siquidem natus non est mitem eum parte face. re s. totum ad te pertinere. quibus ab initio tibi solido relicto. sin autem fuerit vtrosque accipere quam tui cuius relicti est. ut vno nato ps tibi dimidia debeatur. duo bus natus tertia tibi debeatur. tri bus natus quibus tres gemini quibus nascuntur quarta debeatur. et nra quibus dem etate serapia alexandra mulier ad diuum adrianum pducta est cum quibus liberis quibus vno fetu entra eius tunc quibus ultra tres nascantur fere posterosus. vi.

C Substanta legari vel fideicommissi in alteri voluntate non potest committi sed electio persone bene committit. b. d. Bar.

C Cum quidam pluribus heredibus institutus vnus fideicommississet vt cum moreretur vnus ex heredibus cui ipse vellet restituere eam parte hereditatis quibus ad eum puenisset. vnus vnus est vtile esse fideicommissum nec enim in arbitrio eius qui rogatus est positum est an oino ve.

vt. s. de lega. ij. si ticia. et l. si quis ticio. s. si. et l. cum quida. et l. vnus ex familia. in pn. et s. i. et s. sed siquidem ille. et s. rogo. et l. cum pater. s. hereditatem.

C In arbitrio. sed nec in alio casu semper est in eius arbitrio hoc oino. ut. s. de lega. i. fideicommissa. sic fidei. et s. p. et ar. s. de eo quibus certo loco. l. ij. s. ce. uols. et no. ex. pressa. nocet. sic. l. de reg. iur. expressa. et de p. di. insti. l. itez. cum similibus. Item. facit. ad. reb. ex. facto. s. i. quibus rogatus. et de verb. obli. l. centesimus. s. ij. et l. de actio. et obli. l. sub. hac. et s. de con. h. en. emp. l. hec. veditio. et l. si in emp. no. s. penul. nec. ob. s. de lega. ij. l. i. et de lega. i. senatus. s.

C Et ex parte dedisset. tibi et posthumus.

C Trum. parte. i. te. no. ad. mitti. nisi. ad. parte. vt. s. de lega. i. hu. iusmodi. s. si ticio. et dic. ut. tibi.

C Minime. cum. nec. ipse. cape. pos. sit. sic. l. de con. tra. d. de leg. i. plas. ne. s. si. com. uim. vbi. feruus. qui. no. capit. facit. parte. s. si. tibi. ideo. quibus pote. rat. p. uale. scere. ser. uo. libertate. do. nato.

C Quarta. de. beaf. hec. vera. qm. apparet. ut. qd. eda. tur. et. interim. aut. quarta. debet. vt. s. si. ps. he. pe. l. an. tiqui. et. facit. l. de. sol. si. pater. et. s. de. here. insti. l. si. quibus. ita. scrip. et. de. lega. i. si. duobus. s. si. et l. qui. filibus. s. i. sed. tra. l. eo. si. fuerit. et. s. de. he. redi. insti. ticius. fundi.

C Portentuo. sum. no. tam. est. vt. d. l. anti. qui.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

C Utile. esse. cu. ius. pensione. nul. lo. et. az. electo. aut. ois. super. stituz. si. ena. vnus. tantum. super. est. habebit.

legatum vt ibi nota. Accursus.

a **C** Scripti sint. vnus ex. vi. alius ex quattuor: alius ex duabus vnicijs. & sub. & vnus ceteris portionē suā restituere sit rogatus quando decesserit.

b **C** Iusti. fideicommissarij. idēq; coheredes. Accur.

c **C** Dispare s.

ptes pecunie.

d **C** Videat. als

est vt videatur. s.

pecunie distribu-

tio. als videantur

scz ptes dispares

pecunie.

e **C** Restitui. idē

ergo si sine pecu-

nia iustus est resti-

tuere. dic ergo re-

gulariter p here-

ditarijs nisi pecu-

nie ineqūitas vel

pprioz nominuz

expresio p rariuz

inducat. vt. C. de

impu. & alijs sub.

l. i. & hic. & s. de le-

ga. l. si hñdes no-

minanz. & i. ad tre-

bel. quotiens. & l. i.

nōnunq;. & l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

l. l. l. l. l. l. l. l. l. l.

lit restituere: s; cui potius restituat. plurimū enim interest vtrū in prāte eius quē testator obligari cogitat faciat si velit dare: an imposita necessitate dandi soli ei distribuendi liberum arbitriū cōcedat.

C In fideicō. hereditib; relicto intelligit portio p mō oneris hereditib; p fideicō. intūcti: a s; dicit p hñditarijs portioib;. b.

C Questū est si cohñdes ex disparib; partibus scripti sint vtrū ptes suas in viriles pres restituere singulis debeāt: an p portioibus hereditarijs ex qbus hñdes scripti sunt: & placuit si testator ita restitui iussisset partē si aliquā pecuniā de disse: siquē equas pres iussisset dare: puenies videri eē etiā ex fideicō. eqs pres ei restitui oportere. si pō dispares in ea pecūia distribuēda significauerit testator vt videat; hereditarijs portioib; pgruere p sentaneū eē etiā fideicommissum p hereditarijs partibus eis restitui debere.

C Ad pfirmationē donatiōis sufficit plūgē donantē donatio nō supuuisse. B. Paul.

C Inter virū & vxorem dōatio facta fuerit prio re defuncto cui donatū est ad eū res redit qui dōauerat. q; si simul tā s; cui donatū est q;

nō valuit & vt. f. de reg. iur. l. qd ab initio. que est ptra. s; hic pfirmatur nō quasi donatū sed quasi relictu vnde et falcidiā patit. vt. C. ad. l. fal. l. in donationibus. vel ideo pualetur: quia cessant cause que infringebant donatiōē que sunt. s. de dona. inter vir. & vx. l. i. y. z. it. Accur.

is q donauerit: qñtionis delectēde gratta magis placuit valere donatiōē: eo maxime q; donator nō superuuar; qui rē concedere possit.

C Ultimū seu supremū dicit quē nemo sequit etiā si nullus precedat. primus seu primus dicit quē nemo precedit etiā si nullus sequat; & sic idēz pōt esse primus & ultimū. Bar.

C Si duos im: riph. puberes; filios hēbat ei q supm; mouet tictū substituit: duo ipuberes simul in naue pierū: qñtū est an substitutor: & cur hñditas deserat. dixi si ex ordine vita decessissent: prioze mortuo frater ab itesta to heres erit: postertoz substitut; in ea tñ hñditate etiā añ defuncti filij hēbit hñditatez. In proposito aut qōne vbi fil pierū: q; cū neuter frat supstes fuerit: qñsvtriq; vltimi decessisse videantur; an pō neutri q; cōparatio posterior; de cedētis ex fco prioris mortui sumit. s; supior: sinia magis admittenda est vt vtriq; hñs sit: nā & qñticū filiū hñs si supm; mouēt substituit: nō videt inutiliter substituisse: & primus agnat; intelligit ē q sol; est q; neminē ātecedit; & hic vtriq; (q; neutri eorum alter supstes fuit) vltimi pūtiq; obtinent.

f. de verbo. signific. p. x. i. l. in vsu vul. z. instit. de leg. ag. suc. §. proximus.

C Superstes fuit. id est superuuisse dicit potest. vterq; ergo directo est heres ex testamento quasi in duabus hereditatibus. vt. s. de vulga. sub. qui duos. sed cōtra. s. de testa. tu. l. duo. & s. here. insti. l. i. p. §. i. & s. si fuerit. fol. regula est vt neq; ad hereditatez neq; ad legatū neq; ad fideicommissum vel tutelam aliquis admittat nisi doceat casu existente se inuitatum: vt in cōtrarijs. et. l. ad treb. l. eum. sed hic fallit forte ideo: q; hic substitutus vtriusq; hereditatem vendicaret: si nō simul decesserēt vltimū scz hereditatem vendicabit ex testamento: sed primū ab

C Si duos im puberes. se cus si vn; esset pubes & alter impubes. vt. f. eo. l. §. si na. §. 30.

C Supremus. id est vltimus. **C** In ea tamē hereditate. scz posterioris.

C Habebit. substitutus. vt etiam primus dicit heres q; heres heredis & vt. C. s. heredi. insti. l. i. f.

C Quasi vtriq; repete an.

C Videantur. & sic substituto lo cum habeat.

C Neutri. scilz videat vltimo decessisse.

C Comparatio. quasi dicat nō dicitur posterior nisi respectu prioris & cōtra.

C Vtriq; hñs sit. scz substitutus secus est vbi substitutus & ille cui substitutus est datus pariter decesserit: tūc em neuter alteri superius se dici potest. vt. f. eo. l. sed & in illo. §. 30.

C Supremo. i. vltimo: aduerbijs liter etiam ponit. **C** Antecedit. ad hoc. f. vnde cognati. l. i. §. proxima. &

intestato ex persona vltimi. vt. ad le. fal. l. pater. §. fi. r. §. de vul. subli. l. qui duos. vnde qz alius tali interpretatio ne non ledit. ad vniuersos successione inuitat ex testamēto quasi vtriqz vltimi decesserint. sed quid si mater esset in medio: nunqd vni successione ex parte vendicet? Rñ. tñc forte aliud est: vt p̄dicta. l. ad trebel. l. cū. fm. 230. et facit. §. de vul. sub. l. ex duobus. et §. de pac. do. inter socer. r. §. de secū. tab. l. qui ex liberato. in prin.

a **U**edicaret. p̄ certū. ut istu. ad tertul. in prin. **b** **A**gnat. q̄ p̄ uenit alios p̄ter suos: r. q̄ si suos p̄ l. rj. tab. vt istu. de le. agna. sic. i. p̄n. **c** **P**atris. idēz in matre: nisi fili⁹ sit ipubes vtroqz casu. vt. §. l. cum pubere. r. l. si mulier. r. §. §. sed § in p̄re. vt. ad trebel. l. ex facto. §. si q̄s aut. vbi filius p̄sumit ante decefisse: sed ibi ali⁹ casus. et est ibi rō ne pereat vltima voluntas. hic autē est ratio equitatis: id est mat̄na pietas q̄ ad luctuosaz debet vocari hereditatē. vt. C. de istu. r. subli. l. si. r. de l. pu. r. ali. sub. l. p̄cedibus. r. §. ad treb. l. cū. Itē argu. §. §. §. p̄. §. et ibi est alius casus: et est p̄pter patroni reuerentiam: vt ibi dicitur. Accursius flo.

d **F**ilius. qz tunc fili⁹ succedit excluso patrono. vt in istu. de suc. liber. §. sed n̄a. et ingenui iura hz: vt. §. de obse. lib. l. heres. sic ergo p̄sumit filius p̄ius decessisse: r. sic est cōtra. §. p̄. §. vbi dicit patrē p̄ius: sed ali⁹ est casus. sed equitas eadē est hic: ibi: hic scz patronalis: ibi mat̄na. nā r. vtriqz viuēt pariter prouidet in honore r. alimētis. vt. §. de regu. iur. l. semp̄ i dubijs. r. §. de obsequijs lib. l. parēs. r. l. liberto. r. de libe. agno. l. si q̄s a liberis. in pn. **e** **D**e dote. reddenda. s. mulier. vel. l. (r. §. solent. de dote lucrāda a viro. vel. l. reddenda extraneo q̄ dederat. p̄ muliere. et q̄ hoc q̄ dicit ex capitulo rē. videtur ce teros casus remouisse in quibus matrimonium soluere tur. vt. §. solu. ma. l. si cum dote. in prin.

f **L**ocū habebit. qm̄ vtrqz in m̄rimonio decessit. r. sic n̄ obstat. §. l. p̄. que est cōtra. vel sol. vt ibi. Itē aliud

Si vno casu decedat pater et filius pater prius decessisse presumitur. Barto.

Cum in bello pater cū filio perisset: mat̄qz filij q̄si postea mortui bona vēdicaret: agnatib⁹ vero patris quasi filij ante perisset: diuus adrian⁹ credit: dit patrē p̄ius mortuū. **S**i cū filio suo liberto simul perierit intestati p̄sona legitima defertur hereditas: si nō p̄bat su peruisse patri filius. hec em̄ reuerentia patronatus suggerente dicitur.

Stipulatio de dote reddenda habet locū viro r. vxore simul decedentibus. h. d.

Si maritus r. vxor simul perierit: stipulatio de dote ex capitulo si mulier in matrimonio decessisset habebit locū: si nō probatur illa sup̄stes viro suis se suo.

Si filius pubes cum patre mortui presumitur patri sup̄tueri: impubes non: sed pater ei hoc dicit Barto.

Si luctus tici cū filio pubere quē solū testō scriptū heredē habebat perierit: intelligitur sup̄uixisse filius patri et ex testō heres fuisse: r. filij hereditas successorib⁹ eius defertur:

esset q̄ hic dicit: si q̄s stipules dote sibi reddi si sup̄uixisset marit⁹. vt. §. l. q̄ dicit. que est p̄tra. Item no. hic q̄ mulier p̄mori fingit: vel salte non post quasi debitor. ar. §. eo. l. si fuerit. §. h. sed arg. §. §. de adulte. l. nec in ea. Item facit. §. de dona. inter vi. r. vxor. l. cum hic status. §. si ambo. et de relig. l. si possessor. §. l.

Appobetur disticto huius. Cum pubere vel in pubere et in matre feruat. vt. Leo. l. cum pubere. r. l. seq. r. facit. §. §. cū bello. r. §. §. pac. do. l. inter socerū. r. §. ad trebel. ex factō §. si quis aut.

Incertitudo p̄sona legatarij procedēs ex eueni casus in quem legatum cōfertur vel ex p̄latiōe defuncti viciat legatū adēptio aut nō viciat. Barto.

Si fuerit le. **A**plan⁹. gatū relictum vni ex cognatis meis q̄ primus capitulo lū a scēderit: si simul duo venisse dicant: nec apparet q̄s p̄ior venerit: an impediet legatum: vel et q̄ monumentū fecerit et plures fecerit: vel et q̄ maritus natu est: r. duo pares erate sint. sed r. si legatū semp̄ pronto amico fuerit relictū: r. duo sint equa charitate cōiuncti. §. et si duobus hoibus eiusdē no m̄tis fuerit legatū pura semp̄ronijs: mox semp̄ pronto ademptū sit nec appareat cui ademptum sit: vtrū datio in vtriusqz p̄sona infringatur: an adēptio nulla est queri potest. Itē si ex pluribus seruis eiusdē nois vni: vel quibusdā libertas relicta est. et verius est in his omnibus etiam legata et libertates impediri: ademptionem autem in vtrūqz valere.

Uel ei. repute ex cognatis: vt modo dicit.

Sed et si legatū. put refer tur ad casum illi: §. r. si semp̄ronio. sic est. §. §. adimē. lega. l. §. §. duobus. in fi. §. prout est ibi neutri. sed est §. §. de lega. §. l. si quis fer. §. si ter. So. ibi sponte solue vult heres. nō aut cogit: vt h. vel dic vt ibi. Itē op. qz vt vtriqz de beri propt̄ equam charitatē: r. in superiorib⁹ videt qz auctoritas: necesse situdo inspiciat. ar. §. de lega. l. l. si seru⁹ pluriū. §. si. r. §. de all. le. l. cū alimēta. in pn. sed hic sp̄ale p̄pter incertitudinē. Item hoc verū q̄ nō valeat nisi alter pbauerit de se sensisse. vt. §. vt leg. no. ca. l. si duo. r. §. de here. insti. l. in tēpus. §. i. r. §. §. r. §. de cōdi. r. demō. l. falsa. §. i. r. §. de testa. tu. l. duo. q̄ in hoc sunt argumenta contraria. et facit. §. de vsufruc. leg. l. sed et si quis. §. quid ergo. Accur.

Liberrates. sic. Leo. l. si q̄s de. sed opponit. §. l. p̄. vbi in multis p̄ferit benignitas rigori. §. in libertate multo magis. vt. §. in si. ne pereat. vt. §. l. quoties. §. dicit generalit̄ derogat vbi sp̄alr lex statuit §. vt h. r. est rō: qz cū difficult̄ reuocet difficult̄ de. alij vt. R. dicit. refert fiat interpretatio circa eū cui legat. aut circa eum a q̄ q̄ nō p̄t stare vt hic. r. Leo. l. si quis de. Accur.

Ademptionē. imo in nullo: vt. C. §. adi. lega. l. §. §. si duobus. in pn. que est §. So. aut incertitudo est in adi-

Adem- ptio an dico. qd ticio dedi adimor: tunc in neutro valet ademptio vt ibi: et hoc ppter incertitudinē psonarū r rerū. in secūdo qñ incertitudo est tm̄ in psonis: vt ecce ticio albo r nigro lego domum

postea adimo ticio domum: valet ademptio in vtroq; vt h. In tertio vbi res tm̄ sunt incerte: vt lego ticio duos fundos: r tandem adimo funduz valet ademptio i maiori r remanet legatū in minori. vt. s. de lega. ij. l. apd iulianum. s. seio. r. l. si ita scriptū. in fi.

a **Edita**, scilicet filia. b **Humaniorē**, sic. C. de fideicō. l. ber. l. c. inter. r. s. de his que in test. sta. del. l. pte. s. sed in reb' dubijs r. J. de regu. iur. l. ea que. s. i. et. J. ad trebel. l. non est. r. J. eo. l. quotiens in actionibus.

Quotiens, ofibus liberti. singulis, nec em obibus sed vni soli scz ei qui supuixerit reliquit ppietas: quo superuente dies legati cedit. et facit. J. de cōdi. r. demō. l. fal. sa. s. hna.

Quotiens in actionibus, de a. tidib' pone exēplū. s. de iudi. l. solemus. r. l. si quis r. J. de verbo. obli. l. inter stipulantē.

s. i. Item de exceptione pone p predictā. l. si quis. idē in contrahibus: vt. J. eo. l. vbi. r. J. de verbo. obli. l. quotiens. Item hec vera: vt. C. de vsufruc. l. inter. circa fi. Idē in vltimis voluntatibus: vt. J. ad trebel. l. ex facto. s. si quis autē. hec autem vera nisi statuat lex contra. vel propter pietatem: vel reuerentiā: vel aliā causam. vt. J. eo. l. qd de pariter. r. l. si. r. s. eo. l. si fuerit. r. facit. s. eo. l. si inter. r. l. qd duos. r. J. de regu. iur. l. quotiens. s. idem sermo. r. l. in obsecris. r. C. de dona. l. sancimus. s. si quis autem. Item s. m. J. h. i. c. l. est contra illud generale res dubia rē. sed distingue vt. s. de pac. l. veteribus. in fi. glo. que incipit sed pactum rē.

Si de natiuitatē ordine nō apparet prius natus presumif ille ex quo mater libertatē consequitur. h. d. Barto.

Plane si ita ancilla libertatem acceperit: si ancilla p̄m̄si mare peperit libera esto: r hec vno vtero mare r feminā peperisset: siquidē certum est qd prius edidisset: nō debet de ip̄sius statu ambigi vtruz libera esset necne: s; nec filie. nā si postea edita est erit ingenua. sin autē hoc incertū est: nec pōt p subtilitatē iudicialē manifestari: in ambiguis reb' humaniorē sequi sententiā oportet: vt tam ipsa libertatē cōsequatur q̄ filia eius igenuitatem: quasi per presumptionē priore masculo edito.

Si relinquatur incerto de certo certificādo ex aliquo futuro euentu censet cuiuslibet eorum relicti sub conditione si ille futurus euentus in psonam suam eueniat. h. d. Iulianus.

Quoties libertis vsufuctus legatur: r ei qui nouissimus supuixerit ppietas: vtile est legatum. existimo em omnibus libertis ppietatem sub hac cōditione si nouissim' superuixerit dari. Idem.

Quoties in actionibus aut in exceptionibus ambigua oratio est: cōmodissimū

Si summe. l. cc. r. ccc. **Separate**. i. si separatin essent legate vtraque quantitas indubitanter debetur. **Coniunctione**. que fit per cum. **Non**. ccc. tm̄. sed quingenta rē. sed videtur ex quo est ambiguū q; se

est id accipi quo res de qua agitur magis valeat q̄ pereat. **Sicut** dictio r ita dictio cū: in dubio dicitur cadere iter vtruerfa. Barto. Idem.

Si qui ducenta deponit ita leget seio: cū. cc. que apud eum deponit. ccc. leget: singule summe separate quidē certā habēt demonstrationem. coniunctione vero tali incidunt in ambiguitatē: sed dicendū est nō. ccc. s; ccccc. debent: q; due summe iugant.

Si seruus nominatus pot accipi vt res legata r vt persona legataria: i dubio accipitur vt res legata. Barto.

Si qd ita leget fūdū seianū heres meus a ticio cum dione meij seruo: dato. dubitat qui dem an dione quoq; fundus legatus sit: an dione cum fundo legatus sit. sed magis dicēdum est nō solum fundū: sed etiam seruum dionem esse legatum: maxime si nullas iustas causas habuerit dione legandi.

Cum ita stipulationē concipimus si hominē aut fundum non dederis centum: dare spōdes: vtrūq; est faciendum ne stipulatio cōmittat: id est siue alterum siue neutrum factum sit: tenebit stipulatio. Idēq; est euidenter cum propositis specialiter pluribus reb' quas

ficat ad penā euitandā alteri dari s. m. sed qd si nulla stipulatio p̄cesserat vel pactio ex q̄ h̄ apparet: Rñ. idē vt vtrūq; fiat vt nō cōmittat stipulatio. vt. J. de p̄bo. obli. l. si qd ita stipulatus fuerit decem. in fi. r. l. si ita quis. r. J. s. vtrum. r sic hic potest loqui. et sic aut pro r accipitur.

Faciendū. nō ex stipulone p̄dicta. vt. s. de act. r obli. l. obligationū fere. s. si ita. sed metu pene vtrūq; est faciendum. Sed qd ad titulū: Rñ. q; de dubijs etiā circa stipulationē hic tractat: l; p̄ncipaliter circa vltimas voluntates: r quia esset idē si testator: hysdē verbis esset locutus.

Stipulatio. scilz penalis. **Euidenter**. i. in plus poterat dubitari.

est ambiguū q; se quamur minimū vt. s. de lega. g. l. menius. r. J. de regu. iur. l. in obsecris. que sunt tra. Sol. illud verum nisi lex statuat cōtra. qd facit hic q; hec dictio cū: accipitur pro r. vt. s. de lega. i. l. si qd inq̄ nos. s. si ita. r. l. tice. s. nichil. et de vsufu. lega. l. illi. i. **Dato**. hec ppositio est duplex r fit interpretatio la tuis. p augēdo relicto. et puncta ibi seruo: vt sic dictio cū: coniungat res legatas: non vero ples faciat legatarios. **Marie**. q; ex legatarij charitate alia r alia presumit testōis voluntas. vt. s. de lega. i. l. si seruo plurimū. s. h. r. de ali. le ga. l. cū alimenta. in prin. r. C. de lega. l. cum alienā. **Nō dederis**. i. remanet ad dādū cū inter p̄hentes hoc actū fuerat: veluti si p̄mo fundū r hoīem stipulat' fuero. nā si ab litio fundū vt hoīem: vel fundū simplr: deinde centū si hoīez vel fundū nō dederis: suf

Liber Decimus.

a **¶** Suspendos. ne incidat in penā. et dic vt no. 3. si quis cau. l. si seruus. §. si.

b **¶** Utrū ita. isti. §. summa intentio ponit in glo. i. h. si qd apertius velit ponere sic dicat. promissū michi me non impedire ire agere et rem meā non auocare: et si illud aut illud factū nō erit

promissū. c. nō nō impediuisti me ire agere: sed rē auocasti: peto a te igitur penā: qz cōuenisti vniuersaliū illud aut illud non facere ita qz vtrūqz. si igit in aliquo ē factū qz tota oratio est vera vt pēa cōmittat: qz vtrūqz nō est factū. tu vero sophista volēs me decipere tāqz illa duo et tria sint qz: ergo duo. v. et tria. v. vñū tra-

Argu-
mentū a
contra-
rio mili-
tat in iu-
re,

his ad duo et dices: conueni illud aut illud nō facere: sed illud vel illud obseruati est: ergo pena nō est commissa. Ego pro respon. sicut est vera ista. ppositio: qz illud aut illud est obseruati quia alterū nō: qz nō impediuisti. nam in alternatiuis sufficit vñā partē verā esse: ita qz nō sequitur qz illud aut illud nō feceris. f. qz rē nō auocaueris: qz vtrāqz vera: qz nō impediuisti ire agere: rē auocasti. qz igitur vtrūqz cōuenisti et non est factū: ergo tota ofo est vera vt stipulatio pene cōmittat: ac si in vtrāqz cōtē factū. et qz due subcōtrarie possunt esse vere qñ nō sumit intellectus ex vniuerso: pbat a 2uo: qz ambe possunt esse falsae. in pccas ergo quomodo fuit cōcepta stipulatio. nā si cōuenisti penā si illud aut illud nō feceris: oportet neutri fieri vt nō cōmittat stipulatio: si vtrūqz faceres. f. scribere librum et fodere foueam conuenisti: si nō faceres penam: vtrūqz est faciendū vt pena nō cōmittat: qz si ex vtrāqz stipulatione te conuenit et dicerē fecisti necne qd. promissū: et tu simpliciter negares: intelligens vtrūqz negasse: licet aliquid feceris. sed dic michi quō poterit cōcipi stipulatio qñ plura deducunt in stipulationē: et vñū fieri volunt dñente oia cōprehendere dñ. et hoc in tractatib. Idē videt in vltimis voluntatibus: nā si dico sic. si michi filius vel filia genita fuerit heres esto. certe videt seius ex substitutione semp admittit siue vnus siue neuter sit heres: qz in alternatiuis sufficit vñā esse verā: sed tamen secus est qz in tractatib. ppter votū parentū nisi testator spālter contra vellet. Cōsultat igitur qz si vult substituere in casu qñ filius vel filia heres non erit: dicat sic: si neqz filius neqz filia michi heres erit talem substituo.

b **¶** Utrū ita. cōis lra est. si illud aut illud factū nō erit: sed in lib. R. et py. deest nō: et fm. R. dic casum. promissū: si michi duo nō facere: puta nō impedire me habere licere: et nō impedire me ire p agrū tuū: et adieci penā hoc mō: si illud aut illud factū nō erit dabis. c. Itē ab alio sum stipulatus duo fieri: puta librum scribi et fossam fodi et adieci penā hoc modo: si quid horū factū non erit dabis centū. queritur an differat vna pena ab alia in cōmittendo et in quo: Rñ. qz sic. quia pma exigit neutri factum esse vt stipulatio non cōmittatur. i. neqz impedire me habere li-

cerere: neqz impedire me ire per agrū tuum: sed altero facto vel vtrōqz cōmittitur. Et si ergo sensus si illud aut illud et c. i. cū vere poterit dici alterū factum nō esse. nā altero facto verum est hoc aut illud factū non esse. In scdo opz qz fiat vtrūqz vt nō cōmittat: qui casus colligitur ex pncipio et ibi animad-

uertendū et c. h. op po. in pmo. nam pone qz neutri factū est quia nō impediuit euntē: nec rem auocauit: ergo alterū factum non est: ergo stipulatio cōmittit. qd est falsum. sed dic qz hoc est actus vt tunc nō cōmittat qd inspicitur. vt. de regu. iur. l. fem per in stipulatiōe b. et sic ponit aut pro et. et. de h. sig. l. sepe. ppter

es quādo neutri fecit vtrūqz de promissis fecisse videt: qz factū pro nō facto ponit: et altero nō facto qd facere debebas cōmittit stipulatio. altero non facto qd facere nō debuit nō cōmittitur. Si autē habes sine nō/plana est. et pone eadē exēpla non impedire et rem non auocare. et differa a sequenti: qz in ista oportet neutri fieri. in sequenti si qd eoz et c. vtrūqz: vt nō cōmittat stipulatio penalis.

c **¶** Comprehensa sunt in secunda stipulatione: puta librum scribi et fossam fodi: et si quid horū factū non erit pena centum. sed in pma contra neutri fieri.

d **¶** Altero facto. id est obseruato. vt quia non impedisti ire licet rem auoces.

e **¶** Factum. id est obseruatum.

f **¶** Nō ideo. imo altero facto et altero nō vtrāqz est vera. f. alterū factū esse: et alterū factū nō esse: vt statū subijcit. nā simul et c. que videt huic littere pna: sed dic qz nō ideo est scda vera qz pma sit vera. nec eō pma vera qz scda vera sit: sed pma est vera qz alterū est: et sic affirmatiue. scda est vera qz alterū nō est: et sic negatiue. Sunt ergo vere ambe vt subijcit: sed nō vna ppter alterā: vt hic. Uel dic h. sit pma vera nō tñ scda est vera fm intellectū stipulanti: qui neutri fieri voluerit. cū ergo alteruz tñ est obseruati nō est vera in neutro facto esse contra: et tō pena cōmittitur. et fm hoc qd subijcit. nā simul et c. mutat quando non esset actum neutrum fieri.

g **¶** Contraria sunt. i. esse videtur. vel. i. diuersa. vel dic cōtraria. i. subcōtraria. i. indirecto ppter affirmationem que est in vna. illud aut illud factū esse: et negationem que est in altera. f. hoc aut illud factum non esse.

h **¶** Quia cum. vere altero non facto. i. non obseruato quod faciendum erat: verum est hoc aut illud factum non esse: quia et c.

i **¶** Sed ex aliquo. cum enim dixi: si illud aut illud non erit: assumpsi significationem ex aliquo. i. si in aliquo fiet contra cōmitteretur stipulatio: non autē ex vniuerso vt cōmitteretur tunc demū cum in vtrōqz fieret et c. et ergo tota vera: scilz vt stipulatio pene committatur ac si in vtrōqz contra esset factum.

k **¶** Sicut. vere due contrarie possunt esse vere cum si significatio non sumitur ex vniuerso: sed ex aliquo vt. et. si esse re.

Contra-
rie due
pnt
esse re.

ent e contra sunt ambe false quando sumitur ex vniuerso. et qd dicit velum non est exemplificatum orationum repugnancia continentium. sed veritas; negocij indicatiu: orationes vero repugnantes id est contrarie postea supponit tibi. nam et hoc fallit et. et facit. s. de condi. insti. l. si heredi.

a **S**unt quantum sumitur ex vniuerso significatio. Accursus flo.

b **A**nimaduertendum. resumit pncipium. Accur.

c **N**on fuerit in pmo casu. Ac.

d **F**actum non sit. contra qd promissit alio enim non committitur stipulatio penalit. vt dic non sit. s. quod fieri debuit. scz neutrum vt stipulatio non committatur penalit vt subijct illi. et.

e **A**lius. s. si illud aut illud factum non erit: quorum vtriusq; fieri prius pueniat. non fieri: qd non facere factum est: vt non impedire eum: nec re aduocare.

f **P**rius. scz si qd eoz factum non erit cu plura fieri pueniat. In alijs libris istud totum debet huius aut: vt vtriusq; fiat. et dic sequor: vt vtriusq; vel neutrum fieri. s. metu pene. nam alio committit pena. Accur.

g **I**n illo. s. primo. et dic non prodest sciz de iure mero fm Azo. sed de equitate secus: vt. s. si quis cau. l. si seruus. s. i. sed dic illud in iudicijs speciale. alio secus vt ibi no. Item no. qd quidam faciunt differentiam inter hoc si aliquid horis et. et illud: si illud aut illud factum non erit: quia prima committitur etia si vnum non sit factum. In alia exigat neutrum factum. et hoc colligif. s. in pnc. sibi qd quis altero facto et. et ibi non ideo tñ et. et sic est contra. s. s. cum ita. Sol. hec corrigif illud. vel considera cotrahentiu voluntate fm Ro. vt patet p positione casus. et facit ad. s. i. de hbo. ob. l. si quis ita stipulatus fuerit. x. l. si ita quis stipulet. et Jandi. fol. l. cum querebatur. et. s. de condi. insti. l. si heredi. Alij dicunt e contra qd est differentia: qd illa stipulatio si hoc aut illud factum non erit: committitur in duobus casibus. s. si alterum tñ fiat. vel neutrum fiat: secus in alia sciz si quod horum factum non erit: quia in vno casu tñ committitur scilicet si neutrum factum erit: secus

orationes repugnancia continentes simul false sunt: veluti si qd liberorū partim puberes partim impuberes decesserint. nā hoc falsum erit omnes impuberes decessisse: et illud omnes puberes decessisse. id accidit: qz significatio que sumitur ex vniuerso in quo si aliqd falsum est tota oratione falsam efficit. animaduertēdū igitur est qd sit de quo queritur. nā cum ita cōceptio si illud aut illud non fuerit factū: queri debet an aliqd factum non sit. illius effectus hic est vt neutrum fiat. huius autē vt vtrūq; fiat. nec in illo prodest aliquid non fecisse si aliquid factum sit: neq; in hoc aliquid fecisse si aliquid factum non sit. proinde si qd interrogat ita eoz qd que obijciunt tibi fecerit: ille neget: hoc exprimit: eorum qdē que obijciunt non fecerit: id est nichil horum feci. **S**i qd autē plura in stipulatum deducatur: quoz vnu fieri velit: ita cōprehēdere debet: illud aut illud fieri spondeo: si nichil eoz factum erit tantū dabis.

Si substitutio directa sit filijs disunctiue: disuncta accipitur pro coniuncta. Bar.

si alterum fiat alterum non: ergo exponunt quod dicitur hic illius sciz si quod horum factum non erit. Item effectus sciz ad hoc vt committatur. et fm pncipios et secundos est contra. s. ea. l. s. cum ita. vbi non fit vlla de predictis differentijs. et equiparatur quo ad predicta. sed solum qd corrigif. vel ex voluntate cotrahentium apparet fuit actor contentus altero vel no. Tu dicas idē in vtroq; casu quo ad has differentias: sed in alio al signat differentia inter vtrūq; stipulationem: vt patet in positione casus.

Item si paterfamilias in testamento ita scripserit: si qd michi filius aut filia gentis fuerit heres michi esto: si michi filius aut filia heres non erit scius heres esto: non satis voluntate suam declarauit: si non aliter extraneū heredē esse volet: qd si neq; filius neq; filia heres sit. hoc enim modo pncipi oportet si michi nec filius nec filia heres erit. potest autē interdū scriptura eē necessaria. si quis cum filiu et filia habeat et vtrūq; heredem istituere velit. sed siue alter futurus heres sit et neū immiscere: siue neuter extraneum substituere. sed proclius est sententia testatoris sic esse interpretanda: vt siue filius siue filia nati fuerit extraneus non admittat: nisi specialiter hoc testator expresserit.

Potest quis legare ei qui est testis in testamento: et incertitudo que venit certificanda legatum non viciat. h. d. Bar.

Martianus.

Si quis ita scripserit: illis qui testamentum meum signauerint heres meus decedato: trebatius vtile legatum esse putat. qd pōpo. veri

Non admittatur. licet secus in stipulatione vbi sufficit alteram partem disunctiue veram. vt. s. s. vtrum. ibi quia consignatio et. que est contra. Solu. speciale hic propter votum parentum. vt argumē. C. de fideicommiss. l. cum acutissimi. et de institu. et substit. l. generaliter. s. fins. et. s. de heredi. institu. l. tici? Accursus florentinus legum doctor.

Si quis ita signauerint. id est sigillauerint. et nota testibus idem dictantibus posse legari: vt hic. et. C. de testa. l. dictantibus. non autem scribentibus. vt. C. de his qui sibi ascri. l. senatus. Sed videbatur hoc legatum non valere. tūm propter incertitudinem: vt institu. de lega. s. legari. tum quia in re sua est testis. sed respon. non principaliter in re sua: sed testamentum sunt testes licet secundario in re sua. vt institu. de lega. s. legari. Item pncipium ratione incertitudinis corrigifur: vt ibidem no. insti. de lega. s. legari. Accursus.

h **E**xprimit. id est expungere videt in hac response.

i **C**omprehendere debet. vt sine dubio pcedat actor.

k **D**eclarauit. hoc ideo: quia si etiam filia sit heres videt admitti substitutus: quia filia aut filius non est heres. nā omnia disunctiua e vera: cuius altera pars est vera. vt s. s. vtrum. licet si. huius. l. cotrahentium statuit.

l **V**olet. et hoc facit. Accur.

m **I**mmiscere. id est adire: quod est extraneorum. vt insti. de heredi. qua. et disse. s. extrane.

Testibus
men legari p.

Libri Decimus.

a Quia ipm. non est bona ratio: vt patet ex predictis nisi dicas qz meruit seruiendo testatori in hoc. vt. s. pro so. c. l. 2. q. 2. l. 3. eadez ratio sit in scribente: tamē ibi est alia ratio in contrarium: scz falsitatis timor: quia per eum facilius posset committi.

Uedā. si res

Quid est spēs: vt differat a sequenti rñ. sed quomō est dubia imo re: cta via transit ad legatariū ignorā: tē: vt. s. de lega. ij. cū pater. s. furdo. Itē legatuz esse certū est. s. rñ. du: bia est respectu si nis vel effectus: qz fingit retro nō valuisse si postea repudiet: vt. s. de le. i. legatari. s. i. 2. faciunt. s. si cer. per. p. inde. 2. j. de manu. vin. l. iij. et ad mace. l. sed iulianus. s. q. ubi sed ab initio. 2. de neg. gest. cū p. 2. de solu. qui res circa pñ. 2. de le. i. si michi 2. tibi. in pun. 2. l. seruuz si. s. i. 2. l. si tibi ho: mo. s. cū seruus. 2. s. de usufru. s. 2. si qz stipulet. s. interduz. 2. de testa. mili. l. si miles. 2. ad sil. si exheres datus.

c Alienā. 2. ita mutuū nō cōstitit. vt. s. si cer. pe. l. ij. s. mutui.

d Credidit. id est mutauit.

e Utqz idem.

quia aut suā aut alienā pecuniā credidisse dicendū erit. s. 3o. mutuū tamē recōciliat psumptione. vt. j. de fideiuf. si quis pro eo. s. si nummos.

Quod de pariter tractamus. melius dixisset tractamus. s. eo. l. si inter. 2. l. qui duos. p. totā. l. 2. maxi me in illo. s. si maritus. s. 3o.

g Stipulata est. sub pōtione si filia in matrimonio de: cessent viuēte mīre. vel dic vt dixi i. s. rñ. s. e. q. duos. s. pe.

h Reddi. si supellet. s. mater fm. R.

i Et simul. 2. sic nō superuixit mater.

k Nō esse cōmissam. forte hodie ecōtra: qz ab here: di: bus possunt hodie incipere actiones. vt. C. vt act. ab he. 2. p. tra. he. l. i. imo nec hodie: qz non pōt dici decessisse ex: stente pōtione imo decessisse: qz filia nō decessit in matri: monio viuā matre. als. s. vt insi. de verb. obli. s. ex pōtione mali. 2. facit. s. de dona. inter vi. 2. p. rñ. cū h. s. s. si abo.

esse existimat: qz ipsum^a testa: mentū cōfirmat testib⁹ adhibi: tis. qd verum esse existimo.

Legatario repudiante fin: gif res nuncqz fuisse legatarij s3 semp heredis. Bar. Idem

Quedā sunt in qbus res dubia est: s3 ex postfa: cto retroducit 2 apparet quid actū est: vt ecce si res^b legata fuerit: 2 deliberante legatario eā rē heres alij tradiderit. nā siquidē voluerit legatari⁹ ha: bere legatū: traditio nulla est: si nō repudiauert/ valz. **T**ā tūde est 2 si pecuniā heredita: riā legatā tradiderit heres. nā siquidē nō repudiauert lega: tari⁹: alienam^c pecuniā credi: dit: si nō repudiauert/ suā pe: cuniā credidisse videt. qd g si psumpta fuerit pecūia: 2 vtiqz idem^d erit ex euentu dicendū.

Uat possit agi ex dispositōe inter viuos vel ex vltima volū: tate vnus de pariter morientibus nuncqz supuixisse psumit. h. d. cū l. seq. 2 seq. B. Idem

Quod de parit mortuis tractam⁹: 2 in alijs agi: tati est. vt ecce si mater stipu: lata^e est dotē a marito mortua filia in mīrimonio sibi reddi: 2 simul^f cū filia pīr: an ad here:

l Stipulatus est: sub cōditione simili superiori. scz si mulier in matrimonio decesserit viuēte stipulāte. vel dic vt. s. eo. l. qui duos. s. penul.

m Cum marito. hoc casu sine dubio non transmittit ad heredem: cū conditio defecerit stipulationis: qz non

decessit mulier in matrimonio imo maritus.

n Trāsmittat. Rñ. nō: vt 2 in su: periori casu: nam 2 mater d qua ibi dicitur est extra: nea. vt insi. de he: re. quali. 2. disse. s. extranei.

Idem est si dos^o Pauli vxori^o prelegata sit: 2 si mul cū marito pīerit^o mar: tia.

Sed 2 in illo querit: si pa: triter pupillus^o 2 qui ei substitutus erat frater neces: sarius decesserit: an frater fra: tri existat heres: an ptra⁹. vt si duo^o inuicē necessarij substitu: ti sunt/ 2 vna perierint: an here: des extitisse videant^r: vel alter alteri: hoc est si inuicē heredi: tate rogati fuerint restituere: in qbus casibus si pariter de: cesserint nec appareat qz an: te spiritū emiserit: nō videt^r al: ter alij supuixisse. s3 2 circa^o legē falcidiā si dñs cuz seruis simul vita functus sit: serui qsi in bonis eius mortuis tempore fuerint: nō cōputantur.

Qui legat cognatis vide: tur legare his qui sunt cogna: ti tempore testamētū vel tēpo: re mortis. Bar. Ulpianus.

est in pupillari tñ: non in vulgari: vt insi. de vulga. sub: stituno. in pun.

q An contra. i. non.

r Si duo. cum ambo essent in potestate: sed in supio: alter tñ. vel dic vt ibi.

s Videantur. scz testatori ex vulgari quasi quilibet videatur supuixere. 2 q subicit alter alteri: scz ex pu: pillari. Item q subicit hoc est: sub. simile querendum si inuicem 2c. vel dic qz fuit expositio illius vel alter alte: ri: nā quia fidei cōmissarius habet de manu heredis uir: ra sua: videt quodāmodo ei esse heres.

t In quib⁹ us. s. omnibus supradictis.

v Non videt. vnde videt vicarij substitutiones 2 do: tium luera 2 substitutiones 2 stipulationes: vt hic. 2. l. i. qd de pariter. 2. l. idem est.

z Sed 2 circa. planum est.

Idem est. vxo: n. a marito heredi iustite cū alijs: nā cum non superuixerit insi: tuta: nec iustitino nec prelegatū va: let. vt. C. de cadu. tol. l. vnica. s. p se: cundo. 2. j. l. pxi. 2 sic conuenit cum predictis.

Sed 2 in illo. pupill^o. non necessarius. quia emācipatus erat vt differat a se: quenti casu. 2 fm hoc die substitut^o scz vulgariter vel p fidei cōmiss. vel dic qz hic fuit ipe in pte 2 substitu: tio fuit pupillaris 2 differt a secūdo. qz h alter tñ alte: rari vicissim am: bo fuerit pupilla: riter substitui. et pro hoc facit qz di: cit frater fratri qd

S Cognatis pone casum fm. R. in cognatiōe natu-
rali: et desierūt. l. p. de potationē. et qd dicit in ciuita-
te maneat: dicit tpe mortis: qz sunt restituti. Itē qd dicit cog-
nati em fuerūt tpe testamēti: sub. et tpe mortis: als si nō
essent restituti nō caperēt. vt. f. de his que. p. nō scrip. l. iij.
h. rñ. Sed huic po-
sitioni multū ob-
stāt: primo. C. de
her. insti. l. i. h. ibi
nō erat restituti: h
sic. Itē ob. insti. de
capt. di. qd aut.
vbi etiā reuersus
in pūstū statum
nō recusat ius co-
gnatiōis: s; solue
spectale in legato
de quo hic dī: qz
naturalē cām h;.
vt. s. de capi. di. l.
legatū. Vt ibi fuit
manumissus qui
seruus fuerat fa-
ctus. hic autē in in-
tegrū restitutus q
fuerat deponat.
argu. C. de semē.
pas. l. i. Item ob.
huic postitōi qz. f.
dicit facili qd est
absurdū qz ille fa-
cilius capiat qz tē-
pore mortis tñ est
cognat qz qz vtro-
qz casu. l. testamē-
ti et mortis. Item
ob. qd dicit cogna-
ti em ēē quasi di-
cat: nō tpe mor-
tis. similit lectu-
ra et subauditio. s.
si qz cau. sed et si
qz. ibi dānato ēē.

S Cognatis legatum sit
et hi cognati quidē esse
desierūt in ciuitate autē mane-
ant: dicendū deberi legatū: co-
gnati em testamēti facti tēpo-
re fuerūt. certe si qz testamēti
facti tpe cognatus non fuerit:
mortis tpe facti est p. arroga-
tionē: facilius legatū psequit.
S qz cognatiōi leget: idē
est atqz si cognatis legasset.

Collegio licito legari pot il
licito non: singulis tamē de ta
li collegio licite relinquitur. h.
d. Barro. Paulus.

Am senatus tēporib;
diut marci pmiserit col-
legiis legare: nulla dubitatio ē
qz si corpori cui h; coire legatū
sit debeat. cui aut nō h; si lege-
tur: non valebit nisi singulis le-
getur. hi em nō quasi collegiū
sed quasi certi homies admit-
terēt ad legatum. Idem.

Abi est verborum ambi-
guitas valet qd actum
est: veluti cū stichū stipuler: et
sint plures stichi. vt hominē
chartagint: cū sint due charta-
gines: semp in dubiis id agen-

facit ad. l. j. de regu. iur. l. semp in stipul. et s. eo. l. quoties
et j. eo. l. cū in testō. et j. de verbo. ob. l. cum qui kalendis.
s. i. et l. mncū. et l. quotiens in stipulatio. et l. quoties qz
ita s. si procurator. et l. si quis ita s. grifogonus. in fi. s. s;
contra. s. de pac. l. veteribus. se d. vic vt ibi dixi.

fitu. de lega. s. an seruo. quia ibi propter personā legan-
tis et legatarij mixta consideratione habita dicit nullū.
et eodem modo rñ. C. de lega. l. seruis. in fi. vel vt ibi. Itē
non obstat hic insti. de here. quali. et disse. s. eis. et s. de he-
redi. in l. i. l. si alienā s. i. vt ibi dixi. Item nec ob. s. de le-
ga. ij. l. i. peto s. fi.
vt ibi dixi. et facit
C. de testa. l. neqz
et j. de condi. et de-
mon. l. falsa demō-
stratio. et s. de le-
ga. ij. l. si ita qz in
testamento s. fi. s;
quidā habet. p. le-
ge sed non optet.
a. Cognat. fa-
cit. s. eo. l. ij. et. j. l.
proxi.

Am pubere Habeo.
filio mat naufragio pe-
rist: cū explorari nō possit vter
pius extinctus sit: humanus
est credere filium diutius vi-
xisse.

S mulier cum filio im-
pubere naufragio pistr:
priorē filiū necatum esse in-
telligitur. Marcellus.

Am in testamēto am-
bigue aut etiā perperā
scriptum est benigne interpre-
tari fm id qd credibile cogita-
tum est credendū est. Celsus

Quem heredi meo dixi
ro velle me liberū esse/
liber esto: cui vt dare dānas sit
heres meo dixerō et heres me-
us dānas dare esto: testato-
ris voluntas (si quibusdā argu-
mentis apparebit de quo dixi)
adimplenda est. Idem.

Am queritur in stipu-
latione quid actum sit:
ambiguitas contra stipulato-
rem est. Modestinus.

Am pubere diuus. vt sic seruetur ordo mortalita-
tis. ad qd. s. de inoffi. testa. l. nam: si parēs. et s. eo.
l. qui duos s. cum in bello. et s. fi. Item hoc accipe nisi ra-
tio singularis sua deat contrarium vt pro patrono. vt s.
eo. l. qui duos s. si cum filio. et qz sit impubes: vt. j. l. pxi.
et s. de pac. do. l. inter. in prin.

S mulier intelligitur. propter debilem etatē. vt et
s. de pac. dota. l. inter. als esset secus: vt. s. l. proxi.
ad que est. s. eo. l. qui duos s. fi.

Am in testamento. facit. s. eo. l. vbi. et j. de regu. iu.
l. semp in dubiis. et j. ad trebel. l. cogi. circa prin.

Quem heredi. et facit. s. l. proxi. Item s. de here. in-
st. l. asse. et C. de insti. et subiti. l. si testamentum.

Am queritur. pone exemplū vt. j. de verbo. ob. l. si
pulatione ista s. in stipulationibus. et l. quicquid. sed
contra in eo. n. l. si michi s. i. Sol. l. i. Item contra in eo.
p. ij.

ga. ij. l. i. peto s. fi.
vt ibi dixi. et facit
C. de testa. l. neqz
et j. de condi. et de-
mon. l. falsa demō-
stratio. et s. de le-
ga. ij. l. si ita qz in
testamento s. fi. s;
quidā habet. p. le-
ge sed non optet.
a. Cognat. fa-
cit. s. eo. l. ij. et. j. l.
proxi.

Am senat.
fa. cit. s. l. p-
xi. in fi. et s. eo. l. ij.
et C. de here. insti.
l. collegiū. et C. de
sacrosanc. ec. l. i. et
de epis. et cleri. l. id
qd. et j. s. colle. illi.
l. i. et ij. et s. quod
cuiusqz vniuer. l. i.
et C. de iudeis. l. i.
Accur.

Abi est stipu-
ler. f. dan.
d. Stichū. quo-
rū vnus est. pmis-
siois de quo veri-
simile est eos sens-
sisse. vt. s. de lega.
ij. l. vnus ex fami-
lia s. si rem.

Chartagi-
nes. vnā autē fres-
quentare p. suues-
runt pacificētes. et

facit ad. l. j. de regu. iur. l. semp in stipul. et s. eo. l. quoties
et j. eo. l. cū in testō. et j. de verbo. ob. l. cum qui kalendis.
s. i. et l. mncū. et l. quotiens in stipulatio. et l. quoties qz
ita s. si procurator. et l. si quis ita s. grifogonus. in fi. s. s;
contra. s. de pac. l. veteribus. se d. vic vt ibi dixi.

Am pubere diuus. vt sic seruetur ordo mortalita-
tis. ad qd. s. de inoffi. testa. l. nam: si parēs. et s. eo.
l. qui duos s. cum in bello. et s. fi. Item hoc accipe nisi ra-
tio singularis sua deat contrarium vt pro patrono. vt s.
eo. l. qui duos s. si cum filio. et qz sit impubes: vt. j. l. pxi.
et s. de pac. do. l. inter. in prin.

mationem habere voluerit. vt. s. de lega. i. l. si pluribus.
De regula catoniana.
Attoniana. legatus. i. id gen. legati. r. pone exem-
plum qd legatus seruo heredis. vt insi. de lega.
s. an seruo. r. facit. f. de regu. iur. l. qd in initio.

r. l. penul. hec aht
regula in multis
fallit: vt statim di-
cam.
b Non valere.
qz qz inutile foret le-
gatu si stati p' fa-
ctu testm decessis-
set testator: h non
debet ideo vale-
ret: qz diutius tes-
tator vixerit. vt l.
stati. de lega. s. an
seruo.
c Falsa est. id
est locu non hz. in
nullo em falsa est.
sed sic dicit falsa:
qz ad quedā apta
ri nō pot. sic argu.
s. de pec. sed hoc
in emptore. dic er-
go casus in qbus
est falsa. s. in qbus
nō hz locu. prim'
est in condicionali
legato de quo pos-
sum' in hac. l. duo

De reglā cātoniana. l. i. vij.
Legata pura que testamē-
ti tēpore nō valeret si testa-
tor tunc decederet non confir-
mātur impedimento cessante:
secus in legatis cōditionalib'
vel in diē incertā. bar.
Atōlana re-
gula sic dif-
ferit: qd si
testamentū
facti tpe de-
cessisset tes-
tator: inuti-

le foret id legatū
quādocūqz
decesserit nō valere: que diffi-
nitio in quibusdā falsa est. qd
em si quis ita legauerat si post
kalēdas mortuus fuero ticio
dato: an cauillamur. nam hoc
modo si statim mortuus fuerit

non esse datum legatū verius
est: qz inutiliter datū. Item si ti-
bi' legatus est fundus qui scri-
bendi testamēti tempore tuus
est: si eum viuo testatore aliena-
ueris legatum tibi debetur: qd
non deberetur si testator sta-
tim decessisset.
Paulus.

Sed r si sic quis legatū
rit: si filia mea ticio nu-
pta erit: sufficere visum est si
mortis tēpore nupta inueniat:
licet testamenti facti tpe fue-
rit impubes.

Supra proxime iuriscō. ex-
posuit verba regule si testator
decederet legatū qd inutile
foret rē. hic autēz exponit illa
vba id legatū rē. bar. P. apl.

Attoniana regula non
p'tinet ad hereditates

e. l. catoniana. Itē
fallit in nouis le-
gibus. qd die vt. f.
l. si. Itē fallit. s. de
lega. i. l. qd in rez.
s. i. sed ibi est le-
gatus usufructus
cui' dies cedit nō
a morte: s. ab adit-
ta h'rditate. vt. C.
de cadu. tollē. s. an
nouissimo. et ideo
cessat catoniana:
vt. f. c. l. catoniana
d. Post kalē-
das. de primis in
telligitur: ex q nō
dicit quās. vt. f. de
sbo. obli. l. eum q
kalendis.
e An cauilla-
mur. i. scienter fal-
sum dicimus fm
Aug. s. h're hic lo-
cum regulā. certe
non. nā rē. nā ha-
ber locū tm in pu-
ro inutili: nō in cō-

Regla
cato. in
multis
fallit.

ditionali qd est interim nullum. sed fm leges aliter dicitur
cauillano: vt. f. de regu. iur. l. ea est natura. s. argumē-
tatio ab euidenter veris ad euidenter falsa. et etiam ita
potest hic poni fm Jo. qui dicit. i. argumentamur cōtra
regulam fm quid et quale.
f Item si tibi. pone exemplū fm. f. qz rem tuā tibi le-
go valet legatū si me viuo alienes. r. fm hoc incipit re-
sponsio ibi: si est viuo rē. et erit casus nouus vbi fallit re-
gula. sed tunc est f. insi. de leg. s. sed si rē legatarij. Sol.
ibi post mortē testatoris alienauit: hic eo viuo. contra qd
videtur. s. de lega. i. l. cetera. circa pn. ibi quēdam modū: r.
sed Jo. h'c posuit casum qz legauit tibi rem tuā sub hac
conditione si alienes me viuo. et sic incipit r'nsio. legatū
tibi rē. et dicit debet. s. si alienaueris me viuo. sed Jo. ob-
stat qz iam posuerat aliud exemplū de cōditionali. vt. f.
nā hoc modo rē. licet certe nichil. phibet plura exempla
poni: vt ostēdat se velle in talibus cessare regulā. et facit
ad hanc. l. s. de heredi. insi. l. in tps. r. l. potest quis. r. de
manu. testa. l. libertas. r. f. de condi. r. demō. l. iulianus.
g Si eum. subaudi sub hac conditione: si rē.
Ed et si sic. nupta erit. subaudi me viuo: vt bñ con-
ueniat responsio si mortis rē. et fm hoc fallit regu-
la catoniana: vt. s. l. pri. si aut simpliciter dixerit si nupte-
rit ticio: tunc r. in vita r. post mouē nubens implens cōdi-
tionē habet legatū. vt. C. de insi. r. sub. l. si qd heredē. r.
f. de cōdi. r. demō. l. si ita legatū esset. nec esset casus con-
tra regulā catonianā: qz r. si statim decessisset testator vale-
re pōt legatū. r. facit. f. de manu. tes. l. q. duos. r. l. hec p'di-
ctio. r. de p'di. r. de. hec p'dictio. r. l. p'dictio. r. l. iulius.
Attoniana. ad h'rditates. s. p'dictioales. vt. f. l. pri. vt
dic' fideicō. m'ltarias quarum dies nō cedit nisi ab adita

ditionali qd est interim nullum. sed fm leges aliter dicitur
cauillano: vt. f. de regu. iur. l. ea est natura. s. argumē-
tatio ab euidenter veris ad euidenter falsa. et etiam ita
potest hic poni fm Jo. qui dicit. i. argumentamur cōtra
regulam fm quid et quale.
f Item si tibi. pone exemplū fm. f. qz rem tuā tibi le-
go valet legatū si me viuo alienes. r. fm hoc incipit re-
sponsio ibi: si est viuo rē. et erit casus nouus vbi fallit re-
gula. sed tunc est f. insi. de leg. s. sed si rē legatarij. Sol.
ibi post mortē testatoris alienauit: hic eo viuo. contra qd
videtur. s. de lega. i. l. cetera. circa pn. ibi quēdam modū: r.
sed Jo. h'c posuit casum qz legauit tibi rem tuā sub hac
conditione si alienes me viuo. et sic incipit r'nsio. legatū
tibi rē. et dicit debet. s. si alienaueris me viuo. sed Jo. ob-
stat qz iam posuerat aliud exemplū de cōditionali. vt. f.
nā hoc modo rē. licet certe nichil. phibet plura exempla
poni: vt ostēdat se velle in talibus cessare regulā. et facit
ad hanc. l. s. de heredi. insi. l. in tps. r. l. potest quis. r. de
manu. testa. l. libertas. r. f. de condi. r. demō. l. iulianus.
g Si eum. subaudi sub hac conditione: si rē.
Ed et si sic. nupta erit. subaudi me viuo: vt bñ con-
ueniat responsio si mortis rē. et fm hoc fallit regu-
la catoniana: vt. s. l. pri. si aut simpliciter dixerit si nupte-
rit ticio: tunc r. in vita r. post mouē nubens implens cōdi-
tionē habet legatū. vt. C. de insi. r. sub. l. si qd heredē. r.
f. de cōdi. r. demō. l. si ita legatū esset. nec esset casus con-
tra regulā catonianā: qz r. si statim decessisset testator vale-
re pōt legatū. r. facit. f. de manu. tes. l. q. duos. r. l. hec p'di-
ctio. r. de p'di. r. de. hec p'dictio. r. l. p'dictio. r. l. iulius.
Attoniana. ad h'rditates. s. p'dictioales. vt. f. l. pri. vt
dic' fideicō. m'ltarias quarum dies nō cedit nisi ab adita

Cauil-
latio qd
fit.

hereditate: vt. I. ad trebel. quid sita. in prin. sed qd erit de pure relicta. Jo. r azo dicunt habere locu regulā quo ad mentē. vt insi. de here. quali. r disse. s. in extraneis. nam tria tpa erigunt vt possit cape. vno est testamenti: ergo si tūc nō est capax nō pdest q postea tpe mortis r adiūctis sit capax: r sic ha-

bet locum mēs regule nō hba. vt. s. eo. l. l. circa pūcti. nā dicit q si legatum r. r id legatum r. nō aūt dicit que hereditas. et fm hoc fallit in casu. vt. s. de acquir. here. l. si seru^o et^o qui. vel ibi qn per aliu: vel ibi in me-

dijs tēpōib^o fuit nō capax. s. r trib^o scz testamēti mortis r adiūctis fuit dñs capax. s. r alij dicit enā quo ad mentē nō habere locū regulā in hereditate: vt hic. et q: in legato est inuenta. vt. s. l. in pn. r est p his. s. de acquir. here. l. si seru^o eius qui. r

l. l. pxi. nā pditionalem tm̄ exapit. r qd dicit insi. de here. qua. r disse. s. in extraneis. dicunt esse verū si a principio poterat cape r postea desinat posse cape tpe mortis vel adiūctis. si aūt prius nō pōt. s. tpe testā: nō nocet fm eos: si nō postea pōt. vt. d. l. si seru^o.

Cedit. que ista sunt dicit. C. de cadu. tol. s. in nouissimo. s. rtra. s. de op. leg. l. si optio. l. rñ. vbi relictu seruo legatū ptinet ad catonianā: r tm̄ non cedit dies ei^o nisi ab adita hēditate: vt. d. s. i nouissimo. s. r dicit ibi l. l. si optio.

Lacet. institutioes. i. ad relicta in eo testō qd institutionē ptinet pditionalem. r hoc ideo: qz r legata vidēt suspendi sub eadē pditione: vt. l. de pdi. r demon. laura. de ipsa aūt institutione non est dubium: qz nec ad purā institutionē ptinet regula. r hoc scdm̄ quosdā. sed fm nos pertinet ad memem: vt. s. l. pxi. no. r sic intellige hoc vt sonat. r facit. s. l. i. s. que diffinitio.

Regula. pone exemplū fm. B. si habeo filium legitimum r naturalē cui vnciā tm̄ possuz dare: vt. C. de natu. libe. l. ij. r eos equaliter institua: postea offero natura lē cure: pcurrit cū legitimo eqūter: vt. C. de na. libe. l. iij. l. r si statim decedere nō haberet nisi vnciā. vocat q nouā legē pdictā tertā q est Theodosij. Vel pone fm Jo. q cū habere legitimum r naturalē: si naturalē in solidū institui r me viuo decedat legitimus: totū habebit naturalis. nā in solidū pōt institui si nō sunt legitimi: vt. C. de natu. libe. aut. l. r. sed certe nec Ulpia. nec Cato cogitauerunt de Theodosio vel Iustiano. Tertio pone. habeo filiu et ex eo nepotē hūc nepotē instituo filio preterito. si statim decedere nō valeret testm̄. sed si me viuo decedat filius confirmat testamētum. vt. s. de testa. tu. si hereditas. s. qui filium. r illud est per Balli r Uelleium. r fuit pūmo

neqz ad ea legata / quoz dies nō mortis tpe s. post aditā hereditatē cedit^o. **I**lpianus

Lacet catonis regulā ad pditionales institutiones nō ptinere. **I**dem.

Regula catoniana ad nouas leges nō ptinet.

De his que pro nō scriptis habentur. Titu. viij.

Licet institutio r legatū sit pnon scriptum facto heredis: substitutio tm̄ r fideicommissum remanent in suo robore. **Bar.**

Iulian^o. **S**is hereditatez v^l legatū sibi ascripserit: qritur an hereditas v^l legatū p nō scripto

gallus qvelleius. vnde lex Balli appellat rei^o. Uelleia noua. vel quarto dic q vocat nouas leges senatuscōsul. tertul. r ovi. vnde si tpe quo filius decedit nō est capax mater si postea efficiatur capax accipiet eā hereditatē: r q vocent noue leges habes. s. de capt. dimi. l. tutelaz. r

habeat: r siquidē substitutum habeat hmoi institutio: r fidi ps hereditaris de qua me p sultu: sit ad substitutū ptinet: nā senatus cuz penas legis cornelie pstitueret aduersus eū qui sibi hereditatē vel legatū scripsisset eodē modo im probasse videt quo improbate sunt ille: qua ex pre me ticus hereditē scriptū in tabulis fute^o recitauerit: ex ea pte heres esto: vt vt p inde haberent^o ac si inserte testamēto nō fuissent.

Udem est aliqd nō esse scriptum: r ita scriptū vt intelligi nō possit. h. v. **I**lpianus.

Ue i testō scripta eēt neqz intelligerent quid significarent: ea p inde sunt ac si scripta nō essent: reliqua autem per se ipsa valent.

tribus tpiibus. s. testamēti mortis: r adiūctis: nā l. r i me dijs tpiibus nō sit capax nō nocet regula catonis: vt. s. de here. insi. l. liber hō. s. si heres instituit^o. r. l. seru^o meū. et l. si alienū. s. i. s. hui^o vltimo r alijs oibus pter penult. quō dicit regula nō obtinere: cū in hereditatibus nō habet locū. vt. s. l. iij. Rñ. imo hz locū quo ad mentē vt ibi no. vel etiā si nō haberet locū (vt alij dicit) dices q nō se quis si nō ptinet ad nouas q ptinet ad veteres. veteri aūt lege dico de ferri hēditates q p. l. xij. tab. deserunt: vt. s. de capt. di. l. tutelaz. r etiā testānas. vt. s. de hō. sig. l. lege.

De his que p non scriptis habentur

Siquis ptinet. vt. C. de cadu. tol. s. in pnō scripto. nō ergo ad fiscum.

Cornelie. s. de falsis que quādoqz remittitur: vt. C. eo. l. ij. r iij. in fi.

Eodē mō. s. p nō scriptis. nō aūt vt auferat vt indigno: qz tenet fiscus: vt. s. de inoffi. testa. papinia g. **I**lle. s. institutionis. (nus. s. meminisse.)

Suis. quas faciet. r sic verbū recitauerit est futuri tpiis. sec^o si preteritū esset: vt qua ex parte recitauit. i. fecit qz tūc valet institutio quā feci si ille me in aliquo hēdē fecerat: vt. s. de here. insi. l. hoc articulo. r. l. ille aūt. r de cō. di. insi. mulier. s. h. q sunt p. pūmo em̄ casu pono in alterius arbitrio testm̄ meū: ideo est captatio r nō valet. vt. s. de here. insi. l. illa. r. l. captatioas.

Haberent. tales institutiones. r facit. s. de fal. filius r. l. diuus. r. l. si quis legatum. in pn.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

Ue in testō. facit. s. de his q in testa. de l. i. r de in. s. i. sed si pupillus s. p scribere. r arg. s. de reb^o dubijs. si quis ex pluribus.

S In metallu. ammetoz. in ea em cam relicti valet. vt. s. de ali. leg. l. is cui. r. facit in eo. ni. l. seruos. b. Pro no scripto. na tpe testameti impedit. vt. C. de cadu. tol. s. ea enim. r. s. in primo. c. Damnatu. r. sic in causa caduci deuenit. vt. C. de cadu. tol. s. ea em.

d Non pmet. vt. r. de iure fil. l. in metallu. r. C. s. bo. p. scrip. l. in metallu. r. s. de testa. iuli. l. neq. s. i. in depozato an sit capax vel no. dic vt no. s. ma. si ma. dauero. s. is cui. r. s. de here. insti. l. i. Itz facit. s. de acquiren. here. l. si seruus eius.

e In ea cam. no. sic. s. de feru. l. pro pre. sed arg. cotra insti. de leg. s. ex cotrario. Solu. hic casus legatarij impedit: ibi inutilitas rei legate. r. eodem modo r. i. de reg. in. l. in ambiguis. s. no est nouus. que est cotra. Itz arg. p. tra. s. de coti. pe. cu. item illa. s. qd adq. iatur.

S Erat. is cui legabatur. r. facit C. de cadu. tol. s. ea enim.

g Erat. f. eo te pote quo r. c. h. Redit. i. ibi decessit. r. facit. s. de lega. l. si seruo meo stichus. s. i.

Q uod qd. fa. cit. r. de fal. filius. s. f. r. l. ipu bere. s. ut si quis. id. r. C. de cadu. tol. s. f.

k Militis. vt C. eo. l. penul.

Q ue his quib. vt indignis r. c.

Ius. que. i. legatum r. fideicommissum. m. Post moue. cum enim merces sint facte fici. vt. C. que res ven. no. pos. per totu. r. i. he. redi. r. alij caillibet auferunt. vt. s. de publica. l. co. tem ferro. s. allicatorum. r. s. comissa. r. quolibet nuncian. te. vt. s. de iure fisci. l. i.

Q uod relinquit pene. in ca paci no querit fisco. Item qui libet est capax legati alimen. torum. Barto. Martians.

S In metallu damnato qd extra causam alime. torum relictum fuerit: p non scripto est nec ad fiscum perti. net: nam pene seru? est no ce. sarts. r. ita du? pius rescriptit. sed r. si post testamentum fa. ctu heres institutus vel lega. tari? in metallu danatus? sit: ad fiscu no pmet. Itz si ser. uo alieno qd legatum fuerit: r. postea a testatore redempt? sit: legatu? extinguitur. nam que in eam causam? peruenerut a qua incipere no poterat: p no scriptis habentur.

C pro no scripto habet qd re. linquit no existet in rebus hu. manis. Alpiamus.

S eo tpe quo alicui le. gatui a scribebatur in reb? humanis no erat: p no scri. pto hoc habebit. s. r. si in ho. stiu ptae erat? quo testm. fie. bat neq. ab hostibus redijt: r. pro non scripto erit. r. ita iulia nus scribit. Iulianus.

Q uod qd sibi a scripserit si alij restituere a testa. tore iussus est cu onere fidei. comissi id apud heredem rema. ner: quis p no scripto eed: ad est r. in testm. militis.

Q ue his quibus vt indignis legata auferunt. Titu. lx.

Q ui post mortem detuncti ingratiudinis cam committit pdit legatu. B. Marcellus.

n Et premis. s. illud qd habet qui aliqd deseruit fisco. qd est vt dices. s. eo. post legatum. in fi.

o Meruerit. a fisco cui detulit. r. sic no. q. ex eode facto pena r. pmetu? psequit. sed arg. cotra. s. ex quibus cau. pena r. ma. l. l. cui. r. s. si quis alique test. pro. l. i. s. i. r. s. de neg. pmetu. l. i.

O iu? seuer? r. an tonin? rescripte runt quasi indig. num carere le. gato seu fideico. misso libertum que? ex testamento patroni relicta fuerat: cu patronu? suu post morte? ei? qsi illicite mer. cts negociatore? detulerat: q. iust? r. libertatis pmetu? meruerit.

Q ui p tratabulas petijt in. dign? est oi comodo ex eodem testm. Itz q. ptra madatu? pun. cipu? vel senatusconsult. vxore? duxerit indign? est oi comodo ex eius testameto: sec? in vxore ducta. Barto. Idem.

A uferit h? ditas ex asse r. ad fiscu pmet: si emā. cipat? filij? p tratabulas bono. ru possessione patris vt pter. ritu? petierit: r. ex substitutioe ipuberis? adierit hereditatem Item si qd ptra madata duxerit vxore? ex ea puincia in qua officiu? aliq? gerit: qd ei ex te. stameto vxoris acq. sit? est: di. ui seuerus r. antoninus rescri. pserut retinere eum no posse: tanq. si tutor pupilla? ptra de. cretu? aplissimi ordis in domu? sua duxisset. vtroq. ergo casu? r. si ex asse? heres institut? adie. rit hereditate: fisco locus sit. na quasi indigno ei auferit? he. reditas. p. p. trariu? aut ducta ta. ab eo qui officiu? in puincia ge. rebat: q. a tutore illicite: mag. est vt dica? capere illa? ex reso. nec qsi indigna esse repellenda. idem erit? si quis viui ignoran.

gest. siue heredita quis ex. ria. r. erit hoc spe. eode fa. ciale vt indignus co? psequ. aliqd lucre? regu. pde. lariter cotra. vt. s. eo. l. post legatum. s. f. que est ptra. vel hic super alio est indignus. f. le. gato: r. sup alio lu. crat. f. sup merci. bus. r. facit ad. l. s. de adm. lega. l. penul. s. seio.

A uferit. p. te. ritus. impu. gnans. f. testm. q. Impuberis scz in secundis ta. bulis in qbus pu. pillanter substitu. tus fuerat. r. facit. s. de vulga. sub. l. is qui. r. l. ex duo. bus. s. f. r. s. de les. ga. p. f. l. filius. s. no sol. r. s. si fra. tri. r. ad trebel. si. patroni. s. illud. r. s. de inoff. test. papinian. s. me. minisse.

r Pupillam. f. quondam.

s Durisset. eo q. illi aliqd in tes. tamento reliq. s. r.

t Et si ex asse. q. d. non sol. si ali. quid reliquit. vt. p. posuit.

v Auferitur. sic. s. de ritu nup. l. p. fectus. r. de leg. l. l. f. s. s. de vsu. fru. le. l. vxori. sol. vt in. l. p. fect. Itz. s. de dona. m. ter vir. r. vxor. cum. hic status. s. f. s. i. i. in donatib. inter viuos. Itz. facit. C. de inest.

mup. l. d. s. leg. Itz no. hic rone? distimile vxoris r. mari. ni: sic differut in festinatione matrimonij altero motuo. r. Idem erit. facit. C. de pac. l. fi. r. s. de dona. l. quida. s. f. r. l. sequ. sed cotra. C. de capti. l. nec nos. vbi no. co. fiscant. Sol. ibi erat dubium an viueret. Itz in ptra. s. de. actio. emp. l. si quis seruum. Sol. ibi.

Indignū culpam. nō adhibēdo medicū vel malū: vt. s. de ed. edic. qd si nolte. s. si mācipiū. z fa. s. de lib. ag. l. necare. z. s. ad fil. l. necessarios. s. fi. z. C. de epi. au. au. lib. l. z. s. fo. ma. si ab hostib. s. l. z. C. eo. forozē.

Papinianus. ait. tres erāt scripti sed p̄mus accusa- ut scdm q̄si falso se fecissz scri- bi. nō ideo perdit legatū a tertio si- bi relicto. z sic q̄te nus non deliquit nō punit. sic. f. e. re scriptū. z. s. de pe. here. l. si q̄s testm̄.

Ost legatū. P̄mo ponit an ille qui con- secutus est legatū possit testm̄ infran- gere. Scdo an ille q̄ voluit testm̄ in- fringere possit le- gatuz cōsequi vel retinere. Tertio in- riscōsultus ponit modū dicēdi nul- lū. Quarto ponit qd habeat facere iudex in cognoscē- do z p̄nitiādo. scdo ibi ille. tertia ibi. de eo s̄o. quar- ta ibi. p̄hibēdi. s. c. **A**ceptū. cuiz ignozaret falsuz. sec? forte vbi scie- bat tūc falsum. vt

Papinianus lib. v. que- stionū ait: si q̄s vñū he- redē quasi p̄ falsum a scriptuz accusauit: legatū ei non aufer- ri a coherede relicto que nō inquietat. **P**aulus. **O**st legatū acceptum? nō tantū licebit falsum arguere testm̄: sed tñ iure? fa- ctū p̄tendere? p̄ot: inofficiosum aut dicit nō p̄mittit. **I**lle? qui nō iure factū cōtendit nec obtinuit: nō repellit ab eo qd meruit: ergo qui legatū p̄secu- tus postea falsum dixit? amit-

Certe iam sequeret̄ idem esse in inofficioso: vt. s. de inoffi. testa. l. mater. quod lex ista vetat. **N**on iure. qd dicit non iure factū habes. **I**de fal. l. si quis leg. z. in fi. qui. mo. testa. in fi. s. ij. **C**ōtendere. z est ratio: quia de eius voluntate non pendet valeat testamentū vel nō quādo est falsuz: vel nō iure factū. nā si millesies velles id valere: nō tñ valeret. sed secus in eo qui dicit inofficiosum. **N**ō permissū. post legatū acceptū: vt. s. de inoffi. te- sta. si pars. s. fi. z. l. fi. z. facit. s. de peri. here. post legatuz. z. C. de inoffi. testa. parentibus. z. C. eo. polla. z. l. alia. z. de iuris z. fac. igno. l. iij.

Nec obtinuit. puta qz desint. alioqn̄ p̄tra. vt. C. eo. alia. vel aliud est si dicat minus solēne vt hie. aliud si di- cerez falsuz: vt ibi. Item ideo dicit nō obtinuit. qz si obti- nuisset nichil habiturus esset: qz cū legata nō nisi ex testa- mēto solēni valeāt: z p̄niam p̄stet nō esse iure factū. ergo legata nō debent. vt. C. de fideicō. l. si veritas. nō ob. C. de fideicō. l. fi. z. in fi. de fideicō. here. s. fi. vbi videt̄ ex nō solēni testamēto deberi legata: qz ibi erat q̄stio an esset factū testm̄ vel nō. hie aut p̄stabat factū: s̄ dicebat̄ nō iu-

re factum fm. R. vel tbi in odiuz mentis qui negauit relicto: postea delato iuramento dicebat non iure relic- tum: hie ab initio fuit cōfessus relicto sed non iure. si autem p̄ius q̄ legatū cōsequeretur dicit testamentū in officiosum vel falsum: siue pro testamēto siue cōtra testa-

mentuz legatario a iure nō desistēte feratur sententia: nichil ex testamē- to consequitur: vt C. eo. l. alia. z. s. s̄ inoffi. testa. papi- nianus. s. memi- nisse. maxime cuz cōtra testamētū ferat: quo casu nō valet legata vt dixi. vbi autem in falso fuit victus z postea p̄tinonez h̄ditatis ex alia causa p̄pono: z nō dico. p̄ legato non nocet p̄ma senten- tia. sic. s. de pe. he- redi. lucius. z ad hoc. s. de ex. rei. iu. l. fi. z. C. de iuris z. fac. igno. l. iij. **F**alsuz dixit. z p̄ferauit vsqz ad infam: vt. C. e. alia. sed p̄tra. s. de lega. ij. l. lucius. s. sempronio. sed ibi nō dixit falsum te- stamentum: s̄ cō-

Qui se excusat a tutela te- stamētaria indignus est omni cōmodo testamētario: secus si se excusat a tutela: z q̄agno- uit legatum ex testamēto a tu- tela se excusare nō potest. hoc dicit Bartolus.

Amittere id qd testō me- ruerit z eum placuit qui tutor datus excusauit se a tutela: s̄ si p̄secutus fuerit: nō admittit

tra personā tñ instituti qui fecerat se scribi. **I** factum esse testamētū. hie re dicit p̄mū casum legis. z facit. s. de peri. here. l. postiqz.

Aceperat. per traditionem. **U**isus. s. scriptus.

Possit. agendo peti. here. ab intestato: si ex p̄p̄iat q̄ sit scriptus: replicabit de nullitate.

Prohibēdi. hoc referas ad p̄xima. z dic. s. cogna- ti supra dicit a petenda hereditate vel legatis que me- ruerunt: que expositiones necessarie vident̄ p̄pter expo- nendam litteram sequentem.

Ex cuiusqz persona. ays ex persone p̄ditioe zc. ays ex persona: z tunc dic tam defuncti q̄ cuiuslibet cogna- ti: puta sit capax cognatus vel nō. in defuncti p̄sona po- tuit habere heredem vel nō. Item qd subijct cōditio- ne. s. sit cognatus sui iuris vel nō: vt ita sibi vel alij que- rat: in defuncti p̄sona sit sui iuris vel nō. vt ita potuerit te- stari vel non. Item qd subijct etate. s. defuncti vt sit pu- bes. nam ays nō posset testari. in cognato similiter sit pu- bes: vt nō. vt pubes per se petat vel per tutorē. sed qd de etate dicit meli? posset referri ad accusationē de falso q̄ perdu nisi iunctur per etate: vt. s. eo. s. etati.

Tutela. tota vel eius parte: vt. s. de lega. i. etiam. z facit. s. de excusa. tut. l. tutor peti. s. i. nec obstat. C. de leg. ab admunstratione. quia ibi speciale in milite. item nec obstat. s. de lega. ij. cum filius. s. de iure: quia ibi non remansit per tutorem. item nec obstat. s. de iure patro. l. iij.

quia ibi speciale in eo commodo.

a Ad excusationem. quasi ei renunciauerit approbata voluntatem defuncti. ad qd est. s. de confir. tuto. l. fi. r. s. de libe. lega. l. tutor.

b Voluntate. facit. s. de execu. tu. l. nescimus. s. fi. r. l. seq. r. seq.

c Ad ad fisci. sic. C. de leg. l. pe. sed regulariter qd indigno aufertur fisco applicat: vt s. de inoffi. testa. papinian. s. me minisse. et facit. j. primo. s.

d Illoz. s. filiorum vel seruoz: quo casu dno non querit: vt si sub conditione legati est si fuerit emacipatus. vt. s. d. mino. deniq. s. si quid. Idem in suo: vt r. j. pri. s. r. facit. j. de bono. pos. contratab. l. sub conditione. s. fi. r. de bo. libe. l. qui in seruitute. r. l. in seruitute. s. preterea. r. s. de re. tute. qui tutelas. s. i. r. s. de inoffi. testa. papinianus. s. eo aute solo.

e Si seruus sum. l. legatarij.

f Legatu. fun di pone.

g Utrumq. l. libertas r. legatu: nichil domino.

h Seruo. alie no. Accur.

i Factu domini. accusantis testamentu de falso r. per hoc d. p. de re qd ci vel seruo suo est relictu: vt s. eo. l. i. s. i. s. arg. contra. s. si quis ali. test. p. l. i. sed ex pone vt ibi no.

k Sed a fisco. l. fisco redimit seruus a domino serui si vult cu vedere vt subicit: ad que fisci trāsiuit legatu fundi cu onere manumittendi: vt. s. de lega. l. qda. s. quoties.

l Spreuit. alioqn sez si accepisset relictu sibi vt manumitteret cogere vt yedere: nisi esset minor: vt. C. de fideicomis. libe. l. debet. r. s. de mino. l. si minor. rrv. au. seruum suum. r. facit institui. de singulis re. per fideicomis. re. s. libertas. Accur. s.

m Patri. pro legato petedo ipsi patri relicto: vel etiā ipsi filio scdm iura vetera: fm que patri acquirebat. hoc de secus: vt. C. de bo. que libe. l. penul. Item facit. j. de

ad excusatione. diuersum pu to in eo qui legatu tm meruit r a matre pupilli tutor petito excusare se maluit. hic em nichil ptra voluntate defuncti fecit: sed hoc legatu qd tutori denegat no ad fiscum trāffer tur: sed filio relinquuntur culus utilitates deserte sunt.

Qui in accusatioe falsi succubit pder omne comodo qd sibi debet ex testō ex psona sua vel alterius: secus in eo qd alteri debetur etiaz si in eius sit positus potestate. Bar.

Si pater accusauerit testm vel dñs: denegabitur ei actio etiā eius qd filio eius vel seruo legatu est: si ad ipsos emolumentu rei puenturu est. qd si ad psonas illoz spectat: dicēdū est diuersu. Si suu suu rogatus sit manumittere qd legatum meruit: vel etiā ipsi seruo vtrūq. datum sit: dicendū est no debere obesse seruo: factū dñi: sed a fisco redimēdū vt manumittat: si tñ velit seruum vendere: qd no pōt cogi q iudiciū spreuit: defuncti. Si filius familias falsuz accusauerit testm: videndū est an denegari debeat actio patri: r pu to si inuito patre accusauit no esse denegandā patri actionē. Si is cui rogatus sum legatu restituere falsuz dixerit

bono. posses. contratabu. l. sub conditione. s. fi.

n Dixerit. r vsq ad sniam pseuerauit. vt. C. e. l. aliā.

o Dicendū est. s. qd prius dixit falsum.

p Similis est. predictus accusator.

q Dicit. l. si postea instituto. vel legatario successit. vt s. de inoffi. testa. si litus. s. multoma: gis. r. l. si. s. fi. que videt ptra. sed ex pone vt ibi: r cuz cocor. itē facit. C. de peti. heredi. l. hereditas.

restituere id fisco debebo.

In iure qñro post accusatioe no dicit qd indigno. B.

Qui accusauit falsum heres legatario extitit: vel heredi scripto: nichil huic nocere dicendum est. similis est ei r qui inofficio suz dicit. Etati eius qui accusauit ignoscit: r maxime si tutor vel curator dicere falsum testm vel inofficiosum velit: r ita impatores seuerus r antonin. rescripte rūt. His ho qui testimonio suo intentione adiunauerunt accusatoris: denegada ē actio idqz diuus seuerus r antonin. decreuerunt. Sunt qui putāt r recte: r et denegadā esse qui accusator affuerit: r fide iussor: p eo extiterit. Quidā r presides indignū putāt qui testm falsum pruniciant: si appellatione intercedente heres script. obtinuit. Aduocatu fisci qui intentione delatoris exequit in oibus officijs necessitas satis excusat.

Qui principale testm accusat repellit ab oi comodo qd sibi defert ex eo vel eius accessorio: secus si ex alia voluntate per se principaliter subsistente: sed qui accusat accessorius no repellitur ab eo qd sibi debetur ex principali. hoc dicit cum sequen. Barto.

Qui in iure qñro post accusatioe no dicit qd indigno. B.

fure delibran. l. fina. s. licentia. nec obstat huic solutio: ni dicta. l. de inoffi. testa. quis ibi est alia ratio. scilz quia querela odiosa est. Accur.

v Et fideiussoz. d. ere qnda accusatioe: vt. C. ad tur. l. i. r putat. forte male cu necesse habeant ius dicere. et hoc iurant. vt in aut. ius iur. qd pre. s. r equis. r arg. j. l. pri. vel verus seruus littere: cum a principio sponte recepit presidatu r sic se posuit in necessitate. vel est ideo: qd apparet per appellationis sniam em male iudicasse. licet sit arg. cōtra. j. de appel. l. i. in prin.

v In omnibus. vel cu precedenti vel sequenti littera legi pōt. r facit. C. de admi. tu. l. cu quidam.

r Ignoscit. singulari in integ. re stitutionis iure et pncipe indulgete: vt. j. eo. tutor. in fi. s. iure cōi p dicit: vt. C. eo. l. polz la. que est ptra. vel solue vt ibi. r facit. j. de bo. libe. qui cum. j. rñ.

s Adiuauerunt. spōte. secus si coacte. arg. j. eo. aduocatum. et. s. quemadmo. testa. ape. l. si qd ex. r fa cit. j. e. l. s. an liber tas. r. j. de bo lib. qd cū. s. sed si non.

t Affuerit. vt aduocatus vel p curator: vt arg. s. de inoffi. testa. l. si. in pun. s. cōtra. j. de bo. lib. qui cum mator. s. si patro: ni. vbi q aduocat no accusat nec p dicit ptra. s. ibi erāt quasi debita. patrono bona liberti ad que venit p tratabu. hic ho lucrū est legatum qd perdit: r no est par ratio lucri ad damnum. vt. C. de codicil. l. si. r de

Lucri ad dam nu par rō no ē.

a **R**epellendus est. sic. de vulga. sub. l. is qui. et de contratabu. l. sub conditione. §. si. et de bo. lib. l. in seruitu. et §. si quis. et de lega. prestan. l. v. §. si fratri. et §. eo. l. ij. in pn. sed argu. contra. l. eo. l. qui ticiq.

b **A**d testamentum. id est ab eo qui fecit testamentu.

c **N**on confir-
matis. qd no erat
opus si post testa-
mentu fiebat. seeo
si ante. vt in iuru.
de codicil. §. no ra-
tum.

d **D**ata. i. reli-
cta directe.

e **F**ideicomis-
sum. i. pecuniaru
vt. §. ea. l. §. is ho.

f **P**riuandū.
imo cōtra. vt de
fal. l. eius. in fine.

g **S**ol. ibi.

h **N**on pdest.
nā no dz pati pe-
nā vt subicit. nā
dz habere pmiū.
qd dic vt. §. de ne
go. §. l. siue he-
reditaria.

i **R**emouet.
qz accusat. vt. §.
eo. l. §. i. no quia
se excusare voluit
cū effectū non ha-
buit. vt. §. qd cu-
iusqz vniuersi. l. i.
in fi.

k **L**egatario.
sic in querela. vt
§. de inoffi. testa. l.
etiā. sed aliud in
contratabulas. vt
de bono. posses.
contratabu. l. sub
conditione. §. si. et
de bo. lib. l. in
seruitute. §. sed et
si quid. q sunt con-
tra. sed quare se-
cus. Item contra
insti. de dona. §. i.
sed ibi est fere. p-
pter hanc differē-
tiā et alioy ibi no.
et sic etiā non ob-
stat. C. ad. l. fal. l.
si mortis. et est rō
quare secus in do-
natione qz legatio. quia donatio morte confirmatur: non
per testamentum.

l **C**ausa est eius. §. ei⁹ cui est mortis causa donati. et
facit ad hoc. §. de inoffi. testa. l. papinian⁹. §. si cōditioni.

m **I**tem enim. si testamentum vellet arguere.

n **S**cripto. qz testm̄ voluit arguere. et est ad hoc rōsum
ad trebel. l. marcellus. §. si. et C. ad. l. falci. l. etiā. et §. si

Qui pncipale testm̄ arguit
et a scōis tabulis repellendus
est. itē a codicillis ad testamē-
tum factis lz nō cōfirmatis.
non idē sequendū est si secun-
das tabulas vel codicillos co-
arguit: qz non vtrūqz hoc casu
improbasse videt. **A**n liber-
tas ei seruo data q̄ testm̄ onto
suo infringere voluit testm̄ au-
ferri debeat videndū est: fidei
cōmissum vtiqz non est dign⁹
cōsequit de libertate diu⁹ p⁹
iudicauit ea eē priuādū. **E**t
qui tuto: datus est non pdest⁹
ad excusationē q̄ falsum dixit
sz a legato remouet⁹. **Q**ui
mortis causa donationē acce-
pit a testatore: nō est similis in
hac cā legatario: alia causa ē
eius⁹ qui ppter testm̄ a legata-
rio vel a statulibero accipe ius
sus est. hic em̄⁹ vt indignus re-
pellit: et falci die beneficiū here-
di scripto⁹ auferri debere diu⁹
pius et diuus marcus putave-
runt. **O**mēs qui vt indigni⁹
repelluntur summouēdi sunt a
p̄mio qd fm̄ edictū diu⁹ trata-
nt datur his qui se⁹ deferunt.

Pena non debet egredi de
licitum. Barto. Marcellus.

Rescriptū est a pncipe
heredē⁹ rei quā amouit
set quartā nō retinere. et ideo
si is qui. cccc. habebat legauit
vniuersa. cccc. et heres. c. sub-
traxisset: trectoz quartā par-
tē retinebit. lxxv. scz. et. ccxxv.
dabit legatarijs: sed et ex centū
que surripuit legatarijs quidē

quis ali. tes. phi. l. ij. §. si. et §. de inoffi. testa. l. papinian⁹.
§. eo autem solo. Item facit. l. i. proxi. et l. heres qui. et l.
ad trebel. l. paulus rō. si certam.

n **U**t indigni. vt qz falsum vel inofficiosum accusave-
runt. vel qz alias sunt indigni. vt de iure fil. l. edicto. §.

eos.
o **P**remio. f.
dimidie ptis eius
qd perdit. vt. C. d
his qui se de. l. i.
vel tercie vt ibi di-
cit. et de iure fil.
l. edicto. in prin. et
§. extat. licz isti se
deserant innoxij
ergo deseretes ha-
bent damnum.
p **Q**ui se. i. eā
rem quā cape eis
non licet. sed fal-
lit qd hic dicit. §.
e. l. i. q̄ est contra.
vel dic vt ibi.

Accusans testm̄ non repel-
litur ab hereditate h̄dis scri-
pti in ipso testō. h. d. Modest.

Ut ticiqz testamentū fal-
sum dixit nec obtinuit⁹
heredi ei⁹ heres existere phi-
bendus nō est: qz nō pncipa-
liter in ticiqz h̄ditatē succedit.

Indigno here-
ditate adēpta
hereditate confusae actiones⁹
restitut non oportet⁹.

Propter inimicitias tacite
videt esse reuocari legatū: et q̄
causam stat⁹ mouet legato est
indignus et fisco applicabitur.
h. d. Barto. Alpianus.

Similitate capitales in-
teruenit inter legata-
riū et testatorē: et verisimile esse
cepit testatorē noluisse lega-
tū siue fideicomissū prestari et
cui ascriptū est relictu: magis
est vt legatū siue fideicomissū
ab eo perit nō possit⁹. sz si pa-
lā et apte testator male dixerit:
et ifaustas voces⁹ aduersus eū
lactauerit: idē erit dicendū. si
aut stat⁹ ei⁹ prouerbiā mouit:
denegat ei⁹ qd testō accepit
psecuto: ex q̄ specie statim fi-
sco defertur.

Indigno. acti-
ones. q̄ here-
di q̄ defunctū cō-
penebant q̄ modo
sunt cōfute. vt. §.
de euic. l. si ei cul.
§. fina.

Non opz. sic
leo. l. eum q̄ §. q̄
holo. et de iure fil.
leius q̄ §. si. nisi i
casu: vt. leo. l. he-
redē. Itē p̄tra. C.

Fraudem. facit. l. i. in tacitus. Accur.

Item qz falsum vel inofficiosum accusave-
runt. vel qz alias sunt indigni. vt de iure fil. l. edicto. §.

o **P**remio. f.
dimidie ptis eius
qd perdit. vt. C. d
his qui se de. l. i.
vel tercie vt ibi di-
cit. et de iure fil.
l. edicto. in prin. et
§. extat. licz isti se
deserant innoxij
ergo deseretes ha-
bent damnum.
p **Q**ui se. i. eā
rem quā cape eis
non licet. sed fal-
lit qd hic dicit. §.
e. l. i. q̄ est contra.
vel dic vt ibi.

Rescriptū. he-
redē. facit. l. i. ad
trebel. l. paul⁹
rō. si certā. et insti.
p socio. §. manet.
et leo. l. heres q̄.
§. sed si maior. et
§. l. pri. §. pe. ibi et
fal. et. §. d. vul.
sub. l. ex facto. §. si
na. et. C. de lega. l.
non est.

Ut ticiqz. facit
C. d. peti. he-
re. l. h̄ditatē. et. §.
eo. l. post legatū.
§. qui accusauit.
et §. qui pncipale.

Nec obtinu-
it. i. succubuit. vt
C. eo. l. aliam.

Indigno. acti-
ones. q̄ here-
di q̄ defunctū cō-
penebant q̄ modo
sunt cōfute. vt. §.
de euic. l. si ei cul.
§. fina.

Non opz. sic
leo. l. eum q̄ §. q̄
holo. et de iure fil.
leius q̄ §. si. nisi i
casu: vt. leo. l. he-
redē. Itē p̄tra. C.

Fraudem. facit. l. i. in tacitus. Accur.

Item qz falsum vel inofficiosum accusave-
runt. vel qz alias sunt indigni. vt de iure fil. l. edicto. §.

o **P**remio. f.
dimidie ptis eius
qd perdit. vt. C. d
his qui se de. l. i.
vel tercie vt ibi di-
cit. et de iure fil.
l. edicto. in prin. et
§. extat. licz isti se
deserant innoxij
ergo deseretes ha-
bent damnum.
p **Q**ui se. i. eā
rem quā cape eis
non licet. sed fal-
lit qd hic dicit. §.
e. l. i. q̄ est contra.
vel dic vt ibi.

Rescriptū. he-
redē. facit. l. i. ad
trebel. l. paul⁹
rō. si certā. et insti.
p socio. §. manet.
et leo. l. heres q̄.
§. sed si maior. et
§. l. pri. §. pe. ibi et
fal. et. §. d. vul.
sub. l. ex facto. §. si
na. et. C. de lega. l.
non est.

Ut ticiqz. facit
C. d. peti. he-
re. l. h̄ditatē. et. §.
eo. l. post legatū.
§. qui accusauit.
et §. qui pncipale.

Nec obtinu-
it. i. succubuit. vt
C. eo. l. aliam.

Indigno. acti-
ones. q̄ here-
di q̄ defunctū cō-
penebant q̄ modo
sunt cōfute. vt. §.
de euic. l. si ei cul.
§. fina.

Non opz. sic
leo. l. eum q̄ §. q̄
holo. et de iure fil.
leius q̄ §. si. nisi i
casu: vt. leo. l. he-
redē. Itē p̄tra. C.

Fraudem. facit. l. i. in tacitus. Accur.

Item qz falsum vel inofficiosum accusave-
runt. vel qz alias sunt indigni. vt de iure fil. l. edicto. §.

Uidef. ptra. videf. de iure fil. l. iij. S. quando afit. sed hic boni precessit inuif. r io fisco no applicat. fz vt cadu cu remanet apud eu a quo relictu est. vt. C. de cadu. tol. S. p secudo. ibi aut malu inuif habuit. r ideo fisco appli catur. r plene dic vt no. d. S. quando autem.

Recte. pater iterposuit fide filij pfenuetis patri vt daret non capaci parci ei: vt hic. r J. ad. l. fal. l. si faci tu. r ar. J. ad. l. cor. de fal. l. fili. emaci patu circa pn. r J. de bo. lib. l. q cu maior. S. fi.

Res. no vti tur. nil talis psona fuerit q pa rere necesse ha buit. vt J. ad. l. fal. l. tacitu. Accur.

si fuerit. quia fut in solidu inli: tutus. sed in dumi dia ptra legem si dez accomodauit r fact. S. eo. rescri ptu. r. C. ad. l. fal. etiam si. r. J. ti. ij. l. beneficio.

Um quida. scripsit. i fecido testameto. f. Non valeat. quatu ad inltutu comodu: mero m iure est hys r adire pot hereditare. vnde r pfundunt actioes sibi cope tentes. qz solenia testamenti sunt in eo copleta. sed m qz ipse non est ca par hfditatu auferi ab eo hereditas. vt. S. eo. l. indi gnu. r J. eo. here de. r. S. de vulga. substi. ex facto. S. iulianus. r J. de iu re fisci. l. eius qui S. euz qui. r. S. ob ligationes. r. J. de

bona. quida S. donari. r de verb. sig. l. aliud est capere. r idem dico in eo cuius nome cancellat: vt subijcit. na r ille mero iure est heres. vt no. S. de his que in testa. dele. l. i. S. sed pulto. in pn. r. C. de testa. l. nostru. qd aut subijci tu no esse superius testm ruptu: veru est plderato eo q secudi heredes efficaciter non hz hereditate: r qz co iure quo scdm est inualidu primu videf validu: fz tamc costi derata alia rone: qz sm mero iure tenet. r qz pmi here des no habent si pma voluntatem: potior est fisci cau

sa in bonis auferendis. Ho. s. et heredibus m. in pumo testameto institutis: vt ap paret p sequena. sed videf ptra hys que hic dicunt inli. qui. mo. testa. in fir. S. posteriore. r. S. ex eo. sed ex his que dixi r ibi no. apparet q no ob. Item cotra. C. eo. heredi

diuus marcus in eius psona iudicauit / cutus nome pacto testameto testator induxerat. cam em ad pfectos erarij mifit. verum ab eo legata relicta salua maserunt. de pceptio nibus ets datts voluntatis erit questio: r legatu ei no denega bitur nisi hoc euideter testato re voluisse appareat.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his q in testa. delen. l. iij. r J. d iure fil. l. iij. S. cu ex ca. nec ob. S. de lega. iij. si iure: qz in alio casu ibi loquit. r est sic ad hoc qd hic dicit. S. de heredi. inltutu. l. fina.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his q in testa. delen. l. iij. r J. d iure fil. l. iij. S. cu ex ca. nec ob. S. de lega. iij. si iure: qz in alio casu ibi loquit. r est sic ad hoc qd hic dicit. S. de heredi. inltutu. l. fina.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his q in testa. delen. l. iij. r J. d iure fil. l. iij. S. cu ex ca. nec ob. S. de lega. iij. si iure: qz in alio casu ibi loquit. r est sic ad hoc qd hic dicit. S. de heredi. inltutu. l. fina.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his q in testa. delen. l. iij. r J. d iure fil. l. iij. S. cu ex ca. nec ob. S. de lega. iij. si iure: qz in alio casu ibi loquit. r est sic ad hoc qd hic dicit. S. de heredi. inltutu. l. fina.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his q in testa. delen. l. iij. r J. d iure fil. l. iij. S. cu ex ca. nec ob. S. de lega. iij. si iure: qz in alio casu ibi loquit. r est sic ad hoc qd hic dicit. S. de heredi. inltutu. l. fina.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his q in testa. delen. l. iij. r J. d iure fil. l. iij. S. cu ex ca. nec ob. S. de lega. iij. si iure: qz in alio casu ibi loquit. r est sic ad hoc qd hic dicit. S. de heredi. inltutu. l. fina.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his que in testa. delen. l. iij. r J. de iure fisci. l. iij. S. cu ex causa. nec ob. S. de le. iij. si iu re. vt. S. dixi. h.

Laudu. da natus. olim erat alia pena ad ulterij qz hodie. na hodie gladio ferit: vt habet. C. de adul. qus. l. fi. vñ hodie hec lex no habet locum.

Ad fiscum. no. regulaz: qd auferitur indigno appli catur fisco. vt. S. de inoffi. testa. papinianus. S. memmif. appli se. que fallit. S. eo. l. post legatum. S. amittere. r. J. eo. l. fi. cas qd S. fi. r facit ad. l. istam. inlti. de heredi. inlti. S. seruum. et idigno S. de vsufruc. lega. l. vroz maritus. r. C. de fecun. nup. l. auferi. qui cotra legem. r. S. de ritu nup. pfectus.

Utere. est. l. i. qus. f. decc sicut ifra annu: qz p inde est ac si inmluta decessisset. vt. S. de test. mili. l. qd pstitut. r facit. J. eo. ti. l. miles ita herede. S. mulier.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his q in testa. delen. l. iij. r J. d iure fil. l. iij. S. cu ex ca. nec ob. S. de lega. iij. si iure: qz in alio casu ibi loquit. r est sic ad hoc qd hic dicit. S. de heredi. inltutu. l. fina.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his q in testa. delen. l. iij. r J. d iure fil. l. iij. S. cu ex ca. nec ob. S. de lega. iij. si iure: qz in alio casu ibi loquit. r est sic ad hoc qd hic dicit. S. de heredi. inltutu. l. fina.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his q in testa. delen. l. iij. r J. d iure fil. l. iij. S. cu ex ca. nec ob. S. de lega. iij. si iure: qz in alio casu ibi loquit. r est sic ad hoc qd hic dicit. S. de heredi. inltutu. l. fina.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his q in testa. delen. l. iij. r J. d iure fil. l. iij. S. cu ex ca. nec ob. S. de lega. iij. si iure: qz in alio casu ibi loquit. r est sic ad hoc qd hic dicit. S. de heredi. inltutu. l. fina.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his q in testa. delen. l. iij. r J. d iure fil. l. iij. S. cu ex ca. nec ob. S. de lega. iij. si iure: qz in alio casu ibi loquit. r est sic ad hoc qd hic dicit. S. de heredi. inltutu. l. fina.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his q in testa. delen. l. iij. r J. d iure fil. l. iij. S. cu ex ca. nec ob. S. de lega. iij. si iure: qz in alio casu ibi loquit. r est sic ad hoc qd hic dicit. S. de heredi. inltutu. l. fina.

Ab eo lega tas. cuius nome te stator induxit. h. r. Manserunt: vt. S. de his que in testa. delen. l. iij. r J. de iure fisci. l. iij. S. cu ex causa. nec ob. S. de le. iij. si iu re. vt. S. dixi. h.

Laudu. da natus. olim erat alia pena ad ulterij qz hodie. na hodie gladio ferit: vt habet. C. de adul. qus. l. fi. vñ hodie hec lex no habet locum.

Ad fiscum. no. regulaz: qd auferitur indigno appli catur fisco. vt. S. de inoffi. testa. papinianus. S. memmif. appli se. que fallit. S. eo. l. post legatum. S. amittere. r. J. eo. l. fi. cas qd S. fi. r facit ad. l. istam. inlti. de heredi. inlti. S. seruum. et idigno S. de vsufruc. lega. l. vroz maritus. r. C. de fecun. nup. l. auferi. qui cotra legem. r. S. de ritu nup. pfectus.

Utere. est. l. i. qus. f. decc sicut ifra annu: qz p inde est ac si inmluta decessisset. vt. S. de test. mili. l. qd pstitut. r facit. J. eo. ti. l. miles ita herede. S. mulier.

Utere. est. l. i. qus. f. decc sicut ifra annu: qz p inde est ac si inmluta decessisset. vt. S. de test. mili. l. qd pstitut. r facit. J. eo. ti. l. miles ita herede. S. mulier.

Heredi. nō aufertur. et eam ex codicillis nō habeat. ad qd est. §. eo. post legatū. §. qui principale. r. l. re- scriptum. r. l. heres. r. §. de vulga. substi. ex facto. §. si. r. §. eo. cum qui. §. qui pro parte.

b **A**ceptit. destinatione vt prelegatum.

c **I**nter here- des. nā instituit ti- cū r. seū equalit r. in codicillis di- xit uicium citra et seū ultra rhenus habere debere qd codicillos tū vt falsos accusauit r. succubuit r. sic a- misit dimidiā ex qd ē citra rhenū: quā videbat hē- lute prelegatiōis vt. §. d. her. insti. ex facto. r. p̄fiscat: s; aliā dimidiā re- tinet iure hē. d. u- rior: cū cōtra testū nō d. d. i. q. nō sō iure legari: vt ex- codicillis qz ei a seipso legari non pot: vt. §. de leg. i. l. r. quidē. Sciūs sō hēbit totū vl- tra rhenū. f. dimi- diā iure heredita- rio: aliā iure ptele- gati: de quo ptele- gatiōis f. falcidiā non dednat si tū est in parte p̄fiscata quātū est i. fal- quā vult retinere. ad que est. §. i. l. n. senenius.

d **N**on vtef. in partibus quas h. seius iure legari.

e **I**n amillis. l. ablati vt indigno: r. fisco applicatio.

g **U**m tabulis. fratris. f. sui testatoris.

h **D**atis. f. alijs in substitutione pupillari.

i **F**ilijs. f. filijs fratris qui sunt substituti.

k **P**ueri. cui erant substituti.

l **P**ostulassent. r. p hoc testm impugnabāt patri: vt C. de here. insti. si pater tuus. r. p cōse. quēs pupilli. vt. §. eo. l. ij. in prin. r. l. post legatū. §. qui principale.

m **P**atri. a quo substituti erant filio suo.

n **P**artē. habebāt em̄ coheredes in substitutione qui non accusauerunt r. sic nichil perdunt. ad qd est. §. l. pxi. in prin. cum suis concordan.

o **I**n ea. l. cum ea.

p **N**on placuit. licz alij sit cōcubina.

q **E**ius. f. patroni.

r **Q**ui concubinam. f. aliam.

s **R**elictum est. a patrono.

t **N**on denegabitur. f. liberte. excusabitur ergo liberte.

Qui impugnat accessoriū nō p̄uat eo qd p̄sequit a prin- cipali: s; eo solo qd p̄sequit ab accessorio. **Bar.** **I**dem.

Heredi q̄ falsos codicil- los esse dixit neq; obtri- nuit: hēditas nō aufert: si tū aliqd a cohēde codicillis ac- ceperit: eius actio denegabit. itaq; si bonoz inter heredes diuisione defuncti codicillis fecerit: pres quidē hēditarias in qbus legatū p̄sistere nō po- tuit tenebit: s; falcidiē benefi- cio nō vtef: si tū in amissio- portionibus erit qd falcidiā eq̄ate cōpēsatiōis recusaret.

Qui dicit pupillum fuisse suppositū videtur secūdas ta- bulas impugnare: r. ideo qd in eis ei relinquit auferet vt ab indigno. **Bar.** **I**dem.

Qui tabulis secūdis pa- ter ipuberi filio fratris filios coheredibus datis sub- stituit: ac substituti fratris filij post mortē pueri matrem etus partus subiecti reā postu- lassent vt hereditatē patri legitimā obtinerēt: victis aufe- rendā esse partē hereditatis. ex cā substitutionis r̄ndi: quia

ta si patrono suo non consentiat: cum ille concubinā aliā habeat. nec em̄ plures potest habere: vt in auct. qui. mo. na. efficiū. sui. §. si quis aut defunctus. coll. vj. si aut nō habeat ille aliam forte nō excusat: vt. §. de concubi. l. i. in prin. r. §. penult. **A**ccur.

ex testamēto em̄ se dictam sen- tentiam non haberent.

Inimicitie inter legatariū r. testatorē puenientes abq; legatarij culpa eum legato nō p̄uant. **Bar.**

Quonia stuprū in ea p̄tra- hi nō placuit que se nō patro- ni cōcubinā esse patit: eius q̄ p̄cubinā habuit qd testō rel- ctum est actio nō denegabit: idq; in testō ricij cassiani clarif- simi viri qd ruffinā ingenuā ho- noze pleno dilexerat: optimi maximoq; principes nostri lu- dicauerūt: cuius filiā quā alū nam testō cassianus nepi co- heredē datā appellauerat vul- go quesitā apparuit. Cū here- dis nomē mutata volūtate pa- terfamilias incisis oibus tabu- lis iduxisset: atq; iō fisco por- tionis emolumentū ad iudica- tū fuisse: eā rē legatarijs nō obesse qd retinuerāt volūtatez diuo marco placuit: r. ideo cū suo onere f. scū succedere.

Qui nō vindicat mortē de- functi indignus est hereditate: r. actiones confusē non re- staurant nisi ignorantia fuerit deceptus. **Bar.** **I**dem.

alumnā apparuit scilicet esse in domo castij nutritam. sed hoc non impediret: vt. C. de nupt. si quis alumnā. Item nota qz quidam faciunt §. vulgo r. quod non placet. **A**ccursus.

Induxisset cuiusdam incidēdo. vel prius induxit p̄- nam postea incidit.

Fruisset. immo venientes ab intestato debent habere: vt. §. si tabu. testa. nul. ex. l. i. §. si heres. Sola. hic vt for- li heredi noceret non vt intestatus deccederet. potent er- go adiri hereditas. sed heredi aufertur per fiscum. ibi autem voluit p̄ofus intestatus deccedere non soti here- di nocere: vel dic vt ibi.

Non obesse: vt. r. §. de hys que in testa. delen. l. iij. r. fi. r. §. eo. l. cum quidam. in fi.

Suo onere. vt. §. ad sp̄leia. cum fisco. r. §. ad tres- bellya. l. marcellus. §. finali. r. §. de iure fisci. l. dicitur. sed quid de ere alieno. **R**espon. vt. §. de iure fisci. l. non possunt. **A**ccursus.

Pleno hono- re. vt concubinaz tamē: sed vxor has- bet plenior: cū di- gnitate p̄ virū ha- beat. vt. §. de leg. iij. l. item legato §. penul.

Judicue = rūt. f. vt valeat re- lictum. r. dic qz cas- sianus habuit ruf- sinam p̄cubinā: r. tandem instituit heredem neptem suam: s; testato- ris r. ei dedit co- heredem filiā ruf- sine quam filiam appellauerat vt esset sibi concubi- na: cūta ponitur appellare. §. de in- iur. l. item apud labeonem. §. ap- pellare. r. §. si qz virgines. sed ipsa non consenserat: quia cognouerat matrem. r. bene fe- cit. vt. §. de concu- bi. l. i. §. penult. r. ideo querebatur an amitteret suaz partem heredita- tis: r. construe- tur filiam vulgo quesitā nepi co- heredem datam testator cassianus appellauit: quam

Heredes restituere ad qd est. C. eo. l. i. r. l. p. r. C. de agri. r. cens. que admodum.

Hec pbe. hoc est scdm dictu. ad qd est. s. eo. l. indi. gna. r. j. l. p. r. i. s. i. r. de iure fisci. l. eius qui. s. p. r. fi.

C facti. secus igitur si iuris. arg. p. r. s. de peti. here. s. r. l. lege. s. scire.

Defensionem. qui lucrat. p. cultura. r. cura. vt in. s. l. de re. diu. s. si quis a no dno. ita r. hic lucretur.

Subduca. l. i. subduca. petatur. f. postularur.

No. resuscitat. factio sic. C. ad. l. fal. l. in imponeda. r. s. ad. s. l. p. r. t. p. r. t. veneni. s. nepri. r. l. i. y. s. l. igno. r. s. de acqui. here. cu bonis. s. fi. r. j. ad. trebel. l. pe. sed re. gulariter cotra. j. de solu. qui res. s. aream.

Um qui faci. tti. no videt. lmo pcedo. vt. s. de peti. here. l. p. r. donis. r. facti. C. eo. l. i. r. s. l. p. r. i.

Undicatio. cu quibus veniit fructus ante litez r. post litez pcepti a malefidei posses. fore. vt. s. p. r. i. ve. niunt r. vsure pre. teritoz fructuum: sed cuz distincioe tps. i. post motaz. litem no ante. sed postea corrigi qd de vsuris dicit.

Post motaz. hoc lege cum se. quentibus.

Precia fru. ctuz. i. estimatio ne fructuum.

Sed diu. cor. riges qd p. r. i. me. de vsuris dicit. r. facit. s. de vi. l. cu. quidam. s. in. ta. to. r. C. de peti. he. redi. l. i.

Heredem. sub. audi ad: si non ha. bes.

Non defensa. l. non vindicata per accusationem.

Amissent. hic distingue. vt. s. l. p. r. i. faat. s. co. l. in.

dignum. r. de vulga. substi. ex facto. s. fi. p. Legatum. i. p. legatum.

Non p. stitisset. vt. s. de lega. l. i. l. legati. s. i.

Possideret. r. ideo videbatur sibi aufereda vt ab in. digno: r. cetera que capit iure hereditario.

Integrus. qm in eo fraudem no comisit. ad qd est s. eod. l. heredi. l. respon. r. l. heres. r. l. rescriptuz. sed ecotra videt q to tti perdat. vt. d. l. heredi. i. respon. sed ibi impugna. uit voluntate tota.

Ratione iu. ris. que est vt non valeat pro ea par te legatum.

Veritatem. q est vt eam partes pro herede: aliam pro legato possi. deat.

Scriptio. s. s. s. pau. lus r. iudi. r. iungi tur pcedentib: als. l. r. incipit si scriptus.

Videri. nil er go percipit insti. tuti. vt. s. si quis ali. te. p. l. q. r. C. si quis ali. te. pro. l. q. in. p. r. i.

Qui aufer tur. et sisco applicatur. vt. j. d. iure fil. cum mor tem. r. facit. s. sol. mati. si ab hosti. bus. s. i.

Ordines. eo. rum. patro. norum.

Libertoz. suozum.

Suspecto. qz suspicio erat eos ab aliquo occisos.

Defenderit. id est non vindi. cauerunt.

Heredis. vt bonozum posses. fore. vt institu. de bono. posses. s. quos autem.

Officiose. id est cum officio s.

Constitutio. i. p. legatum.

Non p. stitisset. vt. s. de lega. l. i. l. legati. s. i.

Possideret. r. ideo videbatur sibi aufereda vt ab in. digno: r. cetera que capit iure hereditario.

Integrus. qm in eo fraudem no comisit. ad qd est s. eod. l. heredi. l. respon. r. l. heres. r. l. rescriptuz. sed ecotra videt q to tti perdat. vt. d. l. heredi. i. respon. sed ibi impugna. uit voluntate tota.

Ratione iu. ris. que est vt non valeat pro ea par te legatum.

Veritatem. q est vt eam partes pro herede: aliam pro legato possi. deat.

Scriptio. s. s. s. pau. lus r. iudi. r. iungi tur pcedentib: als. l. r. incipit si scriptus.

Videri. nil er go percipit insti. tuti. vt. s. si quis ali. te. p. l. q. r. C. si quis ali. te. pro. l. q. in. p. r. i.

Qui aufer tur. et sisco applicatur. vt. j. d. iure fil. cum mor tem. r. facit. s. sol. mati. si ab hosti. bus. s. i.

Ordines. eo. rum. patro. norum.

Libertoz. suozum.

Suspecto. qz suspicio erat eos ab aliquo occisos.

Defenderit. id est non vindi. cauerunt.

Heredis. vt bonozum posses. fore. vt institu. de bono. posses. s. quos autem.

Officiose. id est cum officio s.

Constitutio. i. p. legatum.

Non p. stitisset. vt. s. de lega. l. i. l. legati. s. i.

Possideret. r. ideo videbatur sibi aufereda vt ab in. digno: r. cetera que capit iure hereditario.

Integrus. qm in eo fraudem no comisit. ad qd est s. eod. l. heredi. l. respon. r. l. heres. r. l. rescriptuz. sed ecotra videt q to tti perdat. vt. d. l. heredi. i. respon. sed ibi impugna. uit voluntate tota.

Ratione iu. ris. que est vt non valeat pro ea par te legatum.

Veritatem. q est vt eam partes pro herede: aliam pro legato possi. deat.

Scriptio. s. s. s. pau. lus r. iudi. r. iungi tur pcedentib: als. l. r. incipit si scriptus.

Videri. nil er go percipit insti. tuti. vt. s. si quis ali. te. p. l. q. r. C. si quis ali. te. pro. l. q. in. p. r. i.

Qui aufer tur. et sisco applicatur. vt. j. d. iure fil. cum mor tem. r. facit. s. sol. mati. si ab hosti. bus. s. i.

Ordines. eo. rum. patro. norum.

Libertoz. suozum.

Suspecto. qz suspicio erat eos ab aliquo occisos.

Defenderit. id est non vindi. cauerunt.

Heredis. vt bonozum posses. fore. vt institu. de bono. posses. s. quos autem.

Officiose. id est cum officio s.

Heredem qui sciens de. functi vindictam omi. sit: isup habuit fruct: omnes restituere cogedu existimauit: nec pbe desideratur actioez p. s. am restitu. deceptu aute ignoratia facti bone fidei pos. sessoris defensione habituru: ante mota scz p. r. ouersiam si ratio fructuum subduca: nec improbe confusam actionem reddi postularur.

Qui tacita fide accomoda. uit de restituendo fideicomisso tenet ad fructus: r. post litis p. r. estatione ad vsuras istoz fructuz venditorz de rigore: se. cus de equitate. Bar. Idem.

Um qui tacitu fideico. missum in fraudem legis suscepit: eos qz fructus qz an te lite mota pceperit restituere cogendu rudi: qz bonefidei possessor fuisse no videt: ex. plo bonoz a fisco vendicatoz: post mota de tacito fideicom. misso p. r. ouersia: ante p. r. a fructuz pcepta cu vsuris esse restituenda rudi. s. r. oium fru. ctuz quoz p. r. a pcepta fue. rat. qz si fructus in vsu habuit eoz p. r. a tui restitu. satz erit s. r. diuus seuerus bonoz tacite relictoz citra distinctionem tps fructus d. i. tarat deberi: no etiam vsuras eoz benigne decreuit: quo iure vtimur.

A quo vniuersa bona auferunt apud eu onera eris alieni no remanent: iura p. s. a non restaurantur. Bar.

Bonis vniuersis ex ca taciti fideico. fisco restitutus: here. dem onus eris alieni no specta re couent: nec aliud seruatur morte no defensa: si qd tui ob.

aditam hereditatem actioni. bus aut seruitutibus confusis amiserit: auxilium restitudois non merebitur.

In bonis que auferunt ex ca taciti fideicomissi plegata no veniunt: r. p. r. elegata intelli. gunt put testator reliqz no p. ut de iur. subtilitate debet. b.

Pro pte heres institut: p. r. e di legatu acceperat r. h. d. ita te no capiunt restituendi tacituz ministeriu suscepit: qz legatu p. r. ipi pte no p. stitisset: ideoqz portione ista p. r. herede possideret: tui ei p. r. edium inte. grum esse relinquedu rudi: nec enim ratione iuris ac possess. sionis varietatez inducere di. uisionem voluntatis.

Testamentu p. r. i. m. p. r. i. si testator scdm facere incepe rit r. impeditus p. r. heredes no p. fecerit. h. v. Paulus

Scriptis heredibus ideo hereditas abla. ta est qz testator alio testm mu tata voluntate facere voluerit r. ipeditus ab ipsis est: ab vni uerso iudicio p. r. i. ore recessisse eum vident. Hermoge.

Qui morte vxoris no defendit: vt indigno dos aufertur. Paulus.

Portiones quoqz eoz fisco vendicant: qz mor te libertoz suspecto decede. riu no defenderunt: oes enim heredes vel eos qui loco here. dis sunt officiose agere circa defuncti vindicta puenit.

Qui ex necessitate officii testm accusat ab eo qd p. p. uo noie meruit no repellit. Item quando plura iura concurrunt in persona vnius: perinde est

ne pietate siue affectu magno r. ceteris. r. sic est contra s. eo. l. i. Accursus.

ne pietate siue affectu magno r. ceteris. r. sic est contra s. eo. l. i. Accursus.

ne pietate siue affectu magno r. ceteris. r. sic est contra s. eo. l. i. Accursus.

ne pietate siue affectu magno r. ceteris. r. sic est contra s. eo. l. i. Accursus.

ne pietate siue affectu magno r. ceteris. r. sic est contra s. eo. l. i. Accursus.

ne pietate siue affectu magno r. ceteris. r. sic est contra s. eo. l. i. Accursus.

Utorem nomine, aliud si suo, tunc em ppia pdit legata. vt. f. ea. l. in fi. ibi: et cū non sue pfone rē. et. s. eo. l. post legatum. §. ei. r. §. amittere. Itē q̄ dicit note pu pilli dic. i. pro vtilitate pupilli: suo tamen nomine. vt. C. de his quib. vt indig. l. polla.

Obtinuerit. i. succubuerit. vt. C. eo. l. aliam. et facit ad hoc inli. de in offi. testa. §. si tu tor. r. s. de ioffi. te sta. l. si aduersus. §. i. r. de admu. tu. l. cum quidam.

Utore q̄ **U**triphoni. sui pupilli noie^o falsum vel inofficiosum testm̄ dixit nō pdere sua legata si nō obtine rit^o optima rōne defendit. et si libertū patri^o pupilli sui noie^o capitis accusauit: non repellit a bonoz possessione cōtratabu las: q̄ officij necessitas et tuto rts fides excusata esse dz; nec quisq̄ iudicū calūntia norabit tutorem qui non suis simultati bus^o a accusationē sub noie pu pilli instituit: sed cogēte forte matre pupilli vel libertis patris^o instantib^o. Et si tutor reū aliq̄ postulauerit pupilli no mine: r. ideo nō sit executus q̄ iterum ad pubertatē pupillus puenerit: nō oportet dici in tur pillianum eum senatuscōsultū incidisse. discretā sunt em̄ tu ra/ q̄uis plura in eandē psonā deuenierit: aliud tutoris: aliud legatarij. r. cū nō sue pfone iure sed pupilli^o accusauerit: pro ptiā penam mereri nō dz. De nōq̄ pupillo relicta in eo testa mēto nisi a p̄ncipe conferua ta sint pereūt: adeo ille^o est ac cusatoris defensor: r. quasi pa tronus. idem et sabin^o scripsit ad vitellum.

Senatusconsultū quo caue tur auferendū ab eo q̄ q̄ ta cite vult restituere icapaci: ha bet etiam locum si heres resti

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Sola raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

tutus vt ad filiā pertineret: que suspitio nō sufficit: nisi appareat eum tacite rogatum. vt. f. de iure fil. l. nō intelli gatur. in pn. r. §. i. r. s. eo. l. in fraudē. sed argu. contra. C. de fideicomis. l. q̄uis. r. f. ad trebel. l. pure. f. Illicite. quis non capaci.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Solus raris cōiunctionis nō inducit presumptionē fraudis Itē vt locus sit fisco oportet in personam incapaci^o diem cedere. Barto.

Remanet. ad hoc est. C. de cadu. tol. §. p. scdo. et. s. eo. l. in fraudē §. i. arg. f. de iure fil. l. ij. §. q̄i autē. sed aliud est mori: vt hic. aliud fieri nō capacē: vt ibi. Itē h fallit regula quā habes. s. de ioffi. testa. l. papimān^o. §. memisse: vt ibi dixi. r. s. eo. l. clau dius. in fi.

De conditionibus r. demonstra. Supra dictum est de legatis: in quibus q̄ q̄q̄ ponitur cōditio: r. demōstratio: r. modus et cā. ideo de his dicit. Est autē cōditio q̄dā legati su: spensio: cuius de futuro defec^o seu cōfirmatio p̄det. Demonstratio est quedā in existēti bus seu p̄terit^o: ac adēbus noticia quo magis lega tū sit liquidū adhibita. Causa dicitur quedā de p̄teritis precedens susstio quo testa mēto nostro magis quem honore mus: sine animi pulso a nobis ex p̄ssa. Modus ē de futuro r. q̄i cuiusdā remuneratiōnis a legatario petite exhortatio/ quo nō p̄pleto ita relicto p̄uat: si: cur deficiēte cō ditiōe ab initio nō

Condi: tio/ de: mōstra: tio/ cau: sa/ mo: dus qd sint.

Condi: tionis varij ef: factus.